Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Efter Herder, Liebeskind og Krummacher ved J. Chr. Riise.
Titel | Title:	Palmeblade : Samling af udvalgte østerlandske Fortællinger
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kiøbenhavn : Thieles Bogtrykkerie, 1834
Fysiske størrelse | Physical extent:	VII, 384 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Palmebladе.

Palmeblade.

Samling

af

udvalgte østerlandske Fortællinger.

Efter

Herder, Liebeskind og Krummacher

ved

J. Chr. Riise.

Kiöbenhavn.
Thieles Bogtrykkerie.
1834.

Indhold.

Hyrdedrengen	1
Hamet og Raschid	6
Ørnen og Ræven	8
Den hungrige Araber	15
De taknemmelige Dyr	—
Den gjerrige Kjøbmand i Bagdad	28
Vennerne og Pengene	33
Vennerne	34
Karun	39
Den fornærmede Dervisch	40
Det ulykkelige Pileskud	41
Den evige Byrde	43
Tai og Scherik eller Tillid og Troskab	45
De tre Venner	49
Kjærlighedens Baand	50
Mirzas Syn	52
Den kloge Dommer	57
Kongen af Indiens Bibliothek	60

De fire Guldkugler 62
Den søvnløse Konge og Moradbak 78
Den bortløbne Kameel og de tre opmærksomme Brødre . . . 89
Dakianos eller Rigdommens Virkninger 91
Chalifen og hans Yndling 107
Ædelmodighed og Gjæstfrihed 108
Skjebnens Omvexling 110
Den fromme Dervisch 111
Den retfærdiggjorte Vezir 112
De tvende Slanger 114
Den ubeboede Ø 117
Achmet eller Kongernes Skat 123
En ægyptisk Konges Skat 130
Den uegennyttige Storvezir 139
Magieren Schachabeddin eller Beviset for Underværkers Mulighed . 144
Kongernes Lykke 161
Keiser Segeds ti Dage 163
Abdallah og Balsora 176
Middelet til at opvække de Døde 186
De artige Prindsesser 193
De ulykkelige Tøfler . . . . . —
Den Misundelige 199
Betleren og hans Speil 201
Dechanten af Badajoz 202
Hassan 211
Religionens Magt 216
Mirzas andet Syn . . . . . —
Abdallah 222
De tre Sønner 231
Bjergenes Dronning 233
Fangen 238
Dadschials Æsel 242
Reisen 248

Livets Vand 250
Det blaae Palmetræ 252
Almets Syn 256
Dronning Amberboah 263
Mahmuds Speil 271
Burderingen 272
Alaeddin 273
Prøvet Troskab 289
Dronning Zulikah 291
De Reisende 308
Hardun og Ruhr 316
Den, der vil leve sund og fornøiet, maa arbeide 329
Den utilfredse Dervisch 336
Ogsaa det Helligste er udsat for at misbruges af Ondskaben . . 338
Menneskelig Storheds Afmagt 344
Salah's Syn 345
Oran Zeb 367
Belønningen 368
Forvandlingen 369
Bosfaldabs Syn 372
Undersaatternes og Fyrsternes Lykke 377
Bøn og Arbeide 379
Stormogulen og hans Hovmester 381

Hyrdedrengen.

Abbas, med Tilnavnet den Store, Konge af Persien, havde engang forvildet sig paa Jagten. Han kom op paa et Bjerg, hvor en Hyrdedreng vogtede en Flok Faar; Drengen sad under et Træ, og spillede paa Fløite. Den liflige Melodie og Nysgjerrigheden lokkede Kongen nærmere; Drengens aabne Ansigt behagede ham; han spurgte ham om mangehaande Ting, og de hurtige og træffende Svar, som han erholdt af dette Naturens Barn, der var opvoxet ved sin Hjord, uden mindste Undervisning, satte Kongen i Forundring. Han grublede endnu herover, da hans Vezir nærmede sig. "Kom, Vezir," raabte han ham imøde, "og sig mig, hvorledes denne Dreng behager dig." Veziren traadte nærmere; Kongen fortsatte sine Spørgsmaal, og Drengen blev ham intet Svar skyldig. Hans Uforfærdethed, hans sunde Dømmekraft og hans aabne Frimodighed indtoge Kongen og Veziren saa meget, at hiin besluttede at tage ham med sig og lade ham opdrage, forat man kunde see, hvad dette Naturens skjønne Anlæg vilde blive til under Kunstens Haand.

Ligesom en Markblomst, der af Gartneren tages op af sin tørre Grund og henplantes i en bedre Jordbund, inden kort Tid udvider sit Bæger og antager mere glimrende Farver, saaledes uddannede ogsaa Drengen sig efterhaanden til en Mand af store Dyder. Kongen fattede daglig meer og mere Godhed for ham; han gav ham Navnet Ali Beg, og gjorde ham til sin øverste Skatmester.

Ali Beg besad alle de Dyder, som lade sig forene: hans Sæder vare dadelfrie; sit Embede bestyrede han med Forstand og Troskab; mod Fremmede viste han sig gavmild og høimodig; Enhver, som bad ham om noget, behandlede han med Høflighed, og uagtet han var Kongens Yndling, opførte han sig dog stedse med den meest beskedne Ydmyghed. Men hvad der i Særdeleshed udmærkede ham blandt de persiske Hoffolk, var hans Uegennyttighed; thi aldrig lod han sig betale for sine Tjenester; hans gode Handlinger udsprang af den reneste Kilde, af Attraa efter at gavne sine Medmennesker. Og dog undgik han ikke, skjøndt han besad alle disse Dyder, at blive bagvasket af Hofkrybet, som betragtede hans Ophøielse med hemmelig Misundelse. Det lagde allehaande Snarer for ham, og søgte at gjøre ham mistænkt hos Kongen. Men Schach Abbas var en Fyrste af sjeldne Egenskaber; hans store Sjel kunde ikke nære nogen lav Mistanke, og Ali Begs Anseelse og Rolighed bleve uforstyrrede, saa længe hans høimodige Beskytter levede.

Ulykkeligviis døde denne store Konge, og Schach Sefi, der fulgte efter ham, syntes at retfærdiggjøre Nationernes

Klager over at gode Fyrster maae døe ligesom andre Mennesker. Han var i alle Henseender det Modsatte af hans Forgjænger; han var mistroisk, grusom og gjerrig; Blodsudgydelse syntes at vederqvæge ham, ligesom en Drik Vand den Tørstige. En saadan Herre havde Alis Fiender ventet paa, og strax kom deres hemmelige Misundelse atter tilsyne. Daglig fremførte de Bagvaskelser mod Skatmesteren; i Begyndelsen agtede Kongen ikke derpaa, men snart syntes en uventet Begivenhed at gjøre deres Beskyldninger til Sandhed.

Kongen forlangte nemlig at see en kostbar Sabel, som den tyrkiske Keiser havde skjenket Schach Abbas, og som nogle af Hoffolkene omtalte. Sabelen var ikke at finde, uagtet den var anført paa den Fortegnelse, som den store Abbas havde efterladt sig; og hos Schach Sefi opstod nu den Mistanke, at Skatmesteren havde stukket den til Side. Det var netop dette, som Alis Fiender ønskede; de fordoblede deres Beskyldninger, og afmalede ham som den værste Bedrager. "Han har bygget mange Huse, som bruges til Herberger for Fremmede," sagde de, "og han har med stor Bekostning ladet opføre flere andre offentlige Bygninger. Han kom til Hoffet som en nøgen Hyrdedreng, og dog besidder han nu umaadelige Rigdomme. Hvorfra skulde han vel kunne have alle de Kostbarheder, hvormed hans Huus er opfyldt, dersom han ikke bestjal det kongelige Skatkammer?" Idet Alis Fiender saaledes anklagede ham, traadte han netop ind til Kongen, som med et vredt Blik sagde til ham: "Ali Beg, din Utroskab er bleven bekjendt; du har mistet dit Embede, og jeg befaler

dig at aflægge Regnskab inden fjorten Dages Forløb." Ali Beg forfærdedes ikke — thi hans Samvittighed var reen; men han betænkte, hvor farligt det vilde være, dersom han overlod sine Fiender en Tid af fjorten Dage, førend han beviste sin Uskyldighed. "Herre," sagde han, "mit Liv er i din Haand. Jeg er beredt til at nedlægge Nøglen til det kongelige Skatkammer og det Hæderstegn, som du har skjenket mig, for din Throne idag eller imorgen, naar du vil gjøre din Slave lykkelig med din Nærværelse."

Denne Bøn var Kongen meget velkommen; han lovede at opfylde den, og tog strax den følgende Dag Skatkammeret i Øiesyn. Alt var i den fuldkomneste Orden, og Ali Beg overbeviste ham om, at Schach Abbas selv, uden at det var blevet anført paa hans Fortegnelse, havde borttaget den savnede Sabel, for at lade et andet Klenodie pryde med Diamanterne. Kongen kunde intet indvende derimod; men Mistroen er uretfærdig og føler sig krænket, naar den seer sig skuffet i sine falske Formodninger. Han udtænkte et Paaskud, og ledsagede Skatmesteren til hans Bolig, for at finde de mange Kostbarheder, som Hoffolkene havde omtalt; men til hans store Forundring var ogsaa her Alt anderledes, end han havde tænkt sig det. Simple Tapeter bedækkede Væggene, Værelserne vare blot forsynede med det allernødvendigste Bohave, og Sefi maatte tilstaae sig selv, at en middelmaadig Borger boede prægtigere, end hans Riges første Skatmester. Han skammede sig over saaledes anden Gang at være bleven skuffet, og vilde begive sig bort, da en Hofmand viste ham ved

Enden af Galleriet en Dør, som var tillukket med to stærke Jernskodder. Kongen gik nærmere og spurgte Ali Beg, hvad han gjemte bag saa store Laase og Skodder? Ali Beg syntes overrasket; han rødmede, men fattede sig hurtigt og sagde: "Herre! I dette Værelse gjemmer jeg det Kjæreste, som jeg har i denne Verden, min sande Eiendom. Alt, hvad du har seet i dette Huus, tilhører Kongen, min Herre; hvad der er i dette Værelse, er mit; men det er en Hemmelighed, og jeg beder dig, at du ikke forlanger at see det."

Den mistroiske Sefi formodede, at denne ængstelige Opførsel blev fremkaldt ved Bevidstheden om hans Brøde, og han befalede med Heftighed, at man skulde aabne Døren. Det skete, — og see! fire hvide Vægge vare prydede med en Hyrdestav, en Fløite, en daarlig Klædning og en Hyrdetaske; det var de Skatte, som disse Jernskodder og Laase gjemte.

Alle Tilstedeværende studsede, og Schach Sefi skammede sig tredie Gang, da Ali Beg med største Beskedenhed talede saaledes: "Mægtige Konge! Da den store Abbas traf mig paa et Bjerg, hvor jeg vogtede min Hjord, vare disse Ubetydeligheder min hele Rigdom. Jeg gjemte dem fra den Tid af som min eneste Eiendom; de vare et Erindringstegn om min lykkelige Barndom, og den høimodige Fyrste var altfor god, til at han skulde have villet berøve mig dem. Jeg haaber, Herre, at ei heller du vil tage dem fra mig, og at du vil tillade, at jeg med dem vender tilbage til hiin fredelige Dal, hvor jeg i min Armod levede lykkeligere, end her i dit Hofs Overflødighed."

Ali taug, og alle de Omkringstaaende vare dybt rørte. Kongen drog sin Kaftan af og iførte ham den selv (et Tegn paa den høieste Naade); Misundelsen og Bagvaskelsen vare slagne med Skjændsel, og de vovede aldrig mere at opløfte deres Hoveder mod denne Ædle. Ali levede længe og nød Belønningen for sine Dyder; han var nemlig elsket og agtet, medens han levede, og efter hans Død vare Taarer de tause Lovtalere ved hans Grav. Alle Stadens Indbyggere ledsagede hans Liig, og i Efterverdenens Mund hed han endnu stedse "den ædle, uegennyttige Ali."

Hamet og Raschid.

En brændende Tørke havde allerede i lang Tid ødelagt Indien, da to Hyrder, Hamet og Raschid, mødte hinanden paa Grændsen imellem deres Marker. De vare nær ved at omkomme af Tørst, og saae deres Hjorde i den samme Tilstand. De hævede deres Øine mod Himlen, og anraabte den om Hjelp; da opstod der pludselig en dyb Stilhed; Fuglene ophørte at synge, Hjordenes Brølen og Brægen forstummede, og Hyrderne saae i Dalen en ophøiet, overjordisk Menneskeskikkelse nærme sig dem. Det var Jordens høie Aand, som uddeler Lykke og Ulykke til de Dødelige; i den ene Haand holdt han Overflødighedens Kornneeg, og i den anden Ode-

læggelsens Segel. Hyrderne bævede af Skræk, og søgte at skjule sig; men Aanden tiltalede dem med en saa blid Stemme, som Zephyrens Hvisken, naar den om Aftenen vugger sig paa Arabiens vellugtende Buskværter. "Træder nærmere, I Støvets Sønner," sagde han. "Jeg er kommen for at tilbyde Eder en Gave, som blot ved Eders egen Daarskab kan blive unyttig og fordærvelig. Jeg vil opfylde Eders Bøn og skjenke Eder Vand, naar I sige mig, hvor meget I behøve for at være tilfredse; men overiler Eder ikke med at svare. Betænker, at med Hensyn til alle menneskelige Fornødenheder Overflødighed er lige saa skadelig som Mangel. Siger mig nu Eders Mening, og du, Hamet, tal du først."

"O naadige Aand!" svarede Hamet, "dersom du vil tilgive mig min Dristighed, saa beder jeg om en liden Bæk, der ikke udtørres om Sommeren og ikke svømmer over om Vinteren." — "Du skal faae den," svarede Aanden, og slog Jorden med sin Segel, der nu blev et velgjørende Redskab. De tvende Hyrder saae en Kilde fremsprudle ved deres Fødder og udbrede sig over Hamets Marker. Blomsterne udaandede en friskere Vellugt, Træerne smykkedes med grønnere Løv, og Hjordene slukkede deres Tørst i den kjølige Strøm.

Nu vendte Aanden sig til den anden Hyrde, og befalede ham at tale. "Jeg beder dig," sagde Raschid, "at du vil lede den store Ganges med alt dens Vand og alle dens Fiske gjennem mine Marker." Den godhjertede Hamet beundrede Raschids modige Stolthed, og var hemmelig vred paa sig selv, fordi han ikke havde vovet denne store Bøn, ligesom Raschid

allerede i sit Hjerte glædede sig over det Fortrin, han som Herre og Besidder af Ganges vilde have for den eenfoldige Hamet. Men hurtigt antog Aanden en frygtelig Skikkelse og vandrede hen til Ganges. Hyrderne stode i ængstelig Forventning af hvad hiin vilde gjøre, da der i det Fjerne hørtes en vældig Brusen. Ganges, som havde gjennembrudt sine Dæmninger, skjød sig frem med rivende Strøm, og Vandet overskyllede og ødelagde i et Øieblik alle Raschids Marker. Det oprykkede Træerne med Rod, opslugte hans Hjorde, og rev ham selv bort med sig. Ganges' stolte Besidder blev en Crocodilles Bytte, medens den beskedne Hamet boede i Fred ved sin Kilde.

Ørnen og Ræven.

(Et Syn.)

Den store Konge, Abbas Karaskan, gjorde sin Tjener Mirza til Statholder i Tauris. Mirza holdt Retfærdighedens Vægtskaal i sin Haand; han beskyttede den Svage, ærede den Vise, og den Flittige blev rig. Hans Undersaatters Øine hvilede med Kjærlighed og Ærefrygt paa ham, og enhver Mund velsignede hans Regjering. Men han selv følte ingen Glæde over sine velgjørende Handlinger. En stille Sørgmodighed var udbredt over hans Aasyn, han søgte Eensom-

hed, sad ofte længe hensjunken i dybe Tanker, og naar han gik ud, var hans Blik heftet paa Jorden, og hans Skridt syntes matte; kort sagt, Regjeringsforretninger havde tabt al Behagelighed for ham, og han besluttede at løsrive sig fra et Arbeide, som allerede i lang Tid havde været ham en Byrde.

Han nærmede sig altsaa sin Herres Throne; Kongen spurgte om hans Forlangende, og Mirza sagde: "Verdens Beherster, tilgiv din Slaves Dristighed, ham, som du har smykket med Ære, og som vover igjen at nedlægge din Naades Gave for dine Fødder. Du har overdraget mig Bestyrelsen af en herlig Stad og et frugtbart Land, hvis Marker ligne Damas' Haver; men det menneskelige Livs Tid er kort, den er neppe tilstrækkelig til at vi kunne forberede os til Døden. Al vor Stræben er unyttig og intetbetydende; den ligner Myrens Arbeide, som Vandringsmandens Fod ødelægger, og vore Glæder forsvinde, lig Regnbuens Farver, som fremtrylles efter et Uveir af en forbiilende Sky. Tillad altsaa, Herre, at jeg forbereder mig til Evigheden, som er saa nær forhaanden; jeg vil indvie min Aand til Eftertanke, og i stille Eensomhed sysselsætte mig med Religionens hellige Betragtninger. Jeg ønsker, at Verden vil glemme mig, ligesom jeg vil forjage enhver Tanke om den af min Sjel, indtil det sidste Øieblik lader Evighedens Slør falde og fremstiller mig for den Almægtiges Domstol."

Her bøiede Mirza sig mod Jorden og taug. Kong Abbas blev saa forfærdet over denne Tale, at han skjælvede paa sin Throne; han betragtede sine Hoffolk, der stode rundt om-

kring, men deres Ansigter vare blege og deres Øine fæstede mod Jorden. Ingen oplod sin Mund, indtil Kongen efter lang Eftertanke først brød Tausheden. "Mirza," sagde han, "Skræk og Tvivl have grebet mig; jeg er bleven lige saa forfærdet, som en Mand, der med uimodstaaelig Magt bliver stødt hen imod Randen af en steil Afgrund; men endnu veed jeg ikke, om jeg virkelig svæver i Fare, eller om det blot er en Drøm. Jeg er, ligesom du, en Orm her paa Jorden; mit Liv er et Øieblik, og Evigheden, mod hvilken Dage, Aar og Tidsaldere ere Intet, opfordrer ved sin frygtelige Nærhed ogsaa mig til at forberede mig. Men skulle vi overlade Regjeringen over de Troende til slette Mennesker, der leve som ufornuftige Dyr og hverken frygte Døden eller Guds Dom? Er Eneboerens Celle den eneste Port til Paradiis, og ere det store Folks Sysler i denne Stad fordømmelige Synder? Ikke Alle kunne være Eneboere; derfor kan ei heller det, at boe i en Ørken, være den eneste, Gud velbehagelige Gjerning. Begiv dig til det Huus, som jeg her i Staden har ladet indrette til Bolig for dig; jeg vil tage dit Forlangende under Overveielse, og jeg haaber, at Han, som oplyser den Bedendes Sjel, vil give mig Styrke til at fatte en viis Beslutning."

Mirza gik bort, men den tredie Dag derefter begjerede han atter Tilladelse til at stedes for Kongen, uden at denne havde ladet ham kalde. Det blev ham bevilget; han traadte ind, og hans Ansigt var muntert. Han tog et Brev frem af sin Barm, kyssede det, og overrakte Kongen det med sin høire Haand. "Herre," sagde han, "af dette Brev, som Iman

Kosru, der staaer her for dit Aasyn, har sendt mig, har jeg lært, hvorledes man skal føre et helligt Levnet. Det har givet mig Styrke til med Glæde at betragte den forbigangne Tid og med Haab at skue ind i Fremtiden; og jeg vil nu anse mig for lykkelig ved at være en Skygge af din Magt i Tauris og ved at bære den Hædersdragt, hvorfra jeg nyligen ønskede mig befriet." Kongen hørte paa Mirza med nysgjerrig Forundring; og saasnart han taug, rakte han Brevet til Imanen, med Befaling at læse det høit. Den hele Forsamling henvendte Øinene paa den gamle, vise Mand; hans Kinder farvedes af en beskeden Undseelses Rødme, og efter nogen Tøven læste han følgende Ord: "Evig Lyksalighed vorde Mirza til Deel, ham, som vor store Beherskers Viisdom har hædret med et Statholderskab. Da jeg hørte din Beslutning, at unddrage Indbyggerne af Tauris din heldbringende Haand, blev mit Hjerte ramt af Kummerens Piil, og Sorgen formørkede mine Øine; men hvo tør vove at tale for Kongens Aasyn, naar han vredes? eller hvo tør bryste sig af sin Viisdom, naar Tvivl forurolige Kongens Sjel? Jeg vil imidlertid fortælle dig min Ungdoms Historie; thi du har igjen vakt Erindringen derom hos mig; gid Propheten i dig vil forherlige den Sandhed, som den lærte mig."

"Jeg blev undervíist af den vise Alnazer i Lægekunstens Hemmeligheder, og blev meget tidligt kyndig deri. Jeg kjendte de Urters Kræfter, i hvilke Solen har indaandet Sundhedens Stof, og jeg begyndte at helbrede de Syge med deres Balsom; men Elendighedens Billede, den langsomme Hensvinden

og endelig Døden selv, som daglig stode mig for Øinene, opfyldte mit Hjerte med Frygt og Gysen. Stedse saae jeg Graven, hvis Bytte jeg tidligt eller sildigt skulde vorde, aaben for mig, og dette drev mig til den Beslutning, at anvende mine faa Dage til hellige Betragtninger. Alle jordiske Goder, som jeg kun kunde besidde i en saa kort Tid, syntes mig foragtelige, og jeg betragtede dem som lutter Hindringer for et fromt Levnet. Jeg nedgravede altsaa mine Penge i Jorden, forsagede det menneskelige Selskab, og begav mig til en Ørk. Jeg tog min Bolig i en Hule, som jeg fandt paa Siden af et Bjerg; jeg drak Vand af en forbirislende Kilde, og de usle Frugter og Urter, som voxede i denne vilde, udyrkede Egn, vare min Næring. Ofte satte jeg mig ved Indgangen til Hulen, vendte Ansigtet mod Osten, og vaagede saaledes hele Nætter, for ved disse heftige Anstrengelser at aabne min Aand for Prophetens Indskydelser og vorde deelagtig i guddommelige Aabenbaringer. En Morgen, da jeg saaledes havde gjennemvaaget Natten, og den østlige Himmel begyndte at forgyldes af den opgaaende Sols første Straaler, blev jeg overvunden af Søvnens Magt. Jeg slumrede ind, og havde et Syn; det forekom mig nemlig, at jeg var udenfor min Hule; det blev lysere og lysere, og da jeg vendte mine Øine mod den fremstraalende Morgenrøde, bemærkede jeg en mørk Plet. Den bevægede sig, og blev større og større, jo nærmere den kom, indtil jeg endelig kunde skjelne en Ørns Skikkelse. Jeg fulgte dens Flugt med mit Blik, og saae den i en liden Afstand fra mig svæve ned til et Sted,

hvor der laae en Ræv, hvis Forbeen syntes at være bræk-kede. Ørnen bar i sine Kløer et Stykke af en ung Raa, som den lagde hen for den syge Ræv, hvorpaa den igjen svang sig op i Luften. Jeg vaagnede og overtænkte endnu, hvad denne Drøm vel kunde betyde, da jeg fra Himlen hørte en Stemme, der talede saaledes: ""Kosru, jeg er den Engel, som paa den Almægtiges Befaling har opskrevet dit Hjertes Tanker og sendt dig dette Syn, for atter at lede din forvildede Aand paa rette Vei. Op! og efterlign Ørnen! Du besidder dens Kræfter, og en Mængde elendige Mennesker sætte deres Haab til din Hjelp. Træd hen til de Svage og Syge i deres Nød, og bring dem Sundhed og Velsignelse. Dyden bestaaer ikke i dorsk Rolighed, men i Virksomhed og Arbeide; og naar du beviser et af dine lidende Medmennesker noget Godt, saa op-fylder du det skjønneste af alle de Bud, som Fromheden paa-lægger. Velgjørenhed opløfter Menneskets Natur; den sæt-ter ham ved Siden af den Almægtige, og lader ham allerede her paa Jorden nyde den Lykke, der som en Belønning for hans gode Gjerninger beredes ham i Paradiset.""'

"Da jeg hørte disse Ord, var det ligesom om et Bjerg havde jevnet sig for mine Fødder. Jeg knælede ned i Støv-et og angrede min Vildfarelse; jeg vendte tilbage til Staden og opgravede igjen min Skat; jeg var gavmild, og alligevel blev jeg rig; ja ved min Videnskab, at kunne gjøre Ende paa de legemlige Onder, fik jeg ofte Leilighed til at helbrede selve Sje-lens Sygdomme. Jeg iførte mig de hellige Klæder; jeg blev æret mere, end jeg fortjente, og ifølge Kongens naadige Befa-

ling blev det mig forundt at nærme mig hans Throne. Men lad denne Underviisning ei fornærme dig; jeg gjør mig ingenlunde til af en Viisdom, jeg ikke besidder. Ligesom Ørkenens Sand drikker Regnen og Morgenduggen, saaledes indsuger jeg, der ogsaa blot er Støv, Prophetens hellige Lærdomme. All Viisdom er unyttig, naar vi indeslutte den i os selv og ikke meddele Andre den, og et Liv, der tilbringes i ørkesløs Ensomhed, har intet Værd. Vi selv kunne ikke finde Andet end Vildfarelser; men naar Himlens Porte aabne sig for dine Øine, og dens Lys udbreder Viisdom i din Sjel, da skal du skue Sandheden uden Slør. Haab stedse paa dette herlige Syn, og efterlign imidlertid den velgjørende Ørn. Hvem Meget er givet, af ham fordres Meget; men en Fyrste, som du, har en Deel af Guds Magt i sine Hænder; han kan ved sit Exempel danne sine Undergivne og gjøre egennyttige Gemytter til veldædige. Vederqvæg altsaa dit Land med din Dyd, ligesom med en himmelsk Strøm, og haab med fast Tro paa Belønning i Evigheden. Lev vel. Han, hvis Bolig er Himlen, smile ned til dig og lade timelig og evig Lykkalighed skrives ved Siden af dit Navn i sin Villies Bog."

Kongen blev, ligesom Mirza, ved dette Brev befriet fra sin Tvivl, og han saae sig om med et muntert Blik, der udbredte Glæde blandt de Tilstedeværende. Han sendte Statholderen tilbage til hans Provinds, og befalede, at man skulde optegne denne Begivenhed, for at underrette Efterverdenen om: at Gud blot finder Behag i det Levnet, som er Menneskeheden nyttigt.

Den hungrige Araber.

En Araber havde forvildet sig i Ørkenen. I to Dage havde han ikke spiist noget, og var i Fare for at døe af Hunger. Endelig traf han paa en af de Brønde, af hvilke de Reisende vande deres Kameler, og saae en lille Læderpose, der laae i Sandet. "Gud være lovet," sagde han, idet han tog den op og følte paa den; "det er, troer jeg, Daddeler eller Nødder; hvor jeg skal vederqvæge og styrke mig paa dem!" I dette søde Haab aabnede han Posen, saae, hvad den indeholdt, og udraabte inderlig bedrøvet: "Af! det er kun Perler!"

De taknemmelige Dyr.

En ung Konge, som tidligen var kommen paa Thronen, spurgte sin gamle, erfarne Vezir, hvem han kunde skjenke sin Fortrolighed af alle dem, som beilede til hans Gunst. — "Konge," sagde Veziren, "Ingen, som du ei har prøvet; thi desværre er Mennesket, som burde være den taknemmeligste og ædleste Skabning, ofte det meest bedragerske og utaknemmelige blandt alle Væsner. Dette kan du lære af Kongen af Aleppos Historie, dersom du har Lyst til at høre den." — "Det har jeg," sagde den unge Konge; "fortæl!"

"Sultanen af Aleppo," fortalte Veziren, "var nedsjunken i Yppighed, og overlod sine Regjeringsforretninger til Andre. Da han nu fremfor Alt elskede Stads og Pragt, havde han ogsaa fortrinligen skjenket sit Hjerte til en Juveleer, som forstod altid at more ham med eet eller andet nyt Blændværk, og lidt efter lidt opsvang sig til de første Betjeninger ved Hoffet. Tilsidst blev det endog betroet ham at opdrage den tilkommende Thronarving, Prinds Behadir; skjøndt han lige saa lidt besad Kundskaber som god Villie dertil. Kongen havde imidlertid nu eengang kastet sin Naade paa ham, og han kunde ikke see, hvor slet hans Barn blev opdraget, førend omsider en Grusomhed aabnede hans Øine og viste ham saavel hans Søn som dennes uværdige Opdrager i det rette Lys."

"Den forhenværende Juveleer indgjød sin Lærling, Prindsen, alle de lave Tilbøieligheder, som vare fremkaldte ved det Haandværk, han tidligere havde drevet. Kjærlighed til Rigdom og kostbare Ædelstene, Gjerrighed og Vindesyge, der tillode sig baade Bedragerie og Undertrykkelser, vare de Tilbøieligheder, i hvilke Læreren og Lærlingen ikkun altfor snart stemmede overeens. Engang havde de tvunget en Jøde, som handlede med kostbare Stene, til at sælge disse for en Priis, hvormed han ikke kunde være fornøiet. Han forlangte dem tilbage, men fik dem ikke; han skreg over Vold, og man lod ham prygle tildøde. Denne slette Handling kom endelig for Sultanens Øren, og nu begyndte han at undersøge, hvem han havde skjenket sin Tillid. Han erfarede alle de nedrige

Handlinger, som hans Søn og dennes Opdrager havde begaaet, og der blev intet Andet tilbage for ham, end med Sorg og Anger at forvise Prindsen til et afsidesliggende Skovslot, og at jage den forhenværende Juveleer med Skam og Skjændsel ud af sit Land.

Rustem, saaledes hed dette nedrige Menneske, tiltraadte sin Vandring med en forhærdet Skurks Harme; Natten overfaldt ham i en mørk, tæt Skov, og pludseligt styrtede han ned i en Grav, som man havde gjort til en Fælde for vilde Dyr ved at bedække den med Mos. Intet kan sammenlignes med hans Overraskelse og Skræk, da han opdagede, at han ikke befandt sig alene her, men i Selskab med en Abe, en Løve og en Slange. Hvert Øieblik troede han at blive disse Dyrs Bytte, men de skaanede ham, fordi de selv vare i Nød og saae, at han følte den samme Angest, som de. Saaledes henrandt den skrækkelige Nat; og da han om Morgenen hørte et Menneskes Fodtrin, begyndte han ynkeligen at raabe om Hjelp, for at bevæge den Forbigaaende til Medlidenhed. Denne var en Kjøbmand ved Navn Ahmed, som havde et medlidende Hjerte og strax ilede hen til det ulykkelige Sted. Han gjorde et Reb tilrette, og kastede det ned i Gruben; men hvor forundret blev han, da han saae, at han, istedetfor et Menneske, havde trukket en Abe op til Randen af Graven. Aben havde været hurtigere end Mennesket til at gribe Touget, og havde reddet sig først. Kjøbmanden blev vred paa det uforskammede Dyr og vilde støde det tilbage, men da sagde Aben venligt: "Lad det ikke angre dig at have reddet mit Liv.

Dyrene elske deres Velgjørere og ere taknemmelige imod dem. Men hiint Menneske, som ligger dernede, er en Utaknemmelig, og jeg frygter, at han engang kun slet vil gjengjelde din Velgjerning. Jeg boer her ved Foden af Bjerget, og ønsker, at jeg maa see dig igjen, for at kunne bevise dig min Erkjendtlighed for denne Kjærlighedsgjerning."

Ahmed agtede lidet paa Abens Løfter, og kastede hurtigt Touget ned igjen, for at trække Menneskет op. Dragten blev nu meget tungere end den første Gang, og han glædede sig allerede til at see den stakkels Ulykkelige, da en Løves filtrede Haar, Tænder og Kløer kom tilsyne. Kjøbmanden forfærdedes, og havde nær sluppet Touget; men Løven tilraabte ham venligt: "Frygt intet, og træk mig kun heelt op; i mig erhverver du dig en Ven, som du ikke bør foragte. Jeg er stærk nok til at kunne redde dit Liv, naar du engang skulde komme i Fare, og vil sikkert bevise dig mere Godt for din Velgjerning, end det troløse Menneske, som ligger dernede i Graven." Ved denne Tiltale fik Kjøbmanden Mod, og han traf Løven heelt op. "Min Ven," sagde Dyrenes Konge til ham, "min Hule er her i Skoven, jeg haaber at faae dig at see igjen, og skal da vise mig erkjendtlig, fordi du har befriet mig."

Løven gik bort; og paa det endnu stedse i Graven liggende Menneskes gjentagne Bønner kastede Kjøbmanden tredie Gang Touget ned; men førend han havde begyndt at trække det til sig, snoede en Slange sig op ad det. "Er da al Verdens Utøi skjult i denne Hule?" raabte han opbragt;

men Slangen afbrød ham og sagde: "Vær ikke fortrydelig, fordi du har reddet mig; jeg vil gjengjelde dig din Velgjerning ved venskabeligen at meddele dig en Efterretning, som kan blive dig meget nyttig, dersom du agter derpaa. Menneskет, som endnu er alene tilbage nede i Graven, er en utaknemmelig, ondskabsfuld Skabning. Tro mig: Slangen er der bleven tildeelt en Klogskab, som ofte fattes Menneskет. Han er en Skurk, som Forsynet vil straffe for hans Forbrydelser; overlad ham til hans Skjebne, eller du vil komme til at angre din Velgjerning. Men jeg seer, du er blødhjertet; du vil ikke følge mit Raad. Nu, saa gjør da, hvad du vil. Du har reddet mit Liv, og derfor skal jeg være taknemmelig. Lev vel. Min Bolig er tæt ved den nærliggende Stads Muur, og jeg haaber at faae dig at see igjen der i Byen."

Saaledes talede Slangen, og smuttede bort. Men Kjøbmanden var altfor medlidende, til at han skulde have fulgt dens Raad; han kastede Touget ned fjerde Gang, og traf endelig Menneskет op. Den Ulykkeliges blege Ansigt rørte Kjøbmanden; han kastede sig ned for hans Fødder, og takkede ham med Taarer for hans Hjelp. "Enhver Blodsdraabe, som flyder i mine Aarer, vil jeg, høimodige Befrier, med Glæde udgyde for dit Vel, dersom Forsynet giver mig Leilighed til at opoffre Alt, hvad jeg har og formaaer, til dit Bedste." Saaledes talede han, og til Beviis paa sin Erkjendtlighed begyndte han at lyve for sin Velgjører: "Jeg hedder Rustem," sagde han, "og er en Adelsmand fra den nærliggende Stad. Kongen gjorde mig til sin Vezir, og overdrog mig at have

Opsyn med hans Søn, Prindsen. Jeg bestyrede mit Embede med Troskab og Iver; men Prindsen var et ondskabsfuldt Menneske, mine Formaninger forbedrede ham ikke, og han begik de hæsligste Udsvævelser. Jeg aabenbarede dette for Kongen, men Prindsens Moder, Dronningen, forsvarede ham, og man hørte mig ikke. Endelig dyngede han saaledes Forbrydelser paa Forbrydelser, at Kongen fik Øinene op og satte ham fangen paa et eensomt Slot, der ligger i Nærheden af denne Skov. Mine Fiender benyttede sig heraf, og paabyrdede mig Skylden for Prindsens Laster. Den utaknemmelige Konge troede dem, fratog mig mit Embede, som jeg havde bestyret med saa megen Iver, og jog mig paa en vanærende Maade bort fra sit Hof. Igaar Aftes ankom jeg til denne Skov; jeg gik hensjunken i tungsindige Betragtninger over Menneskenes Utaknemmelighed, da jeg faldt ned i denne Grav til de tre hæslige Dyr, fra hvis Selskab du, hoimodige Befrier, nu har reddet mig; thi uden Tvivl var jeg inden kort Tids Forløb bleven et Offer for deres Hunger og Raserie." Nu klagede han over Menneskenes Utaknemmelighed og Kongens Uretfærdighed, og blandede saa mange skjønne Sententser i sin Tale, at Ahmed troede at have frelst en Viis. "Jeg boer i den vestlige Ende af den nærliggende Stad," tilføiede Bedrageren til Slutningen, "og beder dig at følge med mig, forat jeg kan faae Leilighed til at vise dig min Taknemmelighed ved idetmindste at beværte dig en kort Tid."

Ahmed takkede den høflige Vezir for hans Indbydelse, men fortsatte sin Reise, glad ved Tanken om at have udøvet

en god Handling. Han kom til Persien, og var heldig i alle sine Foretagender. Han solgte sine Ædelstene til en høiere Priis, end han havde haabet; hans Rigdom forøgedes Dag for Dag og fremkaldte det Ønske hos ham, at see sit Fødeland igjen. Han begav sig paa Reisen derhen, og kom atter igjennem den Skov, i hvilken han for nogle Aar siden havde hjulpet de fire Fangne op af Faldgruben. Med Glæde mindedes han nu den taknemmelige Rustems skjønne Ytringer, og uden at tænke videre paa de tre Dyrs Løfter, takkede han dem i sit Hjerte, fordi de ikke havde dræbt den brave Mand, — da han pludseligt blev overfalden af en heel Flok Røvere. De fratoge ham hans Hest, hans Penge og de Perler, som han havde indkjøbt; ham selv bandt de nøgen med Hænder og Fødder til et Træ, og ilede bort igjen i største Hast.

Den ulykkelige Ahmed vovede ikke at skrige, af Frygt for at lokke eet eller andet glubende Dyr hen til det Sted, hvor han stod. Han arbeidede længe paa at sønderrive sine Lænker; men forgjeves. Ved den idelige, heftige Bevægelse rev han tilsidst Hænder og Fødder tilblods; hans Smerte udbrød i et ynkeligt Klageskrig, som lød gjennem den hele Omegn. Det naaede ogsaa den store Abes Øren, der boede ikke langt fra dette Træ. Den nærmede sig; og saasnart den gjenkjendte sin Befrier, sprang den til, søndergnavede Rebene med sine Tænder, tog Ahmed, der, svækket af Hunger og Anstrengelse, halvdød sank ned for dens Fødder, i sine Arme, og bar ham ind i sin Hule, hvor den gav ham vilde Frugter at spise. Efter at have gjort et Leie tilrette for ham af tørt

Løv, satte den sig ved Siden af ham, klappede venligt hans Hænder og trøstede ham. Derved kom Ahmed til sig selv igjen, og fortalte nu den godhjertede Abe den ulykkelige Begivenhed, som havde bragt ham i denne Nød. Aben kjendte Røvernes Opholdssted, og listede sig hen til dem. De laae alle i dyb Søvn, og ved Siden af dem stode Sække fulde af Guld. Den tog den sværeste af dem paa sine Skuldre, snappede nogle Klæder til sin nøgne Gjest, og ilede glad tilbage til sin Hule. "Der," sagde den, og lagde sit Bytte ned for sin Velgjørers Fødder, "der har du din tabte Eiendom igjen; det glæder mig, at jeg har kunnet bevise dig en Tjeneste."

Ahmed takkede Aben, trak Klæderne paa, tog Pengesækken og gik bort. Han besluttede at tage ind til sin Ven Rustem og kjøbe sig en anden Hest til at reise videre med. Han forestillede sig den redelige Vezirs Glæde over dette uventede Besøg saa levende, at han ikke følte sin Pengesæks Tyngde; men pludseligt blev han opskræmmet af disse søde Drømmerier ved en fremspringende Løves Brølen. Hans Fødder stivnedes af Skræk, og en gruelig Død syntes ham uundgaaelig. Men Løven gjenkjendte sin fordums Befrier; den gik langsomt hen imod ham, logrede venligt med Halen og talede saaledes til ham: "Velkommen, min Ven, min Velgjører! træd ind i min Hule, og lad dig beværte af Løven, som vil vise sig erkjendtlig, fordi du hjalp den op af Gruben."

Ahmed, som ved Abens Opførsel havde fattet Godhed for Dyrene, gik med. Underveis fortalte han, hvad der var

mødt ham, og hvor kjærligt Aben havde erstattet ham hans Tab. Løven roste Abens Opførsel, og fandt den skjøn; men for ikke at synes mindre erkjendtlig og høimodig, end en svag Undersaat i dens Rige, bad den sin Gjest om at tøve lidt i Hulen, og gik bort. Den streifede omkring i Skoven, og stødte endelig paa Prinds Behadir, som paa Jagten var kommen bort fra sine Tjenere. Denne Prinds var et grusomt, uretfærdigt Menneske, og hans Fader, Kongen, holdt ham endnu stedse fangen paa Skovslottet. Hans Betjente maatte ledsage ham overalt og passe paa ethvert af hans Skridt; men nu havde han forfulgt et Raadyr med en saadan Hidsighed, at han var kommen langt bort fra sit Følge; thi den, som Forsynet vil straffe for hans Forbrydelser, iler selv, uden at vide det, sin Undergang imøde. Neppe fik Løven Die paa Prindsens kostbare Turban, der var besat med mange glimrende Ædelstene, førend den anfaldt ham, kastede ham til Jorden og sønderrev ham. Derpaa tog den Turbanen imellem Tænderne og bragte sin Gjest den som et ringe Tegn paa sin Erkjendtlighed, fordi han havde befriet den.

Ahmed fik i denne Turban en umaadelig Skat. Hjertelig glad over Dyrenes Taknemmelighed, begav han sig nu paa Veien til Staden, for at underrette sin Ven Rustem om sin store Lykke; "thi kunde han vel — tænkte han — modtage mig mindre kjærligt, end disse vilde Dyr?" Hans Hjertes Glæde gjorde ogsaa hans Fødder lette, og Solen stod endnu høit, da han naaede Hovedstaden, hvor Efterretningen om Prindsens voldsomme Død allerede var almindeligen be-

kjendt. Hans Følge havde fundet det sønderrevne Legeme i Skoven; men da den kostbare Turban var borte, kunde man endnu ikke bestemme, om han var bleven sønderreven af et vildt Dyr, eller myrdet af Røvere, der saaledes havde mishandlet hans Legeme, for desto bedre at skjule deres Misgjerning.

Ahmed vidste Intet af alt dette. Han opspurgte sin Vens Bolig, og fortalte ham, saasnart han havde omarmet og kysset ham, sine besynderlige Hændelser. Han viste ham Abens og Løvens Foræringer, og spurgte ham om Raad, hvorledes han paa den fordeelagtigste Maade kunde sælge de kostelige Stene, der sad paa Turbanen. Rustem gjenkjendte strax Prindsens Turban, og glædede sig ret hjerteligt over dette Tilfælde, hvorved han haabede igjen at erhverve sig Kongens Naade. Men han forstod at skjule sin Ondskab, og sagde til sin Gjest: "Spiis og drik, kjære Ven, og vær ved godt Mod. Imedens du udhviler dig efter din besværlige Reise, vil jeg bringe Turbanen til nogle Juvelerer og erkyndige mig om, hvor høit de vurdere disse kostelige Ædelstene."

Ahmed gjorde som hans Ven forlangte; han spiste, drak og lagde sig til at sove; men imidlertid ilede Rustem med Turbanen til Kongen og sagde: "Herre, jeg har opdaget en af din Søns Mordere; thi dette er Prindsens Turban. Jeg kjender Stenene meget godt; jeg har selv kjøbt dem, da jeg endnu stod for din Throne." Nu klagede han paa det veemodigste over Prindsens Ulykke, og begyndte at græde saa heftigt, at han syntes ikke at kunne fremføre et Ord mere. Kon-

gen takkede ham for hans Efterretning, og var nær ved at troe, at han havde gjort ham Uret, da han hørte Hykleren tale med saadan Ømhed om hans ulykkelige Søn.

Han sendte ufortøvet Vagt hen til Rustems Huus, og den sovende Ahmed blev bunden og bragt for Kongens Throne. "Nidding," sagde denne til ham, "hvorledes har du kunnet vove at begaae den Forbrydelse, at dræbe min Søn? Hvem ere dine Medskyldige i denne ryggesløse Daad?" Den stakkels Ahmed var sig ikke nogen Forbrydelse bevidst, og blev høiligen forundret over dette Spørgsmaal; men da han saae sin Turban ligge ved Thronens Fod og fik Øie paa sin troløse Ven, der smilede haanligt ad ham, blev han saa heftigt forskrækket, at han skjælvede og bævede. Hans Tunge var som død i hans Mund, og hans Øine stirrede ubevægelige mod Jorden. Kongen ansaae denne Opførsel for en taus Tilstaaelse af hans Brøde, og sagde: "Før dette nedrige Menneske paa et Æsel igjennem Byens Gader; en Herold skal gaae foran ham og udraabe hans Misgjerning; derpaa skal han kastes i et dybt Fængsel; og naar min Søns Liig er begravet, skal han ende sit ryggesløse Liv under de skrækkeligste Pinsler."

Kongens Befaling blev øieblikkeligen iværksat. Ahmed blev given til Priis for alle Øbelens Forhaanelser, og derpaa kastet i et dybt Hul. Her sukkede og klagede han nu over, at han havde været saa taabelig, ikke at følge de tre Dyrs Raad, og at betroe sig til den nedrige Rustem. Han havde intet Andet at vente, end den forsmædeligste Død, og han beredte sig allerede dertil, da Slangen, som havde havt

et opmærksomt Øie med sin Vens Skjebne, kom til ham i Fængslet. "Har jeg ikke allerede sagt dig," saa talede den, "at dette Menneske er en Utaknemmelig, der ikkun slet vilde gjengjelde dig den Velgjerning, som du beviste ham? Men jeg har lovet, ved Leilighed igjen at hjelpe dig, ligesom du har hjulpet mig; og jeg holder mit Ord. Tag denne Urt; jeg har saaret Kongens kjæreste Gemalinde med et dødeligt Bid, og intet andet Lægemiddel kan helbrede hende. Kongen er nær ved at fortvivle, og vil modtage dig med Glæde; thi hos Eder Mennesker er Den stedse velkommen, der forstaaer at gjøre sig uundværlig." Ahmed havde af sin Ulykke lært, hvor gavnligt det var at følge denne kloge Slanges Raad, og gjorde som den befalede. Saasnart man ved Hoffet erfarede, at en af de Fangne kjendte helbredende Urter mod Slangegift, blev Ahmed uopholdeligen ført til Dronningen. Han lagde sin Urt paa Saaret, og Dronningen blev inden faa Øieblikkes Forløb fuldkommen rask.

Kongen, som havde anseet sin kjæreste Gemalindes Død for uundgaaelig, var ude af sig selv af Glæde over denne hurtige Helbredelse. Ahmed benyttede dette gunstige Øieblik, og sagde: "Herre, den ophøiede Dronning, din Gemalinde, er befriet fra sine skrækkelige Smerter, og min Haand har reddet hendes Liv; men jeg er i Fare for at miste mit under de grueligste Pinsler, som jeg ikke har forskyldt. Herre, du er altfor retfærdig til at ville lade en Uskyldig dræbe. Jeg er ikke din Søns Morder. Rustem, min Anklager, har begaaet et sort Forræderie imod mig, for ved min Undergang igjen at

erhverve sig din Gunst, som han har forbrudt ved sin Utroskab." Og nu fortalte han Kongen alle sine vidunderlige Begivenheder, lige fra den Tid, da han kom til Faldgruben, indtil det Øieblik, da han stod for hans Throne.

Kongen, der virkelig var en retfærdig Mand, lod strax den ugudelige Rustem hente. Han kom hurtigt; thi han troede, at Kongen vilde belønne ham for hans Opdagelse; men han blegnede af Forfærdelse, da han saae den fangne Ahmed hos Kongen. "Har denne Mand draget dig tilligemed tre Dyr op af en Faldgrube?" spurgte Kongen. Rustem vovede ikke at negte, og svarede: "Ja." — "Har du gjengjeldt hans Velgjerning med Noget?" spurgte Kongen videre. "Nei, Herre!" fremstammede den Utaknemmelige. "Har du optaget ham som Gjest i dit Huus og spiist med ham?" Rustem forstummede ved dette sidste Spørgsmaal, og Kongen vedblev: "Du Uhyre! Du beskylder den, som har frelst dit Liv, din Gjesteven, for den største Forbrydelse, for derved at drage et sort Slør over dit eget lastefulde Liv! Du har forgiftet min Søn med din urene Aande; jeg eftergav dig den fortjente Løn for din Utroskab, da jeg ikke vilde straffe en Skurk, fordi han havde fordærvet en Ting, som jeg ikke burde have betroet til hans Hænder, uden at have prøvet deres Reenhed. Men nu er jeg Dommer i en fremmed Sag, og jeg befaler dig, Vezir, at du skal lade dette Umenneske offentligen føre omkring til Skue, og at en Herold skal bekjendtgjøre hans Skjændselsdaad; og naar Folket har haanet ham nok, saa lad ham døe en langsom Død i et Fængsel.

Denne Fremmede derimod skal du give kostbare Foræringer; før ham selv paa en hvid Elephant igjennem Staden, og lad udraabe foran ham, at Kongen ærer hans opdagede Uskyldighed."

Saaledes talede den retfærdige Konge, og Veziren adlød nøiagtigen hans Befalinger. Rustem omkom i et dybt Fængsel, og Ahmed vendte rig og tilfreds tilbage til sit Fædreland, efterat han saavelsom Kongen havde lært: aldrig at sætte sin Lid til noget Menneske, som man ikke kjender, og ikke at tage Nogen til sin Ven, hvis tidligere Handlinger afgive et slet Vidnesbyrd.

"Dette, o Konge!" sagde Veziren, "er min Fortælling. Læg den paa Hjertet; og dersom min Erfaring ikke er dig nok, saa tænk paa hine taknemmelige Dyrs Vidnesbyrd."

Den gjerrige Kjøbmand i Bagdad.

Karasan, en Kjøbmand i Bagdad, var bekjendt over hele Orienten formedelst sin Gjerrighed og sine umaadelige Rigdomme. Hans Herkomst var dunkel, ligesom Gnistens, der frembringes i Mørket ved at slaae Staal og Flint imod hinanden; men arbeidsom Taalmodighed og vedholdende Flid havde gjort ham rig. Saa længe han var fattig, holdt man ham for ædelmodig, men med hans Rigdomme voxede tillige hans

Gjerrighed. Jo mindre han brugte sine Penge, desto kjærere bleve de ham; hans Lyst til at gjøre vel tog af, ligesom hans Formue tog til, og Tidens Haand, som bestrøede hans Isse med Snee, tillukkede meer og mere hans Hjerte for enhver medlidende Følelse. Aldrig aabnede han sin Dør for den Fremmede, og hans Haand stødte den Trængende tilbage.

Uagtet denne Ubarmhjertighed, følte han imidlertid endnu stedse en hemmelig Frygt for den guddommelige Straf. Han forsømte aldrig nogen Bedetime; han iagttog paa det nøieste alle udvortes Tegn paa Fromhed, og havde tre Gange gjort Pilegrimsreiser til Prophetens Tempel og Grav. Gudsfrygt, som er forenet med Menneskekjærlighed, erhverver Høiagtelse og Kjærlighed; men Hyklerie, der søger at svække de Undertrykkedes Forbandelser og Samvittighedens Bebreidelser ved fremkunstlede Lader og Fagter, opvækker Uvillie og Afsky. Dette var ogsaa den gjerrige Karasans Skjebne; thi naar han, efterat han først med ængstelig Mistro havde gjennemsøgt enhver Vraa i sit Huus og syv Gange tillaaset sine Dørre, begav sig til Moscheen, saae Enhver efter ham med taus Foragt. Ingen Fattig, som han gik forbi, bad ham om en Almisse, og Ingen hilsede ham, uagtet han var kjendt af hele Staden.

Saaledes havde han levet en lang Tid, og Enhver, som talede om ham, kaldte ham den gjerrige Karasan. Da lod han aldeles uventet ved en Herold offentligen udraabe: at han var flyttet ind i et prægtigt Huus midt i Staden, for i

denne nye Bolig at uddele Spise til de Fattige og beværte de Fremmede.

Folket strømmede sammen i hans Forgaard, hvor han uddeelte Brød til de Hungrige og Klæder til de Trængende. Hans Øine saae med Medlidenhed paa deres Nød, og hans Kinder glødede af Attraa efter at gjøre vel. Alle vare høiligen forundrede over denne paafaldende Forandring, og den utallige Mængdes glade Mumlen, der lignede et sig nærmende Uveir, gik over til et lydeligt Bifaldsraab. Dette Udbrud af Taknemmelighed rørte Karasan endnu dybere; han gav Folket et Tegn, at han vilde tale; Tummelen lagde sig, Alle bleve opmærksomme, og han sagde:

"Ham, som ved at berøre Bjergene bringer dem til at ryge, den Almægtige og Barmhjertige, være Ære i Evighed! Han har valgt Søvnen til sine Lærdommes Overbringer, og i denne Nat sendt mig et Syn, for at oplyse min Sjel. Jeg sad ene i mit Harem, overregnede ved en Lampes svage Skin Fordelen paa mine Varer, og glædede mig ved denne nye Tilvært til min Rigdom. Da faldt jeg i en dyb Søvn, og hans Haand, som boer i den tredie Himmel, kom over mig. Jeg saae Dødens Engel, lig en ildrød Hvirvelvind, stige ned, og han slog mig, førend jeg ved Bønnen kunde afvæbne hans Haand. Øieblikkeligen følte jeg mig løftet op fra Jorden og baaren paa Stormens Vinger gjennem Luften. Jorden blev for mine Øine saa lille som en Dugdraabe, og Stjernerne straalede med en Glands, som fordunklede Solen. Paradisets Porte aabnede sig for mig; en Klarhed, som intet

jordisk Die kan udholde, straalede mig imøde. En usynlig Magt drev mig hen for den Almægtiges Throne, hvor den evige Dom skulde afsiges over mig. Min Prøvelsestid var udrunden; ingen Synd kunde udslettes af mit Liv, ingen god Gjerning føies til det; min Lod var kastet, og alle Naturens Kræfter kunde ikke bevirke nogen Forandring deri. Denne Tanke bragte mig til Fortvivlelse; skjælvende stod jeg der; Angest og Forfærdelse laae som et Bjerg paa min Sjel. Da talede en Stemme til mig ud af den ildrøde Straaleglands, som brændte foran mig:"

""Karasan, din Fromhed er bleven forkastet, thi den var ikke Andet end Egennytte. Dit Die skuede hverken taknemligt mod Himlen, eller medlidende paa dine Brødre. Dine Medmenneskers Laster og Daarskaber kunne ikke undskylde din Gjerrighed, uden tillige at fordømme Himlens Velgjerninger. Lyser Solen ikke for Alle? Lade Skyerne ikke deres Væde lige saa vel falde paa Synderen som paa den Fromme? Tilvifter ikke Foraarets oplivende Aande Alle Sundhed, og udøser ikke Høstens Haand sin Velsignelses Fylde lige saa vel over Daaren som over den Vise? Tænk paa, Karasan, at du har gjort dit Hjerte ufølsomt for de Lidendes Nød, og at du med Jernhaand har sammenskrabet dine Skatte. Du har kun levet for dig selv alene; derfor skal du fra nu af ikke skue Himlens Lys eller noget levende Væsen, men eensom hensørge den lange Fremtid. Øde Stilhed skal forlænge Evighedens dvælende Timer for dig, og Mørket forøge din angestfulde Fortvivlelse.""

"I dette Øieblik blev jeg greben af en usynlig, voldsom Hvirvelvind. Jeg blev reven bort igjennem Skabningens lyse Hvælvinger, og utallige Verdener fore som Lyn forbi mig. Jeg nærmede mig Skabningens Grændser, mit Blik stirrede ned i den uendelige Tomheds Mørke, hvis dybe Svælg aabnede sig for mig; en frygtelig Afgrund, fuld af evig Stilhed og øde Nat. Ved dette Syn blev jeg greben af en navnløs Forfærdelse; fra mit Hjertes Dyb opstege Angestens og Længselens Sukke. O! havde jeg blot været forviist for evig Tid til de andre Fordømtes Fængsel! Deres Sukke vilde da have lindret min Fortvivlelses Qval, og de martrende Flammer have trøstet mig med deres Lys. Havde jeg været fordømt til at beboe en Komeet, som efter tusinde Aars Forløb blot een Gang vendte tilbage til Lysets og Livets Egne, da vilde dog Haabet om denne fjerne Tilbagekomst have opklaret det kolde Mørkes lange Mellemrum, og denne Afvexling vilde da have forvandlet Evighed til Tid."

"Imedens jeg tænkte saaledes, tabte jeg den sidste Stjerne af Syne; dens svagtstraalende Skin udslukkedes i tykt Mørke. Fortvivlelsens Angest voxede med hvert Aandedrag; ethvert Øieblik rev mig længere og længere bort fra den sidste bebvede Verden. En uendelig Afgrund af sort Nat og Mørke laae for mig; eensom og forladt skulde jeg gjennemsvæve den, stedse længere og længere, og evig længere. Her udstrakte jeg mine Hænder efter det Skabtes Egne med en saa angestfuld Længsel, at jeg vaagnede."

"Dette guddommelige Syn," vedblev han med blidere Stemme, "har lært mig, hvilket kosteligt Gode et Væsen er, som tager Deel i vor Nød; hiin ængstelige Vansmægten efter Trøst har overbeviist mig om Menneskekjærlighedens Værd. Medlidenhed har atter opvarmet mit Hjerte; det har aabnet sig for Velgjørenhed, og brænder af Længsel efter at dele sin Lyksalighed med alle dem, hvilke den Evige saa inderlig har forenet med hverandre, forat Fred og Glæde maae oprinde for alle af gjensidig Kjærlighed og Deeltagelse; thi, ak! hvilken uskatteerlig Trøst vilde det have været, dersom jeg i hiin øde Eensomhed havde havt en af de Fattige, som jeg, uden at række dem en Almisse, stødte bort fra min Dør! Alle Floders Guld, alle Bjerges Ædelstene havde jeg med Glæde bortgivet, for blot at see en eneste af dem."

Her taug Karasan og hævede sine Øine med Taknemmelighed og Ærefrygt mod Himlen. Den lyttende Mængde syntes at vaagne op af en frygtelig Drøm, og Chalifen, som man til Advarsel fortalte denne Begivenhed, befalede sine Skrivere, at de til Gavn for Efterverdenen skulde indføre den i Aarbøgerne til evig Ihukommelse.

Vennerne og Pengene.

En rig Muselmand havde været syg nogle Uger, og forundrede sig over, at to eller tre af hans Venner ikke besøgte ham.

"De tør ikke komme til dig," sagde hans Regnskabsfører, "thi Pengene, som du har laant dem, ere forfaldne, og de ere endnu ikke i Stand til at tilbagebetale dem." "Saa gaa da," sagde den Syge, "og sig dem, at de ikke mere skylde mig noget, og at jeg blot beder dem om at komme til mig, for at hente deres Qvitteringer. Jeg vil hellere miste mine Penge, end mine Venner."

Vennerne.

En rig Kjøbmand havde en eneste Søn, som han elskede inderligt. Han lod ham opdrage med den største Omhyggelighed, og forsømte Intet, som kunde forbedre hans Hjerte og danne hans Forstand. Da Drengen havde opnaaet Ynglingsaarene, kaldte Faderen ham for sig og sagde: "Min Søn, jeg har ladet dig lære Alt, hvad en Mand af din Stand og dit Kald bør vide. Fremfor Alt trænger du til den Klogskab, hvorved vi lære at kjende Menneskenes mangehaande Tilbøieligheder og Egenskaber. Derfor ønsker jeg, at du i nogle Aar vil reise om i fremmede Lande. Ved Reiser erhverve vi os Erfarenhed; thi jo mere man har seet Mennesker, desto bedre forstaaer man at leve med dem. Verden er en stor Bog, hvoraf den opmærksomme Læser kan øse mange nyttige Lærdomme, den er et Speil, som viser os Menneskene i deres sande Skikkelse. See altsaa flittig i dette Speil, min Søn,

og lær fremfor Alt hiin Klogskab, ved hvis Hjelp en Viis erhverver sig Livets største Gode, jeg mener en Ven. Finder du blot en eneste Saadan i dit hele Liv, da besidder du det skjønneste og varigste af alle Goder, som ene Døden kan berøve dig. Rigdomme og Lykke ere underkastede tusinde Tilfælde; men denne Skat kan ingen menneskelig Magt berøve os. Søg altsaa paa dine Reiser at finde et saadant Klenodie, og betænk dig ikke paa i Nødsfald at opoffre det Kosteligste, du eier, for at erhverve dig dette."

Ynglingen tog Afsked med sin Fader og reiste. Han gik til Nabolandet, opholdt sig der nogen Tid, og kom igjen tilbage, førend hans Fader kunde tænke sig, at han var bleven bekjendt der. Faderen forundrede sig over hans hurtige Hjemkomst, og sagde til ham: "Hvi kommer du saa hurtigt tilbage, min Søn?" "Fader," svarede Ynglingen, "du har befalet mig, at jeg blot skulde opholde mig i fremmed Land, indtil jeg havde fundet een Ven; og jeg har fundet tyve, som ere Mønstre paa sande Venner."

"Min Søn," tog Kjøbmanden igjen Ordet, "vær ikke saa gavmild med dette hellige Navn. Har du glemt det Ordsprog, som jeg, da du tog Afsked, lagde dig paa Hjertet: Gjør dig ikke til af din Ven, førend du har prøvet ham! Venner, min kjære Søn, ere sjeldne; de Fleste, der kalde sig saaledes, vide ikke, hvad Ordet betyder. De ligne Sommerens Morgentaage, som den første varme Solstraale fortærer. De behandle den Lettroende, der slaaer sin Lid til deres glatte Ord, ligesom den halv Berusede sin Viinflaske;

han holder den fast, saa længe den er fyldt med den søde Saft, og kaster den til Jorden, saasnart han har tømt den. Jeg frygter for, min Søn, at dine Venner ville ligne denne Drukkenbolt."

"Din Mistro, min Fader, er uretfærdig," sagde Ynglingen; "jeg veed med Vished, at disse dydige Mænd, som jeg kalder mine Venner, vilde, naar jeg fattig og ulykkelig kom til dem, elske mig lige saa høit, som nu." "Ak!" svarede den Gamle, "jeg har levet i halvfjerdsindstyve Aar, har fristet Lykke og Ulykke, og seet og prøvet mange Mennesker; men i denne lange Række af Aar har jeg blot kunnet erhverve mig en eneste Ven. Og du vil i Letsindighedens Alder inden faa Maaneders Forløb have fundet tyve? Kom, min Søn, og lær af mig, hvorledes man skal prøve Menneskene."

Kjøbmanden slagtede en Buk, puttede den i en Sæk, og besmurte sin Søns Klæder med Blodet. Da det var blevet Nat, lod han Ynglingen tage Sækken med Bukken paa Ryggen, og underrettede ham om, hvorledes han skulde forholde sig; derpaa begave de sig paa Veien. De kom til det Huus, hvor den nærmeste af de tyve Venner boede, og Ynglingen bankede paa. Hans Ven lukkede hurtigt op for ham, og spurgte om Aarsagen til hans saa sildige Besøg. Ynglingen svarede: "I Ulykken skal man lære at kjende Venner. Jeg har ofte fortalt dig om det Fiendskab, som i lang Tid har hersket imellem min og en fornem Hofmands Familie. Nyligen mødtes vi paa et afsides Sted i Staden; han blev rasende, saasnart han fik mig at see, trængte ind paa mig, og

tvang mig til Modværge. Jeg advarede ham, jeg bad ham indstændigt om at skaane sit Liv; men den Afsindige rendte selv rasende i mit Sværd, og sank død ned for mine Fødder. Han er Fyrstens Yndling; hans Slægtninge ville styrte mig og min Fader i Fordærvelse, dersom de erfare, hvad der er skeet. Derfor tog jeg Liget og puttede det i denne Sæk. Jeg beder dig nu, at du vil skjule det saa længe i dit Huus, indtil jeg finder et hemmeligt Sted, hvor jeg kan nedgrave det."

"Mit Huus er meget lille," svarede Vennen med en fortrædelig Mine; "det kan neppe rumme de Levende, som beboe det; hvor skulde jeg da kunne skjule din Døde? Desuden veed Enhver, at du har levet i Fiendskab med den Dræbte. Man vil formode, at du er Gjerningsmanden; man vil anstille Eftersøgelser, og da vort Venskab er bekjendt, saa vil man gjøre Begyndelsen med mit Huus. Det vil ikke kunne være dig til nogen Hjelp, at indvikle mig i din Ulykke. Den eneste Tjeneste, som jeg kan vise dig, er at fortie Hemmeligheden."

Ynglingen bad og bønfaldt, at han vilde hjelpe ham i hans Nød; men forgjeves. Hans gode Ven blev stedse koldere og hans Svar kortere, saa at han tilsidst maatte gaae videre med den farlige Sæk. Han kom til den anden Ven, der afviste ham paa samme Maade, og saaledes gik han til den ene efter den anden, indtil han havde været hos dem alle tyve; men den sidste modtog ham som den første, og lukkede sin Dør igjen, efter at have gjort en Mængde Undskyldninger.

"Har du nu lært," sagde Kjøbmanden til sin Søn, "hvorledes Skinnet bedrager? Hvor er disse Menneskers varme Venskab, som du roste med saa prægtige Ord? Saasnart de erfarede din Ulykke, var deres Kjærlighed død. De ere falkede Vægge, Skyer uden Regn, Træer, som ikke bære nogen Frugt. Nu vil jeg vise dig Forskjellen imellem dine tyve og min eneste Ven." Idet de talede saaledes, kom de til det Sted, hvor den Mand boede, hvem Faderen skildrede sin Søn som Mønsteret paa en sand Ven. Faderen bankede paa Døren, og da Manden hørte, hvem det var, spurgte han med kjærlig Omhu, hvorfor han kom saa sildigt? Kjøbmanden fortalte sin Søns opdigtede Ulykke, og bad ham, at han vilde skjule den Døde hos sig.

"O! min Ven," udbrød Manden, "mit Huus er stort nok til at rumme tusinde Døde. Ingen Frygt for nogen tænkelig Fare skal afholde mig fra at bidrage Alt, hvad jeg kan og formaaer, til din og din Søns Redning. Jeg vil føre dig og din Søn ud paa mit Landgods, hvor I kunne leve i Sikkerhed og skjulte for Rettens Efterforskninger."

Kjøbmanden takkede sin Ven for hans høimodige Kjærlighed og sagde til ham: "Jeg har blot opdigtet denne Fortælling, for at vise min lettroende Søn, hvorledes man skjelner falske Venner fra sande."

Karun.

Den vise Ali sagde en Dag til sine Disciple: "Mine Elskede, beviser Menneskene Godt, ligesom Gud har bevist Eder, og sætter Eders Lid mere til Gud end til Menneskene, forat den ulykkelige Karuns Skjebne ikke skal ramme Eder."

Karun var nærbeslægtet med Moses, men levede i bitter Armod. Da forbarmede denne Guds Mand sig over ham, og understøttede ham paa alle Maader med Raad og Daad, saa at han inden kort Tid blev rig. Men nu blev Karun utaknemmelig, gjerrig og ugudelig. Han talede ilde om sin Velgjører, Moses, ophidsede Folket imod ham, og vægrede sig ved at betale de Afgifter, som vare bestemte til Gudsdyrkelsen og Folkets almindelige Vel. Selv Armodens Taarer rørte ikke hans Hjerte; det lignede en Kobberfugle, hvorfra Regndraaberne nedrinde. Efterat Moses forgjeves havde anvendt alle Sagtmodighedens Midler, bad han Gud, at han eftertrykkeligen vilde straffe denne forargelige Synder, der var aldeles uforbedrelig. "Straf du ham selv," svarede Herren, "jeg overgiver ham og hans hele Familie til dig!" Derpaa slog Moses med sin Stav paa Jorden og befalede den, at den skulde aabne sig. Jorden adlød, og opslugte først Karuns Hjorde, dernæst, da han ikke yttrede noget Tegn til Forbedring, hans Telte med deres kostbare Bohave, og endelig hans gjerrige Hustru og ugudelige Børn.

Men alle disse Tugtelser, saa meget de end gradviis skjærpedes, formaaede ikke at aftvinge den forhærdede Synder blot et eneste Tegn paa Anger, førend han følte, at Jorden begyndte at synke under ham selv, og et Svælg at aabne sig under hans Fødder. Denne Skræk overvandt hans Halsstarrighed; han ydmygede sig for Moses, faldt paa Knæe, og bad fire Gange om Tilgivelse. Men det var for sildigt; Moses lod ham synke i Afgrunden.

"Mine Brødre," vedblev Ali, "den ugudelige Karun havde tilfulde fortjent sin Ulykke; men efter nogle Dages Forløb sagde dog Herren til sin Prophet: "O Moses, Karun har fire Gange bedet dig om Tilgivelse; men du har ikke villet bønhøre ham. Havde han henvendt sig til mig og blot bedet een Gang, da havde jeg tilgivet ham."

Den fornærmede Derwisch.

En Sultans Yndling kastede en Steen paa en fattig Derwisch, som bad ham om en Almisse. Den forhaanede Geistlige vovede ikke at sige noget, men han tog Stenen op og gjemte den. "Tidligt eller sildigt," tænkte han, "faaer jeg sikkert Leilighed til at hevne mig paa det stolte og grusomme Menneske med denne samme Steen." Nogle Dage derefter hørte han et Skrig paa Gaden; han erkyndigede sig om, hvad det var, og erfarede, at Yndlingen var falden i Unaade, og

at Sultanen nu lod ham føre gjennem Gaderne paa en Kameel og give til Priis for alle Pøbelens Forhaanelser. Hurtigt greb Derwischen efter Stenen; men snart fattede han sig igjen, kastede den i en Brønd og sagde: "Nu føler jeg, at man aldrig bør hevne sig; thi er vor Fiende mægtig, saa er det uklogt og taabeligt; men er han ulykkelig, saa er det lavt og grusomt."

Det ulykkelige Pileskud.

Sultan Sandjar var en saa retfærdig og ædelmodig Mand, at hans Navn endnu længe efter hans Død blev nævnet med den samme Høiagtelse og Kjærlighed, som medens han levede. Engang vendte han, efter at have tilendebragt en langvarig Krig, tilbage til sin Hovedstad Salika; hans seierrige Hær drog efter ham, og bar i et herligt Optog sin Tapperheds Krandse til Skue. Folket ilede sin Konge hobeviis imøde, og alle Veie vare bedækkede med en Mængde Mennesker, der søgte at trænge sig frem, for at see Indtoget. Alle Vinduer og alle Udbygninger paa Husene, hvor Toget skulde komme forbi, vare opfyldte med nysgjerrige Tilskuere, saa at Ingen mere kunde faae Plads. En fattig Derwisches Søn, et Barn paa otte Aar, var derfor af barnagtig Nysgjerrighed krøben op paa den øverste Tinde af et Pallads, hvorfra han saa lille som en Fugl skuede ned. Idet Sultanen drog forbi, fik han Die paa den hvide Plet oppe paa Taget, og da han fortrin-

ligen elskede Fuglejagten, vilde han vise det forsamlede Folk sin Færdighed paa denne formeentlige Fugl. Han tog Buen frem og skjød; Pilen susede, og Drengen faldt død ned for hans Fødder. Blegnende af Forfærdelse sprang Sultanen af sin Hest, kastede sig over Barnets Liig, og udbrød fortvivlet i Klager over det, ligesom det kunde have været hans egen Søn. Han ilede bort, lod Barnets Fader kalde, tog ham ved Haanden og førte ham ind i sit inderste Telt. "Jeg har dræbt din Søn," sagde han til Derwischen og lagde sit dragne Sværd ved Siden af en stor Pung fuld af Guld. "Jeg kunde undskylde mig og sige: Det var ikke min Hensigt; men min Uskyldighed kan hverken erstatte dig dit Tab eller lindre din Smerte. Du kjender vore Love. Vil du tillade mig, i Overeensstemmelse med den Frihed, som de give dig, at afsone Drabet med en Pengebod, saa tag dette Guld; men vil du have Blod for Blod, saa ligger min Sabel her, og jeg giver mit Liv i din Haand. Du har intet at befrygte; jeg har sørget for, at du frit og uhindret kan gaae bort herfra." "O Herre!" svarede Derwischen, og kastede sig ned for Sultanens Fødder; "du er ophøiet over andre Mennesker ved din Værdighed, men endnu mere ved din Retfærdighed. Gud bevare mig fra den Misgjerning, at lægge min syndige Haand paa min Konges hellige Person, han, hvis Øie vaager for hans Riges Vel, og hvis Aande udbreder Lyksalighed over hans Folk. Min ulykkelige Søn er bleven ramt af den Skjebne, som fra Evighed af er skreven i den Almægtiges Bog ved Siden af hans Navn. Du, Herre, er ikke Skyld i hans Død, og jeg tør ikke, da

Gud havde besluttet den, modtage Løsepenge af dig. Med Glæde vil jeg selv døe her for dine Fødder, dersom jeg med mit Liv kan forlænge dit en eneste Dag."

Sultanen løftede den ulykkelige Fader op, og sagde med Venlighed: "Din uegennyttige Dyd fortjener ogsaa en skjønnere Belønning. Jeg gjør Dig til Overdommer i min Hovedstad; thi Mennesker, som ved deres ædle Tænkemaade hæve sig over Andre, ere skabte til at være deres Brødres Dommere."

Den evige Byrde.

Chalifen Hakkam, som elskede Pragt, vilde udvide og forskjønne Haverne om sit Pallads. Han kjøbte alle tilgrændsende Jorder, og betalte Eierne saa meget, som de forlangte. Blot en fattig Enke fandtes der, hvis fromme Samvittighed ikke tillod hende at sælge sin Fædrenearv, og som afslog alle de Tilbud, man i denne Anledning gjorde hende. Opsynsmanden over de kongelige Bygninger blev fortrydelig over denne Kones Egensindighed; med Magt satte han sig i Besiddelse af det lille Stykke Jord, og den fattige Enke kom grædende til Dommeren.

Ibn Beschir var paa den Tid Stadens Cadi. Han lod sig Sagen foredrage, og fandt den betænkelig; thi hvorvel Lovene udtrykkelig gave Enken Ret, var det dog ingen let Opgave at bevæge en Fyrste, som var vant til at anse sin

Villie for den fuldkomneste Retfærdighed, til frivilligt at efterleve en forældet Lov. Hvad gjorde altsaa den retfærdige Cadi? Han sadlede sit Æsel, hængte en stor Sæk over dets Hals, og reed ufortøvet til Slottets Haver, hvor Chalifen just befandt sig i den skjønne Bygning, som var opført paa Enkens Jordlod.

Cadiens Ankomst med Æselet og Sækken satte Chalifen i Forundring, og denne steeg endnu høiere, da Ibn Beschir nedkastede sig for hans Fødder og sagde: "Tillad mig, Herre, at jeg maa fylde denne Sæk med Jord her fra dette Sted." Hakkam tillod det. Da Sækken var fuld, bad Ibn Beschir Chalifen, at han vilde hjelpe ham at løfte den op paa Æselet. Hakkam fandt dette Forlangende endnu besynderligere, end det forrige; men for at see, hvad Manden havde isinde, tog han Haand i med. De kunde imidlertid ikke faae Sækken af Stedet, og Chalifen sagde: "Byrden er for tung, Cadi, meget for tung."

"Herre," svarede Ibn Beschir med ædel Dristighed, "du finder denne Byrde for tung, og den indeholder dog blot en liden Deel af den Jord, som du paa en uretfærdig Maade har frataget en fattig Enke. Hvorledes vil du kunne bære det hele røvede Stykke Land, naar den Almægtige paa Dommens store Dag lægger det paa dine Skuldre?"

Chalifen følte sig truffen; han roste Cadiens Mod og Klogskab, og gav Enken hendes Eiendom tilbage med alle Bygninger, som han havde ladet opføre derpaa.

Tai og Scherik eller Tillid og Troskab.

Førend den guddommelige Prophet havde oplyst sit Fædreland med Troens Lys, vare Araberne Afgudstjenere. De dyrkede en god og en ond Gud, og helligholdt een Dag om Ugen for hver især. Den ene Dag blev anseet for lykkelig; og hvo der paa den fremtraadte for Kongen, han fik uden Indskrænkning sin Bøn opfyldt; den, som derimod begik den Uforsigtighed at nærme sig Kongens Throne paa den ulykkelige Dag, han blev uopholdeligen bragt den onde Gud til Forsoningsoffer.

Saadan var Landets Skik, da en rig Araber i Orkenen, ved Navn Tai, under Kong Naams Regjering ved Røverier og forskjellige andre Ulykker kom i saa stor Armod, at han allerede i to Dage ikke havde havt nogen Føde til sine Børn. Pludseligt erindrede han sig Kong Naams Gavmildhed, der aldrig lod nogen Trængende gaae fra sig uden Hjelp; han stod op, kyssede sin Kone og sine Børn, lovede at komme tilbage med Levnetsmidler om faa Timer, og begav sig paa Veien i største Hast.

Sysselsat med sin egen Elendighed og med Haabet om den nærforestaaende Hjelp, ilede Tai ængstelig afsted, og fremtraadte for Kongens Throne, uden blot en eneste Gang at have tænkt paa, at det idag kunde være den onde Guds Dag. Men neppe havde Naam bemærket ham, førend han vendte sit Ansigt bort og raabte: "Ulykkelige! hvad har du

gjort? Hvi maatte du komme for mit Aasyn paa en saa sørgelig Dag? Du er dødsens."

Denne Tale foer som et Lyn igjennem Tais Sjel og erindrede ham om den grusomme Offerlov. Han kastede sig ned for Kongens Fødder og bønfaldt ham, at han blot vilde opsætte hans Død nogle Timer. "Min Kone og mine Børn have i to Dage ikke faaet noget at spise," sagde han; "de ville omkomme paa en ynkelig Maade, dersom jeg ikke hurtigen bringer dem Vederqvægelse. Giv mig nogle Fødemidler, og lad mig endnu eengang see dem og tage Afsked med dem for evigt. Du er altfor retfærdig til at ville styrte den Uskyldige i Fordærvelse tilligemed Forbryderen. Jeg sværger dig ved Alt, hvad helligt er, at jeg skal være her igjen før Solens Nedgang; da kan du afsige Dødsdommen over mig, og jeg skal underkaste mig den, uden at knye."

Kongen blev rørt ved denne Tale og sagde: "Ulykkelige Mand! Folket forlanger dig til Offer og vil blive rasende, dersom jeg lader dig flygte bort. Jeg har Medlidenhed med dig, men jeg kan blot tilstaae dig din Bøn under den Betingelse, at du stiller en Borgen, der tilbyder sig som Offer i dit Sted, saafremt du skulde bryde dit Løfte. Jeg beklager dig; men det er mit Lands haarde Lov."

Tai var fremmed, og Ingen kjendte ham. Han saae med veemodigt Blik paa Alle, der stode omkring Thronen; men Ingen vovede at stole paa en ubekjendt Mands Ord og være Borgen for ham. Tai opgav allerede ethvert Haab, da han nær ved Thronen bemærkede en Mand, som betragtede

ham med ædel Medlidenhed. "Og du," sagde Tai med Taarer i Øinene til ham, "du, af hvis Aasyn en stor, ædel Sjel fremlyser, kunde ogsaa du afslaae en ulykkelig Mand og Fader hans Bøn? Jeg sværger dig ved Guder og Mennesker, at jeg endnu denne Aften før Solens Nedgang skal være her igjen."

Scherif (saa hed den Ædle, der var Kongens Vezir og Yndling), Scherif havde et Hjerte, der troede en ærlig Mand paa hans Ord. Han vendte sig til Kongen og sagde: "Jeg vil være Borgen for Tai." Kongen forfærdedes; thi ogsaa han frygtede för, at den Fremmede ikke vilde holde Ord. Han saae paa Veziren med et betydningsfuldt Blik, men Scherif blev ved sit Løfte, og Tai ilede med Levnetsmidler til sin Kone og sine Børn.

Imidlertid henrandt den fastsatte Tid; Solen nærmede sig sin Nedgang, og Tai var endnu ikke kommen. Folket krævede med Heftighed sit Forsoningsoffer, og Scherif blev bunden ført til Alteret. Han traadte hen til det, uden at beklage sig; alle høitidelige Tilberedelser vare fuldendte, og Præsten drog allerede Steen-Offerkniven, da der pludselig hørtes et Skrig i det Fjerne. Det var Tai selv, der raabte. Aandeløs, ganske bedækket med Sved og Støv, ilede han hen over Sletten, og styrtede sig igjennem den forundrede Folkemængde. Han faldt ned for Scherifs Fødder, løste hans Baand og omfavnede ham inderligt. Længe trykkede han ham taus til sit Hjerte, og sagde endelig: "Høimodige Scherif, hvor nær havde min Tøven kunnet koste dig Livet! Takket

være Guderne, at jeg kom endnu i rette Tid for at frelse dig. Jeg dør tilfreds, thi jeg veed, du vil forbarme dig over min stakkels Kone og mine hjelpeløse Smaae." Scherif kyssede ham og svarede, idet Taarer vædede hans Kinder: "Jeg vil være deres Fader og Ven, og dele Alt, hvad jeg eier, med dem." Saaledes stode de endnu, da Folket opløftede et lydeligt Jubelskrig, aldeles glemmende sin grusomme Fromhed. Kongen og hele hans Hof vare rørte. "Aldrig har jeg seet Eders Lige," udbrød Naam. "Du, Tai, er et Mønster paa Trofasthed, og du, Scherif, er det ædelmodigste af alle Mennesker." Han saae hen til Ypperstepræsten, som allerede var stegen op paa Alterets høie Trin, for at tale til Folket. "I Troende," raabte han, "Scherif og Tai have ved deres Dyder forsonet Gudens Vrede; han kræver ikke mere noget blodigt Offer. Fra idag af offre vi Honning og Melk, til Tegn paa, at Kongens Throne paa enhver Dag skal være glædelig og heldbringende for hans Undersaatter."

Saaledes talede Ypperstepræsten, og Folket tilkjendegav ham sit Bifald ved et stort Frydeskrig. Kongen takkede ham med et venligt Blik; han overøste den fattige, redelige Tai med Velgjerninger, og den høimodige Scherif blev ham endnu mere dyrebar, end tilforn.

De tre Venner.

Tre Arabere kom i Strid om, hvo der var den Høimodigste og Ædleste iblandt deres Landsmænd. Den Ene gav Abdallah, Mahomets Slægtning, den Anden Kais, Saads Søn, og den Tredie Arabah Fortrinet. Ingen vilde give efter, indtil omsider Een foreslog at afgjøre Striden ved en Prøve. Enhver af dem skulde gaae til sin Ven og bede ham om hans Bistand, for at see, hvor meget han vilde gjøre for ham.

Den Første gik til Abdallah, som netop vilde bestige sin Kameel, for at gjøre en Reise, og allerede havde Foden i Stigbøilen. "Slægtning af Propheten," sagde han, "jeg er paa Reisen og befinder mig i Nød." Abdallah drog strax sin Fod tilbage, overlod sin Ven den rigtbepakkede Kameel, og bad blot, at han vilde passe vel paa Sværdet, som hang ved Sadlen, da han havde arvet det efter Ali, Mahomets Svigersøn. Hans Ven fandt paa Kamelen adskillige Klædninger af Silke og fire tusinde Guldstykker; men det kosteligste af Alt var Alis Sværd.

Den Anden kom til sin Ven Kais, just som denne sov. Slaven spurgte ham, hvad han vilde hos hans Herre? "Jeg er paa Reisen," svarede Vennen, "og har ingen Penge." — Slaven sagde, at han ikke kunde forstyrre sin Herres Søvn, og gav ham syvtusinde Guldstykker med den Forsikkring, at det vare alle de Penge, som fandtes i Huset. "Men gaa hen til Kameelvogterne," tilføiede han, "og lad dem ogsaa

give dig en Kameel og en Slave." Da Kais vaagnede, og hans Slave fortalte ham, hvad han havde gjort, skjenkede han ham Friheden og sagde: "Hvorfor har du ikke vækket mig? Jeg vilde have givet min Ven endnu mere."

Den Tredie traf sin Ven Arabah, idet han forlod sit Huus for at gaae i Bøn. To Slaver ledede ham; thi han var gammel, og hans Syn formørket. Araberen havde neppe fremført sit Ærinde, saa slap Arabah Slaverne, slog Hænderne sammen og udbrød i Klager over, at han var saa ulykkelig, netop nu ingen Penge at have. "Men, min Ven," sagde han, "tag idetmindste mine to Slaver, og sælg dem." Manden vilde ikke gjøre dette; men Arabah forsikkrede, at dersom han ikke tog dem, saa gav han dem deres Frihed. Derpaa lod han dem staae, og krøb langs med Muren, idet han følte sig for med Hænderne.

"Af vore tre Venner har Arabah handlet meest høimodigt," erklærede de tre Stridende eenstemmigen, da de kom tilbage med de erholdte Gaver.

Kjærlighedens Baand.

Kosroes Parvis, Konge af Persien, havde i sin Krigshær en Feldtherre, ved Navn Rustem, der besad ualmindelige Egenskaber, men ogsaa lettelig følte sig fornærmet. Soldaterne kaldte ham "Kongens høire Arm;" thi han havde tjent

længe og ved sine Bedrifter erhvervet sig en ubegrændset Anseelse i Hæren. Engang troede han sig fornærmet af Kongen, og dette krænkede ham saa dybt, at han hemmeligen søgte at vække Oprør i Armeen.

Da Kosroes fik Kundskab om dette Forsæt, sagde han ved sig selv: "Dersom denne Ærgjerrige, hvem Soldaterne ære som en Gud, reiser Oprørsbanneret imod mig, saa veed jeg ikke, med hvem jeg skal bekjæmpe ham; men jeg vil spørge mine Vezirer til Raads i denne Sag." Han gjorde dette, og alle vare enige i, at Kongen uopholdeligen burde lade denne mægtige Forræder lægge i Lænker.

Kosroes anstillede sig, som om han vilde følge deres Raad, og lod den misfornøiede Rustem komme til sig; men istedetfor at betynge ham med Lænker, overøste han ham med nye Velgjerninger og Æresbeviisninger. Han bad ham om Forladelse for den ham tilføiede Fornærmelse, roste hans Fortjenester, og forsikkrede ham om sin Naade. Denne Kongens Tillid og Høimodighed rørte den stolte Mand saaledes, at han ikke alene opgav sit Forehavende, men endog vedblev at tjene Kongen med urokkelig Troskab. "See," sagde Kongen til sine Vezirer, "jeg har fulgt Eders Raad og lænket Rustem med de stærkeste Baand. Til Hænder og Fødder behøves der mange Kjæder, og de ere grusomme og upaalidelige; til Hjertet behøver man kun een, og hos ædle Mennesker er den uforgjængelig."

Mirzas Syn.

Paa den femte Dag efter Nymaane, hvilken jeg efter mine Forfædres Skik høitideligholder som en hellig Dag, gik jeg tidligt i Bad, holdt min Morgenandagt og steeg op paa Bjergene, som omgive Bagdad, for paa deres eensomme Tinder at tilbringe den øvrige Deel af denne Dag i stille Bøn og hellige Betragtninger. Den rene Luft, som jeg indaandede paa Bjergenes Top, styrkede min Sjels Vinger, jeg hensank i dybe Betragtninger over det menneskelige Livs Forgjængelighed; den ene Tanke fortrængte den anden, indtil jeg endelig udraabte: "I Sandhed! Mennesket er blot en Skygge, og dets Liv en Drøm." Idet jeg tænkte saaledes, faldt mine Øine paa den nære Klippe lige overfor mig, paa hvis Top jeg bemærkede Een, der var klædt som en Hyrde og holdt en Fløite i Haanden. Han lagde den til Munden og begyndte at spille. Det lød saa blidt og yndigt; hans Spil bevægede sig gjennem en saadan Mangfoldighed af Toner, at det langt overgik alle jordiske Melodier. En stille Rolighed udbredte sig i mit Hjerte; thi jeg var tilmode, som om jeg hørte hine himmelske Sange, der tone de Frommes hedenfarne Sjele imøde ved deres Ankomst til Paradiis og opløfte deres Følelser til de nye, salige Boligers høie Glæder.

Allerede ofte havde jeg hørt, at en Aand besøgte disse Bjerge, og Mange havde i Forbigaaende lyttet til hans Fløitespil; men hidtil havde den Spillende selv ikke viist sig for No-

gen. De søde Melodier, som han fremkaldte, vakte Attraa hos mig efter at tale med ham. Som en Drømmende skuede jeg over efter ham, og ønskede at komme ham nær. Han forstod min Længsel og vinkede med Haanden. Jeg nærmede mig, gjennemtrængt af den hellige Ærefrygt, som opstaaer hos os ved Synet af et høiere Væsen; hans yndige Toner havde smeltet mit Hjerte; jeg sank ned for hans Fødder og græd. Men Aanden smilede kjærligen til mig; hans venlige Blik forjog paa eengang al Frygt af min Sjel. Han rakte mig Haanden og løftede mig op. "Mirza," sagde han, "jeg har hørt, hvad du talede med dig selv; følg mig."

Han førte mig op til Klippens høieste Top, og stillede mig paa dens Spidse. "Vend dine Øine mod Østen," begyndte han, "og sig mig, hvad du seer?" — "Jeg seer en Dal," sagde jeg, "gjennem hvilken der flyder en bred Strøm." — "Dalen hedder Jammerens Dal, og dens Flod er Tidens Strøm." — "Hvorfor," spurgte jeg, "udspringer denne Strøm af en tyk Taage, og hvi skjuler ligeledes en mørk Sky dens Udløb?" — "Den udspringer," svarede han, "som en liden Bæk fra Evighedens mørke Hav, og didhen iler den tilbage. Betragt den nøiere, og sig mig, hvad du seer." — "Jeg seer," var mit Svar, "en Bro, som fører midt over Strømmen." — "Det er," sagde han, "det menneskelige Livs Bro; undersøg den omhyggeligt."

Jeg anstrengede mine Øine og saae, at den bestod af halvfjerdsindstyve hele, og nogle sønderbrudte Buer, saa at det fulde Antal omtrent kunde udgjøre hundrede.

Medens jeg talte Buerne, sagde min Ledsager til mig: "Fordum bestod denne Bro af et langt større Antal Buer; en stor Oversvømmelse bortrev mange af dem, og efterlod Resten i den ødelagte Tilstand, hvori du nu seer den."

Da jeg endnu længere betragtede Broen, bemærkede jeg, at mange af dem, som gik over den, faldt ned i Floden. Der var nemlig en Mængde skjulte Lemme i Broen; traadte en Vandringsmand paa en af disse, saa styrtede han igjennem den og forsvandt. Ved Begyndelsen af Broen laae de meget tæt ved hinanden, og aldrig saasnart var en Skare Mennesker brudt igjennem Skyen, førend Halvdelen af dem sank ned i Strømmen. Henimod Midten bleve Lemmene sjeldnere; men mod Enden formeredes de igjen, og laae endnu tættere sammen end ved Begyndelsen.

Jo længere jeg betragtede den vidunderlige Bro og saa mange skuffede Pilegrimes sørgelige Lod, desto mere bedrøvedes min Sjel. Mange syntes dandsende og under Glædesyttringer at ile over Broen, men pludselig sank de ned, og strakte forgjeves deres Hænder i Veiret, for at søge Hjelp. Andre gik i en eftertænksom Stilling, med Blikket vendt imod Himlen; men midt i deres Betragtninger snublede de og forsvandt. Mange løb efter brogede Vandbobler og Luftskikkelser, der omgjøglede dem; men i det Øieblik, da de udstrakte Haanden derefter, aabnede Broen sig under dem, og de sank ned. Ja, jeg bemærkede endog Nogle, som forbittrede rendte imod deres Kamerater og styrtede dem fra Broen ned i Strømmen.

Da jeg bortvendte mine Øine fra dette sørgelige Skuespil, faldt de paa en Mængde Skikkelser, som lignede Fugle og omsværmede Broen, hvorpaa de Tid efter anden satte sig. "Hvad seer du, Mirza?" spurgte min Ledsager mig. — "Jeg seer Glenter, Harpyer, Gribbe, Ravne og andre Rovfugle," svarede jeg. "Det er," sagde hiin, "de Sorger, Begjerligheder og Lidenskaber, som forurolige det menneskelige Liv: Gjerrighed, Misundelse, Æresyge, Vellyst, Fortvivlelse og deslige.".

"Ak," sagde jeg, idet jeg drog et dybt Suk, "hvor dog Mennesket er usselt! Det er blot skabt til at leve i Elendighed, og saa at døe." — Aanden følte Medlidenhed med min Smerte; han bød mig at skue hen mod den tykke Taage, hvori Floden river alle de Dødelige ned med sig, der styrte i dens Bølger.

Da jeg saae derhen, som han havde befalet mig, udstrakte han sin Arm, og see! Taagen forsvandt, Dalen udvidede sig, og et umaaleligt Hav laae for mine Øine. Midt igjennem Havet strakte sig en Bjergkjæde ligesom af Diamanter, og deelte det i to lige store Dele.

Den mørke Sky hvilede endnu paa den ene Side af Bjergstrækningen, saa at jeg ikke kunde skjelne Noget der. Men den anden Side lignede — saaledes forekom det mig — et stort Krystalhav fuldt af utallige Øer, der vare bedækkede med Frugter og Blomster; imellem Øerne bølgede Havet og skilte dem fra hinanden. Jeg saae Beboerne iførte glimrende Klæder og smykkede med Blomsterkrandse. Nogle vandrede

under grønne Træer, andre hvilede ved de klare Kilders Bredder eller paa de af Solen bestraalede Høie og imellem Blomsterbedene. Jeg hørte en melodisk Lyd af Fuglesang, Menneskestemmer og mangehaande musikalske Instrumenter, blandet med Vandfaldenes Brusen. Henrykt over denne fortryllende Udsigt, ønskede jeg mig Ørnens Vinger, for at kunne flyve hen til disse salige Boliger; men min Ledsager oplyste mig om, at der ikke gives nogen anden Vei til dem, end igjennem Dødens Porte, som jeg saae hvert Øieblik aabne sig paa Broen.

"Disse Øer," vedblev han, "som du seer ligge for dig i evig Ynde og Skjønhed, ere endnu mere utallige end Ørkenens Sand; men bagved dem, du seer, ligge endnu Millioner andre; thi dette Hav rækker langt videre, end dit Øie formaaer at skue eller din Aand at tænke. Disse Øer ere de Frommes Boliger efter Døden. Deres Levnet og Dyd bestemmer deres Tilstand; jo renere og mere ophøiet deres Tænkemaade er, desto herligere er deres Opholdssted. O Mirza, ere disse salige Egne ikke din ivrigste Stræben værd? Fortjener et Liv, som gjør dig skikket til at opnaae slige Glæder, din Dadel og Foragt? Er Døden, som fører dig til saa lykkelige Verdener, endnu frygtelig i dine Øine? Eller har du Ret til at klage over de hurtigt bortilende Lidelser og Besværligheder, som ere bestemte til at gjøre dig modtagelig for hine høiere, evige Glæder, og værdig dertil? Lad mig da ikke oftere høre disse Klager over Livets Usselhed! thi denne

korte Vandring, hvis Maal er en herlig Evighed, prise Aanderne som den guddommelige Viisdoms skjønneste Værk."

Med ubeskrivelig Henrykkelse betragtede jeg endnu længe de lykkelige Der; endelig sagde jeg: "Jeg beder dig, viis mig nu ogsaa de Hemmeligheder, som ligge bag den mørke Sky paa den anden Side af Diamantklippen." — Da Aanden ikke svarede, vendte jeg mig om, for at gjentage min Bøn; men jeg saae ham ikke mere.

Jeg dreiede mig da igjen om til den yndige Udsigt, for endnu engang at nyde dette Syn, men istedetfor den brusende Flod, den hvælvede Bro og de lykkalige Der, saae jeg ikkun Bagdads dybe Dale med græssende Dyre, Faar og Kameler.

Den kloge Dommer.

En Kjøbmand vilde reise til et fremmed Land, og overleverede en Derwisch, som han ansaae for sin Ven, en Pung med tusinde Zechiner, idet han bad ham om at gjemme disse Penge medens han var fraværende. Efter et Aars Forløb kom Kjøbmanden igjen og forlangte sine Penge tilbage; men den bedragerske Derwisch negtede med den største Frækhed at have modtaget Noget. Kjøbmanden blev heftigt opbragt over denne Troløshed, og gik til Cadien, for at anklage Derwischen. "Du har været mere godtroende end klog," svarede Dommeren; "du burde ikke saa blindthen have slaaet Lid til en Mand,

om hvis Ærlighed du ikke var fuldkommen overbeviist. Det vil holde haardt at formaae denne listige Bedrager til frivilligen at udlevere en Pengesum, som han har modtaget uden Vidners Overværelse; men jeg vil see, hvad jeg kan gjøre for dig. Gaa endnu engang hen til ham, og tal venligt med ham; men lad dig ikke mærke med, at jeg veed Noget om Sagen, og kom saa til mig igjen imorgen ved denne Tid."

Kjøbmanden gik hen til Derwischen, og gjorde som der var ham paalagt; men istedetfor Pengepungen, fik han Grovheder. Medens de endnu skjændtes, kom Cadiens Slave og indbød Derwischen til sin Herre. Han indfandt sig ufortøvet. Dommeren modtog ham meget venligt, førte ham ind i sit prægtigste Værelse, og viste ham saa megen Ære, som om han kunde have været en af de fornemste Mænd i Byen. Han talede om allehaande Ting, men indblandede ved enhver Leilighed saa smigrende Lovtaler over Derwischens Ædelmodighed, Viisdom og Lærdom, at han fuldkommen vandt hans Tillid. "Jeg har ladet dig bede om at komme til mig, ædle Derwisch," vedblev Cadien, "for at give dig et Beviis paa min Tillid og Høiagtelse. Et vigtigt Anliggende nøder mig til at reise bort paa nogle Maaneder. Jeg har ingen Tro til mine Slaver, og ønskede gjerne at give mine Skatte i Forvaring til en Mand, som dig, hvem hele Staden giver et saa skjønt Vidnesbyrd. Dersom jeg, uden at det er til Ulejlighed i dine øvrige Forretninger, tør besvære dig med en saadan Commission, skal jeg imorgen Nat sende dig mine Kostbarheder. Da Sagen imidlertid kræver den dybeste Taus-

hed, vil jeg under Navn af en Foræring sende dig dem ved min troeste Slave."

Et venligt Smiil udbredte sig over Derwischens Ansigt; han gjorde mange dybe Buk, takkede for den store Tillid, forsikkrede i de skjønneste Udtryk, at han skulde vaage over de ham betroede Skatte som over sine egne Øine, og anbefalede sig med en saadan hemmelig Glæde, som om han allerede havde bedraget Cadien.

Den følgende Morgen kom Kjøbmanden igjen og beret-tede, hvor haardnakket Derwischen havde viist sig. "Gaa end-nu engang hen til ham," sagde Cadien, "og dersom han ved-bliver at vægre sig, saa tru ham med, at du vil anklage ham for mig. Jeg er vis paa, at han ikke to Gange lader sig true." Kjøbmanden gik derhen. Saasnart Derwischen hørte tale om Cadien — hvis Tillid han paa ingen Maade turde udsætte sig for at tabe, naar han vilde bedrage ham for hans Kostbarheder, — gav han hurtigt Pungen tilbage. "Ei! min kjære Ven!" tilføiede han smilende, "hvorfor da strax til Ca-dien! Din Eiendom er i god Behold i mine Hænder. Det Hele har blot været min Spøg, for at see, hvorledes du vilde tee dig." Kjøbmanden var saa klog at tage denne Und-skyldning for gode Varer. Han gik til Cadien, og takkede ham for hans høimodige Hjelp.

Imidlertid kom Natten, og Derwischen beredte sig til at modtage de lovede Skatte; men den forløb, uden at Cadiens Slave lod sig see med den hemmelige Foræring. Tiden blev ham ubeskrivelig lang, og saasnart det dagedes, begav han

ſig til Dommerens Bolig. "Jeg vilde," ſagde han, "blot ſpørge om Aarſagen, hvorfor Herr Cadien ikke har ſendt ſin Slave?" — "Fordi han har hørt af en vis Kjøbmand," ſvarede Cadien, "at du er en troløs Bedrager, ſom Retfærdigheden ſkal ſtraffe efter Fortjeneſte, ſaaſnart der indløber en lignende Klage over din Ondſkab." Derwiſchen bukkede ærbødigt heelt ned mod Jorden, og liſtede ſig taus og ſlukøret bort.

Kongen af Indiens Bibliothek.

Dabſchelim, Konge af Indien, havde et ſaa talrigt Bibliothek, at der udkrævedes hundrede Brachmaner til at holde det i Orden, og tuſinde Kameler til at flytte det. Da han imidlertid ikke havde Lyſt til at læſe det heelt igjennem, overdrog han Brachmanerne at gjøre Udtog af det Bedſte og Nyttigſte, ſom de fandt deri, og overlevere ham dem. Diſſe lærde Folk arbeidede med ſaadan Iver, at de efter tyve Aars Forløb havde et "kort Indbegreb" af al Viisdom i de ſamlede Udtog, der beſtode af totuſinde Bind, og ſom uden ſtor Møie kunde bæres af tredive Kameler. De vare ſaa lykkelige at turde overrække Kongen deres Arbeide; men til deres Forundring maatte de høre, at han fandt en Maſſe, til hvis Transport der behøvedes tredive Kameler, endnu for ſtor. De formindſkede altſaa Byrden ſaaledes, at den kunde bæres af femten, derpaa af ni, ſenere af fire, og endelig af to Kameler; ja

tilsidst blev der kun saa meget tilovers, som et Muulæsel af middelmaadig Størrelse kunde bære.

Ulykkeligviis var Dabschelim, medens man gjorde dette Udtog af hans Bibliothek, bleven gammel, og han tvivlede om endnu at leve saa længe, at han kunde faae dette Mesterstykke af kort Fuldstændighed gjennemlæst. Han raadførte sig i denne indviklede Sag med sin Vezir, den vise Pilpai, og denne svarede ham saaledes: "Store Konge, hvorvel jeg kun ufuldkomment kjender dit Bibliothek, troer jeg mig dog i Stand til at gjøre et meget kort og temmelig nyttigt Udtog deraf. Du kan læse det i faa Øieblikke, og du vil finde saa Meget deri, at du vil kunne tænke derover saa længe du lever." Han tog et Palmeblad, og skrev med en Guldpreen følgende fire Lærdomme derpaa:

1) De fleste Videnskaber indeholde blot dette eneste Ord: maaskee; og hele Historien bestaaer af trende Ord: de bleve fødte, de lede og døde.

2) Elsk Retfærdighed, og lad stedse dine Handlinger stemme overeens med denne Gjenstand for din Kjærlighed; tænk, hvad der er sandt, og siig ikke Alt, hvad du tænker; saa bliver du retskaffen og viis.

3) O Konger, undertvinger Eders Lidenskaber! Behersker Eder selv; saa vil det blive Eder en let Sag at beherske Verden.

4) Konger! Folk! man har endnu ikke ofte nok sagt Eder, og spidsfindige Daarer ville endnu stedse drage det i Tvivl,

at der ikke gives nogen Lykke uden Dyd, ei heller Dyd uden Gudsfrygt.

De fire Guldkugler.

Sarbas, Konge i Persien, holdt Ret, siddende paa en prægtig Throne i den store Sal i hans Pallads. Hans ved lang Erfaring erhvervede Færdighed i at dømme beundredes over hele Orienten. Men nu fremtraadte tvende Personer for hans Throne, der foredroge en særegen og meget vanskelig Sag. Det var en gammel Mand med et dødblegt, magert Ansigt, der blev ledet af et ungt Menneske, som lignede en fyldig Rosenknop, der var i Begreb med at udfolde sig. Den Gamle knælede, berørte Gulvet tre Gange med sin Pande og sagde: "Kongernes Konge og Guds Statholder! jeg nærmer mig din Thrones Fødder og bønfalder dig, at du vil dømme i en Sag, som jeg nu skal foredrage dig. Jeg havde en eneste Søn, der var mit Livs Glæde; min hele Sjel hang ved hans Øine. Jeg var rig og lykkelig; min Søn voxede op, og var bleven otte Aar gammel, da jeg paa min Handels Vegne nødtes til at gjøre en Reise. Mit Hjerte vægrede sig ved at forlade den hulde Dreng, hvis Aand og Legeme udviklede sig med usædvanlig Hurtighed. Min altfor store Ømhed forblindede mig saaledes, at jeg glemte de Farer, som ere forbundne med en lang Reise, og tog ham med mig; et usaligt Indfald, for hvilket jeg skulde bøde ved lang-

varige Lidelser. Vor Karavane blev i en Orken overfalden af Røvere; jeg blev haardt saaret og maatte see paa, at man lige for mine Øine bortførte mit elskede Barn. Jeg raabte efter ham, han udstrakte sine smaae Hænder imod mig; men Røverne havde Hjerter saa haarde som Flint og droge afsted. En grændseløs Smerte og Fortvivlelse bemægtigede sig mig. Jeg blev bragt halvdød bort; men jeg skulde leve, for endnu i lang Tid at begræde min Daarskab."

"Jeg kom tilbage til mit Fædreland, og udsendte nu Bud til alle Verdens Hjørner, for at opspørge min Søn; men han var og blev borte, og jeg sørgede i ti Aar, uden at høre et Ord fra ham. Imod min Villie voxede mine Skatte; jeg blev gammel og sygelig; thi en evig Sorg udtørrede mine Vædsker. Dagligen saae jeg min Død imøde, og da jeg ikke havde nogen Arving, testamenterede jeg den største Deel af mine Rigdomme til din kongelige Skat og det Øvrige til mine Slægtninge og Slaver, og nedlagde Testamentet hos Kazyen. Man længtes nu inderligt efter min Død, da denne Yngling, som her staaer for dit kongelige Aasyn, kom til mig og udgav sig for min Søn. Hele hans Tale var overensstemmende med Sandheden; han besvarede mine Spørgsmaal med den allerstørste Nøiagtighed; i mit Hjerte opvaagnede ømme Følelser for ham; jeg erkjendte ham for min tabte Søn, og Glæden over hans Tilbagekomst gav mig mit Helbred igjen. Jeg gik til Kazyen og forlangte mit Testament tilbage; men han paastod, at denne unge Fremmede var en Bedrager og ikke min Søn, og det af ingen anden Grund,

end fordi Ammen ikke kan finde nogle Tegn paa ham, som han skal have havt i sin Barndom. Jeg fremtræder altsaa for din Throne, som Retfærdighedens og Viisdommens Sol oplyser, og bønfalder dig om, at du vil udgrunde Sandheden med dit altseende Die."

Her taug den Gamle og græd. Hans Fortælling havde rørt den hele Forsamling, og man nærede neppe nogen Tvivl om, at denne Fremmede, hvis Udvortes paa det fordeelagtigste talede for ham, jo var Oldingens Søn. Alle vare begjerlige efter at høre Kongens afgjørende Svar, og man undredes over, at han imod Sædvane taug og syntes at tænke efter.

Men Gjerrigheden havde bemægtiget sig hans Hjerte, da han hørte, at den Fremmedes Ankomst vilde berøve hans Skatkammer en betydelig Arv. Dette formørkede hans Sjel. Uvillie syntes at leire sig paa hans Pande; med et næsten vredt Blik betragtede han Ynglingen, der stod for ham med beskeden Frimodighed; endelig brød han Tausheden og sagde: "Kazyen har gjort sin Pligt. Ammens Udsagn er det eneste gyldige Vidnesbyrd i denne Sag; har du derfor," vedblev han, idet han vendte sig til den Fremmede, "intet andet Beviis, end din egen Forsikkring, saa kan du ei blive erkjendt for den rige Oldings Søn og Arving. Hvad har du at sige til din Retfærdiggjørelse? Tal."

"Herre," svarede Ynglingen uforfærdet, "min ulykkelige Skjebne har berøvet mig alle udvortes Midler, ved hvilke jeg for Retten kunde bevise min Fødsel. Jeg har intet andet

Vidne, end min Hukommelse, der troligen har bevaret Barndommens første Indtryk. En Mængde Ubetydeligheder, som blot kunne være min Fader og mig bekjendte, bestyrke rigtignok min Paastand; men da jeg efter Lovene ikke kan være Vidne i min egen Sag, saa veed jeg blot endnu eet Middel til at komme efter Sandheden. Jeg har reist meget, og har, uagtet min Ungdom, erfaret mange vidunderlige Ting. Det Selsomste var imidlertid en Magier, som næsten er alvidende og boer paa et Bjerg ved Grændsen af Indien. Han har fire Guldfugler, som han ved Trolddom har gjort levende, og som han udsender til alle Verdens Egne. De gjennemflyve i faa Øieblikke den hele Jord, og bringe ham Efterretning om Alt, hvad der foregaaer. Intet er skjult for dem; usynligt trænge de igjennem enhver lukket Dør; de udforske Havets Afgrund, flyve op til Maanen og Solen, fare midt igjennem Jorden og gjennemskjære Palladsernes tykke Mure, som om de vare af tyndt Lærred. En saadan Kugle opdager mere end tusinde Speidere, og en Konge, som havde een eller høist to af dem, vilde kunne prøve sine Tjeneres Hjerter lige indtil den hemmeligste Tanke. Sendte han dem til et Naboriges Divan, saa erfarede han i Øieblikket sine Fienders hemmelige Anslag; han kunde komme dem i Forkjøbet, og hans Regjering vilde være hans Tids Vidunder. Ved Hjelp af disse Kugler har jeg erfaret, at min Fader endnu levede, men at han uafladeligt sørgede over mig og allerede i lang Tid havde været syg, saa at jeg ikke maatte tøve noget Øieblik, dersom jeg ønskede at see ham endnu engang

før hans Død. Vil du altsaa, Guds vise og retfærdige Statholder, sende en paalidelig Mand til denne Magier, saa vil du lære at kjende Sandheden, om den end laae begravet i Jordens Middelpunkt." — "Nei," udbrød Kongen af Persien, "jeg vil selv besøge denne store Magier, og du skal ledsage mig. Strax i Morgen ved Solens første Straale ville vi reise; jeg skjælver af Utaalmodighed efter at see disse Kugler og efter at udforske, om det, du fortæller, er overeensstemmende med Sandheden. Hav Taalmodighed, Gamle, indtil jeg kommer tilbage. Taler denne Yngling Sandhed, saa skal jeg udbrede min Naades Vinger over Eder."

Neppe frembrød Morgenrøden over Bjergene, førend Kong Sarbas begav sig paa Veien med et lidet Følge. Om Natten og Middagen hvilede han blot nogle faa Timer, og de reiste saa hurtigt, at Bjerge og Dale svandt bort under deres Fødder, som om de havde havt Vinger. Miraga, dette var Ynglingens Navn, reed ved Siden af Kongen, og forkortede ham den hurtigt bortilende Tid ved sin kloge Tale og sine vidunderlige Fortællinger om fremmede Folkeslag og disses Sæder, om hvilke Kongen hidtil endnu aldrig havde hørt noget. Kongen fattede megen Godhed for Miraga; thi denne sagde ikke et Ord, som mishagede ham, og de havde strax den første eller anden Dag kunnet vende om, da Kongen allerede var aldeles stemt til Fordeel for Miragas Sag, dersom han ikke havde tiltraadt denne Reise mere for Kuglernes end for Ammens Skyld. Bjerge, Floder og Skove fløi forbi dem, og neppe var Maanen eengang formindsket og atter

tiltagen, førend de havde naaet Bjerget, paa hvilket Magieren boede.

Kongen havde ventet at see et øde Fjeld, og blev ikke lidet forundret, da han fandt Bjerget rundt omkring besat med Viinranker og de skjønneste Frugttræer. Naturen syntes med Kunstnerhaand at have dannet dette Bjerg til et Mønster paa den skjønneste Proportion. Dets Fod var fuldkommen afrundet og omtrent en Miil i Omkreds; begrændset af de yndigste Dale hævede det sig lidt efter lidt til en middelmaadig Høide, hvorfra fire Bække nedrislede og toge deres Løb mod Verdens fire Hjørner. Paa Bjergets jevne Tinde stod et Vaaningshuus, som mere lignede en Ridsgaard, end et Pallads, og hvorfra man skuede ned til de i Dalen hvilende Landsbyer; den til alle Sider vide Udsigt begrændsedes af en Kjæde af lave Fjelde. En aromatisk Luft strømmede den trætte Reisende imøde og skjenkede ham nyt Liv.

Solen var i sin Nedgang, og Skyggen udbredte sig allerede over Dalene; men Bjergets Tinde syntes omgiven af en rød Flamme. Lige indtil Toppen sporede man Flid og Orden. Overalt, hvorhen Kongen kastede sit Blik, arbeidede Mænd, Qvinder og Børn med en mageløs Flid og Munterhed. Deelte i Hobe, istemmede de Sange, og syntes neppe at bemærke Kongen, der fuld af Forundring vandrede midt iblandt dem, saa lykkelige og sorgløse vare de. "Ak!" sukkede Kongen, "her seer jeg allerede, hvad de fire Guldfugler formaae. Mine Provindser, som jeg gjennemreiste, syntes saa øde og

forladte, deres Bebvere saa sorgfulde og nedslagne; og dette Bjerg staaer her, ligt et Paradiis, ved mit Riges Grændser."

De nærmede sig Magierens Bolig, som ikke var bygget med Pragt, men baade indvendig og udvendig frembød et venligt Billede paa sparsommelig Overflødighed og viis Indretning. Miraga, der syntes at være nøie bekjendt her, gik foran, og Kongen fulgte ham med sine Ledsagere, lig en Drømmende. De traadte ind, uden at Nogen kom dem imøde og spurgte om deres Ærinde. Kongen saae sig forundret om til alle Sider, da et Værelse aabnedes, i hvis Midte der sad en Mand, om hvem sex Drenge og lige saa mange Piger havde sluttet en Kreds. Han syntes at undervise Børnene, hvis Blik med kjærlig Opmærksomhed hang ved hans Læber. Det var Magieren; lange, hvide Lokker bølgede ned over hans Skuldre, og et hvidt Klædebon, der var sammenbundet under Brystet med et rosenfarvet Bælte, naaede lige til hans Fødder. Børnene vare klædte ligesom han, kun med den Forskjel, at den blomstrende Ungdom havde smykket nogle af dem med blonde, og de andre med sorte og brune Lokker. Kongen troede at see Fuldmaanen, omgiven af en Stjernekrands, staae op for hans Øine, thi et saadant Syn havde han endnu aldrig skuet.

Miraga traadte ind i Værelset, og Kongen fulgte efter ham. Magieren reiste sig, saasnart han blev dem vaer, og Børnene forsvandt, som lette Morgenskyer fra Himlen.

Med dyb Ærbødighed tiltalede Kongen Magieren saaledes: "Herre, jeg er en af Persiens Sønner. Jeg har hørt

din store Viisdom berømme, og kommer herhid, for at see de fire vidunderlige Guldfugler, som bringe dig de hemmeligste Efterretninger fra alle Verdens Hjørner. Dersom min Nysgjerrighed ikke fornærmer dig, saa hav den Godhed at opfylde min indstændige Bøn." — "Meget gjerne," svarede Magieren, "de ville netop nu komme tilbage fra Kongeriget Persien, og da dette er dit Fædreland, saa kan du strax bedømme, om de tale Sandhed." Med disse Ord løftede han den høire Haand i Veiret, og en Elfenbeens Stav faldt ned fra Værelsets hvælvede Loft; han greb den og slog dermed paa Gulvet. Strax aabnede dette sig, og et Marmorbord med en Plade af Ibenholt steeg op. Pladen faldt af, og nu saae man en rund Fordybning af Sølv, som ved Kanten havde fire Huller mod Verdens fire Hjørner. "Kun een Betingelse," tog Magieren atter Ordet, "har jeg at gjøre. Kuglerne tabe deres guddommelige Tryllekraft, naar de tale til en Mand, hvis Aand forurolliges af den ringeste Lidenskab. Vær altsaa Herre over dig selv; thi det kan maaskee hænde, at de sige Ting, som enten ville glæde eller bedrøve dig. Saml dine Kræfter; den første Heftighed, hvori du udbryder, berøver dig den Fornøielse og Nytte, som du kan have af at høre deres Efterretninger."

Kongen, der var gjennemtrængt af Nysgjerrighed og Forventning, lovede med Glæde at opfylde denne saa lette Betingelse. Nu slog Magieren paa en lille Klokke, som hang paa den kløftede Tunge af en rød Slange, der stod opreist paa Halen midt i Sølvbækkenet. Klokken tonede, og en svag

Suſen lod ſig høre i Aabningen mod Veſten; den blev lidt efter lidt ſtærkere, og lignede tilſidſt en mægtig Flods Bruſen. Kongen havde ondt ved at drage Aande, og hans Slaver ſkjælvede. Den ſuſende Lyd taug, og fire ſmaae Guldfugler rullede frem. De hvirvlede ſig nogle Gange bag efter hinanden rundt omkring Slangen, og ſtandſede derpaa lige foran Magieren og Kongen. Den første Kugle aabnede ſig, og ſagde følgende Ord med en Stemme, der lignede yndige Toner af en Strængeleeg, hvormed Kunſtneren rører Hjertet:

"Jeg fløi gjennem Provindſen Chorasan, hvor Zalaspa, Kongen af Perſiens Ungdomsven, opholder ſig. Kongen havde i mange Aar levet paa en fortrolig Fod med ham og stedse fundet ham redelig og tro, men lidt efter lidt forgiftede Smigrere Sarbas' Sind, og han begyndte at blive ugunſtigt ſtemt imod ſin Ven, hvis frimodige Tale mishagede ham; han undveeg hans Selſkab, og holdt ſig til mere føielige Tjenere. Saaſnart Zalaspas Fiender mærkede dette, bagvaſkede de ham paa den ſkjændigſte Maade. Kongen fordømte ham, uden at høre hans Retfærdiggjørelſe, og forviſte ham fra Hoffet. Han beklagede Kongens Forblindelſe, og gik til Chorasan, hvor han var født. Her lever han i Stilhed, og uddeler utallige Velgjerninger. Folket ærer ham ſom ſin Fader. Halvdelen af ſine Indkomſter bortgiver han til de Fattige; hele Landſtrækninger har hans Haand opdyrket eller forſkjønnet, og Indbyggerne lovpriſe hans Navn ſom en Guds. Han er fuldkommen lykkelig, og har ingen mørk

Time, undtagen naar han tænker paa, at Kong Sarbas ikke mere har nogen Ven."

Kuglen lukkede sig og taug. Dens Stemme var som en smertende Piil trængt igjennem Kongens Hjerte; han følte en brændende Hede i sit Ansigt, traf Veiret dybt, og vilde tale; men hans Tunge var død.

Nu aabnede den anden Kugle sig og hvisfede, lig en elskende Fugl, som beklager sine Ungers Død. Den sagde:

"Jeg fløi gjennem Provindsen Farsistan; her saae jeg et afsidesliggende Slot, og svang mig hen til det. Jeg svævede over Haven, og saae i en Løvhytte Kongen af Persiens første Gemalinde; han havde forskudt hende, ligesom sin Ven, og skjenket hendes Krone til en Bolerske. Hun var endnu lige saa skjøn, som da hun første Gang sad paa Thronen ved Kongens Side. Hendes Datter, Moderens udtrykte Billede, laae i hendes Skjød, legede med hendes bølgende Lokker, og tilsmilede hende Trøst; men hun sørgede og klagede. Jeg satte mig paa et Træ, og lyttede til følgende Samtale: "Græd ikke, Moder! dine skjønne Øine ligne allerede Ildlilien. Jeg elsker dig; græd ikke mere. Hør Fuglenes Sang; de ere altid glade og spøge i Træernes Grene. Jeg vil være din Nattergal og synge for dig, Moder, — naar du blot vil lade være at græde." — "Ak min Datter! Jeg har i mit Hjerte en Fugl, hvis Sang er en evig Klage. Den har tabt sin Elskede og sørger over den." — "Lad den flyve ud, min Moder! denne Sorgens Fugl! naar den faaer sin Frihed, vil den føle sig lykkelig. Fuglene hade Fængsler, og bve paa Guds

frie Jord i de yndige Skove." — "Ak, mit Barn! den er indmuret i sit Fængsel, ligesom vi; den holdes fangen i en Ørk, hvor dens Klager hendøe, uden at Nogen hører dem."

Kuglen lukkede sig, og dens Klager forstummede. Kongen af Persien holdt endnu bestandigt sine Øine fæstede paa den, og hede Taarer vædede hans Kinder. Han syntes endnu at lytte til Sørgesangen, da den tredie Kugle aabnede sig. Den hvisked som Vinden i Træernes Toppe, eller som de smaae Bølger ved Strandbredden; den sagde:

"Jeg ledsagede Kong Sarbas paa hans Reise, og iagttog hans Handlinger. Hans Yndling, Slaven Kongo, smigrede hans Svagheder, kaldte ham den alvidende Konge, Asiens Sol, Kronen for Heltene, uden at Kongen mærkede hans Falskhed. Han roste ethvert Ord, der kom fra hans Læber, og loe i Hjertet over hans Eenfoldighed. Han talede uafladeligt om sin Troskab, og lurede blot paa en Leilighed til at bedrage Kongen. Denne Leilighed kom igaar. Da Kongen, som var udmattet af den hurtige Reise, sov meget fast i sit Telt, traf Kongo en kostelig Diamant, en Gave fra den fangne Dronning, af hans Finger, og syede den ind i det Tøi, som dannede Teltet." — "O, du Skurk!" raabte Kongen af Persien rasende, og traf sit Sværd, for at kløve Hovedet paa den skjælvende Kongo. I Øieblikket hørtes en vældig Brusen, Gulvet bævede, den sorte Plade bedækkede atter Marmorbordet, der i samme Øieblik sank ned igjennem Gulvet.

Kongen kom til sig selv igjen, og saae sig ene med Magieren; alle hans Ledsagere vare forsvundne, og Værelset over-

alt forvandlet. "Konge af Persien," tog Magieren Ordet; "du har brudt den indgaaede Betingelse, og for idag vil du ikke mere komme til at høre Guldkuglernes Tryllespil. Stolthed, Misundelse, Gjerrighed og Vrede forstyrre deres skjønne Harmonie, og deres blide Sange forvandle sig til Havets Brusen for den, som er en Slave af een af disse fire fordærvelige Lidenskaber." — "O, tilgiv mig!" svarede Kongen, "jeg havde tabt Herredømmet over mig selv. Men jeg har en Bøn, som du, vise Mand, ikke maa negte at opfylde. Jeg seer, at Guderne i disse vidunderlige Kugler have meddeelt dig en Deel af deres Alvidenhed. Jeg er Konge over et stort Rige; for at kunne regjere det godt, er det nødvendigt for mig at have nøie Kundskab om Alt, hvad der foregaaer deri. Jeg beder dig, giv mig en af disse Kugler, og lær mig, hvorledes jeg skal benytte mig af deres Trolddom; Halvdelen af mine Skatte vil jeg skjenke dig for denne Gave, der saa langt overgaaer al menneskelig Viden."

"Sæt dig paa denne Sopha, Konge af Persien," svarede Magieren, "og hør mig. Det Diemed, hvori du kommer til mig, er kongeligt; det vidner om din gode Villie, at regjere dit Folk vel, men jeg kan blot for en Deel opfylde dit Ønske. De fire Kugler, jeg besidder, ere en Gave af en velgjørende Aand, der til mit og mine Medmenneskers Vel har laant mig dem paa en ubestemt Tid, som han selv vil bestemme. De Efterretninger, som de bringe mig, kan jeg meddele Andre; men at bortgive eller sælge dem selv, har Aanden forbudt mig. Jeg er Fyrste over et lidet Folk, og

til dettes Vel har jeg hidtil brugt dem; den gode Aand synes tilfreds med min Opførsel, da han indtil nu har ladet mig forblive i uindskrænket Besiddelse af dem. Jeg har aldrig brugt dem til min egen, men blot til mit Folks Lykke; jeg samler ingen Skatte, men uddeler Alt, hvad jeg erhverver; jeg adspørger dem aldrig for at tilfredsstille en unyttig og skadefro Nysgjerrighed, men blot for at faae Raad og Hjelp, naar jeg selv eller Andre trænge dertil. Kort sagt, jeg bruger dem, saaledes som man bør bruge en guddommelig Gave, paa en Maade, som er Gud værdig, nemlig til Velgjerninger."

"Uagtet jeg nu ikke kan opfylde dit Ønske, Konge! saa skal dog din Reise, som jeg haaber, ikke være frugtesløs. Jeg vil lære dig den vigtigste Deel af min Trolddomskunst, nemlig hvorledes du bør bestyre det, som Gud har betroet dig. Ogsaa dig har Jordens gode Skytsaand, der kaldte dig til Hersker, skjenket fortryllede Kugler, der ligne dem, som ere mig betroede. Vel ere de ikke af synligt Guld, som mine, men derfor ikke mindre kostelige; og dersom de hidtil ikke have frembragt lige saa velgjørende Virkninger, da er det din Skyld. — Dit kongelige Scepter er den Elfenbeensstav, som ovenfra faldt ned i min Haand, og hvormed jeg hidkaldte de fortryllede Kugler. Naar du fører din Herskerstav med kongelig Viisdom, vil ogsaa du erfare Alt, hvad du behøver til din Thrones Zier og dit Folks Lykke. Da ville dine Øine og Øren bevise dig samme Tjeneste som Guldkuglerne, der belære og fornøie dig. Kom derfor stedse dit gud-

dommelige Kald og din kongelige Værdighed ihu. At see og at høre er en Konges første og vigtigste Pligt. Hans Øine og Øren tilhøre hans Folk; de Efterretninger, som han modtager ved Hjelp af disse fortryllede Guldfugler, skal han ikke misbruge til at tilfredsstille sin Forfængelighed, sin Gjerrighed og sin Vellyst, men betragte dem som Sendebud, der forkynde ham, hvor og hvorledes han skal afhjelpe een eller anden Mangel eller Trang i hans Rige. Bruger han dem paa denne Maade, da vil ingen Sandhed fra Viisdommens Læber fornærme ham; han vil ikke fordreie Ret og Retfærdighed for at berige sit Skatkammer, men hans Øie vil, lig Solen, frembringe den samme velgjørende Virkning overalt, hvorhen det skuer, og hans Øre vil, lig Luften, opfatte enhver dadlende og rosende, enhver klagende og bønfaldende Lyd, for ved Aandens stille Kraft at forvandle dem til en almindelig Taknemmeligheds og Glædes Toner."

"Dette, Konge af Persien, er den Trolddom, hvorved jeg bibringer mine Kugler Liv. Jeg har betroet dig den, da jeg anseer dig for en Mand, som er i Stand til at bringe den i Udøvelse. Jeg har elsket dig fra din Ungdom af, og med kjærlig Omhyggelighed iagttaget ethvert af dine Skridt. Jeg beklagede dig, naar slette Mennesker forgiftede dine Følelser og opvakte daarlige Ønsker i dit Hjerte. Jeg har glædet mig som et Barn, fordi min Discipel Miraga blev Anledning til at mit Ønske, at see dig hos mig, gik i Opfyldelse. Denne Yngling er et sandt Mønster paa alle Dyder. Ædelmodighed og mandig Klogskab kappes hos ham om Fortrinet, og det er

et Tegn paa din kongelige Tænkemaade, at du i saa kort Tid har fattet Godhed for ham. Jeg kjøbte ham som en niaarig Dreng, og stræbte tidligen at smykke hans Aand med alle nødvendige Kundskaber. Han har overgaaet mine Forventninger og rigelig belønnet den Umage, som jeg har anvendt paa hans Dannelse. Tag ham i din Tjeneste; jeg er overbeviist om, at han vil erstatte dig Tabet af din Zalaspa. Hvad hans Fødsel angaaer, da er han virkelig den gamle Kjøbmands Søn. Din sædvanlige Klogskab blev formørket af en uretfærdig Attraa, ellers vilde du uden langvarig Forsken have opdaget, at Ammen var bestukken af de gjerrige Slægtninge, og at hendes Udsagn var opdigtet."

Under denne Tale blev Kongens Hjerte nogle Gange sat i en saa heftig Bevægelse, at han var nær ved at tabe Veiret; men en ubeskrivelig hellig Værdighed, som var udbredt over Magierens Ansigt, betvang hans Vrede; og den kjærlige Mildhed, hvormed Magieren sluttede sin Tale, forsonede hans Gemyt.

Han vilde svare; men i samme Øieblik lode Harpe- og Fløite-Toner sig høre, lig en sagte Hvisken, og Kongen glemte, hvad han vilde sige. Musiken syntes at komme fra alle Sider, og lignede usynlige Aanders fortryllende Spil; den blev hvert Øieblik stærkere, og dens Sødhed indtog Kongens Hjerte. Hans Øine funklede af Glæde og syntes at spørge Magieren, hvad denne Musik havde at betyde. "Det er mine Børn," sagde han, "som jeg underviste ved din Ankomst; de ville byde den ædle Konge af Persien velkommen i deres Faders Huus."

Kongen slog Øinene op; Væggen lige overfor ham syntes at forsvinde som en Taage, og viste ham et nyt henrivende Skuespil. Sex Drenge og sex Piger, klædte ligesom forhen, fremtraadte med Haaret omkrandset af Violer og Roser, og istemmede en Sang til Kongen af Persiens Ære. De gik tre og tre, og bare i deres Hænder kostelige Gaver. Efter at have nærmet sig paa en høitidelig Maade og opstillet sig foran Kongen i en yndig Halvkreds, bøiede de sig ærbødigen for ham, og Sangen forstummede. To Drenge og to Piger traadte frem med Gaverne, og hilsede ham med indtagende Miner. Den første Dreng sagde: "Hil dig, Konge af Persien! jeg bringer dig et Diadem til Prydelse for dine Børnebørn." — "Jeg," sagde en af Pigerne, "skjenker dig en Guldkjæde, hvormed du kan fastbinde dit Folks Hjerter til dit." — "Jeg giver dig," sagde den anden Dreng, "dette himmelblaae Sværdbælte til Sindbillede paa din Retfærdighed." — "Jeg forærer dig," sagde den anden Pige, "denne Diamantkrone, som en god Konges Belønning." — "Og vi strøe Blomster for dine Fødder," sagde de øvrige, "og ønske dig Fred og Glæde."

Saaledes endte denne Dag, den vidunderligste i Kong Sarbas' Liv. Han reiste som nyfødt tilbage, og hans første Tanke var hans fangne Gemalinde, Dronning Marante, og hendes Datter, Solima. Paa Angerens og Kjærlighedens Vinger fløi han til dem og forenede dem igjen med sit Hjerte, som Pant paa sin Lykke. Han besøgte ogsaa sin gamle Ven; men Zalaspa paaskjønnede sin stille, ei misundte Lyksalighed, og bad Kongen, at han vilde lade ham forblive i sin rolige

Eensomhed. Miraga gjenoplivede ved sine Dyder sin Faders ved Sorgen hentærede Sundhed, og erstattede ham ved barnlig Kjærlighed, hvad han tidligere havde lidt. Men Kongen gjorde denne Yngling, som han maatte takke for sin lykkelige Forvandling, og som i Viisdom og Dyd overgik alle Adelsmænd i hans Rige, til sin Storvezir, og gav ham sin eneste Datter Solima, Solen for alle Kongedøttre, til Gemalinde. Sarbas var bleven et ganske andet Menneske, og søgte i alle Henseender at regjere sit Land efter den vise Magiers Lærdomme; og uagtet han ikke var bleven deelagtig i denne Mands hemmelige Trolddomskunst, maatte dog Persien takke hans og hans Efterfølgers Regjering for sin gyldne Tidsalder; thi da Sarbas ikke havde nogen Søn, blev Miraga eenstemmigen udnævnt til hans Eftermand. Denne havde fra Barndommen af nydt Magierens Underviisning, og alle persiske Historieskrivere sige om ham: "Aldrig var en Konge ham lig."

Den søvnløse Konge og Moradbak.

Hudschadsche, en af de navnkundigste persiske Konger, blev angreben af en overordentlig Søvnløshed, der ophidsede hans Blod saa meget, at han blev vild og grusom, da han dog tilforn, medens han endnu kunde sove, var blid og menneskekjærlig.

I tyve Aar havde han forgjeves anvendt alle Midler og Forskrifter af de Vise og af de meest berømte Læger i Orienten. Engang da han slet ikke mere vidste, hvad han skulde gribe til, for at raade Bod paa den martrende Søvnløshed, befalede han sin Vezir, der sædvanligen vaagede hos ham, at lade Palladsets Portner Fitead, der tillige var Opsynsmand over et dermed forbundet Statsfængsel, komme til ham. Han meente, at en Portner og Fangevogter maatte have erfaret en Mængde Menneskers Begivenheder og Ulykker, og vilde nu anstille et Forsøg, om ikke Fortællingen deraf skulde kunne dysse ham i Søvn.

"Du skal fortælle mig en Historie, hvorved jeg kan falde i Søvn," tiltalede han Fitead ved hans Indtrædelse.

"Naadigste Monark," svarede denne, idet han kastede sig til Jorden for ham; "jeg kan ikke læse, og har en daarlig Hukommelse. Til bestemt Tid at aabne og lukke Palladsets Porte, og omhyggeligen at bevogte de mig betroede Fanger, det har været min eneste Bestilling, og forresten har jeg ikke bekymret mig om Noget."

"Det kan være muligt," svarede Hudschadsche; "men imidlertid er du dødsens, saafremt du ikke skaffer mig En, der fortæller Historier, som kunne dysse mig i Søvn, eller dog underholde den Søvnløse. Gaa; du har tre Dage at betænke dig i; og jeg holder mit Ord, dersom du ikke opfylder min Villie."

"Hvorledes skal jeg udføre dette?" sagde Fitead ved sig selv, idet han gik bort. "Jeg har ingen anden Udvei, end

at tage Flugten og søge min Lykke udenfor mit Fædreland." Imidlertid gjennemstreifede han dog hele Staden, og spurgte Enhver, som mødte ham, om han ikke kunde give ham Anviisning paa En, der forstod at fortælle Historier, som man kunde falde i Søvn ved. Men Alle udloe og spottede ham for hans underlige Spørgsmaal, og han kom modløs og bekymret hjem igjen.

Fitead var Enkemand, og havde en eneste Datter, som var henved tolv Aar gammel; hun hed Moradbak, var særdeles smuk, og besad megen Forstand. Hun bemærkede snart sin Faders Kummer, og spurgte ham om Aarsagen dertil paa en saa rørende Maade, at han tilfredsstillede hendes Ømhed. Efter at have hørt hans Nød, besvor hun ham, ikke at bekymre sig derom, idet hun haabede allerede imorgen at efterkomme den Befaling, til hvis Opfyldelse Kongen havde givet ham tre Dage. Høilig forundret over denne tillidsfulde Tone, som han ikke kunde forklare sig, ventede Faderen med Utaalmodighed paa, hvorledes hans Datter vilde opfylde sit Løfte.

Saasnart det blev Nat, og Moradbak kom ind i sit Sovekammer, løftede hun en Sivmaatte op, der stod imellem hendes Seng og Muren, steeg ned i en underjordisk Gang, og begav sig til Jerngitteret, for at spørge den vise Abumelek om Raad i dette betænkelige Anliggende.

Forat man kan forstaae dette, maae vi her omtale, hvorledes Hudschadsche for lang Tid siden havde ladet denne store Mand sætte i Fængsel paa Vand og Brød, og med den stren-

geste Befaling, at Ingen, hvo det end var, maatte tale med ham. Allerede femten Aar havde han vansmægtet i sit Fængsel, og Kongen havde forlængesiden glemt ham og sit strenge Bud. Denne Vise, der for saa vidt ikke var det, som han vilde forbedre en gal Konge, var bleven kaldet til Hoffet, for at meddele Hudschadsche et Middel imod Søvnløsheden; men da han forestillede denne Fyrste, at Grusomhed meer og mere ophidsede Blodet og derved forjog Søvnen, blev hans gavnlige Raad lønnet med en Indespærring, der var skrækkeligere, end Døden selv.

Omtrent for tre Aar siden legede Moradbak i sit Kammer med en Fugl, der paa nogle Dage havde moret hende overordentligt, og fandt bag ved sin Seng en Sivmaatte, og bag denne Muren saa beskadiget, at hendes kjære Fugl smuttede ind i en Revne, hvoraf hun forgjeves stræbte at lokke den ud. Det stakkels lille Dyrs Klagetone skar hende i Hjertet; hun prøvede paa at rykke en Steen løs, tog derpaa med Lethed flere ud, og kom saaledes ned i en underjordisk Gang, hvis Indgang var slet tilmuret. Hun fangede sin Fugl; og af Frygt for Skjænd, fordi hun havde brudt Hul paa Muren, skjulte hun Aabningen saa omhyggeligt med Sivmaatten, at Ingen kunde see, hvad der var foregaaet.

Ungdommen er nysgjerrig. Saa gruelig den underjordiske Gang i Begyndelsen forekom den unge Moradbak, vænnede hun sig dog snart til at see den uden Frygt, da den var bred og høi nok, til at et Menneske kunde gaae opreist deri; og saa skrækkelige end de Klagetoner vare, der stundom lød

hen til hende fra Baggrunden, blev dog Nysgjerrigheden efter at erfare, hvorfra de kom, meer og mere levende hos hende. Tyve Gange var hun paa Veien, og tyve Gange vendte hun om igjen, indtil hun dog omsider tilfredsstillede Nysgjerrigheden og fandt, at denne Gang førte til den vise Abumeleks Fængsel, der var afsondret ved to skræfkelige Jerngittere.

"Hvo er du?" spurgte den Vise hende, "og hvorledes kommer du til en Elendigs Fængsel, med hvem Ingen har Medlidenhed?"

"Jeg er Fiteads Datter," svarede Moradbak, "og kun ni Aar gammel; hvad kan jeg gjøre for dig, stakkels gamle Mand? Fader vil skjænde, naar han faaer at vide, at jeg har talt med dig. Du er vel den Fange, som han hver Dag bringer Vand og Brød, og som han aldrig har villet lade mig see."

Abumelek bekræftede det; ved hans milde Tale blev Moradbak snart dristigere, og nærmede sig Gitteret. Fra nu af bragte hun ham Alt, hvad der stod i hendes Magt, og negtede sig selv mangen lille Forfriskning, for dermed at lindre den Vise hans haarde Fangenskab. Til Belønning for denne Godmodighed besluttede han at hæve hendes Hjerte til Dyden og at undervise hende i høiere Kundskaber; og for desto snarere at naae dette Maal og gjøre hende Sandhedens og Viisdommens Lærdomme behageligere, fortalte han hende flere Historier.

Idet altsaa Moradbak lovede sin Fader at anvise ham en saadan Mand, som han søgte, tænkte hun paa den vise

Abumelek, og hendes erkjendtlige Hjerte betragtede dette som den skjønneste Leilighed til at forskaffe ham Friheden. Imidlertid vilde hun først tale med ham selv, for at høre, hvorledes hun kunde foreslaae ham for sin Fader, og hvorledes denne da skulde bære sig ad imod Monarken, for ikke at skade nogen af dem.

Hun fortalte den Vise, hvad der havde tildraget sig, og hvad hun havde isinde at gjøre. Men Abumelek svarede: da det var uvist, om Kongens Vrede var formildet, saa vilde det være altfor voveligt at foreslaae ham; hellere maatte hun selv tilbyde sig at fortælle ham de forlangte Historier. "Du har en god Hukommelse," tilføiede han; "jeg har allerede fortalt dig adskillige Historier, og vil fortælle dig endnu flere, saa at du ikke skal komme til at mangle. Vær kun ved godt Mod, og betænk, at du bør vove Alt, for at frelse din Faders Liv."

Den Vises Tale gjorde et dybt Indtryk paa Moradbaks unge Hjerte; hun ahnede ikke de Evner, som hun virkelig besad; desuagtet besluttede hun den følgende Dag at tilbyde Faderen sin Tjeneste.

"Jeg priser mig meget lykkelig, min Fader," tiltalede hun ham, "at jeg kan hjelpe dig ud af din Forlegenhed og sikkre dit Liv imod Hudschadsches Grusomhed."

"O mit Barn," afbrød Fitead hende og omfavnede hende med Taarer i Øinene, "hvor megen Tak er jeg dig skyldig! tal! hvor finder jeg den fortræffelige Mand, som vil være mit Livs Frelser? Jeg vil kaste mig for hans Fødder og bevidne ham min Taknemmelighed paa enhver Maade."

"Ak, min Fader," svarede Moradbak, "hvad Pligt og Følelse byde, fortjener ingen Tak. Mig selv er det, og min Glæde er ubeskrivelig, da jeg kan bevise min barnlige Ømhed ved at frelse dig af din Nød."

"Er det dig?" udbrød Fitead forbauset, og hans Glæde gik lige saa hurtigt over til Bekymring. "Ak, min Datter, jeg takker dig hjerteligt for din gode Villie; men veed du intet bedre Middel, saa bliver der ingen anden Udvei til at frelse mit Liv, end Flugt. Bered dig altsaa dertil; maaskee kunne vi ogsaa være lykkelige udenfor vort Fædreland."

"Dersom der virkelig ikke gaves nogen anden Redning for dig, min Fader," svarede Moradbak med Ømhed, "saa vilde jeg med Glæde følge dig; men saa vidt er det endnu ikke kommet. Vær kun rolig, jeg indestaaer for Alt. Da Kongen ikke kan sove, vil jeg rigtignok ikke forelægge ham gaadefulde Spørgsmaal, saaledes som de indiske Philosopher have for Skik; f. Ex.

En Kone gik i en Have og plukkede Æbler. Haven havde fire Dørre, og ved hver Dør stod en Bevogter. Den første gav hun Halvdelen af Æblerne; med den anden deelte hun den anden Halvdeel; med den tredie hvad hun endnu havde tilbage; og da hun havde deelt den sidste Rest ogsaa med den fjerde Vogter, beholdt hun endnu ti Æbler tilbage; nu spørges der, hvor mange Æbler hun havde plukket?"

Fitead forbausedes over at opdage saa uventede Kundskaber hos sin Datter, og begyndte at regne efter, hvor mange

Æbler Konen vel maatte have havt; men hun kom ham i Forkjøbet med Svaret. "Hun havde plukket hundrede og tredsindstyve Æbler," sagde hun, og vedblev: "Vær altsaa uden Frygt, min Fader, jeg skal nok vide at iagttage de passende Grændser for mit Foretagende, og frygter heller ikke for, at jeg skal bære mig-ad som hiin Kone, der ikke kunde blive staaende ved den vise Ebu Sina's Forskrift, som vilde gjøre hende lykkelig. Skal jeg fortælle dig den Historie, min Fader?"

"Det er en Fornøielse at høre paa dig, min Datter," svarede Fitead med stigende Forundring.

"Ebu Sina," fortalte Moradbak, "en viis Derwisch og den store Prophets Yndling, overnattede engang hos en fattig Kone, der gjorde sig al mulig Umage for at opfylde Gjæstfrihedens Pligter. Hendes Godmodighed glædede ham, og hendes kummerlige Omstændigheder opvakte hans Medlidenhed i en saadan Grad, at han besluttede at lindre hendes Nød. Han brød en Steen ud af en Væg i hendes Huus, talede nogle hemmelighedsfulde Ord, satte Stenen ind igjen, og efter at have boret et Hul i den, stak han en liden Hane deri. Han takkede hende derpaa for den venlige Modtagelse, og sagde ved Afskeden: "Gode Kone, naar du vil have Permetz *), saa drei blot Hanen om, og du skal faae saa meget som du forlanger. Tag til dit eget Brug hvad du behøver, og sælg Resten. Denne Kilde udtørres aldrig, naar du opfylder en eneste

*) En kostelig Viin.

Betingelse, den nemlig, at du aldrig tager Stenen ud, for at see, hvad der er skjult bag ved den."

"Konen lovede den hellige Mand nøie at efterleve hans Forskrift, og fulgte den ogsaa en temmelig lang Tid. Hun kom snart ud af sin Nød, og Velstand herskede i hendes lille Huusholdning. Men nu vaagnede ogsaa Nysgjerrigheden hos hende, og steeg omsider til en saadan Grad, at hun ikke længere kunde modstaae den. Hun tog Stenen ud af Væggen, og fandt ikke Andet end en Viindrue. Efterat hun saaledes havde stillet sin daarlige Nysgjerrighed, satte hun med den største Omhyggelighed Stenen ind paa dens gamle Plads; men forgjeves dreiede hun nu Hanen om; hendes Lykkes Kilde var udtørret for stedse."

"Tro mig kun, min Fader," vedblev Moradbak, "jeg skal visselig ikke tage Stenen ud, af altfor stor Begjerlighed efter at gjøre Godt; jeg vil søge at drage al mulig Fordeel af Samtalen med Kongen, og du skal vist ikke komme til at fortryde, at du har foreslaaet mig til at fortælle ham Historier."

Fitead blev henrykt over sin Datters store Forstand, omfavnede hende den ene Gang efter den anden, og var nu fuldkomment overtydet om, at han kunde give efter for hendes Forlangende, og at han vilde faae Ære af hende. Han begav sig altsaa tidligt om Morgenen til Kongen, kastede sig ned for ham og sagde:

"Store Hersker! jeg erholdt igaar tre Dages Frist af dig til at opspore En, som kunde fortælle dig Historier; og

det glæder mig, at jeg allerede idag kan forestille dig en Person, som du vil blive tilfreds med."

"Deri har du gjort vel," svarede Hudschadsche, "da du indestod derfor med dit Hoved. Men hvem er det, som du vil bringe mig?"

"Min Datter," svarede Fitead.

"Din Datter?" spurgte Kongen; "hvor gammel er hun?"

"Tolv Aar!" svarede hiin; "men alligevel...."

"Tolv Aar?" afbrød Despoten ham opbragt; "vil du gjøre Nar af mig? Hvad skal et Barn paa tolv Aar kunne fortælle? Vezir, lad den Forvovne strax hænge for hans Frækhed!"

Veziren forestillede Kongen med den muligste Varsomhed, at det dog vel var et Forsøg værd, da man jo altid kunde tage den skyldige Straf over ham, naar han havde misbrugt den høieste Tillid.

Til Lykke var Hudschadsche denne Gang saaledes stemt, at han kunde taale en Forestilling. Han gav sit Samtykke til den foreslaaede Prøve, og sagde til Fitead: "Nu, saa bring iaften din Datter herhen; jeg og Veziren ville dog høre, hvilke smukke Historier et Barn kan fortælle; men ogsaa du skal være tilstede, for at bedømme hendes Duelighed, og jeg sværger ved mit Skjæg, at du, efter som Udfaldet bliver, skal faae Belønning eller Straf."

Fitead kom til sin Datter, og fortalte hende, hvad der var foregaaet. "Mit Liv er i dine Hænder!" tilføiede han.

Men Moradbak stolede trygt paa den vise Abumeleks Ord, og anvendte Alt, for at berolige sin Fader.

Om Aftenen førte Fitead sin Datter ind i det kongelige Gemak. Hudschadsche forbausedes over hendes Vært og Skjønhed, og hans Vildhed tabte sig noget.

"Nu, min Pige! saa fortæl mig da en Historie, som kan dysse mig i Søvn eller more mig," tiltalede han hende; "vi ville dog see, om du kan frelse din Faders Liv."

Denne Tiltale var vistnok ikke meget opmuntrende for Moradbak; men Abumelek havde allerede forberedt hende paa Kongens barske Væsen. Hun maatte sætte sig paa et Hynde, og fortalte nu med en Rolighed og Tillid, der satte Kongen og hans Vezir i Forundring og opfyldte hendes Fader med en ubeskrivelig Glæde. Kongen tilstod, at hun idetmindste havde forskaffet ham nogen Lindring, og bestilte hende igjen til den følgende Aften. Dette gik saaledes en rum Tid hen; Kongen fandt med hver Aften mere Fornøielse i den unge Fortællerinde og hendes Historier; hans Blod blev efterhaanden roligere og hans Gemyt blidere, han slumrede endog af og til.

Omsider fandt Moradbak ogsaa en Leilighed til at vise sig erkjendtlig mod sin Lærer. Hun havde fortalt Kongen en Historie om en Fyrste, som valgte en Mand til sin Vezir, der, prøvet ved mangehaande Ulykker, havde opnaaet en høi Grad af ægte, uegennyttig Dyd. Hudschadsche billigede denne Handling, og yttrede det Ønske, at ogsaa han maatte være saa lykkelig at kunne træffe et saadant Valg.

Ved disse Ord kastede Moradbak sig ned for hans Fødder og sagde: "Mægtige Hersker, maaskee turde Valget ikke blive dig saa meget vanskeligt. Har din Slavinde fundet Naade for dine Øine, saa værdiges at vise hende din Gunst ved at skjenke den ulykkelige Abumelek Friheden, der nu har hensukket femten Aar i sit Fængsel. Have mine Fortællinger bevirket din Beroligelse, som det synes, da er det ham, af hvem jeg hver Dag lærer, hvad jeg fortæller dig."

Kongen mindedes nu den ulykkelige Vise, bebreidede sig, at han havde miskjendt hans Dyd og behandlet ham saa haardt, og angrede sine Grusomheder. Men han var ogsaa erkjendtlig imod Moradbak for den lykkelige Forandring i hans Gemyt. "Din Skjønhed," sagde han til hende, "har gjort Indtryk paa mit Hjerte; men din Dyd har tilfulde underkastet sig det."

De persiske Aarbøger fortælle: at Hudschadsche i Fremtiden kun regjerede efter Abumeleks og den skjønne Moradbaks Raad. Han giftede sig med hende, ophøiede hende paa Thronen, og sov igjen som andre Mennesker.

Den bortløbne Kameel og de tre opmærksomme Brødre.

Tre Brødre af Familien Adnan besluttede at gjøre en Reise og besee Landet. Underveis mødte de en Kameeldriver, som

spurgte dem, om de ikke havde seet en Kameel, der var løben fra ham netop paa denne Vei.

"Kamelen har kun eet Die," sagde den ældste Broder, medens de gik noget tilbage med Manden. Kameeldriveren bekræftede det.

"Den mangler en Fortand," sagde den anden Broder, hvortil Kameeldriveren ogsaa svarede Ja.

"Jeg tør vædde paa at den halter," tilføiede den tredie.

Efter alle disse Angivelser var Kameeldriveren overbeviist om, at de havde seet hans bortkomne Kameel, og bad dem at sige ham, hvor han kunde finde den.

"Gaa kun med os," sagde Brødrene, men de fandt ingen Kameel. Efter nogen Tids Forløb begyndte den ene igjen: "Ikke sandt, den er belæsset med Korn?" Den anden sagde: "Den bærer paa den ene Side Olie, og paa den anden Honning."

Kameeldriveren, der aldeles ikke kunde tvivle om at de maatte have seet den, bad dem nu indstændigere, dog idetmindste at angive ham Stedet, hvor de havde truffet paa den; og nu forsikkrede Brødrene ham, at de ikke havde seet nogen Kameel eller nogetsteds hørt den omtale. Denne Forsikkring kunde Kameeldriveren ikke forene med hine Angivelser; han troede at de vilde forholde ham hans Dyr, indstævnede dem for Retten og lod dem sætte i Fængsel, uden at agte paa deres Forsikkringer. — Da Cadien imidlertid kjendte dem som Folk af Stand, sendte han dem til Kongen.

Ved Undersøgelsen spurgte Kongen dem selv, hvorledes de havde kunnet angive saa mange Kjendetegn paa en Kameel, naar de dog ikke havde seet den. De svarede:

"Vi bemærkede paa vor Vandring, at Urterne og Tidslerne blot vare afgnavede paa den ene Side af Veien, og sluttede deraf, at Kamelen kun havde eet Die; og da der allevegne, hvor det var afrykket, var levnet en liden Rest af Planterne, formodede vi, at den manglede en Tand. Endvidere lagde vi Mærke til, at det ene af Sporene var slæbt, hvoraf vi sluttede os til dens Lamhed; og da de forreste Hovtrin vare dybere end de bageste, meente vi, at den maatte have været svært belæsset, hvilket neppe kunde være med Andet, end Korn. At den endelig ogsaa havde baaret Honning og Olie, formodede vi af, at der havde samlet sig Myrehobe og Fluesværme allevegne, hvor der var faldet en Draabe."

Dakianos eller Rigdommens Virkninger.

Der levede engang i Persien en Hyrde, ved Navn Dakianos, hvem Alle, som kjendte ham, gave Vidnesbyrd om uplettet Fromhed. Derhos besad han af Naturen en Veltalenhed, som vilde have gjort ham duelig til høie Æresposter, havde Skjebnen ladet ham fødes i Livets høiere Forhold.

Allerede tredive Aar havde han røgtet sit simple Kald, da hans Hjord en Dag, medens han forrettede sin Bøn, blev

sky og adspredte sig til alle Kanter. Han ilede til og stræbte at samle den igjen, da han bemærkede et Faar, der med den halve Krop var presset ind i en Aabning, hvoraf det ikke kunde hjelpe sig ud igjen. Han befriede det, men blev i samme Øieblik overrasket af et stærkt Skin, der som et Lyn glimtede frem af Aabningen. Han undersøgte Tingen nærmere. Skinnet kom fra en middelmaadig stor Guldplade eller Tavle. Efter at have udvidet Aabningen, kom han ned i en underjordisk Hule, der kunde være omtrent syv Fod høi og fire til fem Fod bred. Nu betragtede han Guldpladen meget opmærksomt; men da han ikke kunde læse, bleve de fire Linier, som vare indgravede deri, en Hemmelighed for ham. Han tog imidlertid Pladen med sig, da han om Aftenen vendte tilbage til Staden. Hvem man nævnte ham som en Viis eller Lærd, bad han om at forklare ham Indskriften, men Alle vare ubekjendte med disse Charakterer, og kun en Eneste gav ham den Oplysning, at der i Ægypten levede en Olding paa trehundrede Aar, som kunde læse de ældste Sprogs Skrifttræk og var i Besiddelse af alle mulige Videnskaber. Dakianos overleverede Hjorden til dens Eiere, og reiste ufortøvet til Ægypten.

Snart fik han den vidtberømte Olding opspurgt, foredrog ham sit Anliggende og viste ham Guldtavlen. Oldingen modtog ham venligt, og forbausedes ved Synet af dette Vidunder. Han læste Skriften med den største Lethed, og efter nogen Grublen spurgte han Hyrden, hvorledes han var kommen i Besiddelse af denne vidunderlige Tavle? Dakianos

fortalte ham hele Sagen omstændeligt, og Oldingen svarede herpaa: "Denne Skrift spaaer Finderen Ting, der sandsynligviis ikke kunne møde dig. Du har et meget lykkeligt Physiognomie, og Indskriften omtaler en Ugudelig, med hvem det vil tage en sørgelig og skrækkelig Ende. Ikke destomindre maa Indholdet ogsaa vedkomme dig, da Skjebnen har bragt den vidunderlige Tavle i dine Hænder."

"Hvorledes skulde det gaae til?" spurgte Dakianos bestyrtet. "Da jeg i tredive Aar har tjent min Gud tro og oprigtigt, hvi skulde han da fordømme mig til en saa uforskyldt Ulykke?"

"Det vilde ikke hjelpe dig," svarede Oldingen. 'Alting kommer kun an paa, hvilken Brug vi gjøre af vore Omstændigheder, som knytte sig til hinanden i en uoverskuelig, forborgen Kjæde, hvoraf det menneskelige Øie kun hist og her opdager enkelte Led. Er du blot stærk nok, da vil du ogsaa kunne gjøre disse Liniers Udsagn til Løgn."

"Og hvorledes det?" spurgte Dakianos begjerlig.

"Naar du gjør en viis Brug af den umaadelige Skat, som denne gyldne Tavle lover og anviser sin Eier."

"O, kommer det blot derpaa an," sagde Dakianos temmelig trøstet, "saa kan den gjerne sætte mig i Besiddelse af hele Verdens Skatte: jeg skal vist gjøre den bedste Brug deraf. Kom med mig! lad os opsøge Skatten! Da du alene kan læse Indskriften, saa vil du ogsaa kunne give den bedste Anviisning. Kom, vi ville dele Skatten som Brødre!"

Oldingen saae betydningsfuldt paa ham, og sagde sukkende: "Jeg frygter for, at du neppe vil see dig i Besiddelse af Skattene, førend jeg bliver den Første, som kommer til at angre, at jeg har været dig behjelpelig dermed."

"Hvad er det, du der siger?" svarede Dakianos med Uvillie; "du vil hjelpe mig til en Skat, og jeg skulde handle utaknemmeligt imod dig? Hvilken Last er skjændigere end Utaknemmelighed! Jeg sværger ved den evige Gud: jeg vil betragte dig som en Fader og dele Alt redelig med dig, eller rettere, lade mig nøie med hvad du selv vil give mig."

Eden og alle Forsikkringerne vare vel ingen tilstrækkelig Betryggelse i Oldingens Øine; men Pengegjerrigheden, den eneste Lidenskab, der ogsaa vedbliver at følge den høie Alderdom, opveiede alle hans Betænkeligheder; og han begav sig paa Reisen med ham.

Da de ankom til Stedet, hvor Dakianos havde fundet Guldtavlen, lod Oldingen ham opgrave Jorden i en Omkreds af tyve Fod. Snart opdagede de en Jerndør, som Oldingen befalede Dakianos at aabne. Denne var saa begjerlig, at han vilde sparke den op, uagtet Nøglen sad i den. Oldingen førte ham nu ned i en underjordisk Gang, uden at lade sig skrække af det dybe Mørke. Da de vare gaaede noget frem, bemærkede de et svagt Skin, der efterhaanden blev til et klarere Lys, jo videre de kom; og omsider befandt de sig udenfor et stort og prægtigt Pallads med syv tillaasede Porte. Da der hang en Nøgle ved hver Port, aabnede Dakianos

strax den første, og de fandt i denne hele Afdeling de skjønneste Klæder og Prydelser af enhver Art.

Med stigende Begjerlighed aabnede de den følgende, og fandt den opfyldt med Sabler, hvis Greb og Skeder vare besatte med de kostbareste Ædelstene. Den tredie Afdeling indeholdt en utallig Mængde Kyrasser, Pantsere, Hjelme af alle tænkelige Former, forgyldte og besatte med Ædelstene. I den fjerde fandtes alle mulige Hestetøier, Sadler, Dækkener, Bidsler o. s. v., hvis Kostbarhed fuldkomment svarede til Vaabnenes Pragt. Den femte indeholdt Guld- og Sølvbarrer; den sjette myntet Guld og Sølv; og i den syvende kunde man neppe gaae omkring, saa stor var Mængden af Sapphirer, Amethyster og Diamanter.

Ved Synet af saa umaadelige Skatte blev Dakianos ligesom forvandlet, og det var ham yderst ubehageligt at have et Vidne til sin Lykke. "Føler du vel," sagde han til Oldingen, "af hvor stor Vigtighed den dybeste Taushed og Hemmeligholdelse er ved en saadan Leilighed?"

"Upaatvivleligt!" svarede Oldingen.

"Dersom Kongen," vedblev Dakianos, "blot fattede den ringeste Mistanke om denne Skat, saa vilde han ikke tøve med at tilegne sig den. Hvis nu din Taushed ikke var paalidelig?"

"Frygt Intet," svarede Oldingen, "Besiddelsen af Halvdelen af disse Rigdomme vil være dig tilstrækkelig Betryggelse."

"Halvdelen?" afbrød Dakianos ham med kjendelig Forandring; "Halvdelen overstiger den mægtigste Konges Skat."

Da den Gamle mærkede, hvad der foregik i hans Sjel, svarede han: "Naar Halvdelen synes dig for meget, kan du jo give mig blot Fjerdedelen."

"Nu vel da!" svarede Dakianos med den forrige Uro; men hvorledes vil du skaffe Alt forsigtigt nok bort? Du vil give Anledning til at man opdager det Hele, og da ere vi begge ulykkelige."

Med stigende Graadighed undersøgte nu Dakianos Skattene paany, og deres Kostbarhed berusede ham meer og mere.

"Du vil selv indsee," sagde han, da han omhyggeligen havde betragtet Værelset med Diamanterne, hvor de endnu befandt sig, "at denne Afdeling er den rigeste, og at jeg naturligviis ikke kan afstræde dig min grundede Ret dertil."

"Jeg indrømmer det," svarede Oldingen, "og gjør heller ingen Fordring derpaa."

De kom nu til det myntede Guld, og efterat Dakianos igjen havde betragtet det en rum Tid, sagde han: "Denne Skat er den bequemmeste til at bruge, og vistnok den uundværligste. Den tjener endog til, forat alt det Øvrige kan bevares, enten at hverve en tilstrækkelig Vagt, eller at anlægge Mure til Befæstning og Sikkerhed. Du er for billig, til at du ikke skulde indrømme, hvor uundgaaelig nødvendigt det er, at jeg søger at beholde den."

"Lad os da gaae videre!" svarede Oldingen. "Men Guld- og Sølvbarrerne," vedblev han, da de kom ind i det femte Gemak, "kan du vel snarere undværе?"

"Det kunde jeg maaskee," svarede Dakianos; "men jeg er dig altfor megen Forbindtlighed skyldig, til at jeg skulde give dig dem. Jeg vilde derved kun udsætte dig for megen Fare; thi hvorledes vilde du skaffe dem bort? Og hvilken Umage vilde det ikke koste dig at gjøre dem i Penge."

"Lad det være min Sag," svarede den Gamle.

"Nei, det kan jeg ikke tillade," afbrød Dakianos ham; "dertil holder jeg altfor meget af dig. Desuden vilde det blive den sikkreste Vei til at røbe mig; man vilde-kaste dig i Fængsel og tvinge dig til at angive mig og mine Skatte. Lad os derfor see videre efter."

De aabnede det fjerde Gjemmested. "Hestetøiet," sagde Dakianos, "kan nu slet ikke nytte dig noget; du er for gammel til at kunne gjøre den ringeste Brug deraf." Den samme Undskyldning gjorde han i det femte Gemak, hvor Rustningerne befandt sig, og da de havde lukket dette lige saa omhyggeligt som de forrige, gik de ind i det sjette, hvor Sablerne hang.

"Disse Vaaben," tog den Gamle Ordet, "lade sig vel lettest transportere. Jeg vil tilbyde de indiske Konger dem, sælge dem hver for sig, og du vover ikke det Mindste derved."

"Deri har du Ret!" svarede Dakianos; "af Sablerne kunde jeg give dig nogle." Da han havde sagt dette, prøvede han flere af dem i Haanden, vurderede dem i Tankerne, undersøgte deres Vægt af Guld, og anslog Diamanternes Kostbarhed. Idet han blottede een, stod den Mængde Herligheder levende for hans Sjel, hvis Besiddelse en Oldings Ho-

ved sikkrede ham, og han kunde ikke begribe, hvorledes han saa længe havde kunnet være raadvild.

Med de Ord: "Jeg behøver jo kun en eneste, for at afsinde mig med dig!" styrtede han hen imod ham.

Oldingen sank til Jorden, omfavnede hans Knæe, og bad: "Skaan mit Liv! Hvad kunne alle Skatte hjelpe mig i min høie Alderdom! Jeg forlanger Intet af det altsammen!"

"Ikke sandt!" raabte Dakianos, "Alt tilhører mig medrette, ifølge Guldtavlen!"

Den Gamle mindede ham om hans Eed; "men jeg løser dig derfra," tilføiede han, "og for Alt, hvad du derved er mig skyldig, forlanger jeg ikke Andet, end mit Liv."

"Nei," raabte Dakianos, "dit Liv kunde blive min Død! Jeg har fornærmet dig altfor meget, til at jeg et Øieblik kunde være rolig; ikkun jeg alene tør vide min Hemmelighed!" Ved disse Ord fløi den vise Oldings Hoved fra hans Skuldre.

Dakianos nedgravede selv det ulykkelige Offer for hans Gjerrighed. Han frygtede for Vidner, men ikke for sine Samvittighedsnag; hans Hjerte var kun sysselsat med hans Skatte, og hans Forstand med Midlerne til at bevare dem. Og hvilken mårtrende Uro overfaldt ham, da han, efterat han meer og mere havde overregnet sine umaadelige Skatte og tilfredsstillet sin Gjerrighed saa meget han kunde, endelig saae sig nødt til at forlade dem, for at skaffe sig Levnetsmidler! Han gjorde sig de bittreste Bebreidelser, fordi han ikke strax havde medbragt nogle; denne Omstændighed tjente ham endog til

Paaskud for at tillægge Oldingen onde Hensigter, idet han ikke havde erindret ham derom, da det dog var en Ting, som man havde kunnet forudsee, uden at være viis.

Imidlertid — vilde han ikke omkomme af Hunger imellem sine Skatte, saa maatte han bequemme sig til at forlade dem, da han i Orkenen, der omgav ham, ikke turde gjøre sig Haab om den ringeste Bistand. Men hvor meget kostede denne Beslutning ham! Kunde ikke imidlertid een eller anden Reisende blive opmærksom ved den frisk opgravede Jord, og hele Sagen derved blive røbet? Dog Hungeren overvandt omsider alle hans Betænkeligheder. Ved Nattens Anbrud stak han nogle Haandfulde Guldstykker til sig, og begav sig til Staden. Han kjøbte en Hest, belæssede den med Brød og en Dunk Vand, og kom endnu før Dagbrækningen tilbage til sine Skatte, som han til sin store Glæde fandt aldeles urørte.

Nu var det hans første Bestræbelse at tildække det Hele og blot at efterlade en snever Aabning, hvorigjennem han kunde komme ned til sine Skatte. Denne Aabning bedækkede han med sine Klæder, og sov paa dem de første Dage, indtil han havde opført en Jordhytte, for at beskytte sig imod Veirligets Besværligheder.

Da nu hans Værk var bragt saa vidt, at han troede med ringere Frygt at kunne fjerne sig derfra, gik han igjen til Staden, men brugte dog den samme Forsigtighed, at han først begav sig paa Veien om Aftenen. Han kjøbte nogle Slaver, som han nu lod bringe Alt, hvad han ansaae for nødvendigt til Bequemmelighed og Sikkerhed. Kort derpaa

lod han Arbeidsfolk komme, og Alt, hvad han selv havde begyndt, bygge fastere. Han lod opføre tre stærke Mure omkring Hulen, og sov bestandigt imellem den første og den anden. Han søgte at udsprede overalt, at han drev Handel med Udlandet, og talede om en stor Fordeel, som han havde havt i Ægypten. Dette brugte han ogsaa til Paaskud — thi Noget maa man vide at angive, naar man vil vise sin Rigdom —, da han lod opføre et prægtigt Pallads, med hvilket den gamle indiske Konge Malick Jouna's berømte, med tusinde Søiler prydede Slot ikke kunde taale nogen Sammenligning.

Alt strømmede hid, for at vise ham sin Agtelse. Det smigrede hans Egenkjærlighed, at det var lykkedes ham at sikkre sig saa umaadelige Rigdomme, og han betragtede den Umage, han havde anvendt derpaa, som en lovmæssig Erhvervelse, der berettigede ham til at nyde dem uden Samvittighedsskrupler. Oldingen blev der ikke mere tænkt paa.

Han skaffede nu alle sine Skatte ud af det underjordiske Pallads, hvis Tilværelse han holdt hemmelig for Enhver. Han sendte Karavaner til alle Dele af Indien, for at besmykke sin Luxus med Slaver, Bygninger, Qvinder og Heste; og selv hans Handel — saa lidet han end agtede derpaa, da han drev den blot som et Paaskud — begunstigede Lykken paa enhver mulig Maade.

Da hans Hjerte omsider var mættet af Rigdommene, opvaagnede hans Ærgjerrighed. Han gjorde sig al mulig Umage for at komme til Kongen af Persiens Hof, ødslede

Rigdomme til Gaver for Vezirerne, og fornedrede sig til deres Slave, for at vinde deres Beskyttelse.

Hans Pragt og Gavmildhed aabnede ham snart Adgang til Kongen selv. For strax ved den første Audients at vise sig Kongens Yndest værdig, medbragte han Foræringer, som den fornemste af Monarkens Statholdere ikke havde kunnet tilveiebringe. Dakianos lod ni prægtige Kameler drage foran sig med Foræringerne. Den første bar ni gyldne Dragter, som vare besatte med de prægtigste Ædelstene, og hvis Bælter vare af en overordentlig Værdie. Den anden bar ni Sabler, hvis gyldne Haandgreb funklede af Diamanter. Paa den tredie saae man ni, lige saa pragtfulde Rustninger, paa den fjerde ni Hestetøier, som svarede til de øvrige Foræringer; den femte bar ni Kister fulde af Sølvstænger, den sjette lige saa mange fulde af Guldbarrer, den syvende ni med myntet Guld, den ottende lige saa mange med Sapphirer og Amethyster, og den niende endelig ni Kister med Rubiner og Diamanter. Efter Kamelerne fulgte ni unge Piger af overordentlig Skjønhed i prægtige Klæder, efter disse otte unge Slaver, og tilsidst Dakianos selv.

Kongen og alle Hoffolkene forbausedes over disse Gavers overordentlige Pragt. Imidlertid gjorde dog en af Hofmændene — som disse da ofte lægge særdeles Vind paa at mynstre Alt og ved enhver Leilighed at fremtvinge Vittighed og Skarpsindighed — den Anmærkning, at den niende Slave fattedes. Men herpaa havde Dakianos netop gjort Regning; han greb

Leiligheden, og fremstillede sig selv i al Ydmyghed som den niende.

Denne fine Vending i Forbindelse med saa kostbare Foræringer rørte Kongen; han modtog ham paa en meget udmærket Maade, og blev saa henreven af hans naturlige Veltalenhed, at han snart syntes ham uundværlig. Han lod ham sidde ved sin Side, lod opføre Musik for ham, og sendte ham hver Dag Retter fra sit Taffel og de meest udsøgte Vine. Denne fortrinlige Ære gjengjeldte Dakianos bestandigen med nye Foræringer, hvis Pragt og Mængde end mere forhøiede Beundringen; og omsider vandt hans Gavmildhed og Veltalenhed fuldkomment Kongens Hjerte. Denne Fyrste kunde ikke mere leve uden ham, han gjorde ham til sin Vezir, og drev sit Venskab for ham saa vidt, at han tillagde ham ulige mere Magt, end der ellers var forbundet med denne Værdighed.

Dakianos regjerede nu Persien uindskrænket; han havde kunnet nyde sin Lykke og anse sin Forfængelighed for tilfredsstillet! Dog Bjerget Kaf kan sætte Grændser for Verden, men ikke for den Ærgjerriges Tanker og Ønsker.

Kort derpaa ankom en græsk Gesandt, og Kongen gav ham den forlangte Audients. Gesandten kyssede Thronens Trin, og overleverede en Skrivelse fra sin Herre, den græske Keiser, hvilken Kongen lod en af sine Skrivere oplæse høit. Den lød saaledes:

"Jeg, Keiser og Sultan over syv Himmelegne, hilser dig,
"Konge af Persien. Saasnart du erholder mit kongelige

"Brev, vil du ufeilbarligen oversende mig Tributen for syv "Aar. Skulde du gjøre nogen Indvendinger, saa vid, at "jeg har en Hær, som bedækker hele Jorden, i Beredskab "imod dig."

Denne Skrivelse overraskede Kongen saaledes, at han ikke vidste, hvad han skulde svare. Men Dakianos reiste sig fra sit Sæde, bøiede sit Hoved imod Jorden, og sagde: "Store Behersker, betænk dig ikke paa, hvorledes du skal besvare den græske Keisers Skrivelse. Lad ham komme til at angre sin Forvovenhed og sine Trusler! Befal, at dine troeste Undersaatter forsamle sig omkring din ringeste Slave, og at jeg maa sige dem, hvad de have at gjøre."

Dakianos hvervede nu i Kongens Navn hundredetusinde Mand og for sine egne Midler et Corps af titusinde. Til disse føiede Kongen endnu totusinde udvalgte Krigere, som han sædvanligen havde om sin Person, bestemte disse til at danne Dakianos' Livvagt, og ophøiede ham til Feldtherre over hele sin Armee.

Den nye Generalissimus stillede sig i Spidsen for Hæren. Kongen gav nødigt Slip paa sin Vezir; han ledsagede ham trende Dagreiser, skiltes fra ham med Taarer og under tusinde Velsignelser, og kaldte ham den ene Gang efter den anden sin Kraft, sin Støtte, sin eneste Hjertensven.

I alle Stæder, som Dakianos drog igjennem, udsøgte han det bedste stridbare Mandskab, udrustede det paa sin Bekostning, og gav Folkene saa mange Haandpenge, som de forlangte. Rygtet om hans Pragt og Gavmildhed udbredte sig

meget snart, og fra alle Kanter strømmede der en Mængde Folk til ham, saa at hans Hærskarer snart vare trehundrede tusinde Mand stærke.

Saasnart den græske Keiser hørte, at en persisk Hær var i Anmarsch, samlede han sine Tropper, og gik Dakianos imøde med syvhundredetusinde Mand. Da Fienden nærmede sig, deelte han sin Armee i to Afdelinger, og gav Signalet til Slag. Men Dakianos' Tropper stormede frem med saadan Kjekhed, og deres første Angreb var saa overraskende heftigt, at den græske Hær neppe fik Tid til at fatte sig; den blev næsten lige saa hurtigt slagen som angreben, og den græske Keiser selv fangen. Dakianos lod ham halshugge, bemægtigede sig uden stor Anstrengelse de nærliggende Provindser, og lod sig udraabe til Overhoved.

Den nye Monark skrev øieblikkeligen til Kongen af Persien:

"Jeg har slaaet Keiseren, bemægtiget mig hans Provindser,
"sat mig paa Asiens Throne og erklæret mig for Verdens
"Behersker. Saasnart du erholder mit Brev, saa tøv in-
"tet Øieblik med at oversende mig Tributen for syv Aar;
"den ringeste Vanskelighed vilde udsætte dig for Keiserens
"Skjebne."

At Kongen af Persien blev bragt aldeles ud af sig selv ved denne Skrivelse, er vel ei at undres over. Imidlertid samlede han ufortsvet en stor Hær, og svarede Dakianos, førend han stillede sig i Spidsen for den, saaledes:

"Kunde et saa foragteligt Menneske, som du, underkaste sig "det græske Rige? Du forraader mig, din Konge; men "jeg sidder endnu paa mine Forfædres Throne. Du er mig "Troskab og Taknemmelighed skyldig, og angriber mig med "fiendtlig Hu! Men vee dig! Jeg bryder op, for at til="intetgjøre dig og Erindringen om dit Navn."

Dette Svar bragte Dakianos til den høieste Forbittrelse. Han udvalgte strax tohundrede tusinde Mand af sin Hær, og ilede Kongen af Persien imøde. Begge Hære stødte snart paa hinanden; Slaget var blodigt, da der fægtedes med Mod og Klogskab paa begge Sider. Men ogsaa her begunstigede den sære Lykke sin Yndling; Persernes Hær blev slagen og Kongen fangen.

"Lastefulde Nidding," tiltalede Denne Dakianos, da han blev bragt for ham; "hvorledes kan du udholde Synet af mig, da du er dig den skjændigste Utaknemmelighed bevidst?

"Jeg utaknemmelig?" svarede Dakianos spottende; "har jeg ikke hvervet Mandskab for mine egne Midler? Har jeg ikke anvendt den største Deel af mine Skatte til denne Erobring, og saaledes betalt den dyrt nok? Endnu mere: har jeg ikke kjæmpet for dig og hevnet dig paa din Fornærmer? Hvad kan du da bebreide mig?"

"Jeg har elsket dig!" svarede Kongen.

Den meest grundede Ret taber imod Magten. Istedetfor at svare Kongen paa hans Bebreidelse, gav Dakianos Befaling til at halshugge ham, og afsendte en talrig Hær, for at bemægtige sig alle hans Stater.

Han valgte Ephesus til sin Residents, og da denne Stad endnu ikke var ham smuk nok, lod han den forskjønne med al optænkelig Pragt. Fornemmelig anvendte han den største Omhu paa sit Pallads, der i Henseende til Fasthed, Omfang og Pragt ikke havde sin Lige i hele Verden. Tredsindstyve Vezirer besørgede Rigets Anliggender, og i Audientssalen var opført tredsindstyve Throner for dem, der havde udmærket sig i Krigen. Han havde syvhundrede Stjernetydere, som dagligen forsamlede sig og aflagde ham Beretning om Stjernernes Indflydelse. Titusinde Ichoglans i prægtige Klæder med gyldne Bælter vare bestandig rede til at efterkomme hans Befalinger. Han udnævnte tredsindstyve Paschaer, og undergav hver af dem tohundrede udsøgte, velvorne Ynglinger, af hvilke enhver igjen commanderede et Corps Soldater, som maatte holde Vagt ved Palladset. Endnu aldrig havde en Konge regjeret med saa overordentlig Pragt.

Saaledes havde da Dakianos naaet det høieste Trin af jordisk Lykke, — og dog var hans Ærgjerrighed endnu ikke tilfredsstillet. At være den meest uindskrænkede Monark var ham endnu stedse en altfor snever Grændse; hans Ønsker stege endnu høiere, til guddommelig Tilbedelse; og neppe var dette Ønske blevet tydeligt hos ham, førend det ogsaa maatte tilfredsstilles. Han forlangte at blive tilbedet og dyrket som Gud, og hans tilintetgjørende Hevn ramte alle dem, der negtede ham guddommelig Dyrkelse. Men Frygt for Forræderie martrede den Tilbedede. Hans Mistro blev til Grusomhed, og Menneskeblod maatte flyde strømmevis. Snart

frembrød den ulmende Oprørsild, der greb videre og videre om sig, da han søgte at dæmpe den ved nye Grusomheder; og tilsidst maatte han, i usle Betlerklæder, hemmeligen flygte ud af sit stolte Pallads. Længe flakkede han om, og vovede ikke at betroe sig til Nogen, da han allevegne kun hørte Forbandelser over Tyrannen. Millioner havde skjælvet for hans Blik, og nu maatte han selv bæve for den ringeste Slaves Diekast. Han skjulte sig i en mørk Hule, som han kun forlod, naar Hungeren drev ham til at betle om en Almisse. Her havde han Tid og Leilighed nok til at skue tilbage paa sit forrige Levnet, men ikke til at afsone sine Forbrydelser ved gode Gjerninger. Efter nogle Maaneders Forløb blev han opdaget og ført igjennem Gaderne ved et Toug. "See! der er jo Guden Dakianos!" skreg man spottende fra alle Sider, kastede Skarn og Stene paa ham og mishandlede ham, indtil han afmægtig sank til Jorden. Hans Legeme blev sønderslidt og henkastet til Føde for Dyrene.

Chalifen og hans Yndling.

"Jeg nød din Tillid i fuldeste Maal," sagde Yndlingen til Chalifen, idet han bøiede sit Hoved til Jorden, "og paa eengang seer jeg mig nu aldeles berøvet din Gunst: hvormed har jeg forskyldt det?"

"Lad det være godt," svarede Chalifen alvorlig; "jeg har opdaget, at jeg har begaaet mange Feil, uden at du har gjort mig opmærksom paa en eneste. Indsaae du det ikke bedre end jeg, saa var det Uvidenhed af dig; men Forræderie var det, saafremt du handlede imod din bedre Indsigt. Uvidenhed er tilgivelig; om det var Forræderie, vil jeg ikke undersøge: nok, begge Dele gjøre dig uskikket til at besidde min forrige Tillid."

Ædelmodighed og Gjestfrihed.

Ibrahim, en af de sidste Ætlinge af de ommiadiske Chalifers Slægt, fortalte ofte følgende Begivenhed, der var mødt ham paa hans Flugt, da Abbasiderne stødte hans Slægt fra Thronen og bemægtigede sig Herredømmet.

"Jeg levede i Kufa, og ahnede ikke den Ulykke, som allerede havde truffet vort Huus. En ualmindelig Larm drog mig til Vinduet; jeg saae hele Egnen opfyldt med Soldater, og paa de sorte Faner kjendte jeg strax Abbasidernes Tropper. Jeg var ude af Stand til at fordrive Magt med Magt, og jeg havde intet andet Middel til Redning, end at skjule mig saa godt som muligt. Efterat jeg i Hast havde skiftet Klæder, løb jeg med alle Tegn paa en stor Bestyrtelse ind i en Mands Huus, om hvem jeg vidste, at han var min Fa-

milies Fiende, og bad ham om et Fristed, uden dog at give mig tilkjende."

"Osmin kjendte mig ikke i min Forklædning; han tog meget vel imod mig, førte mig ind i et forborgent Værelse, behandlede mig paa bedste Maade, og lod mig ikke savne nogen Bequemmelighed. Da han hver Morgen reed ud og syntes at søge efter en Fiende, bevægede min Erkjendtlighed mig til at forsikkre ham, at hans Fiende ogsaa var bleven min, og at jeg, for at vise mig taknemmelig imod ham, med Glæde vilde tage hans Hevn paa mig, saasnart han blot vilde nævne mig sin Fiende."

""Den Fiende;"" svarede Osmin, ""som jeg efterstræber, er Ibrahim, en Tyran, der har myrdet min Fader. Da hans Slægt er berøvet sine Rettigheder til Thronen, saa kan jeg uden Fare tilfredsstille min Hevn; jeg har nu intet mere brændende Ønske, end at udforske hans Opholdssted, for dobbelt at gjengjelde ham alt Ondt, som han har øvet imod mig.""

"Dette Svar kom mig uventet; og for ikke at vække hans Mistro ved min Bestyrtelse, gav jeg mig selv tilkjende."

"Jeg er Ibrahim, som du søger," sagde jeg; "det gjør mig ondt, at jeg under andre Omstændigheder har dræbt din Fader; men jeg vil ikke unddrage mig din Hevn; din ædle Modtagelse gjør mig Oprigtighed til Pligt."

""Gud forbyde," svarede Osmin, ""at jeg skulde misbruge din Oprigtighed. Jeg veed, hvad min Hevn befaler

mig, naar jeg træffer dig udenfor mit Huus; men jeg veed ogsaa, hvad Gjestfrihedens Rettigheder byde mig.""

"Han forlod mig nu; og paa hans Befaling bragte hans Folk mig udenfor Staden og overleverede mig tusinde Zechiner og en hurtigløbende Hest, forat jeg paa det iilsomste kunde begive mig bort. Man tænke sig, hvor meget en saadan Handling maatte opfylde mig med Taknemmelighed, Beundring og Skamfuldhed."

Skjebnens Omverling.

Amru, Sultan af Gazna, blev overvunden og fangen i et Slag mod Ismael Samain, Sultan af Karisme. Seierherren lod ham bringe til et Castel og omhyggeligen bevogte. Amru havde ikke spiist noget hele Dagen, og var yderst affræftet af de udstandne Strabadser; han bad sin Vagt om at give ham noget at spise, og man bragte ham et Stykke Kjød, som maatte koges ved den samme Ild, der var bleven antændt til at opvarme den ulykkelige Fange.

Men neppe var hans Maaltid sat paa Ilden, førend en Hund kom listende, snappede Kjødet og løb bort dermed. Den hungrige Sultan vilde efter den og fratage den Byttet; men han tænkte ikke paa sine Lænker, som hindrede ham deri, og begyndte nu at lee hjerteligt.

Hans Bevogtere havde Medlidenhed med hans ulykkelige Skjebne, bragte ham et andet Stykke Kjød, og yttrede deres Forundring over at han i sin sørgelige Stilling endnu kunde lee.

"Jeg loe af den jordiske Storhed," svarede Fyrsten; "imorges, da jeg stillede min Hær i Slagorden, bemærkede jeg trehundrede Kameler ved Trosset; min Overkjøkkenmester forsikkrede mig, at de neppe vare tilstrækkelige til at transportere mit Kjøkken; og nu løber en eneste lille Hund bort med det i sin Snude."

Den fromme Derwisch.

En Derwisch, der levede i Ry for stor Hellighed, kom ind i en Sukkerbagers Bod. Denne vilde gjerne beværte den hellige Mand paa bedste Maade, og satte en Krukke med Honning for ham. Neppe var Laaget taget af, førend en Sværm Fluer styrtede løs paa den søde Spise, og Sukkerbageren greb sin Fluesmække, for at jage de næsvise Gjester bort. De af dem, som havde holdt sig ved Randen, frelste sig uden Møie; men de fleste, som Begjerligheden havde lokket ud i Midten, klæbede fast ved Honningen og bleve Dødens Offere.

Derwischen iagttog dette Skuespil med opmærksomt Blik, og efter nogen Grublen sagde han sukkende:

"Dette Kar er Jorden, og Fluerne dens Beboere; de, som holde sig ved Randen, ligne de Vise, der sætte Grændse for Glæderne og nøies med at nyde dem til Maade; Mængden, som fløi ud i Midten af Honningen, er et Billede paa de Ubesindige, som give deres Lidenskaber Tøilen og blindthen jage efter Fornøielserne. Naar Dødsengelen i sin raske Flugt bruser hen over Jorden, da ville de Mennesker, som blot opholdt sig ved Randen af denne Verdens Kar, med let Flugt og frie Vinger kunne rive sig løs og svinge sig op til Himlens Land; men Yppighedens og Lysternes Slaver ville synke dybere ned i Lastens Dynd og vorde Afgrundens Bytte."

Den retfærdiggjorte Vezir.

Mehemet, Konge af Chusistan, var en vellystig Fyrste, som lod sig beherske af sine Smigrere og Slaver. Han tilbragte Tiden i sit Harem blandt sine Fruentimmer i blødagtig Uvirksomhed, og overlod Regjeringen til sin Vezir. Lykkeligviis var denne aldeles det Modsatte af hans Herre: han elskede Retfærdighed, og vaagede med den utrætteligste Iver over Landets Vel. Embederne besatte han med duelige og retskafne Mænd, og Enhver, som overbeviistes om en Uretfærdighed, blev uden Persons Ansеelse straffet.

Hoffolkene og Fruentimmerne i Serail'et toge ham dette meget ilde op. De bagvaskede ham hos Kongen, og bragte

det endelig saa vidt, at den svage Monark forviste den dydige Minister fra Hoffet.

Den afskedigede Vezir indsaae tilfulde, hvor lidet man vilde agte paa hans Retfærdiggjørelse eller paa Forsvaret for hans Uskyldighed; han modtog sin Forviisning med Rolighed, og skrev blot til Kongen: Han havde stedse bestræbt sig for at opfylde sine Pligter; imidlertid bad han ikke om nogen anden Belønning for sin Tjeneste, end at Kongen, hans Herre, vilde skjenke ham nogle udyrkede Stykker Land, som han vilde bearbeide til sin nødtørftige Underholdning.

Mehemet kunde ikke overtale sig til at afslaae en Mand hvem Alle indrømmede saa mange Dyder, en saadan Ubetydelighed. Han befalede derfor, at man skulde opsøge en saadan udyrket Landstrækning i hans Rige; men man kunde ikke finde nogen. Alle Egne vare frugtbare. Handel og Agerdyrkning bleve overalt drevne med lige Iver, og berigede de flittige Indbyggere. Intetsteds saae man enten Ørkener eller Armod og Elendighed.

Kongen, som modtog denne Efterretning af Folk, der ikke indsaae, hvor meget en saadan Velstand i Landet godtgjorde den Forvistes Uskyldighed, lod sige til Veziren: at han vilde skjenke ham et dyrket Stykke Jord, saa skjønt som han selv vilde vælge sig det. Men Veziren svarede: "Jeg forlanger ingen anden Belønning for min Tjeneste, end den glade Bevidsthed om at have tjent med Troskab. Jeg vilde blot vise Kongen, min Herre, i hvilken Tilstand hans Rige var,

da jeg forlod det, og alle mine Ønsker ere opfyldte, naar min Efterfølger udretter lige saa meget Godt, som jeg."

Dette Svar aabnede Kongens Øine. Han indsatte den kloge Vezir igjen i hans forrige Værdighed, og tog den faste Beslutning: at overlade sine Fruentimmer Omsorgen for sin Fornøielse, men sin Vezir Rigets Regjering; hvilket Forsæt han ogsaa, som man siger, nøiagtigen skal have efterkommet.

De tvende Slanger.

Sultanen af Karazan overdrog den vise Sahab sin Søns Opdragelse, og befalede ham dagligen at fortælle Prindsen en Historie, som var skikket til at danne en ung Fyrstes Aand og Hjerte. Den Vise fortalte ham derfor en Dag følgende Historie, der, saa utrolig den end synes, dog er tagen af de persiske Kongers Aarbøger.

En Troldmand kom til Kong Zohak, og gjorde i hele hans Hofs Nærværelse forskjellige vidunderlige Kunster, som satte Kongen i Forundring. "Kongernes Konge," sagde Troldmanden til ham; "dette er blot mine sædvanlige Kunster, som neppe fortjene din Opmærksomhed; men dersom du vil tillade mig at blæse to Gange i dit hellige Øre, saa skal du strax faae det vidunderligste af alle Vidundere at see." Han erholdt den forlangte Tilladelse og blæste Kongen i Øret. Zohak

svimlede og følte i sit Indre en selsom Bevægelse. Den var mere heftig end smertefuld, og endte med, at to Slangehoveder kom frem af hans Bryst i Nærheden af Hjertet. "Ondskabsfulde!" udbrød Kongen, "hvad har jeg gjort dig? Hvorfor har din urene Aande frembragt disse to Uhyrer, som ville sønderrive mine Indvolde?" — "Frygt ikke, store Konge," svarede Troldmanden; "du vil takke mig, naar du har lært at kjende min Gaves Værd. Disse to Slanger sikkre dig et lykkeligt Liv og en berømmelig Regjering. Det kommer blot an paa, at man stiller deres Hunger med deres Yndlingsspise. Lad Tid efter anden nogle af dine Undersaatter udsøge, som du kan tage af den laveste Pøbel, og lad dem slagte, for med deres Kjød og Blod at føde disse dit Legemes hellige Dyr. Fremfor Alt maa du vogte dig for, at daarlig Medlidenhed ikke gjør dig feig. Tænk paa, at Alt er ret, hvad der behager dig, og at den ikke fortjener at kaldes Konge, som frygter for i Nødsfald at tilføie Menneskene noget Ondt." I Begyndelsen bragte Troldmandens afskyelige Raad Zohak til at gyse; men da han saae, at hans Liv og Lykke beroede derpaa, fulgte han det uden længere Betænkning. Efter kort Tids Forløb glædede han sig endogsaa over at have fulgt det; thi den samme Hunger, som disse to Uhyrer i hans Bryst følte, sporede ogsaa han selv, og de bleve aldrig forede, uden at deres tilfredsstillede Graadighed fremkaldte, som han sagde, en vellystig Kildren. Denne Kildren gjorde ham saa godt, at han fra nu af ikke mere agtede paa de klagende Skrig, som saa mange ulykkelige Personer udstødte, idet de bleve myrdede,

men betragteve sit Folk som en ussel Flok Qvæg-, der blot var til, for at tjene til hans afskyelige Lysters Tilfredsstillelse. I Folkets Øine var derimod Zohak et blodtørstigt Uhyre, som truede Alle med Døden. Forhærdet ved langvarige Lidelser, tabte det endelig al Frygt for den grumme Tyran. Man gjorde Oprør imod ham, stødte ham fra Thronen, som han vanærede, og kastede ham ned i en mørk, rædsom Hule. Her laae nu den ubarmhjertige Zohak ene med sine to Slanger, og da han ikke mere kunde mætte deres Graadighed, opaade de tilsidst ham selv.

"Det er en skrækkelig Historie!" udbrød den unge Prinds, da hans Lærer taug. "Jeg beder dig, fortæl mig en anden, som jeg kan høre paa uden Gysen." — "Meget gjerne, naadige Herre," svarede Sahab. "Den følgende skal være ganske simpel og kort."

"En ung Sultan skjenkede en listig og ondskabsfuld Hofmand sin hele Fortrolighed. Dette onde Menneske bibragte ham slette Begreber om Kongernes Høihed og Lykke. Han opvakte i hans Hjerte Stolthed og Vellyst, Kilderne til alle Laster. Den unge Konge overlod sig til disse tvende Lidenskaber i den Grad, at han opoffrede dem hele sit Folk. Han ansaae det for en Hæder, at ringeagte Menneskene, og troede at maatte bygge sin Lykke paa deres Fordærvelse. Hvad skete tilsidst? Han mistede sin Krone, sine Skatte og sine Smigrere; kort sagt, han beholdt intet Andet tilbage, end sin Stolthed og Vellyst; og da han nu ikke mere kunde tilfredsstille disse tvende Uhyrer, døde han af Skam og Raserie."

Prindsen af Karazan syntes ikke utilfreds med denne anden Fortælling, og sagde: "Denne behager mig bedre end den første, den opvækker ikke en saadan Gysen og Forfærdelse, som hiin." — "Og dog, Prinds," svarede hans Lærer, "indeholde de begge Eet og det Samme."

Den ubeboede Ø.

En rig, godhædig Mand vilde gjøre en af sine Slaver lykkelig; han skjenkede ham Friheden, og lod udruste ham et Skib med mange kostelige Varer. "Gaa," sagde han, "og seil med det til fremmede Lande; driv Handel med Varerne, og hele Fordelen skal være din." Slaven reiste; men neppe havde han været nogen Tid paa Søen, førend der opstod en heftig Storm, som kastede Skibet imod en Klippe og knuste det. De kostelige Varer sank i Havets Afgrund, alle hans Ledsagere omkom, og han selv naaede med Nød og neppe Bredden af en Ø. Hungrig, nøgen og hjelpeløs vandrede han dybere ind i Landet og begræd sin Ulykke, da han i det Fjerne bemærkede en stor Stad, hvorfra en Mængde Indbyggere kom ham imøde med lydeligt Glædeskrig. "Hil være vor Konge!" tilraabte de ham, satte ham i en prægtig Vogn, og førte ham ind i Staden. Da han var kommen til det kongelige Pallads, iførte man ham en Purpurkaabe, bandt et Diadem om hans Pande og lod ham bestige en gylden Throne. De Fornemme

forſamlede ſig om ham, knælede for ham og ſvore ham Troſkabseden i hele Folkets Navn.

Den nye Konge troede i Begyndelſen, at hele denne Herlighed var en ſkjøn Drøm, indtil hans Lykkes Vedvaren omſider ikke længere tillod ham at tvivle om, at denne vidunderlige Begivenhed jo var noget Virkeligt. "Jeg begriber ikke," ſagde han til ſig ſelv, "hvad der har fortryllet dette underlige Folks Øine i den Grad, at det gjør en nøgen Fremmed til ſin Konge. De Mennesker vide ikke, hvem jeg er, de ſpørge ikke, hvorfra jeg kommer, og ſætte mig uden Videre paa deres Throne. Hvad er det dog for en besynderlig Skik i dette Land?"

Saaledes tænkte han, og blev saa nysgjerrig efter at vide Aarsagen til ſin Ophøielſe, at han besluttede at ſpørge en af de Fornemme ved ſit Hof, der syntes at være en viis Mand, om Opløsningen paa denne Gaade. "Vezir," ſagde han til ham, "hvorfor have I gjort mig til Eders Konge? Hvorledes kunde I vide, at jeg var ankommen til Eders Øe, og hvad vil min Skjebne tilſidſt blive?" — "Herre," ſvarede Veziren, "denne Øe hedder Prøvelſens Land, og er bebøet af Væsner af en egen Art. De have for lang Tid ſiden bedet den Almægtige om, hvert Aar at ſende dem en Adams Søn, forat han kan regjere dem. Den Almægtige har bønhørt dem, og lader hvert Aar paa een og ſamme Dag et Menneſke lande paa deres Øe. Indbyggerne ile ham, ſom du har ſeet, glade imøde og erkjende ham for deres Overherre; men hans Regjering varer ikke længere end eet Aar. Er

denne Tid forløben og den bestemte Dag atter kommen, saa bliver han afsat fra sin Værdighed; man berøver ham de kongelige Prydelser og ifører ham simple Klæder. Hans Tjenere bære ham med Magt til Strandbredden og lægge ham i et ene dertil bygget Skib, som bringer ham til en anden De. Denne er ubeboet og øde; han, der endnu for faa Dage siden var en mægtig Konge, ankommer her nøgen, og finder hverken Undersaatter eller Venner. Ingen tager Deel i hans Ulykke, og han maa føre et sørgeligt og kummerfuldt Liv i dette øde Land, dersom han ikke har anvendt sit Aar med Klogskab. Efter den gamle Konges Forviisning gaaer Folket den nye, som den Almægtige hvert Aar uden Undtagelse sender det, paa sædvanlig Viis imøde, og modtager ham med samme Glæde som den forrige. Dette, Herre, er vort Riges evige Lov, som ingen Konge under sin Regjering kan ophæve."

"Have da ogsaa mine Forgjængere," spurgte Kongen videre, "været underrettede om denne deres Høiheds korte Varighed?" — "Ingen af dem," svarede Veziren, "vare ubekjendte med denne Forgjængelighedens Lov; men nogle lode sig forblinde af den Glands, som omgav deres Throne; de glemte den sørgelige Fremtid, og henlevede deres Aar, uden at benytte det med Klogskab. Andre, berusede af deres Lykke, vovede ikke at tænke paa deres Herredømmes Ophør og deres tilkommende Ophold paa den øde De, af Frygt for at forbittre sig den nærværende Nydelses Behagelighed; og saaledes tumlede de, lig Berusede, fra een Fornøielse til en anden, indtil Tiden var omme og de bleve kastede i Skibet.

Naar den ulykkelige Dag kom, begyndte de alle at klage og at sukke over deres Forblindelse; men nu var det for sildigt, og de bleve uden Skaansel overgivne til den Elendighed, som de havde forudseet og ikke med Viisdom søgt at forebygge."

Vezirens Fortælling opfyldte Kongen med Bæven; han gyste for de forrige Kongers Skjebne, og ønskede at undgaae den Ulykke, som havde ramt dem. Han saae med Forfærdelse, at der allerede var forløbet nogle Uger af dette korte Aar, og at han maatte ile med at benytte de øvrige Dage af sin Regjering desto bedre. "Vise Vezir," sagde han, "du har underrettet mig om min tilkommende Skjebne og om min kongelige Magts korte Varighed; men jeg beder dig, sig mig ogsaa, hvad jeg skal gjøre, for at undgaae mine Forgjængeres Ulykke."

"Husk paa, Herre," svarede Veziren, "at du er kommen nøgen her til Den; thi lige saadan skal du forlade den og aldrig mere komme tilbage. Altsaa kun ved et eneste Middel er det muligt at forebygge den Mangel, som truer dig i hiint Forviisningens Land, — ved at du nemlig gjør Den frugtbar og forsyner den med Indvaanere. Dette er dig tilladt ifølge vore Love, og dine Undersaatters Lydighed er saa fuldkommen, at de villig gaae til ethvert Sted, hvorhen du beordrer dem. Send altsaa en Mængde Arbeidere derover, og lad de øde Marker forvandle til frugtbare Agre; byg Stæder og Forraadshuse, og forsyn dem med alle nødvendige Levnetsmidler. Med eet Ord, bered dig et nyt Rige, hvis Indvaanere med Glæde ville modtage dig efter din Forviisning. Men iil, lad

intet Øieblik hengaae unyttet; thi Tiden er kort, og jo mere du gjør for at opdyrke det Sted, hvor du i Fremtiden skal opholde dig, desto lykkeligere vil du leve der. Forestil dig, at dit Aar allerede imorgen er omme, og benyt din Frihed som en klog Flygtning, der vil undgaae Fordærvelse. Men hvis du foragter mit Raad, eller tøver og henfalder i sløv Uvirksomhed, da er du fortabt, og langvarig Elendighed vorder din Lod."

Kongen var en klog Mand, og Ministerens Tale gav hans Beslutninger og Driftighed Vinger. Han afsendte strax en Mængde Indvaanere; de gik med Glæde, og toge fat paa Arbeidet med Iver. Øen begyndte at blive skjønnere, og førend sex Maaneder vare henrundne, stod der allerede Byer paa dens blomstrende Marker. Desuagtet kjølnedes ikke Kongens Iver; han sendte bestandigt nye Indbyggere derover, og disse vare endnu gladere end de Første, da de gik til et veldyrket Land, som deres Venner og Slægtninge bebøede.

Imidlertid nærmede Aarets Ende sig meer og mere. De forrige Konger havde skjælvet for det Øieblik, da de skulde aflægge deres forgjængelige Herlighed; men den nuværende saae det imøde med Længsel; thi han gik til et Land, hvor han ved sin egen Virksomhed havde opført sig en varig Bolig. Den bestemte Dag kom endelig. Kongen blev greben i sit Pallads, berøvet sit Diadem og sin kongelige Klædning, og bragt ud paa det uundgaaelige Skib, som bragte ham til hans Forviisningssted; men neppe havde han sat Foden paa den nye Ø, førend Indbyggerne ilede ham imøde med den hjerteligste

Glæde, modtoge ham med Tegn paa deres Ærefrygt og smykkede hans Hoved med en uforvisnelig Blomsterkrands, til Erstatning for hiint Diadem, hvis Herlighed kun varede eet Aar. Den Almægtige belønnede hans Viisdom; han skjenkede ham hans Undersaatters Udødelighed, og gjorde ham til deres evige Konge.

Den rige, velgjørende Mand er Gud; Slaven, som Herren bortsender, er Mennesket ved sin Fødsel; Den, hvor han lander, er Verden; Indbyggerne, der modtage ham saa glade, ere Forældrene, som bære Omsorg for det nøgne, grædende Barn. Vezíren, som underretter ham om den sørgelige Skjebne, der forestaaer ham, er Viisdommen. Hans Regjeringsaar er det menneskelige Liv, og den øde Ø, hvorhen han bliver bragt, er den tilkommende Verden. Arbeiderne, som han sender til Den, ere de gode Gjerninger, han udfører medens han lever. Men Kongerne, som før ham ere gangne did, uden at tænke paa den Ulykke, der truede dem, ere den største Deel af Menneskene, som blot ere sysselsatte med jordiske Glæder, uden at tænke paa Livet efter Døden; de blive straffede med Mangel og Elendighed, fordi de fremtræde for den Almægtiges Throne med tomme Hænder.

Achmet eller Kongernes Skat.

Den unge, fyrige Achmet havde besteget sine Forfædres Throne. Da han den følgende Dag gik paa Jagt, kom han bort fra dem, der ledsagede ham, og forfulgte en Hjort saa længe, indtil Hesten styrtede under ham. Udmattet og ene i en uveisom Skov, var han tvivlraadig om, hvorhen han skulde vende sine Skridt.

Pludseligt bedækkedes Himlen af tykke Skyer, der sank dybere og dybere. Sultanen troede, at en Skylregn vilde styrte ned over ham; men et Lyn opklarede Skyen, og en ærværdig Olding traadte ud af den.

Achmet kastede sig ned paa sit Ansigt og bad. "Min Søn," sagde Oldingen, "i dine Stater findes en Skat af uberegnelig Værdie, og det beroer paa dig selv, om du vil overgaae alle Jordens Monarker i Magt og Herlighed."

En svag Torden rullede; Achmet opløftede sit Hoved, for at svare Oldingen, men han og Skyen vare forsvundne.

Sultanens Tjenere, der havde søgt ham, samledes endelig; man fandt en banet Vei og vendte tilbage til Residentsen.

Den følgende Morgen sammenkaldte Sultanen sit Divan, fortalte det, hvilket Syn han havde havt, og afæskede det en Forklaring af Oldingens Ord. Alle Medlemmerne af Divanet vare enige i: at disse Ord ikke kunde hentyde paa Andet, end de ædle Metaller, som vare skjulte i Jorden.

Paa Sultanens Befaling blev der strax hentet Bjergfolk fra alle Egne, man gjennemrodede Bjergene og fandt virkelig en Mængde særdeles rige Guldminer.

Beruset af Glæde udbrød Achmet: "Ærværdige Olding! Achmets mægtige Skytsaand! hvorledes skal jeg takke dig for dit Vink? Jeg har fundet den uberegnelige Skat, hvorved jeg skal overgaae alle Jordens Monarker i Magt og Herlighed."

Høstens Tid kom. Det var gammel Skik at bringe Sultanen de første Frugter; og nu bragte unge Piger herlig forarbeidede og beundringsværdig skjønne, kostbare Frugter, Ax og Druer af Guld.

Men imedens man hentede Guldet op af Jordens Afgrund og sammenhobede Skatte, forsømte man Agerdyrkningen, og inden kort Tids Forløb indfandt sig Ufrugtbarheden, Mangelens Moder. Man stolede paa det altformaaende Guld; men ikke destomindre førte Mangelen Hungersnød med sig, og i Følge med den gruelige Beenrade, Sygdomme og Pest.

Achmet gjennemfløi sine Stater; overalt saae han Guldbynger bedækkede med udtærede Menneskeskikkelser, som kjæmpede med Hunger og Død. Hans Hjerte blødte, Taarer styrtede ud af hans Øine; hans Klæder vare sønderrevne, hans Haar i Uorden, Smerten havde slaaet hans Tunge med Lamhed, blot afbrudte Suk trængte sig frem fra hans beklemte Bryst.

"Er dette den Skat, der blev lovet mig?" udbrød han endelig, da hans Smerte var bleven noget mindre heftig, "den Skat, hvorved jeg skulde overgaae alle Jordens Konger i

Magt og Herlighed? Hvilken Modsigelse! i mine Stater er der Overflødighed paa Guld og Sølv, og alligevel udbreder Hungeren sig overalt i al sin Forfærdelighed under de frygteligste Skikkelser."

Achmet ilede tilbage, befalede, at Guldgruberne skulde tilkastes, bevilgede Bønderne adskillige Fordele, udsatte Belønninger for de Flittige, og lovede, at Enhver, som udmærkede sig ved Agerdyrkning, skulde blive ophøiet til Hædersposter.

Inden kort Tids Forløb fik Markerne igjen et andet Udseende; Indvaanerne, styrkede ved sund og kraftig Næring, levede op paany, og med Legemets Sundhed forenede sig ogsaa Sjelens Velbefindende.

Da Achmet saae dette, bankede hans Hjerte stærkere af inderlig Glæde.

"Det er nu ikke mere hine Ulykkelige," sagde han, "som Elendigheden havde gjort foragtelige i deres egne og Andres Øine; jeg seer dem atter forvandlede til glade, virksomme Mennesker, som paaskjønne Livets Værd. En ædel Ærgjerrighed, Frugter af den offentlige Agtelse, har styrket deres Sjele, Reenlighed og Orden er traadt i Stedet for Armodens Smuds, og glad Selvtilfredshed har fortrængt den sorte Fortvivlelse. — Her har jeg sikkerlig snarere, end i Bjergenes Indvolde, fundet den Skat, som min ærværdige Skytsaand har meent."

Paa eengang udbredte det Rygte sig, at en Viis besad en Skat, som var at foretrække for alle Jordens Goder. Et svagt Haab vaagnede i Achmets Hjerte og udbredte sig med

et Smiil over hans Ansigt. Han ilede til den Vises eensomme Bolig, og i spændt Forventning underrettede han ham om Aarsagen til sin Reise.

"Herre," svarede den Vise, "med et følsomt Hjerte har jeg tilbragt lang Tid i Ulykkens Skole; dette har gjort min Sjel stærk, og Erfaring er min Skat; men denne Skat er ikke tilstrækkelig for en Fyrste. Dersom du imidlertid vil ledsage mig, kan du maaskee finde den. Ved Aarvaagenhed erhverves den; den er Nøglen til Velsignelsens Porte og til Overflødighedens Skatte. Vil du, at Berømmelsens Sol skal oprinde over dit Hoved, saa lad aldrig denne Dagens oplivende Herskerinde i sit Løb ile forud for dig; din Virksomhed maa holde lige Skridt med den."

Sultanen takkede den Vise for hans gode Raad, og var beredt til at følge ham. Neppe vare de komne nogle Skridt fra Boligen, saa opkastede Sultanen det Spørgsmaal: hvorledes man vel paa den letteste Maade kunde udrydde Kunster og Videnskaber.

"Intet er lettere," svarede den Vise; "lad dem gjøre latterlige og foragtelige; Intet qvæler lettere Geniet, end Spot og Foragt; og oplyser først Geniets Fakkel ikke mere Kunsternes Vei, saa kjæmpe de ringere Talenter med Heftighed mod hinanden indbyrdes, og foragte og tilintetgjøre hinanden. Men, Herre, dersom du ikke anseer min Nysgjerrighed for Forvovenhed, saa sig mig, hvorfor du gjør dette Spørgsmaal."

"Fordi jeg troer," svarede Sultanen, "at Videnskaber og Kunster ere lige saa skadelige for Regjeringen, som Uviden-

hed er den til Gavn; jo mere oplyst et Folk tænker, desto flere Vantroe, Ulydige og Gjenstridige findes der."

"Hvor dette er Tilfældet," svarede den Vise, "hersker ingen Oplysning. Den udbreder og berigtiger Begreberne om Pligterne i ethvert Forhold; og hvor rigtige Begreber ere herskende, kan hverken Vantro, Ulydighed eller Gjenstridighed finde Sted."

"Var man ikke i Uvidenhedens Tider," spurgte Sultanen hastig, "sin Religion og sin Fyrste mere hengiven?"

"Herre," svarede den Vise, "Menneskene vare mere overtroiske og mere slaviske."

"Lad saa være!" afbrød Sultanen ham; "de vare frommere og mere underdanige."

"Tilgiv, Herre!" svarede den Vise, "naar jeg gjør dig opmærksom paa, at du forvexler Begreberne om Fromhed og Overtro, om Underdanighed og Slaverie. Overtroen gjør Guddommen til en Afgud, og Afgudstjeneren er saa meget desto farligere, da han er en Sværmer og lettelig ved Meningstvist kan bringes i Fyr og Flamme. Despoten sidder mindre sikker paa sin Throne, end Monarken, den være nok saa ophøiet. Sultanen over et krigersk og uroligt Folk vilde gjøre dette mere roligt og lydigt. Hans Yndling raadede ham at lade komme en Mængde Musikanter og Dandserinder, at lade hans Livvagt ombytte Skjold og Hjelm med Turban og lange Silkeklæder, at anrette kostbare og yppige Gjestebud og uformærkt at opvække Lyst til at overgaae hinanden i udvortes Glands. Yndlingen havde givet et godt Raad; fra nu af

bleve Fortjenester belønnede med prægtige, med Guld og Sølv broderede Klæder, et glimrende Intet erholdt Fortrinet, lidt efter lidt forvandledes Afholdenhed til Umaadelighed, overdaadige Gjestebud og yppige Dandse tilintetgjorde Beskedenhed og Kydskhed, og Blødagtighed og Ladhed fortrængte Virksomhed og Arbeidsomhed. Sultanen vilde have eftergivende Mænd, og fik svage Qvinder, som gjorde hans Throne mere vaklende, end hine urolige Mænd, der havde trodset ethvert Angreb af fiendtligsindede Naboer. Den, som vil lede et oplyst Folk igjen tilbage til Uvidenhed, miskjender Menneskets Værd og stræber efter at støde det tilbage til Grændselinien, som adskiller det fra Dyrene. Mennesket bliver derved ikke lettere at lede, men kun lettere at bedrage."

"Tillad, mægtige Behersker," vedblev den Vise, "at jeg til denne Fortælling endnu føier en liden Fabel. En Mand eiede en Skov, og døde som den Fattigste i hele Omegnen. Hans Søn og Arving tog en Øxe, anvendte en Deel af Træerne til deraf at forfærdige Løftestænger, Vinder, Ruller og Hjul, og bragte nu Egene, Cedertræerne og Fyrrerne bort; derpaa byggede han Palladser, Hytter, Lader og Baade, og var inden kort Tid den rigeste Mand i hele Egnen. — Herre, dine Undersaatter ere Træerne i Skoven; skil Egene, Fyrrerne og Cederne fra hinanden, og betænk, at selv den svageste Piil ikke er noget unyttigt Træ."

"For at iværksætte den Lære," svarede Sultanen, "som din Fabel synes at indeholde, maa jeg besidde Folkets Kjærlighed, og at vinde den er, ved Propheten, ingen ringe Kunst,

det er vankelmodigt, foranderligt, egensindigt, let at forføre og idag af een, imorgen af en modsat Mening."

"Tilføi endnu, Herfker over de Troende, at det er misundeligt, og at det som oftest lønner de Medborgere med Utaknemmelighed, der meest opoffre sig for det. Men saaledes opfører det sig ikke mod sine Beherskere; istedetfor at misunde disse, finder det tvertimod hos dem Alt, selv de største Ubetydeligheder, beundringsværdigt; mangen Regent, der erhvervede sig stor Berømmelse, vilde, naar han havde været født som Undersaat, være bleven et meget ubetydeligt Menneske. Folket ligner en af Glæde beruset Elsker, som hundredfoldigt gjengjelder det ringeste Beviis paa Tilbøielighed, og som sætter en stor Lyksalighed i et venligt Blik. De Troendes Beherfker! Du kaldte det en vanskelig Kunst, at vinde Folkets Kjærlighed; den er let. En Fyrste vil stedse herske over sit Folks Hjerter og være vis paa dets Kjærlighed og Beundring, naar han ikke lader sit eget Hjerte beherske af Smigrere."

Under denne Samtale havde de naaet Toppen af et Bjerg, hvorfra de havde en viid Udsigt til alle Sider. Munterhed udbredte sig over Achmets Træk ved dette Syn.

"Hvad seer du, Herre over de Troende?" spurgte den Vise.

"En frugtbar Egn," svarede Sultanen, "som ligner en Guds Have."

Paa een Gang bleve hans Øine blændede af en straalende Glands; siddende paa en gylden Stol, der bares af Genier, daledes hiin ærværdige Olding, som han tidligere

havde seet, ned i en Sky, berørte hans Pande med en Oliegreen, og spurgte:

"Achmet, hvad seer du?"

"Et utalligt Folk," svarede denne, "som, lige fra den Høieste til den Laveste, flittigen er sysselsat med Livets mangfoldige Arbeider."

"Du seer dit eget Folk," svarede Oldingen, "og deriblandt de sjeldneste og nyttigste Talenter. Anvend dem, og du vil danne de dueligste Statsmænd, de største Feldtherrer, de meest udmærkede Lærde og Kunstnere. Dette er Skatten i dine Stater. Luk dit Øre for Misundelsens ondskabsfulde Tale; lad store Talenter have Frihed til at udfolde deres Vinger og dristigen at svinge sig i Veiret. De ville udbrede din Berømmelse indtil Verdens Grændser; du vil vorde dit Folks Fader og et Mønster for gode Konger."

Med disse Ord vare Oldingen og den Vise forsvundne, og Achmet befandt sig midt i sit Pallads, omgiven af sit Riges Store.

En ægyptisk Konges Skat.

Hassan, en Fikaisjenkers*) Søn i Damascus, var skjøn som Maanen og rank som Cederen; han var livlig, syrig,

*) Fikai er en Drik af Byg og tørrede Rosiner.

føielig, røbede megen Forstand, og besad den egne Gave, at indtage Alle for sig. Han spillede Luth med stor Færdighed, og sang endnu behageligere. Hans Sang og Spil lokkede en Mængde Gjester til Huset, og hans Fader forstod godt at drage Nytte af Sønnens Færdighed; thi skjøndt han ikke alene forhøiede Prisen paa sine Drikkevarer, men endog gjorde dem slettere, formindskede dette dog ikke hans Gjesters Antal.

Engang traadte ogsaa den berømte Bramin, Padmanaba, som da opholdt sig i Damascus, ind til ham, for at afkjøle sig ved en forfriskende Drik. Han beundrede Hassans Spil og Sang, talede med ham, og overraskedes endnu mere af hans forstandige og livlige Svar; fra den Tid af indfandt han sig dagligen og ofte flere Gange om Dagen, og skjenkede ham hver Gang, naar han gik, en Zechin.

Hassans Fader undredes over den Fremmedes Gavmildhed, og befalede sin Søn, at han, naar den Fremmede kom igjen, skulde indbyde ham til et Middagsmaaltid den følgende Dag, for ved denne Leilighed at erfare, hvem han var. Padmanaba modtog Indbydelsen, og da Hassans Fader af mange Svar og Yttringer sluttede, at han maatte være lige saa rig som viis, tilbød han ham en Bolig i sit Huus.

Padmanaba modtog ogsaa dette Tilbud, idet han sagde: "At boe hos gode Venner, er et Paradiis paa denne Jord."

Hassan vandt daglig meer og mere Braminens Kjærlighed, modtog kostbare Foræringer af ham, og tilbragte sin meste Tid i hans Selskab.

"Min Søn," sagde Padmanaba engang til ham saa kjærligt, som en Fader kan tiltale sit Barn, "du har modtaget mange Talenter af Naturens Haand, og jeg finder, at du kan gjøre store Fremskridt i de hemmelige Videnskaber. Dit frie, lystige Sind synes rigtignok ikke at være skikket til alvorlig og dyb Tænkning; men jeg haaber, at en fast Villie og modnere Aar ville gjøre dig værdig til de Hemmeligheder, som blot kunne blive de Udvalgte til Deel. Jeg elsker dig som min Søn, og har besluttet at gjøre dig lykkelig. At jeg formaaer dette, vil jeg bevise dig, naar du vil ledsage mig udenfor Staden; om du kan blive det, det er Noget, som blot beroer paa, hvorledes du efterlever mine Forskrifter."

Padmanaba førte den unge Hassan ud af Staden hen til en gammel Ruin, der efter Sagnet var Levninger af et Slot. Mosisommeligen stege de over Gruusdynger og Stene, og naaede en liden fri Plads, hvorpaa der var en Brønd.

"Min Søn, her i denne Brønd," sagde Padmanaba, "ere de Skatte, som jeg vil vise dig, og hvoraf du i Fremtiden kan tage saa meget, som du behøver, dersom du nemlig opfører dig saaledes, at de store Hemmeligheder kunne betroes dig."

Hassan betragtede Braminen med et Smiil og sagde: "At Brønden indeholder Vand, seer jeg vel; men at den kan indeholde Skatte, det er Noget, som jeg maa troe paa dit Ord."

"Dom efter det, som vil skee, og som du kan komme til at see med dine egne Øine," svarede Braminen, skrev

Noget med særegne Charakterer paa en Seddel, og kastede denne i Brønden.

Vandet forsvandt øieblikkeligen, og ad en Trappe, som kom til Syne, stege Begge ned til Bunden af Brønden, hvor de stødte paa en stærk Jerndør. Padmanaba skrev atter nogle Linier paa et Stykke Papir, stak dette ind i Nøglehullet, og Døren aabnede sig.

Havde Hassan været forundret over det Foregaaende, saa blev han nu forfærdet, da han fik Die paa en stor Mohr, som opløftede en vældig Steen og truede med at sønderknuse dem. Imidlertid sagde Braminen nogle Ord og blæste paa Mohren, hvorpaa denne strax styrtede baglænds til Jorden.

Gjennem en lang Gang kom de til en rummelig Gaard, i hvis Midte der stod et Gravmæle af Krystal. Indgangen dertil bevogtedes af to Drager, som af deres skrækkelige Gab udspyede Flammer imod dem.

Hassan forfærdedes og vilde tage Flugten; men Padmanaba sagde igjen blot nogle Ord, hvorpaa Uhyrerne rolig trak sig tilbage i deres Huler, og Døren til Hvælvingen aabnede sig. De kom til en anden Gaard, og Hassan blev betagen af Forundring, da han saae en stor Pavillon af Rubiner, ovenover hvilken en stor Karfunkel, dannet som en Kugle, udbredte en straalende Glands og oplyste Alt omkring sig. Næsten bevidstløs fulgte han sin Fører ind i Pavillonen, hvis Dør var af en eneste Smaragd. Ved Indgangen stode sex Statuer, hver af dem af en eneste Diamant; Gulvet var af Porphyr, overtaaet med Perler, Væggene beklædte med mas-

sivt Guld, i Hiørnerne af Værelset stode store Sølvkister, fulde af Rubiner, Guld og andre Kostbarheder, og i Midten hævede sig, ved Siden af en med de kosteligste Ædelstene kunstigt besat Guld-Sarkophag, en Throne af det samme Metal, der var udsmykket med lige saa megen Kunst.

Paa Sarkophagen læste Hassan følgende Indskrift: "Lær at sætte Priis paa Tiden! Med alle Verdens Skatte kjøber du den ikke; du bortødsler den, naar dit Hjerte higer for meget efter hine. Alle Skatte, som jeg samlede i Livet, maatte jeg lade blive tilbage; ikkun din Sjels Rigdomme, min Ven, ledsage dig over i den uudforskelige Fremtid!"

Padmanaba fortalte derpaa den forundrede Hassan, at alle disse Skatte havde deres Oprindelse fra en ægyptisk Konge, som havde opdaget de Vises Steen. I et andet Værelse viste han ham tillige flere Bunker af en sort Jord og Kar med et kosteligt Slags Vand i, ved hvis Hjelp han havde forvandlet alle uædle Metaller til Guld.

Hassan yttrede sin Forundring over at en Konge havde skjult saa umaadelige Skatte under Jorden, da andre Monarker anvendte Alt, for ved store Mindesmærker at bringe deres Navn til Efterverdenen.

"Denne Konge," svarede Padmanaba," kjendte det menneskelige Hjerte; han vidste, hvor umætteligt det er, og at det ikke lader sig henrive saa meget af nogen Lidenskab, som af Begjerlighed efter Rigdomme, der finder Intet for helligt til at tilfredsstille den. Han skjulte altsaa sine umaadelige Skatte, for ei at opægge Gjerrigheden og give Anled-

ning til Tvedragt og Blodsudgydelse. Forat de imidlertid under visse Betingelser kunde komme Efterverdenen til Nytte, aabenbarede han nogle vise Mænd deres Tilværelse, med den udtrykkelige Betingelse, at de ved Velgjerninger skulde søge at lindre den lidende Menneskeheds Ulykker, og ved deres Død igjen efterlade Hemmeligheden til de meest prøvede Vise, og saaledes fremdeles."

"Vaag over dit Hjerte, min Søn," vedblev Padmanaba. "Af Alt, hvad jeg har viist dig, kan du indsee, hvor reen min Hensigt er med at gjøre dig lykkelig. For Dieblikket kan du tage af hvilke Kostbarheder du vil, og saa meget som du vil. Lidt efter lidt skal jeg gjøre dig bekjendt med de hellige Formularer, og saa kan du i Fremtiden, naar du ønsker det, besøge den ægyptiske Konges Gravmæle og gjøre Brug af de umaadelige Skatte, saafremt du blot anvender dem vel; men bevar dit Hjerte for Gjerrighed, og vær taus. Misbrug vil berøve dig din hele Lykke og maaskee endog koste dig Livet. Hemmeligheden er endnu mere omfattende; først naar du har aflagt Prøver paa, at du er værdig dertil, kan jeg fra Gravmælet føre dig videre."

De vendte nu tilbage; alle Døre lukkede sig af sig selv efter dem, og ligesom de stege op ad Trappen, fulgte Vandet efter dem, indtil Brønden igjen var fuld.

Hassan kom meget tankefuld hjem til sin Faders Bolig, og hans Munterhed syntes fra denne Tid af meer og mere at forvandle sig til stille Alvor. Han skjenkede de medbragte Rigdomme til sine Forældre, og disse ærede Braminen næsten

som en Gud, da de hørte, at deres Søn havde faaet Alt ved hans Hjelp. De opgave deres hidtil havte Næringsvei, besluttede at føre et roligt Liv, og priste sig lykkelige ved at have en saadan Søn.

Imidlertid fortsatte Padmanaba sin Underviisning, og glædede sig særdeles meget over sin Disciples Lærvillighed; hans Alvorlighed og eftertænksomme Væsen tilskrev han hans Iver for stedse at gjøre nye Fremskridt i Videnskaberne.

"Jeg maa forlade dig i nogen Tid," sagde Padmanaba engang til Hassan; "visse Forretninger kalde mig til Indien, og jeg kan ikke saa nøie bestemme, naar jeg kommer tilbage. Vedbliv med Flid at læse i de hellige Bøger; skulde det Tilfælde indtræffe, at du trængte til Kongen af Ægyptens Skatte, saa gaa trøstig ind i hans Gravmæle; her ere," med disse Ord overleverede han ham fire Stykker Papir, "de Formularer, der sikkert aabne dig Adgangen; paa hvad Maade, har du selv seet. Vær viis, vaag over, at Gjerrigheden ikke faaer Herredømmet over dit Hjerte, og lad ei letsindig Nysgjerrighed forlede dig til at trænge videre frem, end jeg har ført dig; du kunde ellers lettelig tabe Mere, end Nydelsen af en fortrinlig Lykke."

Da Padmanaba var borte, begyndte Hassan igjen lidt efter lidt at blive muntrere, og den Tanke, at Braminen elskede ham ulige mindre, end han foregav, hvilken Tanke hidtil havde skjult sig dybt i hans Hjerte, blev meer og mere levende hos ham. "Hvorfor skal jeg," sagde han til sig selv, "blot gjøre en saa nødtørftig Brug af de umaadelige Skatte?

Rigtignok føre mine Forældre og jeg selv, alene ved mit første Besøg i Gravmælet, et saare mageligt Liv, og af Beskedenhed, som min Velgjørers Nærværelse indgjød mig, iagttog jeg det største Maadehold; jeg kunde have taget langt mere med mig; men jeg gjorde Regning paa, at hans Venskab vilde gaae saa vidt, at jeg ved hans Hjelp vilde kunne føre et glimrende Liv, at mit Huus vilde forvandle sig til et prægtigt Pallads, og at jeg, omgiven af tusinde Slaver, i det mindste skulde kunne maale mig med, om end ikke overgaae de Fornemste og Rigeste. Hvorfor lod han mig ikke blive i min Uvidenhed? havde jeg blot havt hans Gavmildhed at takke for det magelige Liv, som jeg nu fører, saa vilde jeg være tilfreds og taknemmelig, istedetfor at Utilfredshedens Slange allerede længere end et Aar har naget i mit Hjerte, da jeg veed, at han ikkun behøver at tage af Skatte, som han ikke selv har samlet. Men hvad hindrer mig nu i at opfylde alle mine Ønsker?" — udbrød han paa eengang. "Staaer ikke, i hans Fraværelse, Veien til Kongens Grav mig aaben? — Han er i Indien — og naar jeg imidlertid har hentet mig saa Meget op af den sjeldne Grav, som jeg behøver til ethvert af mine Ønskers Tilfredsstillelse, saa kan det jo være mig ligegyldigt, om hans Venskab formindskes, naar jeg igjen overlader ham hans dybsindige Bøger."

Hassan opkastede slige Spørgsmaal saa længe, indtil Beslutningen modnedes, og hans Begjerlighed overvandt al Frygt og alle Betænkeligheder; han skrev Talismanerne af, og kom ved deres Hjelp, ligesom forhen med Braminen, til

den ægyptiske Konges Sarkophag, og derfra, belæsset med Skatte, tilbage til sine Forældre.

Det første saa vel lykkede Forsøg gav ham Mod, og for maaskee at spare et tredie, viste han sine Forældre de medbragte Skatte, fortalte dem Hovedomstændighederne, og spurgte, om de vilde ledsage ham?

Ogsaa hos dem udslukkede Tørsten efter Rigdomme Taknemlighedsfølelsen. Guldets og Ædelstenenes blændende Glands berusede deres Sandser, og Fader og Moder fulgte Sønnen ned i Graven. Ved Synet af Mohren og de ildsprudende Drager bleve de betagne af Skræk, men al Frygt forsvandt, saasnart de fik Die paa Skattene; det krænkede dem blot dybt, at det var en Umulighed for dem at tilegne sig Alt.

Pludseligt standsede en rullende Torden deres Travlhed, og fra Sarkophagen lød en huul Stemme: "Den, som i sin umættelige Begjerlighed forlanger Mere, end der er ham bestikket, mister ogsaa det, som han allerede besad. Det er Menneskenes sædvanlige Lod, at de forstyrre deres Lykke, medens den endnu staaer i Blomster."

Derpaa fulgte et Tordenslag; Hassan og hans Forældre styrtede uden Bevidsthed til Jorden, og da de kom til sig selv igjen, befandt de sig i deres Bolig, og alle Kongegravens Skatte vare forvandlede til hensmuldrende Jordklumper.

Hassan greb igjen til sin Luth, og hans Forældre skjenkede atter Fikai.

Den uegennyttige Storvezir.

Giafar, Chalifen Harouns Storvezir, vilde holde Bryllup den følgende Dag, og befalede sin Huushovmester Masul at forberede Alt dertil; han indskjærpede ham især at tillave et overflødigt Maaltid for de Fattige, som han kaldte sine Venner, og at give Enhver, som lod sig see, en rigelig Almisse.

"Din Tjener," svarede Masul smilende, "vil gjøre Alt med den bedste Villie, naar du blot giver ham Midlerne dertil. Jeg vilde netop aflægge Regnskab for dig, da vor Kasse er ganske tom."

"Den hele betydelige Sum?" spurgte Giafar.

"Du, min Herre, har rigtignok selv kun faaet lidet deraf," vedblev Masul; "men læs blot selv — denne store Sum har jeg paa din Befaling maattet udbetale dine Slægtninge; denne have dine Venner, baade fraværende og nærværende, faaet, og denne ubetydelige Sum har du anvendt til dit eget Brug. Vil du virkelig imorgen holde Bryllup, saa maa du sætte din Brud imellem Armoden og Dyden, tvende Gjester, som sikkerligen endnu aldrig have ladet sig see i en Storvezirs Pallads."

"Jeg tilgiver dig din dristige Spot," svarede Giafar, "og i Fremtiden ville vi see til, at vort Forraad kan vare længere. For imorgen maa du imidlertid skaffe Raad; imorgen kan jeg umuligt spare. I Palladset findes saa mange kostbare

Sager, som jeg ikke bruger; dem kan du jo forvandle til Guld."

"Jeg efterkommer nøiagtigen dine Befalinger," sagde Masul; "men Alt, hvad der er i dette Pallads, har Chalifen overleveret til mig, og jeg maa være ansvarlig derfor med mit Hoved. Dette Pallads, sagde han, da han overgav mig det, ligner et Karavanserai, hvis Bohave man har Tilladelse til at afbenytte saa længe, som man opholder sig der."

"Det er gyldne Ord," svarede Giafar, "og naar vi atter faae Penge, betaler jeg dig hundrede Derhem derfor. Men nu for Øieblikket — kan du ikke hæve noget fra mine Godser, eller idetmindste faae et Laan paa dem?"

"Dine Godser har du overladt dine talrige Slægtninge til Brug," tog Masul Ordet; "have de dem i Forpagtning, saa vil jeg strax sende Bud til dem; men til imorgen — førend de Afsendte komme tilbage" —

"Mine Slægtninge maae ikke foruroliges," faldt Giafar ham i Talen, "men lige saa lidt taaler mit Bryllup nogen Opsættelse. Gaa til Skatmesteren, gode Masul, og lad dig udbetale Noget som Forskud paa min tilkommende Gage."

"Du veed maaskee ikke," svarede Masul, "at Chalifen, allerede førend du blev Storvezir, har udstædt en megen streng Befaling: at Ingen maatte erholde Noget forudbetalt, forat Enhver skulde rette sig efter sine Indkomster. Imidlertid vil Skatmesteren nok gjøre en Undtagelse med dig; og naar Chalifen lærer at kjende din Forfatning, vil han ile med at fylde

din tomme Kasse, forat dine Venner ikke skulle gaae saa tomhændede fra dig, som i disse Dage."

"Det var meget klogt af Chalifen, at give den Forordning," sagde Giafar, "og for min Skyld skal den ikke blive overtraadt. At mine Venner maae gaae tomhændede fra mig, gjør mig rigtignok ondt; imidlertid maae de have Taalmodighed, indtil jeg bliver rigere. Bryllup vil jeg dog alligevel holde; Palladsets Have er fuld af Urter og Rødder og gode modne Frugter; Brudgom og Brud elske hinanden; besørg Anretningen for vort Bord deraf."

"Saaledes kan en Dervisch leve i sin lønlige Celle," tog Masul Ordet, "men ikke en Storvezir, paa hvem hele Asien henvender sine Øine. Hellere vil jeg tage noget paa Borg; hvo tør negte mig det, naar jeg forlanger det i dit Navn?"

"Netop derfor skal det ikke skee, Masul," svarede Giafar. "Det bliver ved vore Frugter; det kan være Asien ligegyldigt, hvad Storveziren spiser, men ikke, hvorledes han handler. Viis de Fattige bort med Venlighed, og lov dem det Dobbelte, saasnart jeg igjen faaer flere Penge; lad dem ikke ansee mig for haard! Det bliver ved vore Frugter! Gjæsternes Navne skal jeg give dig skriftligt."

"Ved Hoffet vil jeg da ikke komme til at søge dem," sagde Masul, "siden vi skulle leve saa tarveligt. Tillad blot, Herre, at jeg maa melde den rige Jøde Nabal; allerede fra imorges har han ventet i Forsalen."

"Siig ham," svarede Giafar, "at han maa betænke sig vel, førend han fremtræder for mig; thi dersom det, han vil forebringe mig, ikke holder sin Prøve, kunde han let komme til at angre det."

Nabal havde indført en rig Karavane og bedraget Chalifen for Toldafgifterne, og ifølge Lovene havde Giafar denne Morgen tildømt Chalifens Skatkammer den hele Ladning.

Den rige Israelit traadte ind med nogle af sit Folks Ældste; han omtalte ikke med et eneste Ord det Foresaldne, men derimod takkede han i prægtige Udtryk Giafar i sit Folks Navn, som dets Gesandt, for hans høimodige Sindelag imod det, satte et lidet Skriin med Juveler paa Bordet, og tilføiede, at der udenfor Palladsets Port holdt et Æsel, belæsset med Guld; han bad, at han vilde modtage det Overbragte som et Beviis paa Jødernes Taknemmelighed, fordi han agtede dem og lige saa ædelmodigen uddeelte Almisse til deres Fattige, som til Muselmændene.

En stærk Rødme farvede Giafars Kinder, og Masul var ude af sig selv af Glæde over den lykkelige Begivenhed, som indtraf paa en saa beleilig Tid.

"At jeg vil dit Folks Fattige vel," sagde Giafar efter en kort Pause, som han behøvede for at undertrykke sin Uvillie, "skal jeg vise dig. Den slette Handling, som du havde isinde at begaae, skal forvandle sig til en god, og blot af denne Aarsag vil jeg ikke noiere og med større Strenghed undersøge din Hensigt. Masul, kald en Cadi herhid!"

Cadien kom. "Min Ven," sagde Giafar til ham, "her har jeg en Forretning for dig, hvilken enhver sand Muselmand anseer for høist behagelig, og hvorfor du vil takke mig. Denne Jøde, som du nok kjender — hvo kjender ikke den rige Nabal! — bringer mig denne Æske med Juveler og, som han siger, et Æsel, belæsset med Guld, der staaer udenfor Porten; dette bringer han mig i sine Brødres Navn, fordi jeg ikke er nogen Fiende af hans Folk; saaledes siger han idetmindste. Nu er hans Folk i mine Øine Mennesker, der trænge mere til Beskyttelse, end Muselmændene, som Skjebnen har gjort til hines Herrer. Tag altsaa denne Skat og det Guld, hvormed Æselet er belæsset, og deel Alt i tre lige Dele. Begiv dig med den ene af dem til Jødernes Synagoge, lad Forstanderne kalde, og lad disse igjen forsamle de Fattige blandt deres Folk, og uddeel saa i Nabals Navn det Medbragte til dem. Lad den anden Deel ligeledes i Nabals Navn uddele til vort Folks Trængende; maaskee vil denne Gave lære dem at nære et mildere Sind imod Israeliterne; den tredie Deel skal du give til de fattige Christne, baade Frie og Slaver, og det i dit eget Navn, forat ogsaa du kan indhøste Fordeel og Tak."

Cadien begav sig bort, for at udføre Befalingen, Jøden fulgte bagefter, beskjæmmet og nedslagen — og Masul kunde i sin Utaalmodighed og Harme neppe vente, indtil de vare gaaede.

"Vi have ikke en eneste Derhem mere," sagde han, "og imorgen Bryllup; og du bortkaster her en Skat, som paa eengang kunde have bragt os Overflødighed."

"Vær ikke vred, Masul," svarede Giafar fornøiet, "nu vil først Bryllupsmaaltidet smage mig; jeg spiser nu imorgen med Tusinde, og Tanken om deres uventede Glæde, om at deres Nød er afhjulpen, gjør mig rigere og lykkeligere, end om jeg eiede alle Indiens Skatte. See, saa rige ere vi pludseligen blevne ved et Tilfælde."

"Rige? Hvorledes?" spurgte Masul.

"Ja, rige," faldt Giafar ham i Talen; "du veed ikke, hvor rig, fri og lykkelig man bliver ved at give, hvor sorgfuld, afhængig og liden derimod ved at tage. Af den Grund anbefalede Propheten saa ofte og saa eftertrykkeligt sine Disciple dette Middel til at være glade."

Magieren Schachabeddin eller Beviset for Underværkers Mulighed.

En ung Sultan i Ægypten forsamlede sit Lands Vise og Lærde i sit Pallads, for at lade sig undervise af dem og saaledes udvide sine Kundskaber. Blandt Andet omtaltes det store Underværk: at Engelen Gabriel havde hentet den store Prophet Mahomet ud af hans Seng og viist ham Paradiset, de syv Himle og Helvede, at Mahomet havde havt halvfemsindstyve tusinde Samtaler med Gud, at Engelen derpaa havde bragt ham tilbage igjen; og at alt dette var skeet i saa

kort Tid, at Mahomet ved sin Tilbagekomst fandt sin Seng lige saa varm, som da han forlod den, og at han, endnu førend Vandet var udløbet, fik reist én Vandkrukke op, som han væltede, da Engelen afhentede ham.

Sultanen drog dette Underværk i Tvivl. "Enhver Himmel," sagde han, "skal efter Eders Lære være saa langt borte fra den anden, at en Reisende behøver femhundrede Aar for at komme fra den ene til den anden, og enhver Himmel skal være lige saa tyk, som den er langt borte fra den anden; hvorledes kan det nu være muligt, at Mahomet i saa kort Tid kan være kommen igjennem alle disse Himle? hvorledes muligt, at han kan have havt saa mange Samtaler med Gud? Enten er Eders Lære om de syv Himle urigtig, eller det hele Underværk et tomt Eventyr. Støder en Krukke med Vand om, og seer til, hvor meget I ville have i den, om I endog løfte den op igjen i samme Øieblik!"

De Lærde tilstode, at alt dette rigtignok ikke kunde være gaaet til paa en naturlig Maade; men da vilde det ei heller have været noget Underværk, — og for Gud er Intet umuligt.

Men dermed vilde Sultanen ikke mere lade sig nøie, end med alle de andre Beviser, som Enhver især anførte for dette og lignende Underværker, og Forsamlingen skiltes ad, uden at den med al sin Lærdom havde kunnet bringe ham paa andre Tanker.

Den berømte Magier Schachabeddin havde ikke bivaanet denne Forsamling, men han blev underrettet om Sultanens

Vantro, og besluttede ved Hjelp af sin Kunst at overbevise ham om Underværkers Mulighed. Han begav sig paa Veien paa den hedeste Tid af Dagen, og reiste til Cairo, Sultanens Residents.

Da Sultanen erfarede Schachabeddins Ankomst, gik han ham selv imøde, og førte ham ind i et prægtigt Værelse.

"Hvorfor sendte du ikke hellere en af dine Slaver, ærværdige Schachabeddin?" sagde Sultanen til ham, "istedetfor at komme selv paa denne Tid af Dagen? jeg skulde ogsaa da med Glæde have opfyldt dit Forlangende. En Mand af saa stor Viisdom, og som alle Folk ære, veed ogsaa jeg at sætte Priis paa."

"Mægtige Herfker over de Troende," svarede Schachabeddin, "jeg kommer i et Anliggende, som Ingen uden jeg selv kan udføre. Du har kaldet Landets vise og lærde Mænd til dig, og din kløgtige Forstand har givet dem Meget at bestille. Men du har ogsaa yttret Tvivl om den store Prophets Underværker, fordi du ikke kan fatte dem med din Fornuft. Vise Konge, den menneskelige Fornuft har meget snevre Grænser, og saare Meget, som vor Forstand ikke kan indsee, er overladt til vor Tro. Men, fordi vi ere for kortsynede til at begribe en Ting, da at tvivle om dens Mulighed, eller endog at forkaste den, det er at glemme, hvor indskrænket den menneskelige Natur er, det er Anmasselse mod det høieste Væsens vise Indretning. Ikke ethvert Menneske udruster Gud med lige Talenter og Evner; Menneskenes Sjele ere lige saa forskjellige som deres Ansigter, og ikkun Faa, som Gud kaarede

til sine Redskaber, for ved dem at opnaae visse Hensigter, udrustede han med fortrinlige Gaver. Omendskjøndt det er langt fra, at jeg er saa forvoven at ville staae ved Siden af vor store Prophet, har den Evige dog ogsaa begavet mig med nogle Indsigter og Videnskaber, som ikke vorde enhver Støvets Søn til Deel; og dersom du befaler det, store Konge, vil jeg give dig Beviser derpaa, som tillige kunne overtyde dig om Muligheden af de Underværker, du drager i Tvivl."

"Jeg vilde handle ubilligt imod mig selv," svarede Sultanen, "dersom jeg lagde nogen Hindring i Veien for din gode Hensigt. Det hele Land priser din dybe Viisdom; jeg er beredt til at see dine Beviser."

Det Værelse, hvori de befandt sig, havde Vinduer til alle fire Verdenshjørner. Schachabeddin traadte hen til det ene Vindue, som vendte ud til det røde Bjerg, sagde nogle Ord ved sig selv, og bad derpaa Sultanen at aabne Vinduet og see ud. Sultanen opfyldte hans Forlangende, men foer i samme Øieblik forskrækket tilbage, da han saae en utallig Hær rykke frem mod Slottet.

"Vi ere forlorne!" raabte han ude af sig selv, "hvilken frygtelig Hær; den er talrigere end Himlens Stjerner!"

Schachabeddin lukkede Vinduet i, og aabnede det strax igjen.

"See endnu eengang ud, de Troendes Behersker," sagde Schachabeddin rolig, "og fat dig af din Forskrækkelse!" Sultanen saae ud, og den hele Hær var forsvunden.

"Staaer det i din Magt, blot ved dine Ords Kraft at fremkalde en saa mægtig Hær," udbrød Sultanen, "saa lader os underkaste os den hele Verden."

Uden at svare derpaa traadte Schachabeddin hen til det Vindue, som vendte ud mod Staden, og bad Sultanen at aabne det og see ud. Næsten endnu mere forskrækket end forhen, foer han tilbage, da han saae hele Cairo staae i lys Lue.

"O vee! vee!" raabte han forfærdet, "red! red! Allerede spille Luerne paa Palladsets Mure!"

"Vær rolig, naadigste Konge," svarede Magieren blidt, idet han lukkede Vinduet i og derpaa igjen op, "denne frygtelige Ildebrand tilføier ikke Cairo nogen Skade; et Blik ud af Vinduet vil overtyde dig derom."

Engstelig stirrede Sultanen ud af Vinduet, og see! Cairo laae for ham i sin hele Herlighed.

Uden at levne ham Tid til at yttre sig om dette vidunderlige Syn, førte Schachabeddin ham hen til det Vindue, som vendte ud til Nilen, og bad ham at aabne det. Sultanen havde overtydet sig om, at hans Frygt for den utallige Krigshær og den skrækkelige Ildebrand havde været ugrundet; ikke destomindre blev han dog nu lige saa bange, da han saae Nilen saa opsvulmet, at den var traadt ud over sine Bredder, og at dens frygtelige Bølger truede den hele Stad med Undergang.

"Vi ere forlorne!" raabte han skjælvende, "Vandfloden opsluger os."

"Naadigste Herre!" afbrød Schachabeddin ham, lukkede Vinduet, og aabnede det igjen, "frygt lige saa lidet den velgjørende Flod, som den mægtige Krigshær og den skrækkelige Ildebrand; den flyder, ligesom forhen, rolig inden sine Bredder, og et Blik vil overtyde dig om, at jeg siger Sandhed!"

"Ved hvilken Magt formaaer du alt dette?" udbrød Sultanen forundret, "og hvorfor martrer du mig med unyttig Angest?"

Schachabeddin smilede, og førte ham til det fjerde Vindue, hvorfra man havde Udsigt til en øde, sandet Eng, hvor det forskende Øie ikke engang kunde opdage et eneste Græsstraa, og bad Sultanen at aabne det.

O hvilket Syn! hvilken Overraskelse! Sandørkenen var forvandlet til en smilende Have, fuld af de skjønneste Frugter; rislende Bække slyngede sig gjennem den blomsterrige Slette; Narcisser, Hyacinther, Rosenbuske, Jasminer og tusinde balsamiske Urter opfyldte Luften med deres Vellugt; de af Solen forbrændte Høie vare bedækkede med Viinranker, og de fjedrede Beboere af dette jordiske Paradiis lode Luften gjenlyde af deres Sange.

Sultanen var ude af sig selv; Glæden, som han nød ved at betragte denne ny Skabelse, overgik langt den ængstelige Følelse, som den tidligere Skræk havde fremkaldt hos ham; men hvilken smertelig Fornemmelse traadte i Stedet derfor, da Schachabeddin tog ham ved Haanden og, idet han lukkede Vinduet og atter aabnede det, sagde til ham: "Naa-

digſte Herre, ſkabe kan blot den Evige!" hvorpaa den gamle Sandørk igjen laae for hans Blik.

"Du driver en ondſkabsfuld Spøg med mig," ſagde Sultanen misfornøiet.

"Jeg vilde blot overbeviſe dig om, at Underværker ere mulige," ſvarede Schachabeddin; "mere har jeg ikke lovet. Formaaer jeg, en Støvets Søn, ſaa Meget — hvad kan man da ikke vente ſig af den Eviges Almagt! Men derſom du, viſe Konge, endnu forlanger et ſtærkere Beviis, ſaa lad et ſtort Kar med Vand bringe herind, lad dig klæde nøgen af, ſæt dig i Vandet og duk Hovedet under: og du vil erfare, hvad der er muligt i det Øieblik, da du dukker dig ned og atter reiſer dig op."

Sultanen forlangte nøiere Oplysning om, hvad der da kunde ſkee.

"Blot ved ſelv at prøve kan du faae det at vide," ſvarede Schachabeddin. "Frygt intet, viſe Konge! Dine Hoffolk ere nærværende, og jeg er i din Magt."

Sultanen gav Befaling, at et ſtort Kar med Vand ſkulde bringes ind; hans Nysgjerrighed var altfor ſtor, til at han ſkulde vægre ſig ved at foretage denne lette Prøve. Han lod ſig klæde af, ſatte ſig i Vandet og dukkede Hovedet under.

I det ſamme Øieblik ſaae han ſig henflyttet til en eenſom Dal ved Kyſten af et ubekjendt Hav. Hans Forfærdelſe var ubeſkrivelig, og i ſit Raſerie udſtødte han tuſinde Forbandelſer og Truſler om at tage den gruſomſte Hevn over den ondſkabsfulde Magier, derſom han nogenſinde igjen ſkulde

komme i Besiddelse af sin Throne. I lang Tid var han tvivlraadig om, hvad han skulde foretage sig. Endelig bemærkede han i Skoven paa det nærliggende Bjerg nogle Mennesker, som fældede Træer, og han besluttede at søge Hjelp hos dem. Frygtsom nærmede han sig dem. De spurgte ham, hvem han var, og hvorledes han var kommen i en saadan elendig Tilstand. Sultanen frygtede for, at de, dersom han overeensstemmende med Sandheden underrettede dem om sin Stand, vilde anse ham enten for en Bedrager eller for en Afsindig, og svarede derfor: at han var en Kjøbmand, hvis Skib var forliist med hans hele Formue, og at han selv med Nød og neppe havde reddet sit Liv paa et usselt Bræt.

De stakkels Folk havde hjertelig Medlidenhed med ham, og beklagede, at de selv vare saa fattige, at de neppe formaaede at friste deres eget Liv, og derfor ikke kunde give ham saa megen Understøttelse, som han behøvede. Ikke destomindre toge de ham med sig til deres Hytter, og sammenbragte saa mange Klædningsstykker, at han, uden at krænke Ærbarheden, kunde begive sig til Staden, som laae tæt bagved Bjerget, for der at søge Leiligheden til at erhverve sit nødtørftige Ophold.

I den sørgeligste Sindsstemning naaede Sultanen Staden, og gjennemstreifede den ene Gade efter den anden, uden at Noget formaaede at vække hans Opmærksomhed, saa nysgjerrig og videbegjerlig han end ellers var; hans sørgelige Forfatning havde sløvet ham saaledes, at Intet gjorde Indtryk paa ham, uagtet Alt her var ham nyt og fremmed. Ende-

lig nødte Trætheden ham til at see sig om efter et Hvilested. Han lænede sig op til en Skrædders Bod, og strax kom Eieren, en gammel, ærværdig Mand, og bad ham at komme ind, for at udhvile sig og modtage nogle Forfriskninger.

Ved denne Gjestfrihed følte Sultanens Hjerte en stor Lindring; og skjøndt Kosten, som hans Vert satte for ham, var ringe, havde den dog stort Værd for ham og vederqvægede ham meget. Den gamle Skrædder spurgte ham derpaa, hvem han var, og hvorfra han kom? og Sultanen svarede ham det Samme, som han havde sagt Brændehuggerne.

"Vær ved godt Mod, unge Mand," svarede den gamle Skrædder; "du er at beklage. Imidlertid maa du ikke tabe Modet, fordi din Formue gik tilgrunde i et Skibbrud. Det er allerede nok, at du har reddet Livet; det er dog Menneskets største Gode. Du er en ung, kraftfuld Mand, og maaskee er det til din store Lykke, at du netop kommer til vor Stad. Den Fremmede nyder her ganske særegne Fortrin, og dersom du har isinde at blive her, vil jeg gjerne underrette dig om, hvorledes du strax kan komme i en bedre, ja, hvis Lykken er dig gunstig, i en meget fordeelagtig Stilling."

Sultanen betænkte sig ikke længe, og var rede til at gjøre Alt, hvad han vilde sige ham.

"Saa skynd dig da derhen," vedblev Skrædderen; "der ved Obelisken er det offentlige Bad for det qvindelige Kjøn; sæt dig paa et af Trinene, og spørg ethvert Fruentimmer, som kommer ud derfra: om hun er gift? Landets Love bestemme hende, som besvarer dit Spørgsmaal med Nei, til din Kone;

men Loven fordrer ogsaa, at du ikke lader nogen af dem, som komme ud, gaae uadspurgt forbi."

Sultanen saae betænkeligt paa sin gjestfrie Vert; da denne imidlertid for ramme Alvor gjentog, hvad han havde sagt, og raadede ham til ikke at tøve, dersom han vilde drage Fordeel af Landets Skik, da Badetiden nu var forbi, besluttede han sig til at følge hans Raad, for om muligt derved at komme ud af sin sørgelige Stilling.

Neppe havde Sultanen siddet nogle Øieblik paa Trinene, førend et overordentlig skjønt Fruentimmer kom ud; hendes blendende Yndigheder bragte ham i en saadan Forvirring, at hans beklemte Hjerte først tillod ham at gjøre Spørgsmaalet: om hun var gift? da hun allerede var kommen nogle Skridt forbi ham.

"Jeg er gift!" svarede hun, idet hun saae sig om efter ham og ved sit himmelske Smiil endnu langt mere forøgede hans Hjertes Beklemmelse.

"I Besiddelse af en saa udmærket Skjønhed," sukkede Sultanen, "vilde jeg ikkun have følt mit Tab halvt, ja, jeg vilde maaskee aldeles have glemt det."

I det Samme kom et andet Fruentimmer. En kold Gysen gjennemfoer ham ved Synet af hendes Hæslighed. "Loven fordrer," tænkte Sultanen, "at ethvert Fruentimmer, som kommer ud, skal tiltales; o vee! dersom hun besvarer mit Spørgsmaal med Nei!" — Med en Angest, som drev ham den kolde Sved paa Panden, fremstammede han endelig Spørgsmaalet, og følte sig som nyfødt, da hun besvarede det med Ja.

"Jeg misunder ikke din Mand," sagde Sultanen ved sig selv. "Jeg troer i Sandhed, dersom hun havde svaret Nei, vilde jeg hellere have besluttet mig til at døe af Hunger, end at tage et saadant Uglebillede til Kone."

Neppe følte Sultanen sig befriet fra sin Frygt, da kom det tredie Fruentimmer, som i Hæslighed endnu overgik det forrige. Sultanen stod op, og havde fast besluttet strax at tage Flugten, dersom hun skulde besvare hans Spørgsmaal med Nei. Men ogsaa her erholdt han til sin ubeskrivelige Glæde et venligt Ja til Svar.

"Dersom disse ikke havde faaet deres Mænd ved et Tilfælde," tænkte Sultanen, "hvorledes var det da muligt, at de ellers kunde være blevne gifte? Det qvindelige Kjøn bør stedse vaage over, at denne Lov aldrig kommer ud af Kraft, da den er dets hæslige Medlemmer saa overmaade gunstig."

En særdeles skjøn Pige, der i det Samme kom ud, forstyrrede ham i hans Betragtninger. Ved Synet af hende glemte han al sin Elendighed, og var nær ved at kaste sig for hendes Fødder.

"Solens udtrykte Billede," udbrød han begeistret, "o tilgiv, at jeg spørger dig, om du er gift?"

Fruentimmeret svarede Nei, kastede et stolt, ydmygende Blik til ham, og ilede hurtigen bort.

Sultanen fulgte hende med Øinene, saa langt han kunde. "Vil hun handle mod Loven?" raabte han høit — "eller har Skrædderen mig til Bedste? Neppe værdigede hun mig et foragteligt Blik, som lod mig føle min hele Elendighed! Hen-

des Klædedragt tilkjendegav, at hun ikke var af ringe Stand; og jeg vilde i Sandhed være ubillig, dersom jeg fortænkte hende i, at hun følte Modbydelighed for min fattige, smudsige Paaklædning."

Han var i Begreb med at vende tilbage til sin gjestfrie Skrædder, da en Slave tiltalte ham og bad om at maatte ledsage ham til sit Herskab. Sultanen spurgte, hvem hans Herskab var, og hvad man vilde ham? Men hiin undskyldte sig med, at han ikke vidste det, og gjentog, at man ventede ham med Utaalmodighed.

Slaven førte ham til et stort Huus, aabnede et prægtigt Værelse, og bad, at han vilde opholde sig her. Sultanen var fuld af nysgjerrig Forventning, som Tid efter anden forøgedes, da man lod ham blive alene henimod to Timer. Endelig aabnedes en Sidedør, og Sultanen saae det samme Fruentimmer, der havde behandlet ham saa haanligt og med saa stor Foragt, prægtigt klædt, ledsaget af fire lige saa skjønne Slavinder. Hun nærmede sig ham med et yndigt Smiil, og bad om Tilgivelse, fordi hun havde ladet ham vente saa længe; hun havde, tilføiede hun, ifølge Landets Skik ikke turdet lade sig see for sin Mand og Herre uden at være pyntet, og fra nu af overgav hun ham sin hele Formue; han var Huusbond og Herre, og hun ventede paa hans Befalinger.

Sultanen vidste ikke, om han drømte eller var vaagen; han stod tvivlraadig og ligesom naglet til Jorden, indtil hans nye Gemalindes Kjærtegn overtydede ham om, at han var vaagen.

"Dersom jeg virkelig har noget at sige her," tog han derpaa forsigtig Ordet, "saa forlanger jeg, at man sender Bud efter en Kjøbmand og en Skrædder, forat jeg kan blive anstændigt paaklædt; thi jeg skammer mig i Sandhed for mig selv, og jeg tilgav dig af mit ganske Hjerte, at du opholdt dig over min usle Paaklædning; kun dit stolte Blik krænkede mig. Var jeg ikke allerede elendig nok, at du ikke behøvede at nedtrykke mig endnu dybere ved din Foragt?"

"Jeg har ikke gjort Andet," svarede hun indsmigrende, "end hvad Landets Skik foreskrev mig. Naar mit Kjøn lader sig see paa den offentlige Gade, maa det opføre sig stolt og frastødende, og gjengjelde ethvert af Mandfolkenes Blik med Foragt; men, som jeg haaber, vil du ikke her beklage dig over mig."

"Ved den store Prophet, nei!" udbrød Sultanen, "naar jeg blot først havde anstændige Klæder, og havde faaet Tid til at fatte mig efter min Lykkes saa pludselige Omverling."

"Der er sørget for Alt," svarede Damen, "styrk dig nu med Spise og Drikke; imidlertid kommer der en israelitisk Kjøbmand, som vil forsyne dig med Alt, hvad du ønsker."

Saa henrykt Sultanen var over sin skjønne Hustru, saa velkommen var ogsaa hendes Indbydelse ham, da hans Mave paa en temmelig følelig Maade erindrede ham om, at dens Trang ikke kunde tilfredsstilles ved Kys og Kjærtegn. Han fulgte hende derfor uden Ophold ind i et Sideværelse, hvor han saae et velbesat Bord, hvis lækkre Duft endmere forøgede hans Appetit. Han lod det smage sig fortræffeligt, og forsik-

frede den ene Gang efter den anden; at han aldrig havde nydt saa velsmagende Mad og Drikke. Under Maaltidet spillede Slavinderne paa forskjellige Instrumenter og sang skjønt dertil, og til Slutningen tog hans Hustru en Luth, og sang saa henrivende, at Sultanen glemte baade sin Throne og Magieren Schachabeddin.

Imidlertid havde ogsaa den israelitiske Kjøbmand indfundet sig med kostelige Klædningsstykker. Sultanen forstod godt at udfinde, hvad der var smukt; han valgte altsaa de fortræffeligste Sager, klædte sig uopholdeligen paa, og nød en ubeskrivelig Glæde ved at see, hvorledes hans skjønne Hustru fornøiede sig over hans forandrede Skikkelse.

Kort sagt, Sultanen glemte lidt efter lidt aldeles sine tidligere Forhold, og levede tilfreds i sin nuværende Stilling; men han glemte desværre ogsaa, at hans Kones Formue, saa ansеelig denne end var, maatte kunne faae Ende; han levede herligt og i Glæde, ubekymret som i hans tidligere Liv, og uden at tænke paa, hvorledes de daglige Udgifter blot nogenlunde kunde erstattes.

Følgen af denne Sorgløshed indfandt sig efter syv Aars Forløb i sin frygteligste Skikkelse. Han var i den Tid bleven Fader til syv Sønner og syv Døttre, og saae sig nu paa eengang i den yderste Armod. Hans Slaver vare solgte, hans glimrende Bohave ligeledes, og tilsidst bemægtigede hans Creditorer sig hans Huus. For sildigt indsaae han, hvor let han ved en bedre Huusholdning og større Virksomhed havde kunnet vedligeholde sin Velstand. Hans Børn jamrede af Sult,

og hans skjønne Hustru plagede ham med de bittreste Bebreidelser, fordi han ved Lediggang og Ødselhed havde gjort hende og hendes Børn ulykkelige og givet dem til Priis for Armod og Skjændsel. Hans Tilstand var endnu langt skrækkeligere end forhen, og i sin Fortvivlelse opsøgte han igjen den gamle Skrædder, paa hvem han hidtil ikke havde tænkt; for denne klagede han sin Nød, og bad ham om et godt Raad.

Den gamle, ærlige Mand traf betænkeligt paa Skuldrene. "Min kjære Ven," sagde han, "kunde du i din Velstand ikke finde Veien til mig? — Jeg vilde da oprigtigen have sagt dig, at du gjorde en meget slet Brug af din Lykke; men nu er det for sildigt. Ved mine Hænders Arbeide og den nødvendige Sparsommelighed ernærer jeg mig og min lille Familie; forstaaer du eet eller andet Haandværk, saa vil jeg søge med nogle Venners Hjelp at skaffe dig noget at fortjene, forat dine Børn idetmindste ikke skulle døe af Hunger."

Sukkende benegtede Sultanen dette Spørgsmaal; thi hvorledes skulde han, der blev opdragen i Overflødighed og til Thronen, i sin Ungdom have lært et Haandværk? —

"Nu, saa kan jeg kun give dig eet Raad endnu," svarede Skrædderen, og rakte ham en liden Mynt; "tag denne, kjøb derfor et Reb, og søg at ernære dig som Lastdrager."

Sultanen gik meget nedslagen bort; han havde søgt Trøst og Opmuntring, og den Trøst, han havde faaet, nedtrykkede ham endnu mere. Imidlertid besluttede han alligevel at følge det Raad, som Skrædderen havde givet ham, for blot at fortjene noget, som han kunde bringe hjem med til sine stakkels

Børn. Han kjøbte sig et Reb, og stillede sig mellem Lastdragerne; men alle de, der behøvede slige Folk, toge andre, som de kjendte; og da han om Aftenen gik hjem, havde han ikke fortjent mere end et Par Skilling. Med Taarer i Øinene gav han sin Kone den suurt erhvervede Løn, og fik til Gjengjeld derfor Bebreidelser, Skjeldsord og Forbandelser, som sønderslede hans Hjerte.

For at undgaae nye Krænkelser, forlod Sultanen den følgende Morgen sin usle Bolig saasnart det gryede ad Dag, og endnu førend hans Kone var opvaagnet. Han var nær ved at fortvivle, naar han tænkte paa, hvilke Mesommeligheder der forestode ham, uden at han blot havde den ringeste Udsigt til en Forandring i sin saa yderst elendige Forfatning; og istedetfor at gaae til Torvet, gik han til Strandbredden, hvor den ondskabsfulde Magier havde hensat ham. Han vilde forrette sin Bøn; og da han, ifølge Prophetens Bud, først maatte vaske sig, dukkede han Hovedet ned under Vandet, og — man tænke sig hans Forundring, da han, idet han atter løftede Hovedet op, befandt sig i Vandkarret i sit Værelse midt iblandt sine Hoffolk.

"Du vover," raabte Sultanen opbragt, og sprang ud af Karret, "at udsætte mig for en saa ubeskrivelig Elendighed, og at berøve mig min Throne i syv Aar?" —

"Du tager feil, mægtige Herster over de Troende," afbrød Magieren ham, "du løfter dit Hoved igjen op af Vandet i det samme Øieblik, da du dukkede det under."

"Med dit Liv," skreg Sultanen rasende, "skal du betale din Ondskab!"

"Dine Hoffolk," svarede Magieren rolig, "maae afgjøre, hvor længe du har havt Hovedet under Vandet."

Hoffolkene bekræftede eenstemmigen, at Sultanen i samme Øieblik havde løftet Hovedet op igjen; men denne blev herved endnu mere opbragt; han greb sit Sværd, og var i Begreb med at dræbe Magieren, men — han huggede i Luften! Magieren var forsvunden.

Kort derpaa modtog Sultanen et Brev fra Damascus; det var fra Schachabeddin og af følgende Indhold: "Er den Evige, o Konge! og betænk, at du og jeg ved hans Villie ere fremgaaede af Støvet. Du tvivlede om, at hans store Prophet, da han blev afhentet af Engelen, havde fundet sin Seng endnu lige saa varm, som da han forlod den, og at han havde løftet sin væltede Vandkrukke op, endnu førend Vandet var udløbet; vil du endnu tvivle, da du selv i et Øieblik ved en høiere Magt har gjennemlevet syv Aar? For den Evige, som ved det eneste Ord ""bliv!"" har skabt Himmel og Jord, er Intet umuligt."

Kongernes Lykke.

En Bramin i Patna vilde en Morgen tidligt gaae ud, og fandt paa sit Huus's Dørtærskel en af Siv flettet Kurv, hvori der laae et nyfødt Drengebarn. Han lod det med Ømhyggelighed opamme; og da han saae, at Barnet havde en opvakt Aand og et godt Hjerte, søgte han ved en klog og blid Opdragelse at uddanne begge disse Egenskaber. Hans Møie blev lønnet med Glæde; thi hans Lærling drog saa megen Nytte af hans Underviisning, at han lidt efter lidt erholdt de fornemste Æresposter; og da Kongen, hvis Throne ikke var arvelig, døde, blev han eenstemmigen udvalgt til hans Efterfølger.

Da han nu engang dømte i sine nye Undersaatters Stridigheder, blev han iblandt Folket en gammel Mand vaer, som uophørligt betragtede ham. Kongen troede at bemærke Glædes- eller Ømhedstaarer i hans Øine, da en Mand af et særegent Udseende i det Samme traadte ind i Retssalen; den Gamle styrtede sig over ham med et Slags Raserie, og trak ham, uagtet hans Modstand, hen til Thronens Fod. "Herre," sagde han, "hevn mig paa denne ondskabsfulde Stjernetyder, og hav den Naade at høre min Historie, som ogsaa er din. Jeg er din Fader. Ak! jeg vovede ikke at give mig tilkjende for en Søn, som jeg har skilt mig ved i hans Barndom, og hvis Kjærlighed jeg ikke har fortjent; men ved Synet af dette slette Menneske, som er Skyld i min Forbrydelse, kan jeg

ikke længere tilbageholde min Vrede og dølge min Hemmelighed. Strax efter din Fødsel bragte jeg dig til denne Bedrager, og bad ham at sige mig din tilkommende Skjebne. Han lod som om han spurgte Stjernerne til Raads, han gjorde en Mængde underlige Fagter, og sagde mig endelig følgende Ord, som jeg ikke har forglemt: ""Om fyrretyve Aar eller sildigere vil din Søn være den ulykkeligste Mand i det hele Kongerige."" Jeg skjælvede ved denne skrækkelige Spaadom, og af Frygt for at bevare dig et Liv, som Himlen havde bestemt til Ulykke, lagde jeg dig, idet jeg udgjød hede Taarer, ved den værdige Bramins Dør. Han har opdraget dig godt; de fyrretyve Aar ere forbi, og — du er lykkelig og Konge. Straf altsaa denne Ulykkesprophet, denne uforskammede Løgner, og tilgiv din Fader en Brøde, som han har begaaet af misforstaaet Ømhed."

Stjernetyderens Taushed og Forvirring, den Gamles heftige Forbittrelse, hans Smerte og hans Glæde, Alt syntes at bekræfte Sandheden af denne Fortælling. Kongen selv tvivlede ikke noget Øieblik længere derom. Han ilede til sin Fader, omarmede ham med Henrykkelse og sagde: "Næst Gud og mit Folk, skal al min Ærefrygt og Kjærlighed være dig helliget; men forlang blot ikke af mig, at jeg skal straffe Stjernetyderen. Hans Spaadom, saa forvoven den var, er desværre ikkun alt for rigtigt indtruffen. O min Fader, hvor høiligen er Livets Lykke forskjellig fra en Kongekrones ydre Glands, lige saa meget som den Sivkurv, hvori du lagde mig, er forskjellig fra den prægtige Throne, som jeg imod min

Villie har besteget. Larmende Fornøielser, hvorpaa følge Væmmelse og Lede, bittre Bebreidelser i det Indre ved Siden af udvortes Glands, et ophøiet Kald i Forening med Følelsen af menneskelig Svaghed, ingen Frihed, ingen Ro, en Mængde Smigrere og ingen Ven; — her seer du Billedet af den Elendighed, hvortil Himlen har bestemt mig. Det er ikke nok, at jeg opoffrer mit eget Hjertes Ønsker for Kongens Pligter; jeg maa hyppigen ogsaa modsætte mig mine Undersaatters kjæreste Ønsker, med Fare for at tabe deres Kjærlighed og vorde hadet. Jeg maa tvinge dem til, med Opoffrelse af deres eget Vel, at tjene det Heles og den almindelige Orden, som de ikke kjende, og hvorfra de desværre altid ere tilbøielige til at fjerne sig. Jeg maa være kold og alvorlig som Loven, og skarp som et Sværd. Kort sagt, min Lykke er afhængig af et Underværk, som Himlen aldrig vil lade skee. Nei," vedblev han, idet han vendte sig til Folket, som stod rundt omkring ham, "nei, mine Børn, jeg bliver ikke lykkelig, førend jeg seer Eder alle dydige og lykkelige."

Keiser Segeds ti Dage.

Seged, Keiser af Æthiopien, ønsker Jordens Bebyere Lykke, de Sorgfulde Glæde og Stolthedens Børn Beskedenhed. Alle tilkjendegives det, at Seged, Hersker over fyrre-

tyve Folkeslag, Uddeler af Nilens Vande, i sin Regjerings tyvende Aar talede saaledes med sig selv: Nu, Seged, har du naaet Maalet for dine Bestræbelser; du har bragt Nationernes Misfornøielses-Yttringer til Taushed, og undertrykket deres Oprør. Misundelse og Tvedragt har du fjernet fra dit Hof, hundrede Fæstninger har du bygget i dine Fienders Lande, og sikret dine Grændser mod ethvert Angreb. Overalt, hvor du udsender dine Befalinger, adlyder man dem knælende; dine Fiender skjælve for dig, og Krigshære, talrigere end Græshoppesværme, og frygteligere end de ildsvangre Vinde, omgive din Throne. Dine Forraadshuse ere fulde, dine Marker frugtbare, dine Byer velhavende, og dine Rigdomme vore ved de skatskyldige Kongers Guld, ligesom en Skovstrøm opsvulmer af Regnen. Jorden skjælver for din Vrede, og glæder sig ved dit Smiil, som ved Solens Opgang. I dit Pallads lyde sande Lovtalers søde Melodier, og udenfor det bølge jublende Bifaldsraab, lig Viraksduft, dig imøde. Dit Folk har ingen Fare at befrygte; det tænker blot paa at lovprise din Storhed og at nyde Frugterne af din Naade. Velan, Seged! vil du ene ikke tage Deel i den almindelige Lykksalighed? Skulle Uroens Skyer stedse bedække din Pande, medens dine Undersaatter tælle lutter glade Dage og rolige Nætter? Fat dig, Seged, og vær en Viis. Hvad Nytte har du af dine Seiervindinger, naar du ikke vover at nyde et Øieblikks Rolighed? og hvortil tjene dine Skatte, naar de ikke befordre din Lykksalighed?

Opmuntret ved disse Betragtninger lod Seged Palladset i Søen Dambea forsyne med Alt, hvad der udfordredes til hans og et udvalgt Følges Bevertning. "Her vil jeg," sagde han, "fjernt fra Regjeringens Tummel og Sorger, tilbringe ti lykkelige Dage. Lang Rolighed, veed jeg vel, er ikke Jordens Beherskere forundt; men at jeg nyder en saa kort Hvile, en Lyksalighed af ti Dage, vil Ingen regne mig til Onde. Alt, hvad der kan forstyrre mine Fornøielsers Munterhed og Harmonie, skal i denne Tid være forviist fra mit Pallads og min Sjel. For Glæden alene vil jeg aabne mit Hjerte; ikkun den skal beherske mig; jeg vil dog eengang forsøge, hvorledes man lever, naar man ikke lader et eneste af sit Hjertes hemmelige Ønsker blive uopfyldt."

Segeds Befaling blev øieblikkeligen fuldbyrdet; og saasnart Alt i hans Pallads var i Orden, begav han sig derhen. Dette Pallads stod midt i Søen paa en Ø, der syntes ganske at være indviet til Glæden. Blomster af alle Arter prunkede i Solen med deres glimrende Farver, og duftende Buske opfyldte Luften med deres Vellugt. Her syntes Alleer, som tabte sig i det Fjerne, at indbyde til en Spadseregang om Morgenen, og hist dannede kjølige Kilder, skyggefulde Buske og eensomme Løvhytter yndige Hvilesteder i Middagsheden. Alt, hvad der kan smigre Sandserne og opmuntre Sindet, Alt, hvad Flid kan aftvinge Naturen eller Rigdom frembringe ved Kunsten; Frugten af alle Segeds Seiervindinger, Gaver, som Nationernes Taknemmelighed og Ærefrygt havde offret ham, alle disse Kostbarheder indesluttedes i Palladset og dets vidt-

udstrakte Haver; og disses Skjønheder vare saaledes ordnede, at de kun syntes at forene sig for at vække og tilfredsstille behagelige Følelser.

Til denne fortryllende Bolig indbød Seged de af sine Hoffolk, der syntes ham skikkede til at føle dette Steds Ynde, og at forøge den. Man kan tænke sig, at Ingen afslog Indbydelsen. Hvad der ved hans Hof blandt Mænd og Qvinder besad Ungdom og Skjønhed, Aand og Munterhed, ilede den Lykksalighed imøde, som man lovede dem der. Lette Skibe bragte dem over Søen, og Vandene syntes at jevne sig for dem. Ligesom Blomsternes Knopper aabne sig for Solens Straaler, saaledes aabnede Alles Hjerter sig for Glæden, der ventede dem, og en sød Musik stræbte igjen at dysse den opvaagnende Utaalmodighed i Søvn. Med denne glade Flaade landede Seged, i det han fast havde besluttet i ti Dage at fjerne alle Fortrædeligheder og Sorger langt fra sig. Han haabede i disse Rolighedens Dage at smage den meest ublandede Lykke, og først efter denne salige Nydelse at vende tilbage til det menneskelige Livs sædvanlige Gang, hvor Glæder og Sorger idelig afverle med hinanden.

Strax begav han sig til sit Cabinet, for at udtænke, med hvilken Forlystelse hans nye Lykke skulde begynde. Alle Glæders kunstfærdige Skabere ventede paa hans Befaling; men hvilken Fornøielse skal han give Fortrinet? At vælge den ene, vilde være det Samme som at opsætte Nydelsen af de andre. Han valgte, han forkastede; han fattede snart een, snart en anden, og saa atter en tredie Plan, indtil hans Ind-

bildningskraft blev udmattet og hans Tanker forvirredes. Han gik tilbage til Salen, hvor Hoffolkene ventede paa ham. Hans mørke Blik og misfornøiede Mine udbredte Sørgmodighed over det hele Selskab. Denne Virkning af hans Nærværelse var ham ubehagelig, og han følte med Ærgrelse, at hans Hoffolk snarere forøgede end adspredte dette onde Lune. Han gik altsaa tilbage til sit Cabinet og forsøgte paa, om han ikke kunde more sig bedre ved egne Betragtninger end ved Andres Selskab. Imedens han her tænkte, overveiede og prøvede paa igjen at opmuntre sit forstemte Gemyt, ilede Tiden afsted med sin sædvanlige Hurtighed. Seged traadte hen til Vinduet og saae, at Solen var i sin Nedgang, og at den allerede forgyldte Søen med sine Straaler. "Saaledes hensvinder," sagde han sukkende, "hiin længere Dag, som man kalder det menneskelige Liv; den er forløben, førend man har lært rigtigen at anvende den."

Fortrydelsen over Tabet af den første Dag hindrede ogsaa Keiseren i at nyde Aftenen. Blot af Høflighed mod sine Hoffolk stræbte han at synes munter og at meddele dem Følelser, som han ikke selv nærede; men han haabede at anvende den følgende Dag bedre, og begav sig bort, for tilligemed Arbeidets og Mangelens Børn at nyde Søvnens Sødhed.

Den følgende Morgen stod Seged meget tidligt op, med den faste Beslutning at være lykkelig denne Dag. Han lod strax opslaae en Bekjendtgjørelse, hvori der befaledes, at Ingen, under Straf af aldeles at forvises fra det lykkelige Pallads, i de øvrige ni Dage maatte fremtræde for Keiseren med

et bedrøvet Ansigt, give nogen klagende Lyd fra sig, eller lade sig mærke med det allerringeste slette Lune. Denne Befaling blev bekjendtgjort i alle Værelser og Haver, og fremkaldte overalt vild Lystighed og lydelig Latter. Fra nu af taug de blide Sange i Løvhytterne, og de lette Dandse forsvandt fra det friske Grønsvær. Enhver tænkte kun paa at fremkunstle den befalede Mine og at undgaae Alt, hvad der kunde mishage Keiseren og paadrage ham selv Forviisning.

Seged saae nu hele sit Hof jublende og lystigt; men det var en befalet Lystighed, kjendeligen ledsaget af Tvang og Frygt. Han tiltalede sine Yndlinge venligt og med Bevaagenhed, men deres Svar vare kunstlede; de frygtede for at blive hildede i deres egne Ord og derpaa forviste som Misfornøiede. Han foreslog dem allehaande Fornøielser, som ikke behagede dem; men alligevel bleve Keiserens Forslag antagne med lydeligt Bifald; thi i ethvert Ord, som kunde have havt det ringeste Skin af en Indvending, saae de deres Fordærvelse for Die. Tvang og Forstillelse qvalte al hjertelig Munterhed. Efter mange frugtesløse Forsøg paa at indgyde sine Hoffolk Tillid og Munterhed indsaae han endelig, at Kongerne ikke formaae Alt; og den anden Dag var atter en Misfornøielsens og Fortrædelighedens Dag.

Seged forlod ikke sine Hoffolk, førend han nogenlunde havde helbredet dem for deres Frygtsomhed. Han begav sig til sit Sovegemak, hvor han udkastede en ny Lykksalighedsplan for den følgende Dag, og gik derpaa til Sengs. Han drømte, at en pludselig Vandflod oversvømmede hans Pallads og Ha-

verne, og han vaagnede op i den heftige Bevægelse, hvori et Menneske befinder sig, som troer, at han skal drukne. Rigtignok slumrede han ind igjen, men en anden Skræk vakte ham paany; det syntes ham nemlig, at en frygtelig Krigshær havde erobret hans Lande; han vil træffe Foranstaltninger, han vil fægte; men, som det ofte skeer i Drømme, han kan ikke røre sig; han føler sine Hænder og Fødder bundne, og bliver overleveret til Fienden af sine forræderske Undersaatter. Han farer paany op af Søvnen, og skjælver af Vrede og Skræk.

Dagen brød allerede frem, og Keiserens Blod var kommet i en saadan Bevægelse, at det var ham umuligt at sove mere. Han stod altsaa op; men Oversvømmelsen og det fiendtlige Indbrud havde saa ganske opfyldt hans Hjerne, at de sørgelige Forestillinger ikke strax igjen vilde forsvinde eller gjøre Plads for Tanker, der dreiede sig om Fornøielser. Endelig seirede dog hans Forstand og overtydede ham om, hvor daarligt det var at lade sig martre af intetsigende Drømme; men førend han fuldelig kom til denne Erkjendelse, var Halvdelen af Dagen henrunden, og Keiseren erholdt atter et Beviis paa sine Planers Forfængelighed. Han følte denne Sandhed saa dybt, at han sukkede over den menneskelige Svaghed, der selv i Søvnens Skjød forurolliges af tomme Skrækkebilleder. Hans Drømme havde ængstet ham før og efter hans Opvaagnen; og nu ærgrede han sig over, at han havde været saa svag at lade sig indjage Skræk af en Drøm. Til Slutningen indsaae han, at hans Ærgrelse ikke var fornufti-

gere end hans Frygt, og at det er det Samme som at forevige det onde Lune, naar man ved Klager over sine foregaaende Handlinger fordærver den nærværende Tid. Dette var omtrent den tredie Dags Historie. Aftenen kom, og Seged opsatte igjen sin Lykke til den følgende Dag.

Han sov blidt, stod betimeligen op, frisk og ved godt Mod, og begav sig strax ned i Haven, ledsaget af Hoffets Mænd og Qvinder. Fra alle Ansigter straalede en saadan Munterhed, at Keiseren tænkte ved sig selv: "Nu, dette vil da endelig engang blive en lykkelig Dag." Morgensolens Straaler glimrede paa Søens Overflade, Fuglene sang i Buskene, og milde Luftninger vuggede sødt hviskende Træernes Blade. Keiseren vandrede om i disse fortryllende Haver; snart lyttede han til den hist og her skjulte Musik, og blandede sig imellem en Gruppe af Dandsende; snart gav han sit muntre Lune frit Løb, og spøgede i skjemtefuld Tale, snart paatog han sig den Vises Mine, og gjorde dybsindige Bemærkninger. Man kunde ikke noksom beundre det Ophøiede i hans Ord og Tanker, og Keiseren nød hemmeligen den inderlige Glæde, som Roes og Beundring fremkalde. Saaledes henrandt en Deel af den fjerde Dag i en Fred, som hidtil ikke var bleven forstyrret af nogen sørgelig Tanke eller fortrædelig Begivenhed. Det blotte Syn af Keiseren indgjød alle hans Hoffolk Munterhed, og denne almindelige Glæde, hvis Skaber han var, opfyldte ham selv med en sød Tilfredshed. Tre hele Timer vare næsten forløbne, da Hofdamerne, alle paa eengang, opløftede et forfærdeligt Skrig. Keiseren hævede

sit Blik og saae hele sit Hof, baade Mænd og Qvinder, tage Flugten. Aarsagen til denne Allarm var en ung Krokodil, som Hunger eller Lyst til at spadsere i Haverne havde lokket fra Søen op paa Landet. Ærgerlig over denne uheldige Begivenhed ilede Keiseren Glædesforstyrreren imøde, og tvang den til igjen at styrte sig i Søen; men Intet kunde standse de Flygtende eller saa let igjen berolige dem efter deres store Forskrækkelse. Damerne indelukkede sig i deres Værelser og skjælvede af Angest. De kunde ikke glemme Uhyrets gruelige Gab, som de med Nød og neppe havde undgaaet; og hvo kunde vel under saadanne Omstændigheder være oplagt til Spøg? Ikke uden Overvindelse beqvemmede man sig til igjen at gaae til Selskabet, og Ingen talede om Andet, end om det hæslige Dyr.

Seged havde altsaa tilstrækkelig Tid til at tænke over den utallige Mængde fortrædelige Tilfælde, som stedse lure paa at forstyrre den menneskelige Lyksalighed og altid vælge det lykkeligste Øieblik til deres forhadte Komme. Imidlertid havde han ved denne sidste Begivenhed idetmindste den Trøst, at den var indtruffen uden hans Skyld, og at man i Fremtiden letteligt kunde forebygge et lignende Uheld. Derpaa tog han den følgende Dags Forlystelser under Overveielse. Han havde allerede erfaret, hvor lidet Misfornøielse lader sig bortskræmme ved Befalinger og Trusler, og at Munterhed blot kan fremkaldes og vedligeholdes ved Frihed. Han tilbagekaldte altsaa hiin frygtelige Lov, som han saa uforstandigen havde givet. Derved lod han det imidlertid ikke beroe; men

han udstædte endnu en ny Befaling, der, som han sikkerligen troede, vilde udgyde Strømme af Fornøielser over hans Hoffolk; thi han lovede dem, som fortrinligen udmærkede sig ved den følgende Dags Forlystelser, anseelige Belønninger. Guld og Perler, Stoffer, Ædelstene og Kroner bleve, for at opvække Kappelyst, fremlagte i en af Palladsets Sale. Ved Synet af disse Kostbarheder straalede Glæden fra Alles Øine, og enhver Mund aabnede sig, for at lovprise Keiserens Gavmildhed. En almindelig Stræben satte den hele Hofstat i Bevægelse og vakte Haab om en Fest, der vilde frembyde en endnu aldrig seet Munterhed. Men meget snart blev man vaer, at enhver altfor heftig Attraa foruroliger Gemyttet og forvandler de Følelser, som skulde ligne en blid Aftenvind, til Storme. Et altfor levende Ønske opvækker Frygt, og hvorledes kunde Glæde gaae Haand i Haand med Frygt?

Den følgende Dag var altsaa fuld af Arbeide og Uro for de Kappelystne; de sagde og gjorde Intet, uden at røbe deres ængstelige Stræben, og derved bleve de lige saa besværlige for Andre, som for sig selv. Man beundrede dem undertiden; men de vilde behage altfor meget, og derved behagede de netop mindre; men Keiseren ærgrede sig hemmeligt, da han saae, at hans Hoffolk gjorde Mere for at vinde de kostbare Gaver, end de hidtil havde gjort for hans egen Skyld. Aftenen nærmede sig, Bestræbelserne bleve mere hidsige og ængstelige; alle de, som følte deres Svaghed og forudsaae deres Nederlag, kunde ikke afholde sig fra at yttre deres Harme ved vrede Blik og fiendtlig Murren; og Keiseren befandt sig

i en ikke ringere Nød, end de stakkels Overvundne. Man havde udviist saa stor Iver for at vinde Belønningerne, at han troede sig forpligtet til at iagttage den strengeste Retfærdighed ved Uddelingen. Han samlede sin hele Opmærksomhed; han overveiede, undersøgte og sammenlignede alle Færdigheder, alle Arter af Fortjenester, som han havde bemærket hos de Kæmpende; kort sagt, han plagede sig selv baade længe og meget, uden at komme til noget afgjørende Resultat. Tilsidst faldt det ham ind, at den fuldkomneste Retfærdighed dog ikke vilde trøste de Overvundne, og at det var et Slags Grusomhed, at gjøre Mennesker ulykkelige paa en Dag, som han havde helliget Glæden. Han gav altsaa Ingen Fortrinet, roste Alle, og skjenkede Alle kostbare Gaver af lige Værdie.

Men meget snart bemærkede han, at han just ikke havde valgt det bedste Middel til at tilfredsstille Enhver; de, som havde gjort Regning paa Belønninger, følte sig fornærmede, fordi man behandlede dem paa samme Maade som hine, der erkjendte sig for overvundne. Rigtignok havde de faaet Mere end de kunde vente; men det hjalp ikke; de fandt det uretfærdigt, at man negtede dem det Fortrin, som de fortjente, og berøvede dem den Glæde, at gotte sig over deres Medbeileres Misundelse. "Saaledes gaaer det," sagde Seged ved sig selv, "naar et Menneske stræber at være lykkeligt ved Andre." Han begav sig bort, for at overlade sig til sine Tanker; og medens man yttrede sin Misfornøielse over hans Gavmildhed, saae han den femte Dag endes meget sørgeligt.

Den sjette Dag fattede Seged en ny Plan til at blive lykkelig. De forrige Udkast, Foranstaltninger og Tilberedelser vare saa aldeles mislykkede for ham, at han overlod Anordningen af denne Dags Forlystelser til Hændelsen. Han bekjendtgjorde: at Enhver kunde fornøie sig paa sin Maade og efter sin egen Smag.

Denne Ophævelse af al Tvang syntes at fremkalde en almindelig Munterhed, og Seged troede at have fundet, hvad han søgte. Alle færdedes omkring i Haverne, og han selv vandrede rolig og stille hid og did, da han kom til en Løvhytte, i hvilken en Hofmand temmelig lydeligt talede saaledes med sig selv: "Denne Seged forlanger af os, at vi skulle ære og dyrke ham som en Gud; hvori bestaaer da hans Fortrin? Han har udført store Ting, siger man; men hvad gjør han nu? Sætter han sig ikke selv i Classe med den ringeste af sine Undersaatter ved den Blødagtighed, hvortil han hengiver sig?" Seged blev saa meget mere fornærmet ved denne Persons Yttringer, som han allerede i lang Tid havde været den nederdrægtigste Smigrer blandt alle hans Hoffolk. Det var nær ved, at hans Vrede havde forledet ham til en overilet Handling, dersom han ikke endnu i rette Tid havde betænkt: at denne Hofmand havde talt med sig selv alene og ikke forlangt, at Nogen skulde høre paa ham; hans Tale var egentlig blot en Tanke. Han bestræbte sig altsaa for at betragte disse fornærmelige Tanker som en uoverlagt Spøg; og istedetfor at styrte denne uværdige Dadler i Fordærvelse eller beskæmme ham, foresatte han sig blot at fjerne ham fra Hoffet

under eet eller andet anstændigt Paaskud. Denne ædle Beslutning og Undertrykkelsen af hans Hevnelyst glædede ham som en hemmelig Seier over sig selv, og udbredte en saadan Rolighed og Tilfredshed over ham, at han tilbragte den øvrige Deel af Dagen meget fornøiet.

Den følgende Dag befandt Seged sig endnu i denne lykkelige Stemning, og Alt gik godt, indtil han tilfældigviis kastede Øinene paa et Træ, hvorunder han laae. Strax erindrede han sig et lignende Træ, under hvilket han engang, efter et Nederlag i Kongeriget Gojama, havde tilbragt en ængstelig Nat. Dette Nederlag og de derpaa følgende ulykkelige Begivenheder opfyldte hans Indbildningskraft med en Mængde sørgelige Billeder, som han, uagtet alle Bestræbelser, ikke formaaede at bortjage. Neppe havde han igjen beroliget sig, førend hans gode Lune paany blev forstyrret ved en Trætte, som var opstaaet i Anledning af de uddeelte Belønninger. Han søgte at tilfredsstille de Uenige ved fornuftige og mindelige Forestillinger; men forgjeves; han saae sig nødt til at gjøre Ende paa Striden ved en truende Befaling.

Den ottende Dag blev Keiseren vækket meget tidligt om Morgenen ved en usædvanlig Allarm; han spurgte, hvad dette Oprør i Palladset havde at betyde, og erfarede til sin store Skræk, at hans eneste Datter, Prindsesse Balkis, var bleven syg. Han stod hurtigt op og spurgte Lægerne til Raads, men mærkede desværre af deres Svar, at de ikkun havde ringe Haab om Prindsessens Helbredelse. Nu ophørte de muntre Forlystelser i Sven Dambeas Pallads; thi Segeds

eneste Tanke var hans elskede Datter, og den tiende Dag lukkede han hendes Øine.

Saaledes vare de ti Dage beskafne, som Seged havde bestemt til Opmuntring efter sine krigerske Besværligheder og sine Regjeringssorger. Han selv har opbevaret deres Historie for Efterverdenen. Lader Eder belære deraf, I stolte Dødelige! Siger aldrig: denne Dag skal være en Lyksalighedens Dag, men tager imod Sorg og Glæde, saaledes som Skjebnen tilskikker Eder dem, og vider, at den bedste Glæde ikke fremspirer af uvirksom Rolighed, men af Arbeide og Møie, ligesom Rosen iblandt Tornene.

Abdallah og Balsora.

Navnet Helim er endnu bekjendt over hele Orienten. Blandt Perserne bliver han lige indtil denne Dag kaldt Naturforskeren Helim; thi han kjendte alle Urters Kræfter, forstod sig paa den Indflydelse, enhver Stjerne havde, og var i Besiddelse af alle de Hemmeligheder, som vare indprægede i Salomons, Davids Søns, Sjel. Paa een og samme Tid var Helim Statholder over de persiske Kongers sorte Pallads og den store Kong Alnareschins fornemste Læge.

Alnareschin var den frygteligste Tyran, som nogensinde havde hersket over dette Rige. Feig, mistroisk- og grusom, havde han paa ugrundet Mistanke ladet fem og tredive af

sine Dronninger og flere end tyve Sønner ombringe, da han frygtede for, at de kunde blive farlige for hans Liv. Endelig var han bleven træt af at udøve saa megen Grusomhed imod sin egen Familie, og da han maatte frygte for, at Chalifernes Slægt aldeles vilde gaae til Grunde, sendte han en Dag Bud til Helim og tiltalede ham saaledes: "Helim, jeg har allerede i lang Tid beundret din Viisdom og Dyd; nu vil jeg give dig et Beviis paa den uindskrænkede Tillid, som jeg bærer til dig. Jeg har ikkun to Sønner tilbage, som endnu ere Børn; det er min Villie, at du tager dem hjem med dig og opdrager dem som dine egne Børn, i den ydmyge, fra al Ærgjerrighed fjerne Stræben efter Videnskab og Dyd. Ikkun paa denne Maade vil Chalifernes Slægt vedligeholde sig; mine Børn skulle regjere efter mig, uden allerede i min Levetid at tragte efter min Throne." — "Som Kongen, min Herre befaler, skal det skee," svarede Helim; derpaa bøiede han sig til Jorden og forlod Kongen.

Han tog strax Børnene i sit Huus og opdrog dem ene for Videnskaberne og Dyden. De unge Prindser elskede Helim som deres Fader, og bragte det under hans Veiledning saa vidt, at de i deres eet og tyvende Aar vare vel erfarne i al østerlandsk Viisdom. Den ældstes Navn var Ibrahim, og den yngstes Abdallah. De levede i et saa fuldkomment Venskab, at man endnu den Dag idag siger om fortrolige Venner: "De leve med hinanden som Ibrahim og Abdallah."

Helim havde et eneste Barn, en Datter, i hvis skjønne Legeme den skjønneste Sjel boede. Hendes Fader havde ved

hendes Opdragelse ikke forsømt Noget, som kunde gjøre hende til den Fuldkomneste blandt hendes Kjøn, og da hun nu blev underviist tilligemed Prindserne i de samme Videnskaber, opstod der en Omgang imellem dem, som imellem Brødre og en Søster. Abdallah, hvis Gemyt var blidere end hans Brøders, fik hende stedse meer og mere kjær, indtil han endelig troede, at han ikke mere levede, naar han ei var samlet med sin elskede Balsora, saaledes hed det uskyldige Barn.

Rygtet om hendes Skjønhed udbredte sig imidlertid videre og videre, og kom endelig for Kongens Øren. Under Paaskud af at ville besøge sine Sønner, de unge Prindser, begav han sig til Helim, og forlangte, at han ogsaa skulde vise ham sin Datter Balsora, deres Legesøster. Kongen blev i den Grad indtagen af hendes Yndighed, at han strax den følgende Morgen lod Helim hente og tiltalede ham saaledes: "Jeg er sindet, Helim, at belønne dig for din troe Tjeneste, og med Hensyn dertil vælger jeg din Datter til min Gemalinde; ved min Side bliver hun Dronning af Persien."

Lig en Torden løde disse Ord i Helims Øren; thi han kjendte den Skjebne, der havde ramt de ulykkelige Dronninger, som Tyrannen paa en saadan Maade havde ophøiet; heller ikke var den hemmelige Kjærlighed, som Abdallah nærede for hans Datter, ham ubekjendt, men derom maatte han nu nødvendigviis tie. Han fattede sig og sagde med Ydmyghed: "Nationernes Behersker! Saa meget din Slave paaskjønner din Naade, saa være det dog langt fra dig, at du

skulde besmitte Chalifernes Blod ved at forbinde dig med din Læges Datter."

Uden at agte paa nogen Undskyldning, befalede Kongen, at man skulde føre Balsora til ham, og Faderen beholdt han hos sig, forat han selv kunde tilkjendegive hende den Ære, som Persiens Behersker havde tiltænkt hende. Balsora, som var altfor beskeden, til at hun kunde være bleven foruroliget ved en eneste Tanke om, hvad for et Indtryk hendes Udvortes havde gjort paa Kongen, blev hentet og stod for ham, uskyldig som en af Paradisets Møer. Men saasnart hun hørte, hvilken Ære der var hende tiltænkt, sank hun afmægtig og som død ned for Kongens Fødder.

Helim græd, og efterat han havde bragt hende nogenlunde til sig selv, forestillede han Kongen, at en saa uventet Ære var meget for overordentlig, til at den paa eengang skulde have været tilkjendegivet hans beskedne Datter, men han vilde, dersom det behagede Kongen, forberede hende derpaa. Kongen befalede ham at gjøre Alt, hvad han fandt for Godt, og tillod ham at gaae bort. Balsora blev igjen bragt hjem til sin Faders Huus, hvor Tanken om at miste den elskværdige Abdallah hvert Øieblik saaledes fornyede hendes Smerte, at hun inden kort Tid faldt i en hidsig Sygdom og tabte al Bevidsthed. Kongen fik Efterretning om hendes Tilstand ved Sendebud, som daglig selv maatte see hende; og da hans Lidenskab Dag for Dag tiltog, saae Helim intet andet Middel til at redde hende fra Kongens Vold, end at han selv tilsyneladende berøvede hende Livet. Dette Forsæt aabenbarede

han sin utrøstelige Datter i et lyst Mellemrum; han satte Mod i hende, og da hun samtykkede deri, gav han hende en Drik, hvorom han vidste, at den paa længere Tid vilde fremkalde en Søvn hos hende, der lignede Døden. Neppe havde Drikken yttret sin Virkning, saa var Helim den Første, der med en trøstesløs Faders hele Jammer ilede til Kongen, for at melde ham hendes Død. Kongen, i hvis Hjerte der aldrig var opstaaet en reen menneskelig Følelse, trøstede sig snart over denne Efterretning; "ikke desto mindre," sagde han til Helim, "da det nu eengang er bekjendt i Kongeriget, at jeg havde valgt din Datter til min Gemalinde, saa kræver min Ære, at hun ogsaa efter sin Død bliver betragtet som Dronning. Gjør derfor Anstalter til, at hendes Liig kan komme til at hvile i det sorte Pallads ved Siden af mine afdøde Hustruer og Børn."

Det er Skik hos Perserne, at Ligene af den kongelige Familie, kort efter Døden, i Stilhed bringes til det sorte Pallads, som er Hvilestedet for alle dem, der nedstamme fra Chaliferne eller paa een eller anden Maade ere beslægtede med dem. Den øverste Læge er Opsynsmand over dette Pallads, da hans Embede paalægger ham lige saa vel at sørge for den kongelige Families Balsamering og Opbevarelse efter Døden, som for dens Helbredelse, medens den lever. Det sorte Pallads har sit Navn af det sorte Marmor, hvoraf det er opført. Femtusinde Lamper, som aldrig udslukkes, brænde deri, og dets hundrede Fløidøre af Ibenholt bevogtes Dag

og Nat af hundrede Mohrer, saa at Ingen uden Opsynsmanden kan komme ind.

Neppe havde Helim bragt sin Datters Legeme hen paa dette Sted, saa fandtes der kort efter et andet Liig, som fulgte hende; det var Kongens anden Søn, Abdallah. Saasnart denne nemlig fik Efterretning om hans Faders Forehavende, at ægte Balsora, faldt han ligeledes i en Sygdom, som Dag for Dag tiltog ved hans ængstelige Bekymring for den Elskede, og tilsidst ved hendes formeentlige Død endog blev dødelig. I sin Fortvivlelse vilde han følge hende over i den anden Verden, og Balsoras Fader vidste intet bedre Raad, end ogsaa at give ham den Drik, som hans Datter havde faaet. Saaledes blev han, faa Dage efter at hun var begraven, hendes Ledsager i de Dødes Pallads.

Balsora vaagnede først op, og hendes Fader undlod ikke at være nærværende paa den Tid, da dette skulde skee. Med kjærlige Arme omfavnede han hende, da hun vendte tilbage til Livet, og for at bortdrage hendes Øine fra det frygtelige Sted, hvor hun befandt sig, viste han hende strax Abdallah, der slumrede ved hendes Side. Han underrettede hende om hans Sorg, som nær paa en alvorligere Maade havde bragt ham til denne Dødens Bolig, og anbefalede hende hans livløse Legeme, indtil han vaagnede. Ligesom Opstandelsens Engel vaager over den Afdøde, indtil hans Morgenstund oprinder, saaledes vaagede Balsora over sin skjønne Elskede, indtil den Time endelig kom, paa hvilken Dvaledrikken tabte sin Kraft. Abdallah havde ikke vidst noget af Helims Foreha-

vende, da denne gav ham Drikken; man tænke sig derfor den ubeskrivelige Forundring, Glæde og Henrykkelse, som han følte ved sin Opvaagnen. Han troede, at han var i de Saliges Boliger, og at hans elskede Balsoras Aand — thi han ansaae hende for virkelig død — var den Første, som kom ham imøde, for at føre ham ind i Paradiset. Men da hun nævnede ham det Sted, hvor de nu vare, forekom dog ogsaa dette ham, uagtet alle dets Rædsler, langt behageligere end Muhameds Løvhytte; thi her befandt han sig levende ved sin elskede Balsoras Side.

Helim, om hvem man ikke troede Andet, end at han var sysselsat med at balsamere de tvende Liig, besøgte meget ofte det sorte Pallads, og forsynede sine Børn med Alt, hvad de behøvede. Hans største Sorg var nu, hvorledes han skulde bringe dem ud af dette Dødningefængsel og skjule, at de vare i Live, da Dørene bleve strengt bevogtede af Mohrerne. Ogsaa de tvende begravne Elskende bleve ikke lidet foruroligede ved denne Tanke. Endelig faldt det Helim ind, at det snart var første Dag efter Fuldmaane i Maaneden Tippa, og han erindrede sig tillige det almindelige Sagn iblandt Perserne, at de Afdødes Sjele af den kongelige Familie, naar de vare i en salig Tilstand, ved den første Fuldmaane efter deres Død vandrede ud af den østlige Port paa det sorte Pallads; hvorfor man ogsaa kaldte denne Port Paradisets Port. I glimrende Prydelser, berettede Fortællingen, vandrede de gjennem Porten, som aabnede sig for dem og lukkede sig efter dem,

hvorpaa de i det klare Maanelys svævede op til den evige Freds Egne.

Helim glædede sig inderligt, da han tænkte paa dette Sagn, og de tvende Elskende ikke mindre. Med Længsel ventede de paa den Aften, som skulde befrie dem af deres Fængsel, og med omhyggelig Forsigtighed traf Helim Anstalter for dette Tidspunkt. Han iførte Abdallah og Balsora en himmelblaa Silkeklædning, som var gjennemvirket paa det Prægtigste. Et langt Slæb af det fineste Flor, hvidere end Sneen, bølgede sig bag efter dem; om Abdallahs Tindinger slyngede en grøn Myrthekrands sig, paa Balsoras Hoved blomstrede en Krands af de friskeste Roser, og Begges Klædebon duftede af alle Arabiens kostelige Specerier.

Saaledes stod det skjønne Par færdigt, og neppe gik Fuldmaanen op og udbredte, ligesom for deres Skyld, en ny Trylleglands over alle Gjenstande, førend Helim indenfra sagte aabnede Paradisets Port og atter hurtigt lukkede den, saasnart Abdallah og Balsora vare traadte ud. Mohrerne, som i nogen Afstand holdt Vagt ved denne Port og pludseligen fik Die paa to saadanne Skikkelser i det herligste Maanelys, medens de indaandede den paradisiske Vellugt, som udstrømmede fra deres Klæder, tænkte ikke Andet, end at det maatte være de to sidst Afdødes Sjele. De kastede sig ned paa deres Ansigter, medens Hine gik midt imellem dem, og bleve liggende paa Jorden, indtil de vare langt borte. Den følgende Dag meldte de, hvad de havde seet; men Kongen selv

og de fleste Andre betragtede det som et Smigrerie, man pleiede at yde den kongelige Familie.

Helim havde stillet et Par af sine Muulæsler, i behørig Afstand fra det sorte Pallads, paa et Sted, som de havde aftalt med hinanden. Her traf han sammen med de Flygtende, og førte dem til et af sine Landsteder, som laae paa Bjerget Chacan. Luften paa dette Bjerg var meget sund, og da Helim engang havde bragt Kongen derhen efter en langvarig Sygdom, og Denne der havde gjenvundet sin Sundhed, havde han skjenket ham hele Bjerget tilligemed det skjønne Huus og Haven, som laae paa dets Top. I denne Eensomhed levede nu Abdallah og Balsora. De besadde begge en Mængde nyttige og underholdende Kundskaber, og nærede tillige en saa bestandig og gjensidig Tilbøielighed for hinanden, at deres Eensomhed aldrig blev dem til Byrde. Abdallah lagde sig efter de Kunster, som passede for hans Levemaade og Stedets Beliggenhed, saa at han inden faa Aars Forløb forvandlede det hele Bjerg til en Have, prydet med de skjønneste Blomster og Træer. Ogsaa var Helim en altfor kjærlig Fader, til at han skulde have ladet sine Børn savne Noget, som kunde gjøre dem deres Opholdssted behageligt.

Efterat næsten ti Aar saaledes vare henrundne, døde den gamle Konge, og hans Søn Ibrahim fulgte ham paa Thronen. Uagtet denne i flere Aar havde været utrøstelig over sin Broders Død, havde dog Helim ikke vovet at aabenbare ham Hemmeligheden, da det vilde have havt skrækkelige Følger, dersom den paa een eller anden Maade var kommen den

gamle Konge for Øren. Men neppe sad Ibrahim paa Thronen, førend Helim søgte Leilighed til at underrette ham om Sagen; thi han vidste, at den maatte være en saa naadig og høimodig Prinds meget behagelig.

Men Tilfældet kom Helim i Forkjøbet. Kongen, som paa Jagten var kommen bort fra sit Følge, befandt sig just ved Foden af Bjerget Chacan, da han var nærved at omkomme af Hede og Tørst. Han steg op ad Bjerget, og da han naaede Helims Huus, forlangte han nogle Forfriskninger. Til Lykke var Helim netop selv tilstede; efterat han havde fremsat de meest udsøgte Vine og Frugter for Kongen, som efter denne Vederqvægelse var kommen i godt Lune, sagde han til ham, at den bedste Deel af Bevertningen endnu var tilbage. Han fortalte ham nu troligen de forudgangne Begivenheder med alle Omstændigheder. Forundret og henrykt hørte Kongen paa ham, da han pludselig saae sin Broder træde ind i Værelset med Balsora ved Haanden og omringet af en Skare muntre og lystige Børn. "Det er ham," udbrød Kongen og løb ham imøde, "det er min Abdallah." De faldt hinanden om Halsen og græd begge. Alle Tilstedeværende taug, og Balsora fældede Glædestaarer. Børnene hoppede omkring Kongen, hos hvem de gjenkjendte deres Faders Ansigtstræk, og Kongen omfavnede dem alle og tilligemed dem sin Ungdomsveninde Balsora, efterat han havde givet Helim en venskabelig Irettesættelse, fordi han i saa lang Tid havde berøvet ham hans Broder og Søster. Kjærligt sagde han til Balsora, at hun skulde følge med ham; og da hun dog

var bestemt til Dronning, skulde hun nu virkelig blive det; thi han vilde strax afstaae sin Broder alle de erobrede Lande paa hiin Side af Tigris. Men han opdagede snart, at disse to Lykkelige, der endnu stedse elskede hinanden som i deres Ungdom, langt foretrak deres nuværende Ensomhed for hans Kongerige. Han forandrede altsaa sit Tilbud, og skjenkede dem det hele Land, saa vidt de kunde sine fra Toppen af Bjerget Chacan. Her vedbleve de at føre et lykkeligt Liv, og Abdallah hvilede ikke, førend han havde omskabt den hele Egn til Persiens Have. Ibrahim besøgte dem ofte, og opmuntrede sit Sind paa dette paradisiske Bjerg efter mangen Sorg og mangen Regjeringsbyrde. Endelig døde han efter en lang og lykkelig Regjering, og kort efter ham hans eneste Søn, der ikke efterlod sig nogen Arving, hvorpaa Abdallah, en Søn af Abdallah og Balsora, tog den persiske Throne i Besiddelse. Det var hiin Kong Abdallah, som forlagde Residentsen til Bjerget Chacan, og endnu den Dag idag er dette de persiske Monarkers kjæreste Opholdssted.

Middelet til at opvække de Døde.

Feridun, Konge af Persien, var utrøstelig over Tabet af den skjønne Irandotte, som var død i hans Arme. Han vilde følge denne sin elskede Gemalinde i Graven, og havde

allerede tilbragt tre Dage og tre Nætter i Eensomhed og heftig Fortvivlelse, uden Næring og uden Søvn. Allerede syntes Døden at opløfte sit Sværd imod ham, da en Viis fra Indien, der stod i høi Gunst hos Kongen, traadte ind i det eensomme Gemak, hvor han sørgede. "Kongernes Konge," begyndte den Vise, "vredes ikke paa mig, fordi jeg vover at forstyrre din Eensomhed. Jeg kommer ikke for at krænke din billige Sorg ved intetsigende Trøst, men for at forkynde dig, at den Lykke, hvis Tab du begræder, inden kort Tid vil vende tilbage. Snart, tro mig, snart vil Dronningen selv aftørre de Taarer, som du udgyder for hende; hun vil leve og fornye din og vor Lykke. Du falder i Forundring over min Tale; men vid, store Konge, at jeg i en gammel, viis Mands Skrifter har fundet et Middel, hvorved man kan kalde den elskværdige Irandotte tilbage til Livet; det er et sikkert Middel, der synes lige saa let, som ufeilbarligt. Der udfordres intet Andet, end at man finder tre fuldkommen lykkelige Mennesker og skriver deres Navne paa Graven. Den blotte Kraft af disse tre Navne vil gjenskjenke dig en elsket Hustru, og dine Undersaatter en begrædt Velgjørerinde." — "Jeg vil leve," udbrød Kongen, "ja, jeg vil leve, for endnu at forsøge dette vidunderlige Middel. Vælg du selv, vise Kulai, de tre lykkelige Dødelige, som du behøver. Naar de gjengive mig min dyrebare Irandotte, vil jeg ene være lykkeligere, end alle tre tilsammen." Strax lod han en Befaling udgaae, at Alle, som nøde en fuldkommen Lykke, skulde indfinde sig hos den vise Kulai, besvare hans Spørgsmaal frimodigen, og

give ham en nøiagtig Afskrift af deres Navne; thi paa en hurtig Opfyldelse af disse Punkter bevoede Feriduns Liv og Irandottes Opstandelse.

Neppe var denne Befaling bleven udraabt paa den store Plads Estekar, førend et ungt Menneske næsten aandeløst kom løbende til den indiske Vise og sagde til ham: "Jeg hedder Kobad — her er mit rigtigt skrevne Navn — væk Dronningen op." Efter at være kommen lidt til Kræfter vedblev han: "Men nu strax, dersom det er muligt; thi jeg maa sige Eder, kjære Herre, der er ingen Tid at spilde!" — "Hvorfor dette Hastværk?" spurgte den Vise. — "Herre," svarede Kobad, "jeg elsker den yndige Menulon, den fuldkomneste Skabning, som Gud til sin Glæde har frembragt. Men den guddommelige Menulon er, om jeg tør vove at udtale en saa grov Fornærmelse imod hende, ikke ganske fri for hiin foranderlige Egensindighed, som man bebreider hendes Kjøn. Igaar forviste hun mig fra sine Øine; idag kalder hun mig atter tilbage, og nu er jeg det lykkeligste af alle Mennesker! om jeg er det endnu imorgen, veed jeg ikke." — "Jeg forstaaer dig," afbrød Kulai ham, "du er det lykkeligste blandt Menneskene, saa længe du bliver elsket af den guddommelige Menulon; og hun elsker dig eller jager dig bort, alt som Veiret forandrer sig. Det er en selsom Lyksalighed! Hellere vilde jeg have en afvexlende Feber, hvis Anfald i det mindste komme til bestemt Tid, og som man veed, hvad man har at vente af. Tag dit Navn tilbage, Yngling, det er ubrugbart til Dronningens Opvækkelse."

Et Par Dage derefter kom et Par Elskende, som bleve bedre modtagne. Zalzar og Balkis havde i fire Aar elsket hinanden med Ømhed, men ogsaa paa en forstandig Maade. Deres Kjærlighed havde havt megen Modgang at kæmpe med; men endelig havde den overvundet alle Hindringer. Idag vare de blevne ægteviede, og havde for Alteret beseglet deres længe prøvede Troskab. De skildrede deres Lyksalighed saa rørende, med saa megen Varme, at den Vise syntes ret tilfreds dermed. For imidlertid at see, om den ogsaa var ægte, sagde han til dem, at de maatte finde sig i at underkastes en liden Prøve. "Denne Prøve," vedblev han, "skal hverken være lang eller besværlig. Nyder den Fornøielse at see og besidde hinanden blot i otte Dage; men uafbrudt, uden Adspredelse og i fuldkommen Ensomhed. I selv ere hinanden nok; thi tvende inderlig forenede Sjele kunne undvære den hele øvrige Verden." Henrykte over dette Forslag ilede de unge Ægtefolk at nyde den Lykke, som otte Dages Ensomhed vilde skjenke dem. I hvilken Glæde, i hvilken Henrykkelse henrandt den første Dag! den følgende var noget koldere; paa den tredie kjedede de sig; paa den fjerde trættedes de, og paa den femte løb de fra hinanden.

Efter det unge Ægtepar meldte to Mænd af et fattigt og uvenligt Udseende sig hos Kulai, og forlangte at tale med ham. De vare Brødre, og den ældste førte Ordet. "Vi ere af ringe Herkomst; vi have ingen Venner; vi leve i en lille By, hvor vore Naboer neppe kjende os; med eet Ord, vi ere rigtignok langt fra at være lykkelige; men vilde Kongen

understøtte os i vore Bestræbelser, saa skulde vi snart blive det i den Grad, som der udfordres selv til Dronningens Opvækkelse. Naar han udnævner min Broder til Statholder over vor lille By, og lader mig, hvis Tilbøieligheder ere mindre ærgjerrige, udbetale tyve tusinde Guldstykker, saa er vor Lykke gjort." — "Eders Forlangende er let at opfylde," svarede Kulai. "Jeg skal foredrage Kongen det, og jeg tvivler ikke om, at han vil bevilge denne Ubetydelighed. Dog maae I underkaste Eder en Betingelse. Naar du finder en rig Mand paa tyve- eller endog paa hundredetusinde Guldstykker, og du en Statholder over en lille eller en stor Stad, som begge ere fuldkommen tilfredse med deres Stilling, saa er Vanskeligheden hævet. Vi have da, istedetfor de tre søgte, fire Lykkelige, og Irandottes Opstandelse er da fuldkommen vis." De to Brødre antoge dette Forslag med Glæde, og lovede at komme snart igjen hver med en Ledsager; men de kom ikke igjen. De fandt ingen Rig, som ikke attraaede at blive endnu rigere, og ingen Statholder, som ikke tragtede efter at blive Monark. Ved slige Vendinger befriede Kulai sig fra en Mængde Drømmere, som alle lovede at blive lykkelige, naar de kunde erholde et Landgods, en Æres-post, en prægtig Titel o. s. v.; endelig ankom der, efter saa forfængelige og vindesyge Daarer, en sat, fortræffelig Mand, som Intet begjerede og Intet ønskede. "Herre," sagde denne lykkelige Dødelige, "jeg elsker ene og alene Fornøielsen, men jeg elsker den med Klogskab. Afvexling, Maadeholdenhed, ofte endog det frivillige Savn af Nydelsen ere de Midler,

hvorved jeg mangfoldiggjør og forhøier den. Jeg er ung, rask, og eier en betydelig Formue. Tænk Eder til alt dette et let, muntert Sind; Venner, som aldrig falde mig til Besvær; en yndig Viv, som jeg hverken elsker for meget eller for lidet, og døm saa, om jeg ikke har Grund til at anse mig for lykkelig." — "Jo visselig har du Grund dertil, og jeg tilstaaer, at jeg i dit Sted vilde være lidt bange for een Fiende, nemlig for Døden." — "Det er vel sandt," svarede hiin, "men dette Livs Goder maatte ogsaa have meget ringe Værd, naar man ikke skulde være ængstelig for at miste dem." — "Meget rigtigt!" sagde Kulai, "men jeg tvivler blot om, at det kan kaldes en reen og fuldkommen Lyksalighed, naar man forurolliges af Frygt?" — "Jeg tænker paa Døden saa lidt som muligt." — "Gjør endnu mere, min Ven! tænk aldeles ikke paa den; eller søg, hvad der ikke kan være vanskeligt, at mage det saaledes, at du aldrig dør. Naar du er kommen saa vidt, vil jeg lade dit Navn skrive paa Irandottes Grav; — thi nu hjelper det dog ikke."

Den Lykkelige gik, og bestræbte sig for at bortjage enhver Tanke om Døden; men dette var netop den rette Maade til at fremkalde den; og Kulai var nu for Alvor betænkt paa at ende dette sørgelige Lystspil, hvori han i tre Maaneder havde spillet en saare besværlig Rolle. Han gik til Kongen, hvis Smerte var bleven saa formildet, at han kunde tilstaae ham, hvor frugtesløse hans Bestræbelser hidtil havde været, og at han ikke havde fundet nogen fuldkommen Lykkelig." "Hvorfor," svarede Kongen, "hvorfor gjøre vi os denne Ulejlighed? hvorfor skriver du ikke strax dine Landsmænds, de to

Philosophers Navne, og fremfor Alle dit eget, paa Dronningens Grav? Hvor er da den rene, fuldkomne Lyksalighed, som Philosopherne gjøre sig til af at besidde i Viisdommens Nydelse?" — "Ak! naadige Herre, Philosopherne ere Mennesker; de bedrage sig ofte selv, lyve undertiden, og hvad mig angaaer, da har jeg rigtignok i tredive Aar stræbt efter Viisdom og Lyksalighed, men det er desværre altfor sandt, at jeg hverken besidder den ene eller den anden." — "Altsaa, kjære Kulai, er intet Menneske fuldkommen lykkeligt?" — "Nei, naadige Herre, siden jeg endelig maa tilstaae det, intet Menneske er fuldkommen lykkeligt, og Ingen kan være det paa denne Jord, hvor Alt, hvad vi see, hvert Øieblik forandrer sig, og vore Glæder henvisne, lig Blomsterne. Den høimodige Dronning, som du begræder, troede i sine skjønneste Dage paa denne sørgelige og heldbringende Sandhed. Hun ærede Skaberens Villie, og ved en viis Anvendelse af dette møisommelige Liv har hun gjort sig værdig til hiin skjønnere Lyksalighed, som nu er bleven hende til Deel. O Kongernes Konge! efterlign den forklarede Dronning, din Gemalinde, og hør endelig op at sørge over hendes Lykke."

Kongen var, efter modent Overlæg, meget vel tilfreds med den vise Kulais Klogskab og kjærlige Hensigt. Han lod den Tanke fare, at ville opvække Dronningen fra de Døde, og trøstede sig, saaledes som man i Almindelighed pleier at trøste sig; det vil sige: Tiden, Adspredelser og ny Hjertesorg bragte ham til at glemme det Forbigangne.

De artige Prindsesser.

Kanzade, Dronningen af Kaschmire, sagde til sine to Døttre, af hvilke den ældste ikke var over ni Aar gammel: "Kjære Børn, Eders Tante, Dronningen af Thibet, har en Turteldue, som altid græder, naar den seer Nogen krænke Dyden eller Velanstændigheden. Jeg vil bede hende om denne vidunderlige Fugl; maaskee kan den være til Nytte ved Eders Opdragelse." — "O Dronning," svarede den ældste Prindsesse, "jeg behøver ingen Fugl, som ved sine Taarer erindrer mig om mine Feil; naar jeg er saa ulykkelig at forsee mig i Noget, saa bebreider mit eget Hjerte mig det, og jeg græder selv." — "Det skader ikke, Moder," sagde den yngste, "lad dem kun bringe den kjære, lille Turteldue, som maaskee maa græde hos Tante, og skjenk mig den. Jeg vil være saa artig, saa artig, at den, istedetfor at græde, altid skal hoppe omkring og lee."

De ulykkelige Tøfler.

I Bagdad levede en gammel Kjøbmand, ved Navn Abu-Casem Tamburi, som var meget berygtet formedelst sin Gjerrighed. Uagtet hans Rigdom, bestode hans Klæder blot af Stopninger og Lapper, og hans Turban af grovt Tøi,

hvis Farve man ikke mere kunde skjelne; men iblandt alle hans Klædningsstykker vakte dog hans Tøfler den største Opmærksomhed. Saalerne vare bevæbnede med store Søm; Overlæderet bestod af saa mange Stykker som den usleste Betlers Kappe; thi i de ti Aar, de havde tjent som Tøfler, havde de dueligste Skoflikkere i Bagdad udtømt deres hele Kunst paa at holde disse Ruiner sammen. Naturligviis vare de heraf blevne saa tunge, at man, naar man vilde beskrive noget ret Plumpt, lignede det ved Casems Tøfler.

Da denne Kjøbmand engang gik og spadserede paa Byens store Torv, foreslog man ham at kjøbe et anseeligt Forraad Krystal. Han sluttede Kjøbet, og det paa en for ham meget fordeelagtig Maade. Nogle Dage derefter erfarede han, at en forulykket Kjøbmand, der handlede med vellugtende Sager, kun endnu havde noget Rosenvand tilbage at sælge som den sidste Tilflugt; han benyttede sig af den arme Mands Nød, afkjøbte ham hans Rosenvand for dets halve Værdie, og var nu i det bedste Lune over denne Handel.

Det er Skik hos de østerlandske Kjøbmænd, at de give en Glædesfest, naar de have gjort en god Handel; men dette indlod vor Gnier sig ikke paa. Han fandt det fordeelagtigere, engang ogsaa at anvende noget paa sit Legeme, og gik i Bad, hvilket han i lang Tid ikke havde nænnet. Idet han nu der klædte sig af, sagde en af hans Venner (som han i det mindste ansaae derfor, thi Gjerrige have sjelden Venner), at det dog endelig engang var Tid, at han gav sine gamle Tøfler Afsked, der gjorde ham til en Fabel for den

hele Stad, og kjøbte sig et Par nye. "Det har jeg allerede længe tænkt paa," svarede Casem; "men naar jeg betragter dem rigtigt, ere de dog ikke saa daarlige, at de jo endnu kunne gjøre Tjeneste." Imidlertid var han bleven afklædt, og begav sig i Badet.

Medens han badede sig, kom ogsaa Cadien i Bagdad derhen, og da Casem var færdig førend Dommeren, gik han først ud. Han traf sine Klæder paa, men søgte forgjeves efter sine Tøfler. Et andet Par stod der, hvor hans havde staaet, og vor Gnier overtalte sig gjerne til at troe, at dette nye Par vel kunde være en Gave fra den Ven, som ved Afklædningen havde givet ham den skjønne Lære om hans Tøfler. Strax smuttede han ind i dem, og gik sjeleglad ud af Badet, idet han forbeholdt sig at takke Vennen, naar han fik ham at see.

Men til al Ulykke var det Cadiens Tøfler; og da denne havde badet sig, og hans Slaver forgjeves søgte efter dem, fandt de intet andet end et Par slette, som vare blevne skubbede til en Side, og som man strax erklærede for Casems Tøfler. Hurtigt løb Dørvogteren efter ham, og førte ham, som greben i Tyverie, tilbage til Cadien. Denne, opbragt over den gamle Gniers uforskammede Dristighed, lod ham strax kaste i Fængsel, og efter orientalsk Skik maatte han, for ikke som Tyv at blive straffet med offentlig Skændsel, erlægge en anseelig Mulct. Han maatte betale Mere, end hundrede Tøfler som hans vare værd, blot for at slippe heelskindet derfra.

Saasnart han var kommen hjem, tog han Hevn over Ophavsmændene til hans Tab. Forbittret kastede han Tøflerne i Tigris, som flød forbi hans Vinduer, forat de ikke mere skulde komme for hans Øine; men Skjebnen havde besluttet det anderledes. Faa Dage derefter traf nogle Fiskere deres Garn, som var usædvanlig tungt. De troede allerede at have fanget en Skat; men i dens Sted fandt de Casems Tøfler, der oven i Kjøbet havde sønderrevet Garnet med deres Søm, saa at Eierne i flere Dage maatte flikke paa det.

Opbragte paa Casem og hans Tøfler, kastede Fiskerne disse ind igjennem hans aabne Vindue; og da ulykkeligviis alle Flaskerne med det herlige Rosenvand, som han havde kjøbt, netop stode opstillede i den bedste Orden indenfor Vinduet, saa kom disse tunge, jernbeslagne Fiender midt iblandt dem. Hans Krystal blev sønderknuust, og det herlige Rosenvand flød omkring paa Gulvet.

Man tænke sig Casem, da han traadte ind i Værelset og saae Ødelæggelsen. "Fordømte Tøfler," udbrød han, idet han rykkede sig i Skjægget, "I skulle herefter ikke mere tilføie mig nogen Skade." Nu greb han en Spade og løb ned i Haven, hvor han gravede et Hul i Jorden, for deri at begrave sine Tøfler, da til Ulykke en af hans Naboer, som i lang Tid gjerne vilde have været ham til Livs, netop saae ud af sit Vindue og bemærkede Casems ivrige Graven. I Øieblikket ilede han til Statholderen og meldte ham hemmeligen, at Casem havde fundet en stor Skat i sin Have. Mere behøvedes der ikke til at vække Statholderens Pengegridskhed,

og det var forgieves, at vor Gnier forsikkrede, at han Intet havde fundet, men tvertimod henlagt Noget, nemlig begravet sine Tøfler. Forgjeves gravede han dem op igjen og lod dem selv aflægge Vidnesbyrd for Retten; Statholderen havde nu eengang belavet sig paa at faae Penge, og Casem maatte atter løskjøbe sig med en stor Sum.

Fortvivlet gik han bort fra Statholderen med sine kostbare Tøfler i Haanden, og ønskede dem af sit ganske Hjerte Pokker i Vold. "Hvi skal jeg længere bære dem i Haanden til Spot og Skændsel?" sagde han, og kastede dem ikke langt fra Statholderens Pallads i en Vandledning. "See saa," vedblev han, "nu slipper jeg dog vel for at høre mere til Jer, efterat I have kostet mig saa mangen Sum. Til Helvede med Jer!" Men Helvedes Fyrste, som ogsaa var her i Mudderet i Vandledningen, hørte hans Ord, og da han havde i Sinde at spille ham et Par Puds endnu, stillede han Tøflerne lige i Vandledningens af Dynd opfyldte Rør. Der behøvedes blot endnu denne Tilvæxt, og inden faa Timers Forløb standsede Vandet; det svømmede over, Vandkigerne styrtede til, Statholderens Kjelder stod under Vand, og i al den Skade, i al den Ulykke vare ingen Andre Skyld, end Casems Tøfler. Til deres egen Lykke fandt Vandkigerne dem i Mudderet, som de havde forsømt at skaffe bort, og dermed havde de tilstrækkeligen retfærdiggjort sig. Tøflernes Eier blev kastet i Fængsel, og da det aabenbart syntes at være en ondskabsfuld Hevn imod Statholderen, saa maatte han betale

en endnu større Pengebøde, end de tyende forrige. Men hans Tøfler gav Statholderen ham omhyggeligen tilbage.

"Hvad skal jeg gjøre med Eder, I fordømte Tøfler?" sagde Casem. "Jeg har overgivet Eder til alle Elementer, og I komme stedse tilbage med større Tab for mig; nu har jeg kun een Ting tilbage endnu: Ilden skal fortære Eder."

"Men da I," vedblev han og veiede dem i Haanden, "ere opfyldte med Dynd og gjennemtrukne af Vand, maa jeg endnu unde Eder Solens Lys og tørre Eder paa mit Tag; thi at bringe Eder ind i mit Huus, skal jeg vel vogte mig for." Med disse Ord steg han op paa det flade Tag af sit Huus, og lagde dem der ned for Solens Øine. Men Ulykken havde endnu ikke udtømt alle sine Kunster imod ham; ja det sidste Slag, som skulde ramme ham, var det grusomste af dem alle. Hans Naboes Hund fik Øie paa Tøflerne, den sprang fra sin Herres hen paa Casems Tag, legede med dem og slæbte dem rundt omkring. Idet den nu saaledes legede, faldt en af de ulykkelige Tøfler ned af Taget og traf en frugtsommelig Kone, der netop gik forbi Huset, lige paa Hovedet; hun sank til Jorden og fødte for tidligt; hendes Mand klagede for Dommeren, og Casem maatte bøde haardere, end nogensinde tilforn; thi det var nærved, at hans uforsigtige Tøffel havde dræbt to Mennesker. "Retfærdighedens Dommer," sagde Casem med en Alvorlighed, som bragte Cadien selv til at lee, "jeg vil betale og lide Alt, hvad du har dømt mig til; men tillad nu ogsaa, at jeg selv anraaber om Retfærdighedens Beskyttelse mod de uforsonlige Fiender, som lige

indtil denne Time vare Aarsagerne til al min Sorg og Ulykke. Det er disse elendige Tøfler. De have bragt mig i Armod og Skændsel, ja endog i Livsfare, og hvo veed, hvad de endnu føre i deres Skjold. Vær retfærdig, ædle Cadi! og fæld den Dom, at al Ulykke, som disse Redskaber for onde Aander upaatvivlelig endnu ville afstedkomme, ikke skal tilregnes mig, men dem."

Dommeren kunde ikke afslaae ham hans Bøn; han beholdt de ulykkelige Forstyrrere af den offentlige og huuslige Rolighed hos sig, og kunde ikke give den Gamle nogen anden Lære, end den, han allerede med saa stor Bekostning havde faaet, nemlig: at man ikke hurtigt nok kan kjøbe sig et Par nye Tøfler, naar de gamle ikke due mere.

Den Misundelige.

Den hellige Bazarlu spiste hele Fastetiden igiennem blot een Gang om Dagen, nemlig efter Solens Nedgang, og da aldrig mere end een Viindrue. Paa Muren af sin Celle havde han skrevet det indholdsrige Ord "Hu" *), over hvis Betydning han uophørligt grundede. Han bad med en saadan Iver, at Fuglene ansaae ham for en livløs Billedstøtte

*) Dette Ord betyder: "Han," og skal udtrykke det høieste Begreb om det guddommelige Væsen.

og satte sig paa ham. Dog var det ikke saa meget hans ivrige Bønner til Gud, som hans kjærlige Opførsel imod hans Medmennesker, der gjorde hans Navn berømt over hele Natolien. Hans Eremitbolig var et Tilflugtssted for alle Ulykkelige og Bodfærdige. Enhver, som plagedes af Sindsuro, Enhver, hvem Samvittigheden bebreidede begangne Synder, gik til denne gode Helgen, og vendte trøstet tilbage. En Dag kom en Indvaaner af Smyrna til ham og sagde: "O hellige Mand! jeg er fattig og trængende; dog derover skulde jeg vel trøste mig, dersom jeg blot ikke tillige saae min Broder i ufortjent Velstand. I alle Ting gaaer det ham lykkeligt, og Himlen overøser ham saa rigeligt med sine Gaver, at dette gjør mig min Ulykke endnu smerteligere. Men dette er endda ikke nok; jeg bliver hadet og foragtet, medens denne lykkelige Broder elskes og høiagtes af Alle. Hvorhen jeg vender mig, maa jeg til min Qval høre, hvorledes man ophøier hans Dyder; ja jeg maa endog selv prise dem. O hellige Mand! Jeg er det ulykkeligste af alle Mennesker. Bed for mig, og trøst mig, dersom du kan."

Denne Misundeliges Klager vare de første, som denne fromme Helgen afviste uden Medlidenhed. "Fly," sagde han til ham med ædel Uvillie, "fly fra mit Aasyn, du Fiende af alt Godt. Helvede maa være din Trøster, du Umenneske, som ikke kan føle dig lykkelig, uden ved at Gud bliver gjerrig, og din Broder ulykkelig og ondskabsfuld."

Betleren og hans Speil.

En Betler fra Schiras fandt et lidet Speil, hvori, efter Sagnet, det hæsligste Ansigt viste sig skjønt. Han var klog, og forstod at bruge dette Glas saaledes, at det blev en Skat i hans Hænder. Med en ydmyg Mine holdt han sit Speil hen for de Forbigaaende og sagde: "Betragt det yndige Ansigt, som Gud har givet Eder, og skjenk Eders fattige Tjener en Almisse." Hvad kunde man afslaae en saa høflig Betler for et saa galant Speils Skyld? Enhver gav med et velvilligt Hjerte, og Fruentimmerne især meget rigeligt, saa at han og hans Familie aldrig nogen Dag manglede overflødig Underholdning. Engang blev den gamle Betler syg; strax betroede han sin Søn dette fordeelagtige Speil, og lærte ham med den største Omhyggelighed at bruge det; men hans Umage var spildt. Drengen kom igjen om Aftenen, uden at have fortjent Noget. Han tilstod, han havde glemt at holde det vidunderlige Speil frem for de forbigaaende medlidende Sjele; han havde tilfældigviis selv seet i det, og fundet sig saa skjøn, saa skjøn, at han den hele Dag ikke havde kunnet gjøre Andet, end beundre sig selv. "Stakkels Daare!" sagde den gamle Skjelm, "hvad har du vundet derved? Er du derved bleven rigere eller mindre hæslig? Lær af din Fader, hvorledes den Kloge adskiller sig fra Daaren; denne smigrer sig selv, og den Kloge smigrer Daaren." — "Min Fader," sagde Betlerens forstandige Datter, "jeg troer, at begge Dele ere skadelige

for Menneſket. Egenkjærlighed gjør dum, og lader ſig bedrage; men Smigrerie gjør Smigrerens Anſigt til et bedragerſk Speil, hvori blot Daaren gjerne ſkuer og tidsnok bliver lønnet med Anger. Kom, min Broder, vi ville fortjene vort Brød paa en anſtændigere Maade."

Dechanten af Badajoz.

Dechanten i Biſpedømmet Badajoz var ene lærdere end alle Doctores i Salamanca, Coimbra og Alcala. Han forſtod alle døde og levende Sprog, og var i Beſiddelſe af alle guddommelige og menneſkelige Videnſkaber, blot Trolddomskunſten forſtod han ikke, og over denne Mangel var han utrøſtelig. Omſider hørte han, at der i en af Toledos Forſtæder boede en meget duelig Magier, Don Torribio. Han lod ſtrax et Muulæſel ſadle og reiſte til Toledo, hvor han ſteg af udenfor Døren til et uanſeeligt Huus, denne ſtore Mands Bolig. "Viſe Mand," ſagde han til Magieren, "jeg er Dechanten af Badajoz. Spaniens Lærde beviſe mig rigtignok den Ære, at kalde mig deres Meſter; men kunde jeg være ſaa lykkelig at faae Navn af Eders Lærling, ſaa vilde jeg foretrække denne Hæder for enhver anden. Hav altſaa den Godhed at indvie mig i Eders Kunſts Hemmeligheder, og gjør Regning paa min Erkjendtlighed, ſom ikke ſkal undlade at kappes med Lærerens og hans Videnſkabs Fortræffelighed."

Don Torribio bekymrede sig just ikke meget om Høflighed, uagtet han paa Grund af sin Videnskab stod i Forbindelse med de fornemste Aander. Han svarede Herr Dechanten: han maatte see sig om efter en anden Lærer i Trolddomskunsten; thi han var kjed af en Undervisning, hvormed han ikke havde vundet Andet end skjønne Ord og tomme Løfter. Han vilde ikke længere vanære de hemmelige Videnskaber og give dem til Priis for Utaknemmelige. "Hvorledes! Utaknemmelige?" udbrød Dechanten, "saa har Don Torribio truffet paa Utaknemmelige? Kunde han vel være saa uretfærdig at sætte mig i Classe med disse Uhyrer?" Nu fremførte han af sin Hukommelses rige Skat en Mængde Ordsprog og sindrige Tanker, som han havde læst om Taknemmelighed; han talede med saa megen Ynde, med en saa varm Følelse, og yttrede sig saa skjønt om denne Dyd, at Magieren, efter at have betænkt sig noget, tilstod, at han ikke kunde afslaae en saa fortræffelig Mand hans Forlangende. "Hyacinthe," raabte han til sin Huusholderske, "sæt to Agerhøns paa Stegespiddet; jeg haaber, at Herr Dechanten vil gjøre mig den Ære at spise hos mig." Med disse Ord tog han ham ved Haanden og førte ham ind i sit Cabinet. Da de vare komne derind, berørte han hans Pande, og mumlede disse tre hemmelighedsfulde Ord: "Ortobolan, Pistafrieh, Onagriuf;" og uden videre Forberedelse begyndte han at forklare ham de første Blade i Trolddomsbogen.

Den nye Discipel hørte til med en saadan Opmærksomhed, at han syntes neppe at drage Aande; da Hyacinthe ha-

stigt traadte ind med en lille Mand, som var bestøvet indtil Bæltestedet og overstænket med Snavs indtil Skuldrene, og som forlangte at tale med Herr Dechanten angaaende en Sag af yderste Vigtighed. Det var hans Onkels, Biskoppen af Badajoz's Tjener, som i største Hast var sendt efter ham og havde fulgt ham i Hælene lige til Toledo, for at bringe ham den Efterretning, at Biskoppen nogle Timer efter hans Afreise var bleven angreben af et heftigt Slagflod, hvoraf man maatte befrygte de sørgeligste Følger. Dechanten var vred, og bandede (dog, for ikke at vække nogen Forargelse, ganske sagte) baade Sygdommen, den Syge og Buddet, der alle tre kom paa en saa ubeleilig Tid. For at skaffe sig Buddet fra Halsen, befalede han ham, uopholdeligen at vende tilbage til Badajoz, idet han tilføiede, at han selv snarest muligt skulde følge ham. Derpaa fortsatte man Underviisningen saa ivrigt, som om der ikke var nogen Onkel eller noget Slagflod til i Verden.

Nogle Dage derefter fik man nye Efterretninger fra Badajoz; men disse fortjente langt mere Opmærksomhed. Oversangeren og de to ældste Domherrer meldte Dechanten: hvorlunde hans Onkel, den høiærværdige Biskop, var hensovet, for i Himlen at høste Lønnen for sine Dyder; endvidere, hvorlunde Stiftsherrerne, i Overeensstemmelse med Kirkens hellige Lov, havde forsamlet sig og udkaaret ham til Efterfølger paa den ledigblevne Stol; og endelig, hvorlunde man bad ham at ile, for at trøste sin nye Brud, Kirken i Badajoz, med sin Nærværelse. Don Torribio var nærværende, da de Afsendte

holdt deres Tale; og han søgte nu, som en klog Mand, at benytte denne skjønne Leilighed. Han tog den nye Biskop til en Side, og efter en kort Lykønskning, som passede til Omstændighederne, sagde han til ham: at han havde en Søn, der hed Don Benjamin og af Naturen var begavet med en god Forstand og det bedste Hjerte; men da han havde bemærket, at han hverken besad Lyst eller Duelighed til de hemmelige Videnskaber, havde han foresat sig at danne Drengen til en Geistlig. Denne fromme Beslutning havde Gud skjenket en saa god Fremgang, at han nu med stor Glæde hørte, hvorledes hans kjære Søn blev roest som et Mønster for Geistligheden i Toledo. Eftersom nu hans biskoppelige Naade ikke vilde kunne bestyre Dechantembedet tilligemed Bispedømmet, saa vilde han i underdanigst Ydmyghed bede, at han vilde give Don Benjamin den ledige Post. "Ak!" svarede Prælaten noget forvirret, "saa gjerne jeg end ønskede at vise Eder en Tjeneste, er jeg dog ikke i Stand dertil denne Gang. Jeg har en Slægtning, som jeg engang skal arve. Han er en gammel Geistlig, som ikke duer til Andet, end til Dechant, og jeg vilde høiligen fornærme min hele Familie, som jeg elsker indtil Svaghed, dersom jeg afslog ham denne Post. — Men," vedblev han i en venlig Tone, "vil I ikke ledsage mig til Badajoz? Kunde I være saa grusom at forlade mig netop nu, da jeg er bleven sat i Stand til at være Eder nyttig. Nei, min kjære Ven og Lærer, jeg haaber, at I vil blive hos mig og fuldende Eders Discipels Underviisning. Med Hensyn til Don Benjamins Befordring kan I være

ubekymret; den skal fremfor Alt ligge mig paa Hjertet, og tidligt eller sildigt skal jeg gjøre Mere for ham, end selv hans Fader forlanger. En simpel Dechantpost i det Indre af Estremadura er ingen Befordring for en saadan Mands Søn, som I er." Don Torribio fulgte altsaa sin fornemme Lærling til Badajoz. Han beboede nogle af de skjønneste Værelser i det biskoppelige Pallads, og Enhver bukkede for ham, som Bispens Yndling og Uddeleren af de biskoppelige Naadesbeviisninger.

Bispen selv gjorde under en saa duelig Lærers Veiledning hurtige Fremskridt i de hemmelige Videnskaber. Den Iver, hvormed han i Begyndelsen hengav sig til dem, var næsten for stor; men lidt efter lidt vidste han saa godt at indskrænke den og at holde Maade dermed, at hans Lyst til at lære Trolddomskunsten aldeles ikke havde nogen skadelig Indflydelse paa Opfyldelsen af hans bispelige Pligter; thi han troede, at det ikke var nok for en Biskop at berige sin Aand med sjeldne Kundskaber, men at han ogsaa maatte vise Andre Veien til Himlen og bestræbe sig for at bringe gode Gjerninger, som den hellige Læres Frugter, til at fremspire i de Troendes Sjele. Denne kloge Opførsel udbredte saare snart den lærde Prælats Berømmelse over hele Christenheden, og da han mindst tænkte derpaa, blev han udvalgt til Erkebiskop af Compostella. Folket og Geistligheden i Badajoz sukkede, som man kan tænke sig, over Tabet af en saa tro Hyrde; og for at give ham det sidste Beviis paa deres Høiagtelse,

overlode Domherrerne ham eenstemmigen Valget af hans Efterfølger.

Don Torribio forsømte heller ikke ved denne Leilighed at tale for sin Søn. Han bad den nye Erkebiskop om det ledige Bispedømme; men Erkebispen vidste at afslaae ham hans Bøn paa den venligste Maade. Han agtede sin Lærer saa høit! han var saa skamfuld, saa bedrøvet over at maatte negte ham en saadan Ubetydelighed! Men hvorledes kunde han undgaae det? Don Ferdinand de Lava, Contestabilen af Castilien, forlangte Bispedømmet for en af sine Slægtninger. Denne Herre havde tidligere bevüist ham saa mange vigtige Tjenester, at det nu var en uundgaaelig Pligt at give den gamle Velgjører Fortrinet for den nye. En saa streng Jagttagelse af Taknemmeligheden kunde ikke være Don Torribio ubehagelig; thi han maatte kunne forudsee, hvor meget han havde at haabe, naar Raden engang kom til ham, og det maatte ufeilbarligen skee ved første Leilighed. Magieren var saa høflig at troe Eventyret om de gamle Velgjerninger, og glædede sig ret meget over at være bleven tilsidesat for Don Ferdinand. De gjorde sig færdige til Afreisen og ankom til Compostella; men deres Ophold her varede meget kort; thi efter nogle Maaneders Forløb kom en pavelig Overkæmmereer og bragte Erkebispen Cardinalshatten tilligemed en meget naadig Skrivelse, hvori Hans Hellighed bad ham at komme til Rom og med sine Raad staae ham bi i Bestyrelsen af den christelige Verden; ja, hvad mere var, den hellige Fader til-

lod ham at bortgive Erkebiſpedømmet til en Anden efter eget Godtbefindende.

Don Torribio befandt ſig ikke i Compoſtella, da den hellige Faders Geſandt ankom. Han beſøgte ſin Søn, der endnu ſtedſe var Præſt for ſin lille Menighed i Toledo. Ved hans Tilbagekomſt ſparede Prælaten ham for den Ulei-lighed at bede om det ledige Erkebiſpedømme. Han ilede ham imøde med aabne Arme og ſagde: "Min kjære Lærer, jeg bringer Eder to gode Efterretninger iſtedetfor een. Eders Diſcipel er Cardinal, og Eders Søn ſkal ogſaa ſnart blive det, om jeg ellers formaaer Noget i Rom. Jeg havde gjerne paa en kort Tid gjort ham til Erkebiſkop i Compoſtella; men hør nu, hvor ulykkelig jeg er. Min Moder, ſom vi lode blive tilbage i Badajoz, har i Eders Fraværelſe ſkrevet mig et gruſomt Brev til, der kuldkaſter alle mine Planer. Hun vil med al Magt paatvinge mig til Efterfølger Archidiaconen ved min forrige Kirke, Licentiat Don Pablos de Salazar, hendes fortrolige Ven og Skriftefader. Hun truer mig med at døe af Sorg, derſom jeg ikke opfylder hendes Forlangende. Hvad maa jeg ikke befrygte med Hensyn til hendes ſvagelige Helbred, naar jeg giver hende den ringeſte Anledning til Vrede? Sæt Eder i mit Sted og ſiig mig: ſkal jeg fornærme en Moder, ſom jeg elſker ſaa ømt?" Don Torribio var langt fra at misbillige en ſaadan barnlig Kjærlighed. Han bifaldt aldeles Cardinalens Valg, og yttrede ikke den ringeſte Uvillie mod hans Moder. Han fulgte Hans Eminence til Rom; men neppe vare de ankomne der, ſaa døde Paven.

Cardinalerne forsamlede sig i Conclavet; hele det hellige Collegium stemmede for den spanske Cardinal, og han blev Pave.

Efter Kronings-Høitidelighederne erholdt Don Torribio en hemmelig Audients. Han kyssede sin dyrebare Discipels Fødder, og græd af Glæde over at see ham beklæde den pavelige Throne med saa megen Værdighed. Med dyb Beskedenhed talede han om sin lange og trove Tjeneste. Han erindrede Hans Hellighed om de høitidelige Løfter, som han endnu for kort siden havde gjentaget. Han omtalede med nogle faa Ord Cardinalshatten, som han havde ombyttet med den tredobbelte Krone; men istedetfor at bede om denne Hat for Don Benjamin, endte han med en ubegribelig Maadeholdenhed. Han forsikkrede, at han og hans Søn havde frasagt sig alle ærgjerrige Forhaabninger, og at de vilde være tilfredse, naar Hans Hellighed, tilligemed sin faderlige Velsignelse, vildé benaade dem med en liden Velgjerning og tilstaae dem for deres Livstid en maadelig Sum aarligen, som vilde være fuldkommen tilstrækkelig til en Præsts og en Philosophs beskedne Fornødenheder. Under denne lille Tale eftertænkte Paven, hvad han skulde gjøre med sin Læremester. Efter nogen Overveielse fandt Hans Hellighed, at Don Torribio var et unyttigt, ja endog et besværligt Menneske; og da han først var paa det Rene dermed, faldt det ham ikke videre vanskeligt at finde et Svar. Dette lød saaledes: "Vi have med Smerte erfaret, at I under Skin af hemmelige Videnskaber har en afskyelig Omgang med Mørkets og Løgnens Fyrste. Vi formane Eder altsaa faderligen, at I afsone denne uhyre For-

brydelse ved Anger og Ruelse. Endvidere befale vi Eder, inden tre Dage at forlade Kirkens Gebeet; i modsat Fald vil man overlevere Eder til den verdslige Arm og Straffen paa Baalet."

Uden at forfærdes gjentog Don Torribio sine tre magiske Ord, aabnede Vinduet, og raabte saa høit, han kunde: "Hyacinthe, sæt blot een Agerhøne paa Stegespiddet; Hr. Dechanten spiser ikke med mig." — Dette var et Tordenslag for den indbildte Pave. Han vaagnede op af den fortryllede Tilstand, hvori han strax i Begyndelsen var bleven sat ved de tre magiske Ord. Istedetfor at være i Vaticanet, blev han vaer, at han befandt sig i Don Torribios Cabinet i Toledo. Han saae endog paa Uhret, at der endnu ikke var forløbet nogen heel Time, siden han havde betraadt dette forhexede Værelse, i hvilket man havde saa skjønne Drømme. I mindre end en Time havde han troet at være bleven Magier, Biskop, Erkebiskop, Cardinal og Pave, og fandt nu tilsidst, at han ikke var Andet, end en Nar og et utaknemmeligt, ondskabsfuldt Menneske. Alt var Bedrag, med Undtagelse af Prøverne, som han havde givet paa sin Falskhed og sit slette Hjerte. Han gik bort, uden at sige et Ord, fandt sit Muulæsel, hvor han havde forladt det, og vendte tilbage til Badajoz, lige saa klog i den sorte Kunst, som han havde været tilforn.

Hassan.

Da Chalifen Almalik foretog sin første Valfart til det hellige Huus i Mekka, morede det ham at gaae ukjendt i Pilegrimsdragt omkring i Staden. Han besad et høimodigt Hjerte og en uhyklet Fromhed; han opsøgte altsaa i Stilhed de Nødlidende, for ved Velgjerninger at lindre deres Kummer og dermed at bevise sin Andagt. Saaledes forklædt traadte han engang ind til en fattig Haandværksmand, der sad ved sit Arbeide og sang en lystig Vise. Hans Ansigt vidnede om Sundhed og Tilfredshed, i hans Huus herskede Orden og Reenlighed. Hassan, saaledes hed denne tilfredse, fattige Mand, modtog Pilegrimen venligt, bevertede ham med Forfriskninger, og begyndte en munter Samtale. Almalik var høiligen forundret over i denne usle Hytte at finde (saaledes syntes det ham) den Lykkeligste i sit Rige; han kunde ikke nokſom beundre, ikke nokſom høre og see, hvorledes Livets sande Lykke boede i denne skjulte Vraa. Endelig sagde han: "Hassan, jeg har fattet Godhed for dig, og jeg vilde gjerne give dig et Beviis paa min Kjærlighed. Har du med den Lykke, som boer i dit Indre, endnu Noget at ønske?" Hassan svarede smilende: "Hvad skulde jeg ønske? Jeg er sund og frisk, den ene Dag er for mig lige saa klar som den anden, jeg vaagner om Morgenen med Fuglenes Sang, med dem begynder og ender jeg mit Arbeide; dette forskaffer mig et bequemt Udkomme; jeg er tilfreds; hvad fattes mig altsaa, og hvad kunde ogsaa

du give mig, stakkels godhjertede Pilegrim?" Venligt betragtede Almalik ham, og afkastede sin Pilegrimskappe, som han bar over sine andre Klæder. "Jeg er Almalik, de Troendes Behersker," sagde han, "see her Chalifens Kjortel og Prophetens hellige Signetring." Maalløs styrtede Hassan ned for Herskerens Fødder, men Chalifen rakte ham kjærligen Haanden. "Hassan, staa op," sagde han, "du er lykkeligere, følgelig ogsaa større end jeg." — "Herre," svarede denne, "jeg skulde være lykkeligere end du? En Orm er jeg i Sammenligning med dig. Dit Vink kan skjenke Lykke og udbrede Elendighed, naar du vil." — "Tro ikke det," afbrød Almalik ham, "jeg formaaer ikke at give Lykksalighed, men vel uden mit Vidende at røve den. At straffe Lasten, at holde Ondskab og Undertrykkelse i Tømme, det er min Pligt; saa vidt naaer ogsaa min Magt, og ikke videre. All min Vælde er intetbetydende, naar den skal uddele sand Lykke eller belønne Dyden. Formaaede jeg dette Sidste, saa vilde jeg først belønne den hos dig. Men see! ogsaa du er ophøiet over min Magt; med dit Livs Simpelhed vilde jeg berøve dig dine skjønne Dage, saasnart jeg bebyrdede dig med Rigdom eller Høihed, det Eneste, som jeg har i min Haand." Med disse Ord stod Chalifen op, befalede Hassan at fortie, hvem han var, og begav sig bort.

Fra dette Øieblik af var Hassans Lykke tilintetgjort. Attraa efter Ære og Rigdom bemægtigede sig hans ellers saa sorgløse Hjerte. Han harmedes over, at han ikke bedre havde benyttet det kostbare Øieblik og forskaffet sig en glimrende Stilling. Hans ringe Stand var ham til Byrde; han drømte

om Haver, Palladser og Tjenere, forsømte, medens han tænkte paa disse Fostre af sin Indbildningskraft, sit Arbeide, blev Dag for Dag fattigere og mere utilfreds, og lignede næsten allerede en Betler, da Chalifen efter et Aars Forløb igjen kom til Mekka og med et Slags Utaalmodighed besøgte sin Lykkelige. Han traadte ind i hans Bolig og vilde netop til at hilse ham venligen, da hans Gjestevens forandrede Tilstand faldt ham i Øinene. "Hassan!" udbrød han, "hvorfra kommer denne frygtelige Forandring, som jeg bliver vaer hos dig?" Snart erfarede han til sin Skræk, at han selv havde været den ulykkelige Aarsag dertil. Medlidende betragtede han den Elendige; og som om han gjorde sig selv en hemmelig Bebreidelse, sagde han med veemodig Deeltagelse: "Stakkels Hassan, Synet af mig har berøvet dig mere, end al min Magt kan gjengive dig. Men forat du ikke skal sige, at Almalik er uretfærdig, vil jeg i det mindste, saavidt jeg formaaer, tilfredsstille dit Hjertes Ønsker, som jeg af Uforsigtighed har opvakt hos dig. Staa op og følg mig." — Hassan kyssede Sømmen af den høimodige Chalifs Klædning, og flyede bort fra sin usle Bolig, i hvilken han saa mange Aar havde levet lykkelig, ligesom man undflyer en Løves Hule. Han fulgte Fyrsten til Caravanseraet, hvor han opholdt sig, og derfra til Bagdad. Almalik gav den Bedaarede et Værelse i sit eget Pallads; han lod ham opvarte af sine Slaver, bringe Mad fra sit Taffel og ugentlig af Skatkammeret udbetale en Sum, der langt oversteg den nye Hofmands dristigste Forventninger. Saaledes henrandt de første Uger, og Hassan var ude af sig

selv af Glæde; han gik omkring som i Drømme, og ansaae sig for det lykkeligste Menneske paa Jorden. Men snart begyndte han at kjede sig midt i denne Herlighed. De lækkreste Retter spiste han, uden at smage deres Sødhed; thi blot Hungeren er Maaltidets Kryderie; han hvilede paa kostelige Tæpper, uden at kunne sove, thi Søvnen er blot den Mødige huld. Allerede sukkede han i Stilhed over Tabet af sin Munterhed, da Almalik pludseligt døde midt i sin Regjerings Glands og i sit Livs Sommer; og med ham havde Hassans hele Vellevnet Ende. Abubekir, som besteg Thronen efter Almalik, jog den unyttige Gjest ud af sit Huus.

Bedøvet og nedslagen vankede denne Forkjelede nu om; han vilde vende tilbage til Mekka, og vovede det ikke; thi han skammede sig ved at lade sig see der i sin Armod og at være til Spot for sine gamle Bekjendtere; men Forsynets Engel, der stedse revser vort Hjertes Daarskaber med den mildeste Straf, havde endnu ikke forladt ham; han ledede nu den Forvildedes Fjed til en Enebærs Hytte, hvis Besidder ved sin Viisdom skulde gjengive ham den Lykksalighed, som hiin gode Sultan havde berøvet ham.

Hungrig og tørstig ankom han der, og Oldingen modtog ham med broderlig Barmhjertighed. Han gav ham Mad og Drikke, spurgte om hans Tilstand, og aflokkede hans saarede Hjerte en fuldstændig Fortælling om hans Livs Begivenheder. "Vær ved godt Mod," sagde han, efter at have hørt Alt, "vær ved godt Mod, min Broder, din Lykksaligheds Kilde er endnu ikke udtørret. Den rinder endnu for dig, uagtet du

har forsmaaet den." Han bad den Ulykkelige at blive hos ham, overgav ham sin lille Have, og vænnede ham derved uformærkt igjen til Maadeholdenhed og Arbeide. Han fortalte ham sin egen Historie, som lærte ham, at ogsaa han ikkun altfor meget havde erfaret Lykkens Bedrag og den Lede, som ørkesløs Høihed fremkalder, at ogsaa han var bleven saaret af stolte Lidenskabers Torne, og at han ikke var bleven tilfreds, førend han havde omskabt denne skjulte Afkrog af Verden til en Have for sig, og lært at finde sin Lykke i sig selv. Ligesom den venlige Aftenrødes blide Dug vederqvæger de af Solen forbrændte Marker, saaledes oplivede den fromme Eneboers Lærdomme vor Uerfarnes Hjerte, og inden faa Dages Forløb var han et ganske andet Menneske. Han følte sig stærk nok til at vende tilbage til sin forladte Hytte, paany at begynde sit forrige Arbeide, og derved at gjenvinde sin gamle Lykksalighed. Havde nu ogsaa tre Sultaner banket paa hans Dør og tilbudt ham deres Herligheds Skatte — med freidigt Mod vilde han have forsmaaet dem; thi han erkjendte, at Almalik, havde sagt Sandhed, da han kaldte ham med hans Flid og Armod, hans Sundhed og tilfredse Maadeholdenhed, den Lykkeligste i sit Rige.

Religionens Magt.

Da Chalifen Hussain, en Søn af den store Ali, engang sad til Bords, lod en af hans Slaver uforsigtigen en Skaal med sydende Riis falde paa hans Hoved. Opbragt saae Chalifen paa Slaven, der skjælvende og bævende kastede sig ned for hans Fødder og sagde følgende Ord af Koranen: "Paradiset er skabt for dem, som tilbageholde deres Vrede og betvinge den." Rolig svarede Hussain: "Jeg er ikke vred." — Slaven vedblev i det samme Vers: "Og som tilgive dem, der have fornærmet dem." Uden at see sig om sagde Hussain: "Jeg tilgiver dig." Slaven talede videre: "Og Gud elsker fremfor Alle dem, som gjengjelde Ondt med Godt." Hussain rakte ham venligt Haanden: "Nu da! staa op! jeg skjenker dig Friheden og firehundrede Sølvdrachmer." Rørt omfavnede Slaven hans Knæe. "O Herre!" udbrød han, "du ligner det ædleste Træ; det laaner sin Skygge og skjenker sin Frugt selv til den, der med fræk Haand slynger Stene imod det."

Mirzas andet Syn.

Med nedbøiet Hoved gik jeg ved Euphrats Bredder og sørgede. Solen dalede ned mod Bjergene, og alle Skabninger

glædede sig over den milde Glands, hvormed den smykkede Jord og Himmel; kun jeg alene var bedrøvet. "Nei!" sagde jeg, "der vaager intet guddommeligt Forsyn over Menneskene; de ere Orme uden Navn, og Ingen bekymrer sig om deres Nød. Gaaer det ikke den Onde vel, medens den Gode vansmægter i Elendighed?" Saaledes talede jeg, satte mig ned under et Palmetræ, saae i Flodens forbirullende Bølger og græd. Dagen var henrunden, og Nattens Tusmørke brød frem, uden at jeg mærkede det. Paa engang saae jeg mig omgiven af en straalende Glands; Strøm og Buske oplystes som om Middagen; en Gysen gjennemfoer mig; jeg slog mine Øine op, og en Yngling i sneehvidt Klædebon stod for mig og sagde: "Mirza, jeg er Albunoh Sahareddin, en Tjener ved den Eviges Throne og hans Hemmeligheders Fortolker. Han har hørt dine Klager og sendt mig, for at belære dig. Staa op og følg mig."

Han greb min høire Haand, og jeg svævede hen over Sletten; Strøm og Dal svandt bort for mit Blik, og foran mig hævede sig et høit, steilt Bjerg, hvis Tinde berørte Stjernerne. "Denne Klippe," sagde Aanden, "er det Bælte, der omgiver den Eviges Beslutninger, og som ingen Dødelig uden guddommelig Bistand kan naae." Jeg studsede endnu ved den uoverskuelige Høide, da en mild Vind løftede os op ad den, ligesom Fuglen hæves paa sine lette Vinger. I lang Tid stege vi opad, førend det dybtliggende Land aldeles forsvandt for vore Blik, og atter længe, førend vi naaede Toppen. Endelig svævede vi, bestinnede af Stjernernes Lys, over

Bjergets sølvstraalende Ryg. En yndig Slette laae for mig, og jeg troede at være i de hedenfarne Saliges Hjem. "Dette er Skjebnens Mark," sagde Aanden, "betragt den nøie." Tusinde Bække snoede sig i utallige Bugter mellem skjøntfarvede Blomster og frodige Træer, og tabte sig i Fjeldene, som paa alle Sider indesluttede dem. De havde alle deres Udspring fra Midten af, hvor et gyldent Tempel hvilede paa Sapphirsøiler og trindt om sig udbredte en Straaleglands lig Morgenrøden.

Vi vandrede hen imellem Bækkene, men jeg kunde ikke blive klog paa deres Løb; thi de snoede sig mellem hinanden, som Silketraadene i et kunstigt vævet Stykke Tøi. Vi nærmede os Templet; Portene aabnede sig for os, lode os træde ind og lukkede sig igjen. "Her skal du lære at indsee", sagde Aanden, "at dine Tvivl angaaende Forsynet ere uretfærdige." Saaledes talede han, berørte mine Øine og forsvandt. Jeg stod under en Hvælving af klart Krystal, der rundt omkring lignede et Speil. I Midten hævede sig et Alter, hvorpaa der brændte en hvid Lue, hvis Straaler fra alle Sider kastedes tilbage og udbredte det klareste Lys i Hvælvingen.

En ærefrygtsfuld Gysen gjennemtrængte mit Hjerte; jeg knælede ned paa Alterets Trin og bad. Da hørte jeg en Stemme, som sagde: "Staa op, Mirza, og see." Jeg slog Øinene op og saae:

En ung Kone sad under et Palmetræ med en diende, blondlokket Dreng. Hun strøg med Haanden hans bløde Haar, og hendes Blik hvilede med Kjærlighed paa hans skjønne

Ansigt. Endelig bøiede hun Hovedet, lukkede Øinene og slumrede ind. Drengen løftede sin lille Haand op og vilde lægge den om Moderens Nakke, men rørte ved en Slange, som i det Samme snoede sig op ad Palmetræet. Dyret foer opbragt tilbage og bed Drengen, saa at han døde.

"Af!" udbrød jeg, "hvad har denne uskyldige Qvinde forbrudt, at hun paa en saa ynkelig Maade skulde miste sin Søn?" Da sagde Stemmen: "Vend dig om og læs!" Jeg vendte mig om, og saae bag ved mig en sort Tavle, hvorpaa der stod følgende Ord: "Moderen bærer Synd paa sit Hoved, og af overdreven Kjærlighed vilde hun have opdraget Drengen til et slet Menneske."

Sørgmodig vendte jeg mig om; men Maleriet var forsvundet af Krystallet, og et andet stod der i dets Sted. Abdallah, min dydige Ven, laae halv nøgen paa usselt Straa. Ved Siden af ham laae hans fem smaae Børn. Sygdom og Mangel havde afbleget deres Kinder og udslukket deres Øines Ild. Alle strakte jamrende deres Hænder op mod Faderen, og deres blege Mund sagde: "Fader, giv os Brød."

Jeg kunde ikke udholde dette Syn; jeg tilhyllede mit Ansigt, og bøiede mit Hoved ned mod Alterets Trin. Da raabte Stemmen: "See endnu en Gang derhen, og døm rigtigen." Jeg slog Øinene op, og saae min Vens fem Børn iførte kostbare Klæder. De stode omkring deres Faders Grav, bestrøede den med Blomster, og erindrede sig hans Dyder, hvortil han ogsaa havde opdraget dem. De gik Haand i Haand tilbage, ledsagede af en Mængde Mennesker, som lydeligt vel-

signede dem og ærede dem som de Ædleste i Landet. Ved dette Syn randt Glædestaarer ned over mine Kinder. Jeg vendte mig om til Tavlen og læste: "Rigdom vilde have gjort Abdallahs Børn stolte og onde; men saaledes bliver Faderens Dyd belønnet ved Børnenes Lykke."

Jeg glædede mig endnu over det, jeg nys havde skuet, da jeg i Krystallet saae min afdøde Broders Datter Thirzah med hendes dydige Gemal Tarick. De stode i Salen i deres Huus, og udstyrede sex fattige Nygifte med Brudegaver; thi de havde lovet, hvert Aar at gjøre dette paa deres Brylupsdag, forat Andre ogsaa kunde blive deelagtige i deres Lykke. Ynglingerne og Pigerne gik nu bort med rige Gaver, og lode de to Lykkelige være alene. "Min Elskede," sagde Tarick, "hvor jeg beundrer din huldе Sjel! du bortgiver dine skjønne Klæder, og ifører dig, som Lilien, den simpleste Prydelse." — "O Tarick! du er min Prydelse og min Krone." — "Hvo vilde kunne smykke den yndige Rose? Er den ikke Dronningen for Blomsterne paa Marken?" — "O, smigre mig ikke! jeg elsker Violen i Dalen; den udbreder Vellugt ved sin kjærlige Aande, og skjuler sit Hoved i Græsset." Saaledes talede deres Miner, og faderlig Glæde gjennemtrængte mit Hjerte, — da pludselig Loftet i Salen styrtede ned og begravede dem begge under Gruset.

Veemodig kastede jeg mig ned paa mit Ansigt, udbrød i lydelige Klager, og vædede Alterets Trin med mine Taarer. Længe laae jeg og græd, indtil endelig Stemmen raabte: "Mirza! sørg ikke mere." Engstelig hævede jeg mit Die op

til Tavlen og læste: "Det kortlevende Menneske seer blot det Nærværende; men Guds Viisdom skuer ogsaa ind i Fremtiden. Døden frelste dine lykkelige Børn fra en hurtigt indbrydende Ulykke, som allerede nu opstiger for dine Øine; thi Indvaanerne i din Fædrenestad begaae himmelraabende Synder."

Skjælvende vendte jeg mig om og saae i Krystallet. Mit Fødelands gamle, ærværdige Konge laae paa en Sopha og slumrede. Ved Siden af ham stode tolv Drenge, klædte i blaat Gevandt. Det var hans gode Gjerningers Engle; enhver af dem holdt en Vifte i Haanden og tilviftede ham sød Slummer. Da kom Kongens Søn listende med sagte Skridt. Hans Ansigt og Hænder vare sorte, og hans Øine flammede lig røde Luer. Han tog sin Faders Bæger og gjød Gift deri. Kongen vaagnede; han vilde lædske sig, drak af det forgiftede Bæger og døde. Et dybt Suk trængte sig frem af mit Bryst, da Maleriet pludselig forandrede sig. Den nye Konge drog ud med en Armee; en anden Hær rykkede imod ham, slog ham paa Flugten og beleirede hans Hovedstad. Murene bleve bestegne, alle Indbyggerne mishandlede og myrdede; det hele Land blev ødelagt, og Fadermorderen hængt i et Træ.

Mit Hoved sank ned paa mit Bryst, min Sjel sørgede over mit Fædrelands Ødelæggelse, mine Øine stirrede taareløse, og den bittre Sorg havde sløvet min Følelse, da en yndig Musik vækkede mig. Mit Hjerte var blevet saa let, som Svalens Flugt, og glædede sig over den skjønne, mangfoldige Sang, der lød fra alle Sider. Jeg slog Øinene op, og saae

i Krystallet en deilig Egn. Oldinge, Ynglinge og Børn vandrede om i de grønne Gange, dandsede i glade Rækker, eller plukkede Blomster i Græsset. Fuglene sang til Træernes sagte Susen, Bækkene rislede til Drengenes og Pigernes Sange, og Alt aandede Glæde. Thirzah og Tarick sad i en Løvhytte af blomstrende Myrther, og flettede Krandse af Roser og Violer, medens en Mængde elskværdige Børn prydede Løvhytten med Blomsterkrandse. Jeg saae min Ven Abdallah, den gode, gamle Konge og saa mange Andre, som i dette skjønne Land glædede sig ved deres erhvervede Dyder og forglemte det jordiske Livs overstandne Smerte. Jeg ønskede mig hen til dem, da Synet forsvandt og den forrige Stemme sagde: "Først i Evigheden bliver den lidende Dyd fuldkommen belønnet; derfor gaa, Mirza, og ær Forsynets Veie ogsaa der, hvor de synes dit svage Øie uretfærdige."

Jeg vaagnede, og befandt mig under Palmetræet ved Euphrats Bredder, uvis, om jeg havde drømt eller havt et virkeligt Syn; men mit Hjerte var vederqvæget og min Aand opklaret.

Abdallah.

En gammel, ærværdig Dervisch overnattede paa en af sine fromme Pilegrimsvandringer hos en fattig Enke i Balsoras Forstad. Den Venlighed, hvormed den fattige Kone bever-

tede ham, indtog hans Hjerte; han vilde gjengjelde hende den, og sagde ved Afskeden: "Jeg seer, kjære Søster, at I er fattig. Det vilde falde Eder vanskeligt, ved Eders Arbeide at fortjene saa Meget, som der udkræves til Eders Søn Abdallahs Opdragelse. Vil I betroe mig Drengen, saa vil jeg bære Omsorg for hans Opdragelse." Enken, der i mange Aar havde kjendt Dervischen som en hellig Mand, modtog med Glæde dette Tilbud, og gav ham sin Søn med. Tre hele Aar gjennemreiste de Asiens skjønneste Lande og folkerigeste Stæder. Dervischen behandlede Abdallah som sin egen Søn, han underviste ham i allehaande nyttige Ting, og da han faldt i en farlig Sygdom, pleiede han ham med faderlig Kjærlighed. Abdallah talede ved enhver Leilighed om sin Taknemmelighed; men Dervischen pleiede kun at svare: den sande Taknemmelighed bestod ikke i Ord, men i Gjerninger; der vilde nok komme den Tid, da han fik Leilighed til at lægge sin gode Tænkemaade for Dagen.

En Dag kom de paa deres Reiser til en øde Egn. "Min Søn," tog Dervischen Ordet "nu kan du give mig et Beviis paa din Kjærlighed. I dette Fjeld ligger en kostelig Skat begraven, som er os bestemt, dersom du vil adlyde mine Ord." Abdallah forsikkrede høitideligen, at han var beredt til at vove Livet for sin Velgjører. Da Dervischen havde erholdt dette Svar, slog han paa Klippen med sin Stav. Fjeldet aabnede sig. "Gaa derind, min Søn," sagde Dervischen. "Naar du er kommen et Stykke ned, vil du finde en Jernlysestage med tolv Arme; tag den til dig, men rør Intet af de øvrige Kost-

barheder, som ligge ved Siden af den. Læg nøie Mærke til, hvad jeg siger dig! Tag intet Andet, end Lysestagen; thi det Øvrige er ikke os bestemt. Tænk paa, min Søn, at dette maaskee er den eneste Leilighed, ved hvilken du kan bevise mig din Lydighed og Kjærlighed." Abdallah lovede Alt, og gik modig ind i Bjerget; men saasnart han saae Kostbarhederne, som laae ved Siden af Lysestagen, bleve hans Øine forblindede. Han glemte Dervischens Advarsel, og fyldte sine Klæder med det Guld og de Ædelstene, hvormed Hulen var overstrøet. Imidlertid lukkede Fjeldet sig igjen. Mørket, der paa een Gang omgav ham, gjorde ham frygtsom, han greb hurtigt efter Lysestagen, og famlede hid og did i Mørket, for at finde en Udgang af Hulen. Efter lang Søgen bemærkede han en svag Lysning; han gik efter den, og kom igjen ud i det Frie. Han saae sig om, men Dervischen var der ikke mere, og til sin Forundring befandt han sig i Nærheden af Balsora, hvor hans Moder boede. "Lad Dervischen være, hvor ham lyster," tænkte han; "jeg er nu rig nok til at kunne leve uden ham."

Hans Moder spurgte ved hans Ankomst strax efter den hellige Mand. Abdallah fortalte hende sine Begivenheder, og endte med de Ord, at han ikke mere behøvede den Gamle, og at han nu nok selv skulde sørge for sin Fremtid. Han rykkede frem med sine Skatte, og udkastede allehaande Planer, hvorledes han vilde anvende disse Rigdomme. Hans Moder blev ligeledes forblindet af Kostbarhedernes Glands, og uden at tænke mere paa den hellige Dervisch, betragtede

hun dem som en Eiendom, hendes Søn havde erhvervet sig ved sit Mod og sin Klogskab. Hun stod fornøiet ved Siden af ham og talte Guldstykkerne og Diamanterne, da paa een Gang Alt, med Undtagelse af Lysestagen, igjen forsvandt. "Ak!" begyndte Moderen grædende, "vi have fortørnet den hellige Dervisch. Han har blot villet prøve os, om vi vare taknemmelige; men da vi glemte ham, har han igjen berøvet os sine rige Gaver. Bring ham Lysestagen, min Søn; muligen kan du derved formilde hans Vrede."

Abdallah, som ikke havde arvet noget af sin Moders frygtsomme Fromhed, satte sig i en Krog og forbandede baade den Gamle og Jernlysestagen. "Det er ogsaa noget Smukt, som han der har ladet mig beholde!" sagde han. "Jeg vover mit Liv for at tilfredsstille hans Egensindighed, og han begynder oven i Kjøbet at gjøre sig vred, og tager, hvad der ikke er hans, hvad jeg møisommeligen har erhvervet mig. Min Moder maa sige, hvad hun vil; mig synes Manden snarere at være en Troldmand, end en Helgen."

Imidlertid var det blevet mørkt. Moderen antændte en liden Olielampe og satte den paa Bordet. Abdallah vilde give den en beqvemmere Plads og hængte den paa en af Armene af den store Jernlysestage. Pludselig kom en Dervisch i en lang bruun Klædning tilsyne. Han dreiede sig et Qvarteerstid saa hurtigt omkring, som en pidsket Top, kastede en Asper paa Bordet og forsvandt. Abdallah loe over dette Syn, og prøvede det den følgende Aften med alle tolv Arme, som vare paa Lysestagen. Han satte en Væge i hver af dem,

og antændte dem. Tolv bruunklædte Dervischer kom tilsyne, dreiede sig et Qvarteer om i Kredse og forsvandt, efterat enhver af dem havde lagt en Asper paa Bordet. Ved ethvert nyt Forsøg kom de igjen; men mere end een Gang hver Aften kom de ikke. Denne daglige Indtægt var tilstrækkelig til Moderens og Sønnens tarvelige Underholdning; men den korte Besiddelse af de forsvundne Rigdomme havde i deres Hjerter efterladt en smertende Braad, som hver Dag paany fremkaldte Længselen efter at have mere. Abdallah kunde med disse tolv Aspere ikke udføre blot en eneste af sine mange Planer. Han begyndte desaarsag at overveie, om det ikke var bedre, at han bragte den gamle forrustede Lysestage til Dervischen, som derfor i det mindste vilde give ham de forsvundne Kostbarheder tilbage — derom tvivlede han ikke, — da han havde agtet denne Lysestage høiere, end alle de øvrige Rigdomme, som laae i Klippehulen. Da hans Moder billigede denne Beslutning, afreiste han strax den følgende Morgen med Lysestagen. Han havde hørt af Dervischen, at han hed Abunadar og boede i Staden Magrebi; derfor blev det ham ikke vanskeligt, med de Reisepenge, som han daglig fik ved Hjelp af Lysestagen, at finde den hellige Mand.

Da han kom til Magrebi, spurgte han, hvor den fromme Abunadar boede. Denne var saa bekjendt i Staden, at Børnene kunde vise ham hans Huus. Ti Dørvogtere holdt Vagt ved Indgangen, Forgaarden vrimlede af Slaver og Tjenere, og Huset selv lignede mere en Fyrstes Pallads, end en Dervisches Bolig. Abdallah vovede ikke at gaae videre. "Enten

have Folk misforstaaet mig," sagde han, "eller man har villet have mig, som Fremmed, til Bedste." Han vilde netop til at vende om igjen, da en Slave traadte hen til ham og sagde: "Vær velkommen, Abdallah; min Herre har allerede længe ventet paa dig, og jeg skal strax føre dig til ham." Han bragte ham ind i en prægtig Sal, hvor Dervischen sad paa en Sopha i sin sædvanlige brune Klædning. Abdallah, blendet af den Pragt, som fra alle Kanter straalede ham imøde, kastede sig ned for Dervischen, og lagde Lysestagen for hans Fødder. "Du vil bedrage mig, min Søn," sagde Abunadar til ham. "Jeg læser i dit Hjerte, du kommer ikke til mig af Kjærlighed og Taknemmelighed, men du tænker at vinde ved din Gave. Jeg er overbeviist om, at du ikke vilde have bragt mig Lysestagen, dersom du havde kjendt dens Kraft. Jeg vil i det mindste vise dig, hvorledes man kan bruge den." Han satte i hver af de tolv Arme et Lys, og tændte dem alle. De tolv Dervischer kom frem, og bare sig ad som sædvanligt. Da de i nogen Tid havde dreiet sig omkring, tog Abunadar en Stok, og gav enhver af dem et dygtigt Slag. De stode alle stille, og forvandlede sig til lige saa mange store Hobe Zechiner, Diamanter, Smaragder og andre Ædelstene. "See," sagde han til Abdallah, "paa den Maade kan en Kjender benytte Lysestagen; imidlertid er det ikke i denne Hensigt at jeg har stræbt efter dens Besiddelse. Den er et Arbeide af en Viis, hvis Minde jeg ærer; og da jeg finder en Fornøielse i at samle paa slige sjeldne Mesterstykker, ønskede jeg ogsaa at besidde dette, som et af de allersjeldneste.

At dette er sandt, derom kan du overtyde dig med egne Øine. Her har du Nøglen til mit Skatkammer; besee mit Forraad, og sig mig saa, om ikke en Dødelig, selv om han var den Allergjerrigste, nok kunde lade sig nøie dermed."

Abdallah adlød. Sex store Hvælvinger, som grændsede til hinanden, vare opfyldte med saa mange og sjeldne Kostbarheder, at han ikke vidste, hvilke han først og meest skulde beundre. "Jeg Daare!" sagde han ved sig selv, "hvorfor har jeg bortgivet Lysestagen? Hvor let kunde jeg ved et Tilfælde have lært, hvorledes man skal bruge den? Nu maa jeg langtfra betragte en Andens Rigdom, da jeg kunde være lige saa rig, naar jeg havde været klogere." Han vendte tilbage. Abunadar læste hans Tanker paa hans Pande, men lod som han Intet mærkede. Han behandlede ham meget venligt, beholdt ham nogle Dage hos sig, og bevertede ham som sin bedste Ven. Da den syvende Dag nærmede sig sin Ende, kaldte han ham til sig og sagde: "Halvdelen af de Skatte, som du har seet i mit Huus, har jeg arvet efter min Fader; det Øvrige har jeg selv samlet, ikke fordi jeg er gjerrig, men fordi jeg neppe bruger Tiendedelen af mine Indkomster til Livets Ophold. Da jeg allerede i min Ungdom indsaae, at Rigdom hverken gjør Mennesket bedre eller lykkeligere, men at det er Daarskab igjen at adsprede det Samlede, saa levede jeg, som om jeg ikke var rig. Jeg klædte mig som en Dervisch, reiste mange Aar omkring, og søgte at blive visere ved at betragte de menneskelige Daarskaber. Jeg vandrede tre Gange paa min Fod til Mekka, og levede som den fattigste

Pilegrim. De Ulykkelige, som jeg traf paa, gav jeg blot saa Meget, som de behøvede til deres nødtørftige Udkomme; fordi jeg troer, at Arbeide og det, at erhverve Livets Ophold ved egen Kraft, gjøre Menneſket lykkeligere, end Lediggang. Aarene henrandt uformærkt, og det Øieblik, da jeg skal forlade Verden lige saa nøgen, som jeg kom ind i den, rykker stedse nærmere. Jeg havde ingen Børn, og ønskede dog at efterlade mit Fædrenegods til en Arving, som kunde bestyre det med Viisdom og Maadeholdenhed. Det gjør mig ondt, at du ved din Utaknemmelighed har skuffet min Forventning. Imidlertid haaber jeg, at min Aabenhjertighed og det, som du hidtil har erfaret, skulle helbrede dig for denne skændige Last. Jeg vil ikke opholde dig længere; du kan gaae igjen. Til Tegn paa min Erkjendtlighed for den lange Reise, du har foretaget for Lyseſtagens Skyld, som jeg saa meget ønskede at besidde, vil du i Morgen udenfor mit Huus finde den skjønneste af mine Heste. Den er din, saavelsom Slaven, der fører den. Desuden skjenker jeg dig endnu tvende Kameler, som du selv kan belæsse, saa rigt som du vil, med Guld og Ædelstene af mit Skatkammer." Abdallah takkede for disse kostbare Gaver, og gik til Sengs, fuld af utaalmodig Længsel efter den følgende Dag.

Han kunde ikke sove den hele Nat, og tænkte ei paa Andet, end den vidunderlige Lyseſtage. "Uden mig," sagde han, "vilde Abunadar ikke have faaet den. Med Livsfare henter jeg den ud af Fjeldet; da jeg har den i min Haand, gjør jeg en besværlig Reise, overbringer min Eiendom i al

Ydmyghed, og modtager derfor to gamle Kameler belæssede med en Smule Guld og Ædelstene. Abunadar er den Utaknemmelige, ikke jeg; Lysestagen giver ham i et eneste Øieblik Mere, end sex Kameler kunne bære. Hvorfor skulde jeg ikke tage min Eiendom tilbage, da min Høflighed bliver lønnet saa slet?" Saaledes talede han, og fattede det Forsæt hemmeligen at borttage Lysestagen, hvilket uden Vanskelighed lod sig gjøre, da Abunadar havde givet ham Nøglen til Skatkammeret. Han tog Lysestagen, og skjulte den i en af de Sække, som han havde fyldt med Guld og Ædelstene. Han bragte den høimodige Abunadar Nøglen tilbage, tog Afsked med ham, og reiste bort med Hesten, Slaven og de to belæssede Kameler.

Da han endnu var to Dagreiser borte fra Balsora, solgte han Slaven og kjøbte en anden, forat Ingen skulde erfare, hvorfra han havde sin Rigdom. Ved hans Ankomst ilede hans Moder ham imøde med nysgjerrig Glæde; men han var saa sysselsat med at pakke sine Skatte af, at hun kun fik ganske korte Svar paa sine Spørgsmaal. Fremfor Alt sørgede han for at bringe Lysestagen til et afsidesliggende Kammer; thi han brændte af Utaalmodighed efter at see Dervischernes Forvandling. Han tændte tolv Lys og satte dem i Stagen. Dervischerne kom tilsyne og dreiede sig omkring. Han havde allerede en Stok i Beredskab, og da han meente, at Trolddommen laae i Slagets Styrke, gav han enhver af dem et dygtigt Drag; men ulykkeligviis havde han ikke bemærket, at Abunadar holdt Stokken i den venstre Haand, da

han slog, og tog den, som han pleiede, i den høire. Dervischerne forvandlede sig derfor ikke til Guld og Ædelstene, men trak Knortekjeppe frem under deres lange brune Klæder, og sloge saa længe og saa vældigt løs paa den utaknemmelige, troløse Abdallah, at han sank halvdød til Jorden. De forsvandt, og førte Sækkene, Kamelerne, Hesten, Slaven og Lysestagen bort med sig.

De tre Sønner.

Togktamisch, en rig Tartar, som med sin eneste Hustru Turkan-Katan havde tre Sønner, overleverede Dagen før sin Død Stedets Cadi et forseglet Testament, hvori den af hans tre Sønner, der kunde tilveiebringe det bedste Beviis for at han var Togktamisch's Søn, var indsat til Arving af alle hans Eiendomme. De tre Brødre indfandt sig hos Cadien og fremførte deres Beviser. De syntes alle Tre at have lige Ret til Arven; thi de beraabte sig alle paa deres endnu levende Moders Vidnesbyrd. Cadien vidste ikke at hjelpe sig i denne indviklede Sag, og foredrog den for Sultan Togrul, der netop kom i den offentlige Forsamling, forat han kunde afgjøre den. Sultanen var i Begreb med at gaae paa Jagt; derfor befalede han de Stridende ufortsvet at hidbringe deres Faders balsamerede Liig. Han lod det opstille

i en temmelig lang Afstand; da dette var skeet, rakte han den ældste Søn sin Bue og sagde: "Den af Eder Tre, der med sin Piil træffer Faderen lige i Hjertet, skal blive erkjendt som Togktamisches Søn og Arving, siden det ikke er muligt at afgjøre denne forviklede Strid paa nogen bedre Maade." Den ældste Søn sigtede, og hans Piil traf i Faderens Bryst. Den anden tog Buen, og traf lige saagodt. Nu spændte den yngste Buen; men idet han skulde lægge an, sank den ud af hans Hænder; han brast i Graad, kastede sig ned for Sultanens Fødder og sagde: "Herre, vredes ikke, fordi din Slave vægrer sig ved at adlyde din Befaling. Men det stod saa levende for min Tanke, hvor mange Velgjerninger jeg har nydt af min Fader. Han elskede mig saa ømt, han gjorde mig saa meget Godt, og behandlede mig stedse saa kjærligt, som om jeg havde været hans eneste Søn. Hvor kunde jeg begaae den grusomme Utaknemmelighed, endnu i Døden at saare ham? Hellere vil jeg miste min Arvelod, end vinde den paa denne Maade."

Sultanen løftede ham op, kysede ham paa Panden og sagde: "Du har allerbedst beviist, at du er den fortræffelige Togktamisches Søn; derfor skal du ogsaa være hans eneste Arving. Men de to Ældste sælge man som Slaver; thi de have ved deres Utaknemmelighed beviist, at de ikke ere ægte Sønner af en ædel Fader."

Bjergenes Dronning.

En Sultan af Ægypten blev syg. Da han mærkede, at han skulde døe, lod han sine tre Sønner komme til sig, formanede dem til Enighed, og overgav dem et tillaaset Skriin. "I ville deri finde en Mængde af de skjønneste Ædelstene," sagde han; "deel dem i lige Dele mellem Eder; thi I ere mig alle lige kjære." Sultanen døde, og de tre Brødre begyndte at dele; men Ædelstenene vare af saa forskjellig Værdie, at en lige Deling næsten syntes umulig. Arvingerne kunde ikke blive enige; de begyndte at trættes, og hidkaldte deres Faders gamle Storvezir, forat han skulde dømme imellem dem. "Førend jeg overtager dette Embede," sagde Veziren, "maa jeg fortælle Sultanerne, mine Herrer, en Begivenhed, som har megen Lighed med denne Deling og vil vise, hvorledes Striden kan afgjøres paa den bedste Maade." Prindserne bleve nysgjerrige, og Veziren vedblev:

"I min Ungdom tjente jeg den seierrige Babur, Sultan af Indien. Han vilde belønne min troe Tjeneste, og gjorde mig til Oberst for tusinde Mand Ryttere. Efter Erobringen af Staden Candahar fik jeg Befaling at føre mine Folk over Bjergene mellem Kabul og Thibet. Disse Bjerge ere meget høie og paa flere Steder uoverstigelige; men Dalene ere forstørstedelen bebøede.

En Dag opsloge vi, efter en besværlig Marsch, vore Telte i en Dal i Nærheden af en Landsby, som kun bestod

af faa Huſe. Nogle af mine Folk opdagede ved Enden af Dalen en ſtor, gammel Bygning, ſom lignede et halvødelagt Pallads. En gammel Bjergboer ſagde dem, at dette Slot tilhørte Bjergenes Dronning, ſom allerede i lang Tid havde boet her og iſær viſte ſig fiendſk imod de Fremmede, ſom vovede ſig ind i Slottet. "Hvo er da denne Dronning?" ſpurgte mine Folk; "hvorfra nedſtammer hun, og hvad har hun for et Følge?" "Hvem hun er," ſvarede den Gamle, "det veed jeg ikke. Hun ſeer ud til at være en ſmuk Kone; men jeg troer ikke, at hun har Kjød og Been ſom andre Menneſker; thi hun flyver igjennem Luften ſom en Fugl. Hendes Tjenere foretage ſig ogſaa underlige Ting; de fægte i Luften, jage hinanden op og ned ad Fjeldene ſom Gemſer, og ere ſaa talrige, at man gjerne kunde oprette en lille Armee af dem. Ikkun ſjelden kommer een eller anden af dem til os; men de tale lidet, og Ingen veed, hvoraf de leve. Vi vove os aldrig i Nærheden af Slottet; thi Nogle, ſom kom det for nær med deres Hjorde, bleve ſlagne halv ihjel af hendes Folk." — "Ved Maanen og dens Horn," udbrød en af mine unge Officerer, "det er et Eventyr for os! Vi ville overnatte i Slottet; den ſkjønne Dronning vil uden Tvivl modtage os venſkabeligt. Synet af en Hær, ſom vor, vilde gjøre ſelv den vrantne Aand Asmugh venlig."

De kom og bragte mig Efterretning om alt dette. Da jeg var ikke mindre nysgjerrig efter at lære at kjende denne Dronning, lod jeg Indvaanerne i Byen bringe mig et Antal Lamper, og brød op med mine Folk.

Vi droge ind i Slottet; jeg fordeelte mine Folk tropviis og udstillede Vagter, ligesom om vi ventede en Fiende. Mine Soldater gjorde Ild, spiste, drak og vare rolige, men holdt dog stedse deres Vaaben i Beredskab. Jeg spiste med Officererne i en skjøn Sal, som jeg havde ladet oplyse med Bøndernes Olielamper. Vi underholdt os indtil henimod Midnat, og begyndte allerede at blive søvnige, da en stærk Tummel lod sig høre i Nærheden. Vi frygtede Intet; thi vor Mængde og vort Mod, der var prøvet i saa mange Farer og havde erhvervet os Navn af de Tappreste i Baburs Hær, gjorde os dristige. Vi grebe til vore Vaaben, vendte os mod den Side af Salen, hvorfra Larmen kom, og oppebiede roligt, hvad der vilde møde os. Allarmen holdt op igjen, og strax derpaa lod Slottets Dronning sig see. Tolv Bevæbnede skrede trodsigt ind i Salen foran hende; ved hendes Side og bag efter hende gik et Antal rigtklædte Fruentimmer, og efter dem kom det øvrige Følge. Tjenernes Klæder og Vaaben vare saa kostbare, deres Holdning saa stolt, at man skulde troe, hun blev ledsaget af en Mængde Rajaer; men Dronningens egen Pragt og de kostelige Stene, som straalede fra hendes Klædning, blendede vore Øine.

Hun syntes mig saa elskværdig, og hendes Væsen var saa kongeligt, at jeg forstummede ved det smilende Blik, hvormed hun betragtede mig. "Hvorledes, min Herre," sagde hun halv spøgende, "jeg finder Eder med Sværdet i Haanden? Er det Eders sædvanlige Maade at aflægge Besøg paa?" "Min Herskerinde," sagde jeg, "vil tilgive mig denne Uhøf-

lighed; jeg troede her at træffe Fiender." — "Maaskee har I ogsaa truffet dem," svarede Dronningen; "kun vil I komme til at behøve andre Vaaben, dersom I tænker at overvinde dem." Jeg vilde give Dronningen et høfligt Svar paa hendes Spøg, da en grov Karl, der syntes at træde ud af mit Selskab, nærmede sig Dronningen, tog hende under Hagen og raabte, at han vilde slaaes med hende, dersom hun havde Lyst. Dronningen veg undseelig et Skridt tilbage. En af hendes Damer sprang frem og vilde kradse den Forvovnes Øine ud, medens jeg gav ham et Drefigen. I et Øieblik vare alle Sabler blottede. Dronningens Officerer vilde hevne Fornærmelsen, og mine skrege, at den Skyldige skulde blive straffet. Hele vor Hær, som tropviis laae adspredt i Slottet og hørte Skriget, trængte bevæbnet ind, indtil Salen var saa fuld, at man neppe kunde røre Armene.

Dronningen paabød Taushed, og spurgte den Skyldige, hvem han var. Den Ondskabsfulde svarede ikke. Dronningens Officerer sagde, han hørte til os; men mine, som aldrig havde seet ham, paastode tilligemed mig det Modsatte. Striden var heftig; der faldt fra begge Sider fornærmelige Ord. Sablerne klirrede mod hinanden, Lamperne bleve slagne ned af Væggene, og Blodet begyndte at flyde. Mørket og den uophørlige Skrigen gjorde alle Forestillinger unyttige; Enhver slog om sig, saa længe han kunde, og Kampen vedvarede indtil Morgenen.

Da Dagen brød frem, saae vi Dronningen staae ved Salens Dør, og hørte hende lee. "Lukker Øinene op, I

Daarer," raabte hun, "og seer, med hvem I stride." Trylleriet, som hidtil havde forblindet os, forsvandt; vort Raserie forvandlede sig til Skræk, thi vi saae, at vi ikke kæmpede med Fiender, men med os selv. Jeg havde to dybe Saar, og laae kraftløs iblandt de Døde, med hvilke Salen var bedækket. "Op, mine Venner!" raabte jeg saa høit jeg kunde, "griber Troldqvinden og hevner Eders Brødres Død." Alle, som endnu formaaede at bevæge sig, styrtede med Sabelen i Haanden ind paa hende; men hun forsvandt med en skingrende Haanlatter, som længe gjenlød igjennem det gamle Pallads.

Jeg havde neppe Fjerdedelen tilbage af mine Folk. Jeg lod de Saarede bære til Landsbyen, og da de Døde vare begravne, sendte jeg de Karske forud, og lovede, at komme bag efter med de Øvrige, saasnart vi vare helbredede. Jeg var trøstesløs over min Ulykke; thi ved min Forvovenhed havde jeg i et vanærende Eventyr mistet den tappreste Hær. Af Frygt for Sultanens Vrede tog jeg derfor, da mine Saar vare lægte, en anden Vei; jeg begav mig til Søes, og kom til Ægypten, hvor den høimodige Sultan, hvis Død vi begræde, optog mig blandt sine Tjenere.

"Denne Ulykke har lært mig," vedblev Veziren, "hvor fordærveligt det er, naar Venner geraade i Strid. Enighed gjør stærk; men naar Brødre trættes, blive de til Spot for deres Fiender. Jeg ønskede at see min Velgjørers Sønner stærke, mægtige og lykkelige. Det ville de ogsaa være, naar de leve i Enighed som Brødre. Derfor haaber jeg, at Sultanerne, mine Herrer, ikke ville foragte en gammel Mands

Raad. Naar de love mig dette, vil jeg paatage mig det tilbudte Dommerembede og dele Klenodierne."

De tre Prindser gave den gamle Vezir Hænderne; han deelte Ædelstenene i tre Dele og kastede Lod. Enhver var tilfreds med sin Deel; de gik fornøiede fra hinanden, og bleve ved deres broderlige Enighed saa stærke, at alle deres Nabver ærede dem.

Fangen.

Ali, en Søn af Abbas, var en Dag henimod Aften hos Chalifen Mamun, da en Mand, der var bunden ved Hænder og Fødder, blev ført ind til ham. Chalifen, som havde en meget stor Tillid til Alis Troskab, befalede ham at bevogte Fangen Natten over og at bringe ham igjen den følgende Dag, forat han kunde faae sin Dom. Ali tog den Fangne med sig til sin Bolig, og indelukkede ham i sit Harem, som det sikkreste Sted; thi paa Chalifens Blik havde han mærket, at han var meget vred paa denne Mand. Han spurgte den Fremmede, hvem han var. "Jeg er fra Staden Damaskus," svarede Fangen, "mit Huus ligger ikke langt fra den store Moschee." "Himlen velsigne denne By," udbrød Ali, "og især den Deel, hvor du boer; thi der har en Mand reddet mit Liv." Den Fremmede blev nysgjerrig og spurgte, hvem den Mand var. "Det er kun nogle Aar siden," vedblev Ali,

"da Chalifen affatte den forrige Statholder Hussein og udnævnte den nuværende til hans Efterfølger. Jeg befandt mig i den Sidstes Følge. Hussein var en Forræder, som frygtede for Chalifens Vrede; thi da vi droge ind i Statholderens Pallads, bleve vi omringede fra alle Sider af hans Tilhængere, og de fleste af os nedsablede. Jeg sprang ud igjennem et Vindue og flygtede hen i Nærheden af den store Moschee. Her saae jeg Døren paa et anseeligt Huus staae aaben; jeg ilede ind, og bad Eieren, der kom mig imøde, at skjule mig. Han opfyldte min Bøn, og førte mig ind i sit Harem, hvor jeg, skjult for mine Fiender, blev bevertet som en Gjesteven af den Ubekjendte."

"Efter en Maaneds Forløb bragte min Vert mig Efterretning om, at jeg paa en bequem Maade igjen kunde komme tilbage til mit Fædreland, da der om faa Dage skulde afgaae en Karavane til Bagdad. Jeg skammede mig over at tilstaae min Fattigdom, og havde besluttet at følge Karavanen til Fods; men hvor overrasket blev jeg, da jeg, den Dag jeg skulde reise, fandt udenfor Døren en skjøn Hest, et Muulæsel, belæsset med Levnetsmidler, og en Slave til min Opvartning. Min Vert overrakte mig en Pung fuld af Guldstykker, ledsagede mig selv til Karavanen og anbefalede mig til sine Venner. Jeg gjorde mig megen Umage for at opdage denne høimodige Mands Navn og Stand; men hverken af hans Venner eller af Andre kunde jeg erfare, hvem han var. Med Glæde vilde jeg døe, naar jeg blot kunde gjenfinde ham og forsikre ham om min Taknemmelighed."

"Dit Ønske er opfyldt," sagde den Fangne. "Jeg er den Mand, som optog dig i sit Huus; kjender du mig ikke mere?" Ali forfærdedes og traadte nærmere. Alder og Ulykke havde rigtignok forandret den Fremmedes Ansigt; men Ali, som bar sin Velgjørers Billede i Hjertet, opdagede snart Ligheden, som Mørket havde skjult for ham, og da den Fremmede endnu erindrede ham om nogle særegne Omstændigheder, forsvandt omsider enhver Tvivl. Han omfavnede sin Ven, løste hans Lænker og spurgte, ved hvilken ulykkelig Begivenhed han havde paadraget sig Chalifens Vrede? "Misundelige Fiender," svarede den Fremmede, "have hemmeligen anklaget mig hos ham, uagtet jeg ikke veed, hvorfor. Man har iilsomt bortført mig fra Damaskus; man har ei engang tilladt mig at tage Afsked med min Kone og mine Børn. Jeg veed ikke, hvilken Skjebne der venter mig; men skulde jeg, som jeg befrygter, imorgen have levet min sidste Dag, saa viis mig det Venskab, at give min Familie Efterretning om min Død."

"Nei, du skal ikke døe," udbrød Ali grædende; "du er fri, og skal gjensee din Hustru og dine Børn." Han gav ham nogle Ædelstene som Foræring til hans Kone, og en Pung med totusinde Guldstykker til Reisepenge. "Gaa, min Ven," sagde han, "iil tilbage til Dine. Lad Chalifens Vrede kun ramme mig; jeg frygter den ikke, naar jeg blot har reddet dig." "Hvad forlanger du af mig?" svarede den Fremmede. "For at undgaae en tvivlsom Død, skulde jeg hengive dit Liv, jeg eengang har reddet, som Offer for mig? Nei, min Ven, jeg er ikke saa feig, at jeg ei skulde kunne døe, om det saa

maatte være. Søg at overtyde Chalifen om min Uskyldighed; dette er det Eneste, som jeg beder dig om. Kan du ikke det, saa vil jeg hellere døe to Gange, end ved min Flugt blive en Forræder imod min Ven." Ali fornyede sin Bøn; men den Fremmede forblev ubevægelig.

I Overeensstemmelse med Chalifens Befaling begav Ali sig den følgende Dag igjen til ham. Mamun var iført en ildfarvet Kaabe, den sædvanlige Dragt, naar han sad til Doms over Forbrydere. Saasnart han saae Ali, spurgte han, hvor den Fangne var, og befalede, at man skulde føre ham frem. "Herre," svarede Ali og kastede sig ned for Thronen, "der har i denne Nat tildraget sig noget Særegent med Fangen." — "Jeg sværger dig ved mine Forfædres Aander," udbrød Mamun vred, "dersom din Fange er flygtet, saa maa du døe i hans Sted." — "Mit og hans Liv ere i din Haand," sagde Ali; "din Slave beder blot om at blive hørt nogle Øieblik." "Herpaa fortalte han, hvorledes og ved hvilken Leilighed denne Mand havde reddet hans Liv; hvorledes han, for at gjengjelde hans Velgjerning, havde tilbudt ham Friheden, men at hiin høimodigen havde afslaaet dette Tilbud. "Han er uskyldig, Herre," vedblev Ali; "en Mand, der tænker og handler saa ædelt, kan ikke være en Forbryder. Misundelige Fiender have bagvasket ham; men den store Mamun er altfor retfærdig, til at han skulde fordømme en høimodig Mand, uden at have hørt ham."

Mamun, der, naar man undtager hans Heftighed, var en Konge, som besad store Dyder, beundrede Fangens Tænke-

maade og syntes rørt. "Jeg tilgiver ham, da du beder for ham," sagde han. "Gaa, bring ham denne Efterretning, og før ham til mig." Ali adlød, og hentede Fangen. Chalifen betragtede ham med et naadigt Blik, og lod ham iføre en Æresklædning. Han skjenkede ham ti Heste og ti Muulæsler af sin egen Stald, og desuden tituſinde Zechiner til Reisepenge. Han skrev ogsaa et Brev til Statholderen i Damaskus, og anbefalede ham denne Mand som en af sine Yndlinge.

Dadschials Æsel.

Beboerne af "den-lange Dal" have en gammel Lov, ifølge hvilken de aldrig vælge en Indfødt, men stedse en Fremmed, til deres Konge; med mindre at en af den afdøde Konges Sønner inden en bestemt Tid opfyldte en af Ypperstepræsten foreskreven Betingelse. I Overeensstemmelse med denne Lov indfandt jeg mig syv Dage efter min Faders, Kong Rem-Korims Død i Templet, for at høre Prophetens Befaling igjennem Præstens Mund. "Prinds Selim," tog denne Ordet, da jeg traadte frem for Alteret, "Propheten befaler dig at hente Dadschials Æsel fra Bjerget Kaf, og bringe mig det inden fire Maaneder. Betingelsen er vanskelig, men ikke umulig, ellers vilde den guddommelige Prophet ikke have befalet den.

Reis med freidigt Mod; for en behjertet Mand bliver selv det Vanskeligste let."

Hele Forsamlingen blev forbauset over denne Befaling, og betragtede mig med deeltagende Blik; men her var intet Andet at gjøre, end at adlyde, dersom jeg vilde blive Konge. Jeg forsynede mig med Penge og nogle Klenodier, tog Afsked med mine Venner, og begav mig med det første seilfærdige Skib til det faste Land, hvor jeg kjøbte mig en Slave, tvende gode Heste og et stærkt Muulæsel. Jeg og min Slave væbnede os, belæssede vort Muulæsel med et rigeligt Forraad af Levnetsmidler, og toge Veien til Bjerget Kaf. Da dette Bjerg omgiver hele Jorden, saa var det ikke vanskeligt at opdage, hvor det laae. Vi naaede det snart, droge langs med dets Fod i smaae Dagreiser, levede allevegne meget godt, og hvor vi kom til et beboet Sted, spurgte vi om Dadschial og hans Æsel; men intetsteds kunde man give os Efterretning om, hvor de opholdt sig.

Tre hele Maaneder havde vi reist paa denne Maade, uden at have erfaret det ringeste af hvad vi ønskede at vide, da vi en Dag kom til et tæt Krat, hvorfra et Skrig af flere Stemmer lød os imøde. "Broder," sagde jeg til min Slave, "før Muulæselet til Side; vi ville derhen og see, hvad der foregaaer. Dersom en Ulykkelig behøver vor Hjelp, saa ville vi vove vort Liv for hans Frelse; thi vi kunne idag eller imorgen komme i den samme Nød, hvori han nu befinder sig." Vi spændte vore Buer, og ilede hen imod det Sted, hvorfra Skriget kom. Syv Røvere vare i Kamp med tre Reisende,

som, beskyttede af et stort Træ, forsvarede sig modigt. Vore Pile strakte øieblikkeligen to af Røverne til Jorden; trufne af vore Sabler havde tvende andre den samme Skjebne, og da de tre tilbageblevne rasende vendte sig imod os, bleve de fældede af de Reisende.

Jeg omarmede de Fremmede, førte dem til vort Muulæsel, og bevertede dem med det Bedste af vort Forraad. Under Maaltidet fortalte jeg dem Hensigten med min Reise, og bad dem at give mig nogen Efterretning om Dadschial og hans Æsel. "En god Gjerning," sagde den yngste af de Reisende, "er aldrig gjort forgjeves. I har i os fundet de rette Folk, som bedre end nogen Anden kunne give Eder Besked om dette Æsel. Vi boe ved Foden af Bjerget, hvorpaa dette Dyr græsser, og vide Alt, hvad Den maa gjøre, som vil bemægtige sig det." — "Gud være lovet!" udbrød jeg; "da I vide dette, saa er jeg ved Maalet af min Valfart." — "Ikke saa hastig, Herre," svarede den Reisende, "man kommer ikke altid til Maalet, om man end har nok saa god Kundskab om en Ting. Nu ville vi fortsætte vor Reise; naar vi komme paa det rette Sted, kunne vi tale videre om denne Sag. Men Eders Heste og Muulæsel maa I lade blive her tilbage; thi vor Vei gaaer over høie, næsten uoverstigelige Fjelde, hvor intet saadant Dyr kan komme frem."

Jeg betænkte mig ikke paa, hvad her var at gjøre. Jeg lod begge de Kurve tømme, som Muulæselet bar, og deelte hele Forraadet i fem lige store Dele. De tre Reisende og jeg toge hver sin Deel paa Skulderen, men den femte overlod

jeg min Slave, idet jeg sagde til ham: "Jeg skjenker dig tilligemed Friheden disse tre Dyr og denne Pung. Vend tilbage, og bed for mig." Han gik grædende bort, og jeg fulgte mine nye Reisefæller. Vi vandrede sex Dage mellem Klipper og Afgrunde, indtil vi paa den syvende stege ned i en grøn, vandrig Dal, hvor der græssede en Mængde tamt Qvæg. Henimod Aften naaede vi endelig en stor By, hvor mine Reisekamerater boede. Den Yngste førte mig til sit Huus og bevertede mig som sin Ven.

"Broder," tog han Ordet, da vi vare ene, "paa Toppen af Bjerget, ved hvis Fod vi boe, er en Skov af vellugtende Træer. I denne Skov opholder Dadschials Æsel sig; thi det lever blot af behagelig, sød Duft. Det er kulsort af Farve og har to store, gule Vinger. Tillige er det af en meget underlig Gemytsbeskaffenhed; thi det kan hverken taale hæslig Lugt, overdreven Tyngde eller Frygt hos sin Rytter, uden at blive vildt. De to første Vanskeligheder ere lette at afhjelpe; men den tredie fortjener at tages alvorligt under Overveielse; thi saasnart Dadschials Æsel sporer den ringeste Frygt hos dig, naar det som en Ørn svinger sig op over Skyerne, er det ude med dit Liv; det kaster dig øieblikkeligen fra den høie Himmel ned til Jorden." — "Paa Mod skal det ikke mangle," svarede jeg min Vert. "Lad det kun flyve saa høit, som det vil; det skal ikke bekymre mig. At blive svimmel er just ikke en Feil, som jeg behøver at være bange for."

Min Vert var tilfreds hermed. Vi udhvilede os to Dage, og den tredie Dags Morgen begave vi os paa Veien.

Vi ſtege over en Mængde Klipper, indtil vi henimod Middag kom til en ſkjøn Kilde, hvor jeg badede mig og omhyggeligen afvaſkede min Sabel og de faa Klæder, ſom jeg havde taget med mig. Da dette var ſkeet, viſte min Ledſager mig Veien, ønſkede mig Lykke til mit Forehavende og vendte tilbage igjen, da han, ſom han ſagde mig, ikke turde følge mig videre, naar han ei vilde paadrage ſig Dadſchials Vrede.

Jeg ſteg modigt op ad Bjerget, kom til den vellugtende Skov, og fandt Æſelet fuldkommen overeensſtemmende med min Verts Beſkrivelſe. Jeg nærmede mig, uden at det blev bange; det fandt ſig endog i at jeg klappede det. Jeg kjælede for det og klappede det temmelig længe, for at gjøre det deſto tryggere; endelig tog jeg Dieblikket i Agt og ſvingede mig op. Det udbredte ſine ſtore Vinger, og hævede ſig op i Luften. Vingernes Suſen lød ſom en Stormvind for mine Øren, og Dyrets Flugt overtraf Pilen i Hurtighed. Bjerge og Dale ſvandt bort under mig, og førend en halv Time var forløben, ſvævede jeg over Verdenshavet. Mit Hjerte var muntert og let, og ſyntes ikke at være modtageligt for nogen Frygt, da jeg ligefor mig i Skyerne fik Øie paa en ſtor, ſort Kæmpe, ſom holdt et gloende Kaſteſpyd i Haanden og ſigtede efter mig. Hans lange, hvide Skjæg og hans røde, flagrende Haar ſyntes at gjøre hans ſorte Hud endnu mørkere. Han havde blot eet Øie, overſkygget af et eneſte Øienbryn; men dette Øie flammede ſom en funklende Stjerne, og dets Blik truede med Fordærvelſe. Det var Dadſchial ſelv. Hans uformodede Ankomſt i denne frygtelige Skikkelſe ſkræmmede

mig saa pludseligt, som et nedfarende Lyn. Maaskee havde jeg igjen fattet mig, men Æselet vilde ikke vente saa længe. Det steilede og rystede sig med en saadan Kraft, at jeg styrtede ned i Havet.

Bølgerne sloge sammen høit over mit Hoved, men til Lykke kom jeg snart igjen til Besindelse, og holdt mit Veir, indtil jeg atter dukkede op af Dybet. Da jeg var en øvet Svømmer og let klædt, kunde jeg holde mig saa længe over Vandet, indtil nogle medlidende Fiskere, som fra den nærliggende Strandbred havde seet mit Fald, kom hen til mig med deres Baade og tog mig op. De fortalte mig, at jeg var i Nærheden af den høimodige Feriduns Øe, og at denne gode Aand tog venligt imod alle Ulykkelige; hvorfor jeg da bad dem at bringe mig derover. Jeg blev modtagen kjærligt af den fromme Feridun, som raadede mig at blive hos ham, for i hans til stille Betragtninger helligede Ensomhed at glemme det offentlige Livs Storme. Jeg fulgte hans Raad. De mange Konger, Kongesønner og Helte, som før mig havde søgt Tilflugt paa Feriduns Øe, fordi deres Ridt paa Dadschials Æsel havde været lige saa uheldigt, som mit, optoge mig gjerne som deres Selskabsbroder. Jeg trøstede mig med dem; og da jeg i den Stilhed, som herskede paa Trøstens Øe, havde meget gode Stunder, vilde jeg i det mindste nedskrive min Historie, forat mine Brødre kunne høste Nytte deraf.

Reisen.

Paa den sidste Dag i Maaneden Ramadan, i Schach-Jehans, de Troendes Faders, sjette Regjeringsaar, kort før den Tid, paa hvilken man holder den anden Bøn, traadte Ogluf-Kan, Oberst for den kongelige Vagt, ind i mit Værelse og sagde: "Abdallah, jeg ønsker, at den Befaling, som jeg overbringer, maa være til dit Gavn. Giv mig din Sabel og følg mig til Sultanen; det er ham, der sender mig." Jeg kastede mig ned, og fremsagde en kort Bøn. "Ogluf-Kan," svarede jeg, "læg din Haand paa mit Hoved; Sultanen er Herre over mit Liv, og jeg er hans Slave." Jeg gav ham min Sabel; han gik foran, og jeg fulgte ham. Udenfor Døren af mit Huus stod Vagt, der omringede mig, førte mig igjennem Palladsets Forgaarde og bragte mig til Schach-Jehan. Der var Ingen hos ham, undtagen Feldtherren Emir-Jemla og Ypperstepræsten Fassel-Kan. Ogluf-Kan, som gik foran mig, overrakte Sultanen min Sabel og sagde: "De Troendes Lys! Abdallah har uden Modstand underkastet sig din Befaling. Gid alle dine Fiender maatte følge hans Exempel."

Uagtet jeg var mig min Uskyldighed bevidst, var dog mit Hjerte beklemt, idet jeg traadte ind; men jeg anstillede mig uforfærdet, og lod mig ikke mærke med nogen Angest. Sultanen syntes ikke vred; men dette gav mig ikke mere Vished; thi hvad Vrede behøves der til at dræbe en Myg? Da han

saae mig for sine Fødder, sagde han: "Hanifs Søn, vi ville bede og ydmyge os for Ham, som aldrig døer." Disse Ord forøgede min Frygt. Sultanen, Feldtherren, Præsten, Obersten og Vagten, som stod ved Døren, knælede, bøiede Ansigtet mod Jorden og bade. Jeg bønfaldt Propheten om at ihukomme mig hos Gud og være min Beskytter. "Guds Sendebud," sagde min Sjel til ham, "dersom jeg ikke har besmittet mine Hænder med Forbrydelser; dersom mit Forsæt at besøge din Grav og væde det hellige Bjerg med mine Taarer var oprigtigt; dersom din hellige Bog hidtil har været mit Hjertes Glæde og mine Dines Lys, saa staa mig bi. Mine Dages Maal er snart fuldt; jeg seer allerede Dødens sorte Engel svæve ned. Ihukom min Tro: Der er kun een Gud, og du er hans Prophet."

Da Bønnen var endt, stod Sultanen op, vendte sig til mig og sagde: "Hanifs Søn, bøi dit Hoved, du skal foretage en lang Reise." — "De Troendes Fader," svarede jeg uforfærdet, "den Reise er i Sandhed lang, og derfra vender man ikke tilbage. Vi tiltræde den alle, Enhver i sin Time. Den naadige og barmhjertige Gud skjenke dig mange Aar."

Efter disse faa Ord knælede jeg, og fremrakte min Hals. Sultanen drog min Sabel, som han selv under Bønnen havde beholdt i Haanden. Han løftede Armen, men istedetfor at slaae Hovedet af mig, stak han Klingen igjen i Skeden. De Omkringstaaende udbrøde i et skingrende Fryderaab. Jeg aabnede Øinene, som jeg allerede havde lukket til Dødens Mørke. Hvor glædelig var min Forundring! Schach-Jehan

løftede mig op med et venligt Smiil, omfavnede mig, og roste mit Mod og min Lydighed. "Abdallah," sagde han, "naar Dødens Vei ikke skrækker dig, saa vil du ei heller frygte for at reise til Den Boriks og hente mig Livets Vand, som der udvælder." — "Herre," sagde jeg glad, "jeg frygter Ingen paa Jorden, undtagen dig. Jeg vil freidigen seile til Jordens Ende; thi for Døden er en Mand ei engang sikker i sit eget Huus."

Livets Vand.

Propheten Salomo klagede engang over, at Livet var saa kort. "Hvad Nytte har jeg af min store Viisdom," sagde han, "da det ikke er mig forundt at nyde Frugterne deraf? Den største Deel af mine Dage er henrunden, førend jeg blev klog; og nu, da jeg skal begynde at høste Nytte af mine Erfaringer, staaer jeg allerede ved Gravens Rand. Hvad er Menneskets Viisdom Andet, end en Blomsts forgængelige Flor? Den voxer mange Dage og Uger, indtil dens Bæger aabner sig; men saasnart den har naaet sin Modenhed, er ogsaa dens Skjønhed forbi; den visner, uden at nyde Frugten af sit Arbeide." Saaledes talede han, og overlod sig til sin Kummer; men da han endelig slog Øinene op, saae han en Engel nedstige fra Himlen med et Bæger af Sapphir i Haanden. "Salomo,"

sagde Magtens Tjener, "jeg kommer fra den Eviges Throne. Han har hørt din Klage og sendt mig, for at overbringe dig Livets Vand. Naar du drikker af dette Bæger, vil du blive udødelig og nyde en evig Ungdom; men drikker du ei deraf, saa vandrer du, naar din Time kommer, al Kjødets Vei. Den Evige har lagt Valget i din Haand; gjør, hvad du finder for godt." Engelen satte Bægeret ned for Prophetens Fødder og forsvandt.

Salomo var uvis om hvad han skulde gjøre. Han forsamlede sine Vezirer, og spurgte dem om Raad. De stemmede alle for Udødelighed; men da Butimar, den viseste af dem, ikke var tilstede, lod Propheten ham kalde og forelagde ham Spørgsmaalet. "Store Konge," svarede Butimar, "er dette Livets Vand bestemt for dig alene, eller kan du ogsaa lade Andre drikke deraf?" — "Den Høieste," sagde Salomo, "har kun viist mig alene denne Gunst." — "Naar dette er Tilfældet," svarede Veziren, "saa ville dine Børn, dine Venner, dine kjæreste Gemalinder Tid efter anden døe. Lig et Træ, som man aarligen berøver dets skjønneste Frugter, vil du hvert Aar, hver Uge, hver Dag tabe en af dit Hjertes Yndlinge, og klage. Hvilke Tillokkelser kan en Udødelighed have, hvis Lod er uophørlig Sorg? Hvis ikke Alt, hvad du elsker, bliver udødeligt tilligemed dig, saa er Udødelighed en evig Qval."

"Saaledes tænker jeg ogsaa," sagde Propheten. "Denne Jord er ikke skabt til Opholdssted for udødelige Børn, ellers maatte Solen staae stille midt paa Himlen. Min Klage var

uretfærdig. En Viis, som skulde boe til evig Tid i denne Daarskabens Dal, som evigt skulde bære jordiske Begjerligheders Lænker og paa sin slangebugtede Vei ikke saae nogen Ende for sig, han vilde være det ulykkeligste Menneske, som er at finde under Solen."

Da Propheten kom tilbage, var Vandet udtørret i Bægeret. Han knælede og sagde: "Herre, tilgiv din Tjener, naar han dadler dig i dit Værk. Hos dig alene er Viisdom og Forstand; ved dem har du ordnet Alt, og Støvets Søn kan ikke Andet, end beundre dine Gjerninger."

Det blaae Palmetræ.

Solen begyndte at dale og Vinden at suse i Træernes Blade, da jeg paa en af mine Pilegrimsvandringer befandt mig i en eensom Egn. Udmattet af Heden og den lange Vei, satte jeg mig under et skyggefuldt Træ og klagede over min Stands Møisommeligheder. "Hvad Ondt har jeg gjort," sagde jeg, "at jeg maa søge mit Livs Ophold ved Almisse? Er jeg ikke lige saa god som saa mange Andre, der leve i Overflødighed og foragte mig i min Fattigdom? Hvorfor faldt der ikke i det mindste saa Meget af Jordens Goder i min Lod, som der udkræves til et tarveligt og roligt Liv? Jeg vilde ikke have gjort en slettere Brug af Rigdommene, end af Ar-

moden, som med alle sine Besværligheder dog endnu ikke har forledet mig til nogen slet Handling."

Saaledes klagede jeg over den egensindige Skjebne, som havde gjort en Dervisch af mig og negtet mig Livets Bequemmeligheder. Mit Hoved hang sørgmodigt ned paa mit Bryst, da jeg hørte en Lyd, og saae en Mø af overjordisk Skjønhed staae for mig. Hendes blaae Klædebon berørte Jorden, og hendes gyldne Lokker bølgede sig om hende, ligesom Morgenrødens Straaler over Himlen. I den høire Haand bar hun en gylden Stav, hvorom en hvid Slange bugtede sig, og i den venstre holdt hun en blaa Palmegreen.

"Muaser," sagde hun, "jeg er Feen Gorek, de Kloges Beskytterinde. Jeg har hørt dine Klager, og er kommen, for at opfylde dine Ønsker, om ellers dit Hjerte er saa stærkt mod Rigdommens Forførelse, som du nyligen har roest dig af. Ved Enden af denne Dal vil du finde en Kilde, hvorfra der udspringer en Bæk, som efter mange Krumninger falder ud i en stor Flod. I denne Kilde ligger en blaa Flintesteen; tag den til dig. Følg med Bækken, langs med dens venstre Bred, indtil Floden, og med Floden indtil det Sted, hvor den deler sig i to Arme og danner en liden Ø, eller rettere en Have. I denne Have staaer det blaae Palmetræ, der bærer Daddeler, som indvendig have en Guldkjerne. Over den venstre Arm af Floden fører en Marmorbro, foran hvilken hundrede Løver holde Vagt. Læg den blaae Flintesteen i din Mund, førend de faae Øie paa dig, og gaa dem freidigt forbi; thi denne Steen har den Egenskab, at gjøre Enhver, som bærer den i

Munden, usynlig. Naar du kommer til det blaae Palmetræ, saa pluk tre Daddeler og tag dem med dig, uden at røre ved de andre; thi disse tre ere allerede nok, og frembringe, naar du lægger dem i Jorden, i en eneste Dag tre store, blaae Træer med fuldkommen ligedanne Frugter. Læg vel Mærke til hvad jeg siger dig; flere end tre ere dig ikke bestemte af Skjebnen."

Saaledes talede Pigen, berørte min Pande med den blaae Green, som hun holdt i Haanden, og forsvandt. Glad som en Fange, hvis Fængsel imod Forventning aabnes, sprang jeg op og fulgte den foreskrevne Vei. Jeg fandt Alt overeensstemmende med Pigens Ord. Jeg kom til Kilden og tog Stenen, jeg gik langs med Bækkens og Flodens venstre Bred, jeg saae Løverne, gjorde mig usynlig, og gik over Broen.

Da jeg nærmede mig Haven, tilviftede Vinden mig fra Blomsterne og Frugterne en saa sød, liflig Duft, at jeg standsede ved hvert Skridt og indaandede den balsamiske Luft i lange Drag; men da jeg traadte ind, ønskede jeg mig saa mange Øine, som Himlen har Stjerner, for paa eengang at kunne overskue Blomsternes, Træernes og Buskenes glimrende Skjønhed og straalende Farver. Dog alle de øvrige Vækters og Frugters Skjønhed forsvandt som noget Ubetydeligt for mine Øine, da jeg saae det blaae Palmetræ. Lig den kostelige Lasursteen fra Samarkand funklede dets Stamme med en fiin Væv af gyldne Aarer. Dets lange Blade straalede som den reneste Sapphir, naar Solen beskinner den; og nu dets Frugter! Hvorledes skal jeg beskrive dem? Der gives

ikke noget Jordisk, som kan sammenlignes med deres tillokkende Skjønhed. Ved Mahomed og hans Svigerson Ali, Abuthalib's Søn! Min Sjel kan ikke tænke sig noget mere Lifligt, end disse Frugters henrivende Yndighed. Det var ligesom der udgik en hemmelig Ild fra dem, der antændte Begjerligheden i mit Hjerte. Mine Læber brændte af Attraa efter at nyde dem; jeg følte, jeg sandsede intet Andet end deres søde Vellugt; ja jeg troer, jeg var død af Længsel, dersom jeg skulde have modstaaet den endnu længere. Jeg tog den blaae Flintesteen ud af Munden, udstrakte begge Hænder, plukkede og spiste med den heftigste Begjerlighed af disse vidunderlige Frugter.

Hvilken Nydelse! jeg var henrykt, jeg var beruset af deres søde, liflige Smag; men denne Nydelsens Lyst varede desværre blot nogle Øieblik; thi Løverne bleve mig vaer, da jeg havde taget den blaae Flintesteen ud af Munden. Fnysende kom de løbende fra alle Sider, styrtede sig over mig, reve mig til Jorden og vilde have opslugt mig, dersom ikke den blaae Pige med de gyldne Haar ved sit Komme havde bortskræmmet de blodtørstige Dyr. Jeg kastede mig ned for hendes Fødder, og bad hende at tilgive mig min Uforsigtighed. "Muaser," sagde hun, "dit Hjerte er svagere, end jeg tænkte; det kan taale Armod, men ikke Rigdom. Gaa, og beklag dig i Fremtiden ikke over, at Skjebnen ei paalagde dig en Byrde, som dine Skuldre ere for svage til at bære; men tænk, at de Gaver ere de bedste, som du erhverver ved Flid og Arbeide."

Idet hun sagde disse Ord, slog hun mig halv uvillig med den blaae Green paa Hovedet, og forsvandt. Det forekom mig, som jeg vaagnede af en dyb Søvn. Jeg slog Øinene op, Flod og Have vare forsvundne, og jeg sad endnu under det eensomme Træ, under hvilket jeg var indslumret. Solen dalede allerede mod de fjerne Bjerge; jeg greb altsaa min Stav, fortsatte taalmodigen min Reise, og naaede netop ved Dagens Ende Maalet for min Pilegrimsvandring.

Almets Syn.

Almet, som bevogtede den hellige Lampe ved Prophetens Grav, stod ved Templets østlige Port og bad, da han fik Øie paa en Mand i kostbare Klæder med et stort Følge. Den Fremmede nærmede sig med langsomme Skridt. Almet gik ham imøde, hilsede ham og spurgte, om han vilde tale med ham. "Almet," sagde den Fremmede, "du seer en Mand for dig, som Lykkens Gaver gjøre elendig. Alle mine Ønsker ere opfyldte; jeg har alle jordiske Glæders Nydelse i min Haand, og dog er jeg ikke lykkelig. Jeg klager over den hensvundne Tid, fordi den ilede mig forbi, uden at jeg nød den; jeg haaber Intet af Fremtiden, fordi jeg ikke kjender nogen sand Lyksalighed, og dog skjælver jeg ved Tanken om Døden. At forsvinde som den krusede Bølge; at slumre under det evige

Mørkes Slør, det er Billeder, for hvilke mit Hjerte bæver. Dersom du blandt din Viisdoms Skatte har en Lære, som kan skjenke Tilfredshed og freidigt Mod, saa meddeel mig den; thi derfor er jeg kommen."

Almet lyttede til den Fremmedes Klage med et Udtryk af Medlidenhed og Sorg; men snart vendte hans Sjels Munterhed igjen tilbage. Han opløftede Hænderne mod Himlen og sagde: "Fremmede, Propheten har belært mig i denne Henseende; du skal høre hans Viisdom af min Mund."

"Jeg sad en Dag, da Solen dalede, eensom og hensunken i Tanker i Templets Forgaard, og skuede ned i Byens Gader, hvor en utallig Mængde Pilegrime af alle Stænder og Folkeslag lig et Hav bølgede frem og tilbage. Synet af den Iilfærdighed, hvormed de Rige løb mod hinanden, og af den taalmodige Arbeidsomhed, hvormed de Fattige bare tunge Byrder, gjorde mit Hjerte beklemt. "Stakkels Dødelige," sagde jeg, "hvorfor ere I saa travle? I søge Lyksalighed; men hvo iblandt Eder finder den? Kunne Klæder af Silke og Purpur skjenke Tilfredshed? Kan Ædelstenes Glands fryde Hjertet? Eller har en høiere Magt blendet Eders Øine, da I saa utrætteligen løbe efter et bedaarende Skin, som ved ethvert Skridt viger længere tilbage? Hvo er lykkeligst, den Fattige eller den Rige? I hvilken Nydelse, i hvilken Glæde findes sand Tilfredshed? Alt er en Drøm, Alt er Bedrag! hverken Viisdom eller Rigdom gjør lykkelig! Vi ere en Bold for vore Begjerligheder, som drive os hid og did, indtil Forgængelighedens store Hav atter opsluger os."

"Saaledes tænkte jeg og sukkede, da jeg paa eengang følte mig berørt af en fremmed Haand. Den hellige Stads Gader forsvandt; jeg stod paa Toppen af et høit Bjerg, og saae ved Siden af mig en Yngling i hvidt Klædebon. Hans Skjønheds Glands overraskede mig, og frygtsom slog jeg Øinene ned. ""Almet,"" sagde han, ""jeg er Assoran, Undervisningens Overbringer. Jeg veed, at du, for at bevare dine Brødre for Vildfarelsens Afveie, har helliget dit Liv til Viisdom og stille Betragtninger; men nu er du selv faren vild; opløft derfor dit Øie, betragt og bliv klog.""

"Jeg slog Øinene op, og saae en skjøn Egn. Den var yndig som Paradisets Have, men liden i Omfang. Midt igjennem den løb en grøn Vei, som mod Vesten tabte sig i en øde Ørk, over hvis yderste Grændse der svævede et tykt Mørke, som gjorde det umuligt at see videre. Mangfoldige Slags Træer, som bare Blomster og Frugter, beskyggede denne Vei, og muntre Fugle sang i Træernes Grene. Af Græsset fremspirede skjønt farvede Blomster, opfyldende Luften, som viftede dem, med deres Vellugt. Paa den ene Side flød en klar Bæk med sagte Rislen hen over Guldsand, der glimrede gjennem Bølgerne; paa den anden saae man Kilder, Grotter og Vandfald i en yndig Afveksling paa et Punkt, hvor Dalen hævede sig til en liden Bakke, dog uden at skjule det lille Landskabs nærliggende Grændse."

"Mit Øie hvilede med Henrykkelse paa denne yndige Egn, da jeg saae en rigtklædt Mand langsomt og med grublende Mine komme ned ad den grønne Vei. Hans Blik var fæ-

stet paa Jorden, hans Hænder vare foldede over Brystet, og hans Ansigt udtrykkede Misfornøielse og Sorg. Et talrigt Følge, som gik bagefter ham, syntes rede til at opfylde hans Befalinger paa det mindste Vink. Den Ene overrakte ham deilige Frugter, den Anden et gyldent Bæger; men han spiste og drak med en saadan Fortrædelighed, som om han blev tvungen dertil. De skjønneste Frugter, som han med Heftighed tog i Haanden, gav han ligegyldig tilbage igjen, efterat han neppe havde berørt dem med Læberne. Han lagde sig ned ved Kilderne og Vandfaldene, ligesom om han vilde lytte til deres Rislen og til Fuglenes Sang, men heller ikke her fandt han nogen Hvile. Han kastede sig fra den ene Side til den anden, stod op igjen, og gik videre med sin forrige mørke Mine. Undertiden foer han sammen, ligesom om han blev forskrækket eller følte Smerte; og naar hans Øine af en Hændelse faldt paa Ørkenen lige for ham, bævede han nogle Skridt tilbage og vilde vende om; men en usynlig Magt drev ham imod hans Villie stedse videre frem ad den grønne Vei - og hen imod Ørkenen."

"Hvad skal dette Syn betyde? udbrød jeg, idet jeg vendte mig om til Engelen. ""Naturens Bog ligger opslaaet for dig,"" sagde han, ""see i den og bliv viis."" Jeg vendte mig om igjen, og saae en snever Dal imellem nøgne, steile Klipper. Hverken Græs eller Buske voxede i denne med Sand - opfyldte Ørken. Solstraalerne kastedes glødende tilbage fra Fjeldene, og den eneste lille Kilde, som sprudlede frem under en Klippe, forsvandt faa Skridt fra sit Udspring

i det hede Sand. Med Undtagelse af nogle vilde Gemser, der sprang fra det ene Klippestykke til det andet, var intet levende Væsen at opdage i denne Ørk; men mod Vesten endtes den i en behagelig, frugtbar Egn, fuld af Træer, Agre og Huse. Mit Øie svævede endnu hist og her omkring i den af Solen forbrændte Dal, da jeg saae en halvnøgen Mand, som bar et fanget Raadyr paa Skuldrene, med Møie krybe op ad Fjeldet. De skarpe Stene saarede hans Hænder og Fødder; uden at agte derpaa svang han sig op med munter Travlhed, indtil han havde naaet en Hule, udenfor hvilken en Kone og fire Børn ventede paa ham. Da de Smaae fik Øie paa den Kommende, raabte de til ham, udstrakte deres Arme efter ham og løb ham imøde indtil Fjeldskrænten. Jublende sprang de omkring ham, og førte ham under lydelige Glædesskrig hen til Hulen, hvor han kastede sit Bytte fra sig og satte sig i Skyggen hos dem. Hans Ansigt var magert og forbrændt af Solen, men venligt og kjærligt. Han loe med Børnene, som med deres smaae Hænder tørrede Sveden af hans Pande, og syntes over deres Glæde at glemme, hvor suurt hans Arbeide havde været ham. Han saae undertiden med en fornøiet Mine hen paa det muntre Landskab foran ham; han viste ogsaa de Smaae det som Glædens og Roligheds Bolig; men man kunde hverken i hans Miner eller Blik finde noget Spor til, at denne skjønne Udsigt gjorde ham mindre tilfreds med hans Klippehule."

"Jeg stuede endnu stedse derhen, og glædede mig over denne Mand, som var lykkelig midt i en frygtelig Ødemark,

da Engelen sagde til mig: ""Almet, læg Mærke til hvad du har seet. Tilfredshed og Haab ere Kjærlighedens Døttre. Hvo som ikke arbeider for at gjøre Andre lykkelige, vorder selv aldrig lykkelig. Midt i Overflødigheden vil han martres af Kummer, saaledes som du har seet det være Tilfældet med Lediggængeren i den muntre Dal. Han gjorde Intet for Andre; han levede kun for sig selv alene, og betragtede sine Ledsagere som Slaver, der skulde arbeide i hans Sted. Derfor følte han ei heller nogen Glæde. Han hørte ikke Fuglenes Sang, saae ikke Blomsternes Skjønhed, og mærkede Intet til den yndige Duft, der omgav ham. Han saae med Skræk den mørke Ørken, som laae for ham, da han var sig sin Usselhed og Uværdighed bevidst; thi hvorledes havde han med sin kolde Egenkjærlighed, som blot seer paa egen Fordeel, kunnet troe, at han fortjente nogen Belønning? Maatte han ikke vente en streng Dom af den Retfærdighed, hvis Love ere skrevne i ethvert Menneskes Hjerte, og som kun belønner gode og ædle Gjerninger.""

""Denne fattige Mand derimod arbeider for sin Hustru og sine Børn. Kjærligheden, som boer i hans Hjerte, gjør ham stærk og skjenker ham freidigt Mod. Han bærer sin Byrde med Lyst; thi hans Families Glæde er ham en rigelig Belønning. Kjærligheden, som opoffrer sig for Andre, føler sit Værd; den haaber af Retfærdigheden at modtage Belønning for sine gode Gjerninger; men Alt, hvad den selv haaber, det ønsker den ogsaa Andre. Derfor seer denne fattige Mand det Fjerne, der ligger foran ham, saa trøstigen imøde,

uden at hans nuværende Tilstand, som hans Hjertes Ynd-linge dele med ham, forekommer ham som en Qval. Saale-des har den evige Viisdom lagt Menneskets sande Lykke i hans egen Haand. Lediggængeren og den Egennyttige, som blot leve for deres Vellyst og Forfængelighed, undgaae aldrig Mis-mod og Fortvivlelse; da derimod den, som er en god Fader for sine Børn og sit Folk, aldrig vil lide Mangel paa Glæ-der, ei heller tvivle om en bedre Fremtid.""

"Imedens det himmelske Sendebud talede saaledes, for-svandt Synet for mine Øine. Jeg vaagnede, og saae mig alene i Templets Forgaard. Solen var gaaet ned, og Sta-dens Indbyggere hvilede efter deres Arbeide. Jeg gik ind i Templet igjen, og i dets stille Rolighed, ved den hellige Lam-pes Skin, overtænkte jeg nærmere hvad jeg havde seet."

"Saaledes, min Søn," vedblev Almet til den Frem-mede, "har Propheten undervist mig i Livets sande Viisdom, ikke blot til min, men ogsaa til din Nytte. Du har hidtil ikkun levet for dig selv og din Egennytte; derfor fandt du ei heller nogen sand Glæde. Du haaber Intet af Fremtiden, fordi dit Hjerte, denne ubestikkelige Dommer, siger dig, at dine Handlinger ikke fortjene nogen Belønning. Lad denne Prophetens Lære ikke gaae tabt hos dig, ligesom Regnen, der falder paa Klippen; men gaa hen og bring den i Udøvelse. Bliv en Fader for din Familie og dit Folk. Klæd de Nøgne af din Hjord; giv den Hungrige Føde af dine Marker, og beskyt den Undertrykkede mod Uretfærdighed og Vold. Elsk Menneskene og arbeid for deres Vel, saa vil du finde Tilfreds-

hed og Haab; thi endnu aldrig opstod den trøstesløse Tanke i en kjærlig Faders ømme Hjerte, at ansee sig og Sine for Havets Bølger."

Almet, hvis Kinder begyndte at gløde, vendte tilbage til Templet, og den Fremmede gik sin Vei i Fred.

Dronning Amberboah.

Jeg Sineddin, Konge over den store Ø, ønsker mine Brødre, de Dødelige, Fred og Held. Jeg var tyve Aar gammel, da min Fader Schor-Pulu døde, hvorpaa jeg, som den ældste Søn, besteg Thronen. Mit Hjerte nærede ingen Tilbøielighed til de sandselige Fornøielser, der omgave mig og søgte at lokke mig i deres aabne Arme. Min eneste Tanke og det høieste Maal for mine Ønsker var at vorde berømt som en stor og viis Konge; men jeg søgte længe forgjeves efter den sande Viisdoms skjulte Kilde; thi Ingen kunde sige mig, hvor den var at finde. Jeg udførte store Bedrifter; jeg opdagede og undertvang nye Lande, mit Navn bares frem paa Stormens Vinger, og min Berømmelse lød indtil Skyerne; men Viisdommens Kilde kunde jeg i lang Tid ikke finde, indtil den ved et besyndeligt Tilfælde aabenbaredes for mig.

Jeg gik en Aften, som jeg saa ofte pleiede, langs-med Strømmen, der flyder omkring mit Palladses Haver, og tænkte over den henrundne Dags Begivenheder. Pludseligt traadte

en hvidklædt Jomfru ud af det nærliggende Krat, og forlangte en Almisse af mig, med den Bøn, at jeg ikke vilde spørge hende, hvem hun var. Hendes usædvanlige Skjønhed, hendes Klæders Kostbarhed, som Kunsten havde søgt at skjule, og hendes rolige Mine syntes at modsige hendes besynderlige Bøn. Jeg vidste ikke, hvad jeg skulde sige. Jeg tog en kostbar Ring af min Finger, og bad hende, dersom dette ikke var nok, at sende en af sine Slaver til min Skatmester og forlange Mere. Hun neiede taus, og jeg vilde netop fortsætte min Vei og gaae forbi hende, da hun med et venligt Smiil sagde: "Kong Sineddin, den skjønne Amberboah, en Datter af Aandernes Konge Arruth, min Herskerinde, vilde ikke negte dig sin Haand, dersom du kunde vinde hendes Kjærlighed. Kom og søg at behage hende; hendes Pallads ligger paa Den Hav, hvor man erhverver sig hendes Yndest ved Klogskab og Beskedenhed." Saaledes talede hun og forsvandt.

Jeg stod som fortryllet, og stirrede med ubevægelige Øine paa det Sted, hvor hun var forsvunden. Hendes søde Stemme lød endnu for mit Øre, og hendes venlige Skikkelse syntes endnu stedse at svæve for mine Øine. "Ja, jeg maa hen til Den Hav," udbrød jeg endelig; "jeg maa beile til den skjønne Amberboahs Gunst. Maaskee kan jeg vinde hendes Kjærlighed; maaskee giver hun mig sin Haand, og gjør mig til den lykkeligste af alle Konger; og skulde dette smigrende Haab ogsaa slaae mig feil, vil det dog allerede være mig nok, blot at have seet denne berømte Dronning." Jeg vendte tilbage

til mit Pallads, lod i største Hast et Skib udruste, forsamlede mine Vezirer, og da den ellevte Morgenrøde frembrød, steg jeg i Land paa Den Hav.

Denne De har Skikkelse af en rund Pyramide. Arruths Datters Pallads staaer øverst paa Toppen og falder den Fremmede allerførst i Øinene, han maa lande, hvor han vil. Den eneste Vei, som fører op til Palladset, er en i Fjeldet udhugget Trappe, der ved sex Porte af Elfenbeen deles i sex lige store Afsnit. Jeg bankede paa den første Port; den aabnedes. Sex Dervischer traadte mig imøde. Den ældste af dem, hvis sølvgraae Haar og nedbøiede Hoved vidnede om hans høie Alder, spurgte mig, hvem jeg var, og hvad jeg vilde. Jeg sagde: "Jeg er Kong Sineddin, Schor-Pulus Søn, og kommer for at beile til den skjønne Dronnings Gunst." — "Dersom jeg kunde stole paa din Viisdom," svarede den Gamle, "saa vilde jeg give dig et godt Raad." — "O, det kan du," var mit Svar, "jeg skal benytte dit Raad paa bedste Maade; lad mig blot høre det." Den Gamle rystede med Hovedet og sagde: "Gaa kun videre, min Søn. Mit Raad vilde ikke hjelpe dig; thi du er altfor meget indtagen af dig selv, til at du skulde agte meget paa en Andens Advarsel. Lev vel til vi sees igjen, min Søn." Med disse Ord lod han mig staae, og vendte sig med sine Kamerater mod Porten.

Jeg steg langsomt videre med det Forsæt, i Fremtiden at være beskednere og at have mere Mistillid til min egen Klogskab. Jeg kom til den anden Port, og bankede paa.

Den aabnedes, og fem Kalendere traadte mig imøde, af hvilke den ældste atter spurgte mig, hvem jeg var, og hvad jeg vilde her. "Jeg er en uerfaren Fremmed," sagde jeg, "som vil tilbyde Dronning Amberboah sin Tjeneste. Hvad der mangler mig i Klogskab og Duelighed til dette Forehavende, det haaber jeg at lære i Dronningens Tjeneste ved Lydighed og Iver." — "Hvilken beskeden Klogskab!" raabte de fem Kalendere som med een Mund: "Gaa videre, kloge Fremmede, gaa videre!"

Ved den tredie Port blev jeg modtagen af fire Santoner, af hvilke den ældste spurgte mig, hvilken Belønning jeg forlangte af Dronningen for min Tjeneste, og hvor længe jeg vilde tjene hende? "Jeg forlanger ingen anden Belønning," sagde jeg, "end den Glæde at adlyde hende; men min Lydighed og Kjærlighed skulle blot ophøre med mit Liv." — "Godt svaret," sagde de fire Santoner, og traadte tilbage til begge Sider.

Glad over den Klogskab, som jeg havde lagt for Dagen, gik jeg videre, og naaede den fjerde Port, hvor tre Mollaher traadte mig imøde. De spurgte mig, om jeg kom til Dronningen af mig selv eller efter Andres Tilskyndelse, og om jeg ogsaa vilde adlyde hende, naar hun befalede mig umulige Ting. "Dronningens Bolig," sagde jeg, "er saa lidet bekjendt iblandt Menneskene, at jeg maaskee aldrig havde fundet den, dersom jeg ikke var bleven hidkaldt ved en himmelsk Aabenbaring. Men hvad min Lydighed angaaer, da vil jeg efterkomme ethvert af Dronningens Vink uden Indskrænkning;

thi jeg troer, at hun er altfor retfærdig til at befale mig Noget, som overstiger mine Kræfter." — "Gaa videre," raabte de tre Mollaher paa eengang, "vi ere tilfredse med dit Svar."

Jeg kom til den femte Port, som blev aabnet for mig af tvende Imaner. "Hvad vilde du foretrække," spurgte de, "dersom det blev overladt til dit frie Valg, enten at forblive her i Slottet hos Dronningen, eller at hun skulde drage med dig til dit Land?" — "Dersom jeg havde frit Valg," sagde jeg, "saa vilde jeg ikke selv vælge; men jeg vilde spørge Dronningen, hvilket hun ansaae for det Bedste." — "Fortræffeligt," raabte begge Imanerne; "fuldend din Vandring."

Mit Hjerte bankede af Glæde, da den sjette Port aabnede sig, og den samme hvidklædte Jomfru, som havde viist sig for mig i Haven, traadte mig imøde med det Spørgsmaal: "Hvad vilde du gjøre, dersom min Dronning ikke ansaae dig værdig til sin Kjærlighed?" — "O, skjønne Jomfru," sagde jeg, "jeg vilde bede hende at gjøre mig værdig dertil." "Nu godt," svarede hun; "men dersom hun belønner din Kjærlighed med Gjenkjærlighed, saa vær tilfreds med din Lykke, og begjer intet mere."

Efter denne Advarsel førte hun mig ind i en af Palladsets Sale, hvor Dronningen, omgiven af sine Jomfruer, syntes at vente mig. Jeg knælede for hende, og til Tegn paa min fuldkomne Hengivelse i hendes Villie berørte jeg hendes gyldne Thrones nederste Trin med min Pande. "Staa op, Kong Sineddin," sagde hun, "min Erkjendtlighed vil rette sig efter din Lydighed." Tvende af hendes Jomfruer førte mig

ind i et Værelse, som var bestemt for mig, og underrettede mig om, hvorledes jeg havde at forholde mig. Dronningen syntes i Begyndelsen ligegyldig og streng; men da hun saae, at jeg opfyldte alle hendes Befalinger med den største Lydighed og Nøiagtighed, blev hun Dag for Dag venligere og mere kjærlig. Ved sine Blik lod hun mig stedse tydeligere mærke, at hun var tilfreds med min Opførsel; ja, der var endnu ikke forløben nogen heel Maaned, da hun allerede tilstod mig sin Kjærlighed. "Din Lydighed," sagde hun, "hvoraf jeg erkjender din Kjærlighed, har erhvervet dig min Gjenkjærlighed. Jeg veed, dit Hjerte foretrækker dit Hjem, hvor et stort Folk med Længsel venter paa dig, for min eensomme Bolig. Det er bedre, at jeg følger dig, end at du bliver her. Kom, min Elskede, vi ville berede os til Afreisen."

Hun rakte mig Haanden og førte mig ind i en Marmorsal, hvor hendes Skatte bleve opbevarede. Jeg forbausedes over den umaadelige Rigdom. Ser Borde af det pure Guld stode ved Væggene, og paa ethvert af dem prunkede en stor Skaal af Jaspis. Den første Skaal var fyldt med Topaser, den anden med Smaragder, den tredie med Rubiner, den fjerde med Sapphirer, og den femte med Diamanter og fuldkommen runde Perler, saa store som Galæbler. Den sjette var den største og indeholdt en Mængde af allehaande Klenodier, som vare forarbeidede med stor Kunst og Fiinhed. "Tag dig, min Elskede," sagde Dronningen, "af disse Skatte saa Meget som du vil, og saa Meget som du for Øieblikket behøver til din Thrones Forherligelse." Mine Øine vare blen-

dede, dog ihukom jeg Advarselen, som den hvidklædte Jomfru havde givet mig, og sagde: "Du gjør mig Uret, min Dronning; jeg har Alt, hvad jeg ønsker, naar Amberboah elsker mig. Naar du forherliger min Throne med din Nærværelse, saa vil den blive den meest glimrende af alle Jordens Throner." — "Vær ikke vred, min Elskede," sagde hun med et indtagende Smiil, og lagde sin skjønne Arm om min Hals. "Af alt dette seer jeg med inderlig Glæde, at din Kjærlighed er oprigtig. Modtag blot denne eneste Gave af min Haand, forat du dog kan bringe Noget tilbage med dig fra min Bolig." Med disse Ord tog hun en Ring af den Skaal, hvori Klenodierne vare, og lagde den i min Haand. Jeg betragtede Ringen nogle Øieblik, og saae, at ingen Diamant, men derimod mit Portrait var indfattet deri. Dette uventede Smigrerie henrykkede mig; jeg kastede mig for hendes Fødder, kyssede hendes Haand og sagde, at jeg med hellig Ømhu skulde gjemme denne skjønne Gave som et Tegn paa hendes Kjærlighed og min Lykke.

"Troløse Hykler," udbrød Dronning Amberboah opbragt, og stødte mig fra sig. "Bort! du er ikke min Ømhed værdig. Dit Hjerte veed ikke, hvad Kjærlighed og Hengivenhed er. Gaa, og forgud dig selv; thi du alene er din egen Afgud, til hvem du offrer og for hvem du knæler." Saaledes talede hun, og forlod mig. Jeg stod som lynslagen, og vidste ikke, om jeg skulde følge hende eller blive; da hendes halvtredsindstyve Jomfruer styrtede ind som rasende Løvinder, grebe fat paa mig og reve mig afsted hen til Klippetrappens

anden Port. Denne og alle de øvrige Porte vare aabnede, og Bevogterne stode overalt beredte til at fremskynde min Afreise saa meget som muligt. De tvende Imaner grebe mig hver ved en Arm og slyngede mig ned imod Mollaherne. Disse joge mig som en tredobbelt Stormvind ned til Santonerne. Santonerne kastede mig i Armene paa Kalenderene, og Kalenderene bragte mig med en saadan Hurtighed ned til Dervischerne, at jeg neppe berørte Jorden med mine Fødder. Aandeløs og halvdød segnede jeg ned midt imellem Dervischerne, der samledes omkring mig og sloge en saa skingrende Latter op, at hele Den gjenlød deraf.

"Jeg forudsaae det," sagde den Gamle med de hvide Haar, da jeg igjen havde fattet mig, "at du ikke vilde udrette Meget. Indbildskhed, min Søn, er Kilden til en Mængde Daarskaber; thi hvor forfængelig Egenkjærlighed hersker, der kan ingen sand Viisdom boe. Staa op og begiv dig til dine Ledsagere, som med Utaalmodighed vente paa dig. Skulde forøvrigt denne Reise have gjort dig klogere, saa ønsker jeg dig til Lykke; men i Henseende til det Foregaaede kan du trøste dig med det store Antal af dine Forgængere, som med lige saa stor Hurtighed ere komne tilbage fra Dronning Amberboahs Slot."

Jeg hilsede den Gamle, gik ombord paa mit Skib, og seilede hjem igjen, tilfreds med, at Dronningen dog i det mindste til Erindring havde ladet mig beholde Ringen, hvilken jeg fra den Tid af betragtede som en advarende Ven og Dag og Nat bar paa min Haand.

Mahmuds Speil.

Sultan Mahmud, som besad megen Forstand og Tapperhed, men ikke noget smukt Ansigt, hørte saa ofte, at hans Hoffolk kaldte ham Verdens Lys, Trøstens Kilde, Nationernes Glæde, Solens Billede, og udbrøde i Lovtaler over hans Skjønhed, at han tilsidst virkelig troede, at han saae godt ud. Da han en Dag gik frem og tilbage i et stort Gallerie og tilfældigviis saae i et Speil, forundrede han sig meget over, at han fandt det anderledes. "Enten lyve mine Hoffolk for mig," sagde han, "eller dette Speil er urigtigt. Saa mange hundrede Dine, som finde mig smuk, kunne imidlertid vanskeligen bedrage sig saa grovt. Det kan ikke være Andet, end at Feilen maa ligge hos Speilet." Han gik hen til et andet Speil: det viste ham det samme Ansigt; til et tredie: ogsaa det samme. "Saa kunde det dog nok være," vedblev han endelig, "at disse Stykker Glas have Ret. Man kan være sikker paa, at de tale Sandhed; thi de blive ikke, som mine Hoffolk, betalte for deres Løgne." Han stod endnu og tænkte herpaa, da hans Storvezir Kasajas, der sjeldent pleiede at smigre ham, traadte ind. "Vezir," sagde han, "hvorledes kan det være, at saa mange Mennesker sige, at Synet af mig glæder dem? Thi saafremt disse Speile ikke lyve for mig, er jeg just ikke smuk."

"Herre," svarede Veziren, "Nationerne vilde være lykkelige, dersom deres Konger ikke fandt Smigrere. Disse led-

sage ogsaa dig, som Skyggen Lyset. De have løiet for dig, for at behage dig, og jeg vil sige dig Sandhed, for at blive dig nyttig. Det er ligegyldigt, om en Konge er skjøn eller hæslig; thi kun faa af hans Undersaatter komme til at see ham, og disse Faa vænne sig lettelig dertil. Hans Retfærdighed og Viisdom derimod glæde Alle sig ved; derfor ere ogsaa disse To de største Skjønheder, som et Folk kan ønske sin Konge."

Vurderingen.

Tartarkongen Tamerlan fandt stort Behag i Ahmedis lystige Indfald; thi han forstod den Kunst at sige særdeles meget Klogt paa en latterlig Maade. Da denne Sultan en Dag var i Bad med en stor Deel af sine Hoffolk, sagde han til ham: "Bild dig nu ind, Ahmedi, at du er paa et Marked og vil kjøbe Slaver. Vi ere alle til Salg; lad altsaa høre, hvor høit du taxerer os." Ahmedi vidste altid at opføre sig meget klogt ved slige Leiligheder. De Stolte og Narrene vurderede han derfor meget høit, men de Kloge, som forstode Spøg, ansatte han til en ringe Priis, og drillede dem med munter Overgivenhed. Kort sagt, han vidste at opføre sig saaledes, at alle Hoffolkene vare meget veltilfredse med ham, eller i det mindste anstillede sig saaledes. "Men hvor høit taxerer du da mig?" spurgte Tamerlan; "sig det oprigtigt." — "Sultanen?" svarede Ahmedi; "nu, han kan vel være

fine tolv gode Piastre værd." — "Hvilken taabelig Snak!" sagde Kongen, "den simple Badeklædning, som jeg har paa, koster ti." — "Det veed jeg vel," tog Ahmedi Ordet, "og jeg har ogsaa regnet den med i mit Overslag, da man dog egentlig slet ikke kan bruge Sultanerne til Noget, hverken til Gartnere eller til Kunstnere." Tamerlan loe, istedetfor at blive vred, og gav Ahmedi ved Leilighed en kostbar Forære ring; thi denne Konge besad den sjeldne Dyd, at han hverken blev fornærmet ved et frimodigt Ord eller ved en Sandhed, som man sagde ham.

Alaeddin.

Isseddin, en rig Kjøbmand i Cairo, mistede ved ulykkelige Hændelser i mindre end to Aar sin hele Formue; han selv døde af Sorg faa Uger efter sit sidste Tab, og efterlod sin Familie i den yderste Armod. Hans ældste Søn Alaeddin, som endnu ikke var atten Aar gammel, sørgede mere over sin Moders og sine Søskendes ulykkelige Forfatning, end over sin egen. "Her kan jeg ikke hjelpe dig, kjære Moder," sagde han, "naar jeg ikke vil arbeide som Daglønner og erhverve mig min nødtørftige Underholdning ved Slavetjeneste. Jeg vil drage til fremmede Lande, hvor maaskee en bedre Skjebne venter mig. Gaaer det mig vel, saa vær vis paa, at Alaed=

din tænker paa sin Moder og sine Søstkende." Han tog Afsked, slog sig til en Caravane, som gik til Suez, og ankom efter to Dages Forløb til denne Søstad. De Reisende adspredtes, og gik hver til sine Forretninger; men han, som ingen havde, vandrede sorgfuld frem og tilbage ved Strandbredden. En stor Mængde Kjøbmænd fra Medina, Mekka, fra Indien og China indskibede deres Varer her. Hele Havnen var fuld af seilklare Skibe, og Strandbredden var bedækket med Skibsfolk, Lastdragere og Baller med kostbare Varer. Alle vare i Bevægelse, Alle arbeidede; kun Alaeddin gik ørkesløs, ubekjendt og hungrig omkring, uden at vide, til hvem han skulde henvende sig.

"For faa Aar siden landede min Faders Skibe her med kostbare indiske Varer," tænkte han, og saae veemodig hen for sig, da en fremmed Kjøbmand nærmede sig ham. Han bar en lang, hvid Klædning, som tilligemed det hvide Skjæg, der naaede ham til Bæltet, gav hans ædle Figur et ærværdigt Udseende. "Min Søn," sagde den Fremmede, "tør jeg spørge om dit Navn og dine Forretninger?" — "Herre," svarede Ynglingen, "jeg hedder Alaeddin, og har ingen Forretninger; Ulykke og Fattigdom have ført mig til denne Stad. Jeg har ei heller Andet at vente her, end at Gud vil røre een eller anden godgjørende Mands Hjerte, saa at han tager mig under sin Beskyttelse og bringer mig til et fremmed Land, hvor ogsaa jeg Forladte muligen kan slippe ind ad een af de tusinde Porte, som Forsynet aabner for de Redelige." — "Jeg reiser til Dschidda," sagde den Fremmede, "og da jeg paa Grund

af min Alder søger en Tjener, som kan ledsage mig derhen, saa beroer det paa dig, om du vil modtage denne Post. Jeg giver dig hver Dag en Piaster, og saasnart vi ere komne i Land, skal den hele Løn strax blive dig udbetalt." Alaeddin kyssede hans Haand, og modtog hans Tilbud med Glæde. Den Fremmedes Gods var allerede indskibet. De begave sig begge ombord. Ankerne bleve lettede, Skibet stak i Søen, og efter en Overfart af fire og tyve Dage naaede de den bestemte Havn.

Alaeddin havde opført sig meget godt paa Reisen. Hans Herre udbetalte ham efter Løfte, saasnart de traadte i Land, fire og tyve Pjastre. "Min Søn," sagde han, "dette er hvad jeg skylder dig, fordi du har tjent mig. Men jeg bør ikke lade det blive derved; her har du endnu ti Pjastre. Den Nøiagtighed, hvormed du har opfyldt dine Pligter, og din Iver for at forekomme alle mine Ønsker give dig et gyldigt Krav paa min Erkjendtlighed." Han skjenkede ham ogsaa en ny Klædning, og da Alaeddin udbad sig hans videre Befalinger, rakte han ham høimodigt Haanden og sagde: "Gaa med Gud, min Søn." — "Herre," sagde Alaeddin, "lad Eders Bøn ledsage mig." Hans Øine stode fulde af Taarer, og hans Hjerte var saa beklemt, at han ikke kunde sige mere. Han tog Veien til Staden, uden at vide, hvad han skulde foretage sig.

Han gik op og ned ad Gaderne, indtil det frembrydende Mørke nødte ham til at tye til et Vertshuus. Alt var meget dyrt i denne By, som ligger i en øde Egn. Han maatte betale to Pjastre for et simpelt Maaltid og et usselt Leie.

Hans Penge formindskedes uformærkt, og allerede efter fem Dages Forløb saae han med Bekymring, at han neppe endnu havde en Trediedeel deraf tilbage. Han gik hver Dag to til tre Gange ned til Havnen, uden at finde et Menneske, som forlangte hans Tjeneste. Han nærmede sig enhver Fremmed, hvis Udvortes lovede Noget; men Ingen spurgte ham, om han behøvede Noget.

Saaledes havde han ogsaa den sjette Dag to Gange gaaet forgjeves, og vendte netop sørgmodig tilbage, da han ikke langt fra Staden fandt en Pung paa Jorden. Han bukkede sig, tog den op, og da han saae, at den var fuld af Zechiner, skjulte han den i sin Barm. Egnen var eensom, og Ingen havde seet ham. "Nu er jeg paa een Gang hjulpen ud af min Nød!" sagde han, og ilede afsted, for at kunne tage sin Rigdom nærmere i Diesyn, da han mødte en Herold, som udraabte følgende Ord: "I redelige og gudfrygtige Folk! Den af Eder, som har fundet en Pung med tusinde Zechiner og vil give Eieren den tilbage, skal faae hundrede Zechiner i Belønning." — "Hundrede Zechiner, som jeg retmæssigen eier," tænkte Alaeddin, "ere bedre, end tusinde stjaalne. Uret trives aldrig, og dens Løn er Anger. Hvad vandt jeg vel, om jeg byggede min Lykke paa en Andens Fordærvelse? Hvo kan bære en Fattigs Forbandelse? Nei, jeg vil ikke bringe nogen Forbandelse over mig." Han gik hen til Herolden og spurgte, hvem den Mand var, som havde tabt Pungen? "Hvorfor spørger du derom?" svarede Herolden. "Pungen er funden," vedblev Alaeddin. "Naar den Anden kan godtgjøre

sin Ret dertil, er man villig til at give det Fundne tilbage." — "I Sandhed," sagde de Omkringstaaende, da Alaeddin gik bort med Herolden; "det er et Menneske, som der gives faa af; slig Redelighed er nutildags et sjeldent Syn."

Herolden førte ham til et stort Huus. De traadte ind i et lidet Forværelse, hvor en høi, mager Mand sad imellem en Mængde Regnskabsbøger, i hvilke han bladede. "Herre," sagde Herolden, "her er han, som har fundet Pungen." Den Gamle dreiede sig ved disse Ord langsomt om, betragtede Alaeddin med store Øine, og spurgte, om det var ham, der havde fundet Pungen. "Ja, Herre, det er mig," sagde Alaeddin. "Du forlanger maaskee," vedblev den Gamle, "at jeg skal angive dig Seglet paa Pungen?" — "Nei," svarede Alaeddin med Varme, "det forlanger jeg ikke. En saa ærværdig Mand, som du er, kan ikke bedrage. Her er Pungen." — "Gud vil gjengjelde dig det, min Søn," sagde den Gamle, lagde Pungen ved Siden af sig, og bladede videre i sine Bøger. Alaeddin blev staaende taus, indtil den Gamle tilfældigviis igjen saae op og spurgte, hvad han ventede paa. "Herre," sagde Alaeddin, "Herolden har lovet den, som bragte Pungen igjen, hundrede Zechiner; jeg haaber, at du vil opfylde dit Løfte." — "Det er billigt, min Søn," svarede den Gamle. "Pungen med de tusinde Zechiner tilhører en forarmet Familie, som har solgt sine Fædrenegodser. Vilde du ikke være tilfreds med Halvdelen af det Udlovede?" — "Ogsaa det," sagde Alaeddin, "jeg tager derimod." — Istedetfor at udbetale Pengene, læste

den Gamle videre i sine Bøger. "Jeg seer," begyndte han igjen efter nogen Tids Forløb, "at de, som eie disse Penge, ere Umyndige, og at de, naar deres Faders Gjeld bliver fradragen, neppe ville faae det Halve deraf. Vilde du ikke være tilfreds med ti Zechiner, min Søn?" — "Nu vel," sagde Alaeddin, "jeg er tilfreds." Den Gamle gjorde ligesom før, og læste videre. "Jeg udregner netop," tog han derpaa atter Ordet, "at naar enhver af de fem Umyndige skal faae hundrede Zechiner, hvilket er meget Lidet for et forladt Barn, saa bliver der ikke mere end en eneste Zechin tilovers til dig. Vilde du være tilfreds dermed, min Søn?" — "Nu ja," sagde Alaeddin; "jeg er tilfreds dermed." Den Gamle strøg sit Skjæg, saae op mod Loftet og sagde: "Hvor jeg dog er glemsom! Der erindrer jeg først nu, at Herolden ogsaa skal have en Zechin. Vil du ikke afstræde ham din, min Søn, og lade dig nøie med Bevidstheden om din gode Gjerning?" — "Nu, lad saa være," svarede Alaeddin; kunde jeg vel gjøre Andet, dersom jeg ikke havde fundet den tabte Pung?" — "Gaa med Gud, min Søn," sagde den Gamle, idet han stod op og lagde sin høire Haand paa Alaeddins Hoved, "bevar denne ædle Tænkemaade, saa vil det stedse gaae dig vel."

Alaeddin gik saa fornøiet bort, som om han havde vundet tusinde Zechiner. Han kom tilbage til Vertshuset, og spiste for en af de fem sidste Pjastre et lidet, tarveligt Maaltid, uden at tænke paa, hvor mange Penge han paa een Gang havde bortskjenket. "Jeg er frisk og sund og i et fremmed Land,"

sagde han, "hvorfor skulde jeg da vægre mig ved at arbeide for Dagløn, dersom jeg ikke kan finde en bedre Udvei?" Men der var allerede beredt ham en bedre Skjebne. Den Fremmede, som havde taget ham med fra Suez, var en rig indisk Kjøbmand ved Navn Kraen Olnas. Han havde strax fattet Godhed for Ynglingen; men han vilde først prøve ham, om han var værdig til hans Velgjerninger. Han eiede i denne Stad et rigt-Varemagazin, over hvilket han havde sat Halil, den troeste af sine Tjenere, til Forvalter; men Enhver ansaae denne for Eier deraf. Kraen Olnas lod give Agt paa Alaeddin; og da han hørte, at han daglig kom til Havnen, maatte en af hans Slaver lægge Pungen i Veien for ham. Hans trove Halil var den høie, magre Mand, der satte Alaeddins Taalmodighed og ædle Tænkemaade paa Prøve. Kraen Olnas var selv skjult tilstede, og besluttede fra nu af alvorligen at tage sig af den gode Yngling.

Alaeddin sad endnu fordybet i sine forrige Tanker, da den trove Halil traadte ind til ham. "Min Søn," sagde han, "jeg har fattet Godhed for dig. Tør jeg spørge dig, hvem du er, og hvad du søger her?" — "Jeg er en Ægypter," svarede Alaeddin, "og søger Tjeneste hos en Kjøbmand eller en Anden, hvem det kan være." — "Er du øvet i Handelsforretninger?" spurgte Halil videre. "Saaledes som en Yngling kan være, der fra Barndommen af har sysslet dermed," svarede Alaeddin; "hvad jeg endnu ikke veed, haaber jeg snart ved Flid at kunne lære." — "Vil du træde i min Tjeneste," vedblev Halil, "saa kom med mig. Jeg vil ikke bestemme

dig nogen Løn; du skal være min Ven. Jeg vil undervise dig i mine Forretninger og sørge for din Lykke." Alaeddin saae i denne Mand en Engel, som Forsynet havde sendt, for at hjelpe ham ud af hans Nød, og fulgte ham uopholdeligt til hans Huus. Halil behandlede sin Ven, som en Fader behandler sin Søn. Hele Dagen arbeidede de sammen i Varemagazinet, og om Aftenen fortalte Halil om sine Reiser. Den Lethed, hvormed Alaeddin, der syntes født til disse Forretninger, begreb Alt, men i Særdeleshed hans Hengivenhed og Kjærlighed, glædede den Gamle saa meget, at han hver Dag kom til at elske ham høiere.

Saaledes vare omtrent to Aar forløbne, da Halil en Dag sagde: "Kjære Alaeddin, jeg maa forlade dig. En Forretning, som jeg af Kjærlighed til dig allerede har opsat i nogen Tid, nøder mig til at gjøre en Reise til Indien. Jeg veed ikke, hvad der kan møde mig paa denne lange Reise, og om jeg nogensinde faaer dig at see igjen; Mennesket er svagt og underkastet allehaande Tilfælde. Jeg har ingen Ven, undtagen dig, og til Løn for din Troskab, som du hidtil har bevist mig, vil jeg indsætte dig til min Arving. Jeg vil da kunne reise med mere Rolighed, naar jeg veed, at der er sørget for din Fremtid." Alaeddin kastede sig ned for hans Fødder, og bad ham med Taarer i Øinene, at han vilde opgive sit Forehavende. "Lad mig gjøre denne Reise," sagde han, "jeg er ung og kan bedre udholde en Søreises Besværligheder; jeg skal udføre dine Befalinger lige saa godt, som om du selv var tilstede." Men Halil blev ved sin Beslut-

ning. De gik begge til Cadien, hos hvem Halil nedlagde et Testament, hvori han indsatte Alaeddin som Arving til alle sine Magaziner, dersom han skulde døe paa Reisen. Den følgende Dag gik han ombord, og Alaeddin ledsagede ham. De omfavnede hinanden for sidste Gang. "Jeg har endnu glemt Noget," sagde Halil hemmeligt til ham. "I de fire Hjørner af vor store Hvælving vil du finde fire Urner nedgravede; hver af dem indeholder firehundrede tusinde Zechiner. Denne Skat tilhører en indisk Kjøbmand ved Navn Kraen Olnas, som for nogle Aar siden har nedlagt den hos mig. Skulde denne Mand under min Fraværelse fordre sine Penge tilbage, saa udleveer ham dem uden mindste Betænkelighed, og modtag ham som min bedste Ven." Skibet gik under Seil; Alaeddin tilraabte sin Velgjører det ene Levvel efter det andet, og saae efter ham saa længe, indtil Skibet forsvandt for hans Øine.

Mange Maaneder ventede han forgjeves paa Efterretning fra sin Herre, han forespurgte sig hos alle Søfolk, der kom fra Indien; men ingen havde seet ham eller hørt noget om ham. Endelig kom det Skib tilbage, med hvilket Hali var gaaet bort, og bragte den Efterretning, at han kort efter Overreisen var død i Surate. Alaeddin troede det ikke, førend Skibscapitainen tilbageleverede ham de Varer, som hans Herre havde taget med sig. Han sørgede over hans Død, som over Tabet af en Fader. Hvælvingen, hvori Urnerne skulde staae, lod han hver Dag omhyggelig tillukke, men han saae aldrig efter, om disse Urner virkelig vare der. Overhovedet opførte

han sig, som om han endnu stedse kun var Bestyrer af sin Vens Eiendomme; thi han sørgede med en saadan Iver for at bevare og forøge dem, som om han idag eller imorgen skulde aflægge Regnskab. Halil var ei heller død. Hans Reise var aftalt med Kraen Olnas, for at prøve Alaeddin, om han vilde være lige saa redelig og taknemmelig, naar Lykken tilsmilede ham, som han havde været, da han levede i Armod.

Alaeddin sendte rigtignok en Pung med fem hundrede Zechiner til Cairo til sin Moder og sine Sødskende; men Pengene kom tilbage igjen tilligemed den Efterretning, at Issedins Familie allerede for et Aar siden havde begivet sig bort fra denne Stad, uden at man kunde sige hvorhen. Han troede, at Fattigdom havde nødt dem til at forlade Byen, og han besluttede selv at reise til sit Fædreland, for at opsøge dem, da en ærværdig Olding en Dag, som han stod i sit Magazin, traadte ind til ham. Han syntes at være en Fremmed, bar en lang, hvid Klædning, og havde et langt, sølvgraat Skjæg. Han saae sig nysgjerrig om i Hvælvingen, og gik atter bort; efter at have fjernet sig nogle Skridt kom han igjen, og bar sig ad ligesom første Gang.

"Ærværdige Olding," sagde Alaeddin til ham, da han kom tredie Gang igjen, "du betragter mit Magazin saa opmærksomt, som om du søgte Noget deri?" Den Fremmede svarede ham ikke ligefrem paa hans Spørgsmaal, men sagde blot, at han havde isinde at spise til Middag hos ham, dersom han vilde modtage ham som sin Gjest. "Du er mig velkommen," svarede Alaeddin. "Mit Huus staaer aabent

for enhver Fremmed, hvor meget mere for saadanne, hvis Besøg geraader mig til Ære." Den Fremmede hilsede ham venligt og gik bort. "Det forekommer mig," sagde Alaeddin ved sig selv, "at jeg skulde kjende denne Mand. Bedrager jeg mig, eller har jeg Ret? Gang, Figur og Væsen, Alt er det samme. Det er Indieren, med hvem jeg kom herhid. Hvor var det dog muligt, at jeg ikke kunde kjende ham?" Han vilde ile efter den Fremmede; men han var allerede kommen ham af Syne.

Tiden blev ham saa lang, at han endnu før Solens Nedgang lukkede sit Magazin, for selv at træffe de nødvendige Anstalter til den Fremmedes Bevertning. Da han kom, løb han ham imøde, kyssede hans Haand med Ærbødighed, kaldte ham sin Velgjører, sin Lykkes Stifter, og vædede hans Haand med sine Taarer. Oldingen blev rørt; han omfavnede den taknemmelige Alaeddin, kaldte ham sin kjære Søn, og spurgte, hvorledes han strax havde kunnet kjende ham, da han dog i de tre forløbne Aar var bleven meget ældre. "Hvorledes havde jeg kunnet glemme min Velgjører?" udbrød Alaeddin, "ham, som har lagt Grunden til min Velstand?" Nu begyndte han at fortælle, hvad der var hændet ham, siden de forlode hinanden, og han græd høit, da han omtalte sin hedenfarne Vens Godhed og Død. "Naar han blot var hensovet i mine Arme," sagde han, "saa havde jeg dog i det mindste kunnet vise ham den sidste barnlige Pligt; men nu døde han i et fremmed Land, maaskee forladt og uden en Vens Trøst." Taarer vædede den ærværdige Oldings Kinder, da Alaeddin

talede saaledes; han trykkede hans Haand, og bad ham, ikke at sørge saa meget. "Jeg har kjendt din redelige Ven meget godt," sagde han, "han var ogsaa min Ven, og vort Venskab er egentlig Anledningen til at jeg seer dig her igjen. Jeg pleiede hvert Aar at komme herhid, for at afsætte mine indiske Varer til ægyptiske Kjøbmænd. Jeg er meget bekjendt her og hedder Kraen Olnas." — "Hvorledes?" udbrød Alaeddin, "du er Kraen Olnas, min Herres bedste Ven, som han kaldte dig. Vær mig ogsaa i hans Navn velkommen. Han har betroet mig din Hemmelighed; du vil finde Alt saaledes, som han har forladt det. Jeg har stedse omhyggeligen tillukket Hvælvingen; men det Skjulte har jeg aldrig villet vanhellige ved min Nysgjerrighed." — "Alaeddin kan ikke fornegte sig selv," sagde den ærværdige Olding med nedslagne Øine, som hemmeligen vædedes af Taarer. "Du er vedbleven at være den ædle Yngling, som jeg strax fra det første Øieblik ansaae dig for."

"Vilde du vel tilstaae mig en Bøn, min kjære Søn?" vedblev han efter nogen Taushed, og standsede igjen. "Min Herre har at befale over sin Tjener," sagde Alaeddin, "hvad jeg formaaer, er fuldkomment til hans Raadighed." — "Jeg begynder at føle Alderdommens Byrde," sagde Oldingen, "jeg længes efter Rolighed, og ønskede at leve i Fred de faa Dage, som jeg endnu har tilbage. Jeg har ingen Søn, der kan træde i mit Sted; og finder jeg ikke en Mand, der vil overtage min vidtløftige Handel, saa kan jeg ikke ret vel befrie mig fra denne Byrde. Kom med mig til Surate i mit Fæ-

dreland, kjære Alaeddin. Dersom Ære og Rigdom kunne belønne dig, saa giver jeg dig min Haand paa, at du skal være tilfreds med den gamle Kraen Olnas." — "Hvad vilde jeg ikke gjøre," sagde Alaeddin, "for at give dig et Beviis paa min Kjærlighed og Taknemmelighed; alene det, at jeg kan opfylde dit Ønske, er en rigelig Belønning for mig."

Alaeddin indskibede sine bedste Varer. Han sendte ogsaa kostbare Foræringer til Cadien i Kairo, og bad ham at lade Isseddins Enke og Børn opsøge og at tilstille dem den Pung med tusinde Zechiner, som han vedlagde Gaverne. Kraen Olnas havde fundet sine fire Urner urørte; de gik begge ombord paa et Skib, og ankom efter en kort Reise til Surate. Alaeddin meente at betræde en Konges Pallads, da Indieren førte ham ind i sit Huus. Alt, hvad han saae, var Rigdom og Overflødighed. En Schahbenders *) Værdighed, som han beklædte, gav ham den høieste Rang blandt Kjøbmændene i hans Fødeby. Den almindelige Høiagtelse, hvormed han blev modtagen ved sin Ankomst, og den udbredte Handel, han drev over hele Indien, overbeviste Alaeddin om, at han ikke havde sagt for meget, da han lovede ham Rigdom og Ære.

Omtrent to Maaneder vare forløbne, da Indieren en Dag sagde til Alaeddin: "Kom, min Søn, jeg vil nu ogsaa vise dig min største Rigdom, der er mig kjærere end alt det Øvrige, som du hidtil har seet hos mig." Han førte ham ind i en skjønt prydet Sal; her lod han ham blive alene, og

---

*) Handelsstandens øverste Dommer.

gik ind i et tilstødende Værelse. Efter nogen Tids Forløb aabnedes Døren igjen, og Kraen Olnas kom tilbage med en ung Pige. "Det er min eneste Datter Hosſun," sagde han, "hun ønskede at lære at kjende sin Faders ædle Ven, og jeg har ikke villet afslaae hende denne Bøn." Den skjønne Hosſun bod ham velkommen; hun kaldte ham den ædleste Mand, som hun havde hørt omtale, og bad ham, ikke at udtyde hendes Nysgjerrighed paa en ufordeelagtig Maade. Alaeddin vilde svare hende, men hans Tunge var ligesom bunden, saa at han blot kunde fremføre enkelte Ord. De satte sig paa en Sofa, og den skjønne Hosſun bevertede dem med Frugter. Hun bar en blaa Kaftan, jomfrueligen sammenholdt af et Sølvbælte; hendes Haar hang ned i lange Lokker, og bølgede som lette Skyer omkring hende, naar hun bevægede sig. Da Maaltidet var endt, bragte en Slavinde hende en Harpe. Hun spillede, og qvad en Sang til to Venners Roes, som efter deres første Bekjendtskab ikke mere vilde forlade hinanden. Derpaa stod hun op, neiede og gik tilbage til sit Harem.

"Denne Datter, kjære Alaeddin," tog Kraen Olnas Ordet, "er min Alderdoms eneste Glæde. Hvad blev vel tilovers for mig at ønske, dersom jeg kunde finde en saa ædel ung Mand til hende, som du er?" Alaeddin kastede sig paa Knæe for ham, trykkede sin Mund til Oldingens Haand og fremstammede med afbrudte Ord, at han ikke fortjente saa megen Godhed. Oldingen omfavnede ham med kjærlig Ømhed. "Nu er jeg tilfreds," sagde han; "thi nu har jeg naaet Maalet for mine Ønsker."

Da Kjøbmændene i Surate den følgende Dag som sædvanligen indfandt sig i Kraen Olnas' Retssal, var ogsaa Alaeddin der tilstede. Han havde iført sig sine bedste Klæder, traadte beskeden frem og kyssede enhver af de Tilstedeværende paa Haanden. Kraen Olnas spurgte, i hvilken Anledning han kom i deres Forsamling; hvorpaa Alaeddin ifølge Aftale svarede: "Ærværdige Schahbender! jeg kommer, for ydmygt at bede denne ædle Forsamlings Medlemmer at være mine Talsmænd, da jeg er saa dristig, offentligt at anholde om min Herres, den ærværdige Schahbenders Datter. Ved dette høieste Tegn paa sin Bevaagenhed vil min ædle Herre krone de mange Velgjerninger, hvormed han hidtil har overøst mig, og gjøre sin taknemmelige Ven Alaeddin til sin lykkelige Svigerson."

Da Kraen Olnas taug og syntes at betænke sig, begyndte alle Forsamlingens Medlemmer eenstemmig at tale for Alaeddin. "Hvorfor," sagde de, "tager den ærværdige Schahbender i Betænkning at opfylde Alaeddins Bøn? Vi bede dig i hans Sted, at du vil lade hans Dyder vederfares Retfærdighed, og antage ham til din Svigerson." Kraen Olnas havde blot ventet paa denne Forbøn og svarede strax: "Det glæder mig, at mit Valg finder denne ædle Forsamlings Bifald; thi jeg maa tilstaae, at jeg allerede i lang Tid har elsket den dydige Alaeddin som min Søn for hans beskedne, blide og ædle Sindelag. Saa mange Venners Forbøn er mig et Beviis paa, at jeg ikke har feilet i min Dom. Jeg tager ham derfor med Glæde til min Svigerson, og takker denne

ædle Forsamling paa det venligste, fordi den saa godhedsfuld har talt hans Sag." Forsamlingen ønskede Fader og Søn til Lykke. Man lod Cadien hente, og Formælingen blev stadfæstet ved et offentligt Document.

Kraen Olnas gav et stort Gjestebud. Da Maaltidet var endt, traadte en gammel Mand, ledsaget af fem Ynglinge, som bare Brudegaver, ind i Salen. Alaeddin gjenkjendte i den Gamle sin Ven Halil, og i Ynglingerne sine fem Brødre. Kraen Olnas havde nogen Tid efter Historien med Pungen sendt et Skib til Ægypten og hentet Isseddins Familie til Indien, hvor han sørgede for dem som en anden Fader. Moderen boede i hans Datters Harem, og Brødrene bleve underviste i Handelsforretninger. Alaeddin kastede sig i Armene paa den gamle Halil, og græd ved hans Bryst. Han kyssede sine Brødre, og spurgte, om hans Moder endnu levede. Da han endelig mærkede, hvem han havde at takke for al sin Lykke, betragtede han Kraen Olnas nogle Øieblik med Forbauselse og Beundring; derpaa omfavnede han hans Knæe og græd, men formaaede ikke at fremføre et Ord; thi hans Hjerte var altfor fuldt. Hele Forsamlingen syntes bevæget af en himmelsk Kraft, og Enhver følte, at der ikke gives nogen høiere Lyksalighed, end den Glæde, som er Frugten af Godhædighed og Taknemmelighed.

Prøvet Troskab.

Chalifen Mutewekul havde en fremmed Læge ved Navn Honain, som han agtede meget høit formedelst hans store Kundskaber. Nogle Hoffolk gjorde ham mistroisk mod denne Mand, og meente, at da han var en Udlænding, kunde man ikke godt stole paa hans Troskab. Chalifen blev urolig, og vilde prøve ham, for at erfare, hvorvidt denne Mistanke var grundet. Han lod ham komme til sig og sagde: "Honain, jeg har iblandt mine Emirer en farlig Fiende, mod hvem jeg formedelst hans talrige Tilhængere ikke kan bruge Magten. Derfor befaler jeg dig, at du skal tilberede en fiin Gift, som ikke efterlader noget Spor af sig hos den Døde. Jeg vil imorgen indbyde ham til Gjest og befrie mig for ham paa denne Maade."

"Herre," svarede Honain uforfærdet, "min Videnskab strækker sig blot til Lægemidler, som opholde Livet; andre kan og vil jeg ikke tilberede. Jeg har ei heller nogensinde gjort mig Umage for at lære det, da jeg meente, at de sande Troendes Behersker ikke vilde fordre slige Kundskaber af mig. Har jeg gjort Uret heri, saa tillad mig at forlade dit Hof, for i et andet Land at lære denne Videnskab, hvori jeg nu er ukyndig." Mutewekul svarede, at dette var en tom Undskyldning; den, som kjendte de nyttige Midler, maatte ogsaa kjende de skadelige. Han bad, han truede, han lovede Belønning, men Alt forgjeves; Honain blev ved sit Svar.

Endelig anstillede Chalifen sig vred, kaldte paa Vagten og befalede, at man skulde bringe denne gjenstridige Mand i Fængsel. Det skete; og tillige blev en Spion, der tilsyneladende ogsaa behandledes som Fange, sat ind til ham, for at udforske ham og derpaa give Chalifen Efterretning om Alt, hvad Honain sagde. Skjøndt denne følte sig krænket ved en saadan Behandling, lod han sig dog ikke forlyde med et eneste Ord til sin Medfange om Grunden til Chalifens Vrede imod ham. Alle hans Yttringer dreiede sig blot om, at der vederfaredes ham Uret.

Efter nogen Tids Forløb lod Chalifen ham igjen bringe for sig. Paa et Bord laae en Mængde Guld, Diamanter og kostbare Stoffer; men ved Siden deraf stod Bøddelen med en Svøbe i Haanden og et Sværd under Armen. "Du har havt Tid til at betænke dig," sagde Mutewekul, "og til at indsee, hvor daarlig din Gjenstridighed er. Vælg nu; enten tager du disse Kostbarheder og opfylder mit Forlangende, eller du bereder dig til en skændselfuld Død." — "Herre," svarede Honain, "Vanæren ligger ei i Straffen, men i Forbrydelsen. Jeg kan døe, uden at besmitte min Videnskabs og min Stands Ære. Du er Herre over mit Liv; gjør, hvad du finder for Godt."

"Gaaer ud," sagde Chalifen til de Omkringstaaende; og da de vare alene, rakte han den samvittighedsfulde Honain Haanden og sagde: "Honain, jeg er tilfreds med dig; du er min Ven, og jeg er din. Man havde gjort mig din Troskab mistænkelig; jeg maatte prøve din Ærlighed, for at blive vis

paa, om jeg tilfulde kunde forlade mig paa dig. Ikke til Belønning, men som et Tegn paa mit Venskab, vil jeg sende dig disse Gaver, der ei mægtede at forføre din Dyd."

Saaledes talede Chalifen, og befalede sine Tjenere at bære Guldet, Ædelstenene og Stofferne til Honains Huus.

Dronning Zulikah.

Abdallah, Hanifs Søn, fik af sin Herre Schach-Jehan, Sultan i Indien, Befaling at reise til Den Boriko, for at hente Livets Vand, som efter et gammelt Sagn skulde have sit Udspring der. Udførelsen af dette Ærinde var ei nogen let Sag, da Ingen vidste, i hvilken Egn af Verden denne De laae; da han imidlertid ikke kunde undslaae sig for at udføre Sultanens Befaling, og han var modig nok til at vove Alt, saa reiste han den følgende Dag ved Solens Opgang bort fra Agra. Saa stort hans Mod end var, fremkaldte dog hans dristige Forehavende sørgelige Tanker hos ham. Han reed nogle hundrede Skridt foran Karavanen, med hvilken han reiste, og hengav sig til sine alvorlige Betragtninger, da han bemærkede et ungt Menneske, som ligeledes holdt sig fjernet fra det øvrige Selskab. Ynglingen, der syntes at være en Person af Stand og Formue, opvakte hans Nysgjerrighed ved sin tungsindige Mine. Han nærmede sig ham paa nogle faa Skridt, og hørte ham sige temmelig høit: "Ja, dersom jeg

ikke vinder denne Gang, saa er jeg uden Redning fortabt!" Ved disse Ord vendte han sig om, ligesom han blev forskræk=ket, da han hørte Noget røre sig tæt bag ved ham. Abdal=lah hilsede ham venligt, talede om allehaande Ting, vandt lidt efter lidt hans Fortrolighed, og spurgte tilsidst om Aarsagen til hans Sorg.

"Jeg hedder Almoraddin," sagde Ynglingen, "og er eneste Søn af en Kjøbmand, som endnu for tre Aar siden var en af de rigeste Mænd i Kamboja. Hans store Kjærlighed til mig har berøvet ham den største Deel af hans Formue, og vil, som jeg befrygter, endnu styrte ham i Armod. Ak, jeg er Skyld i hans Ulykke! Jeg drager ham med mig i den Af=grund, hvori en taabelig, fortvivlet Kjærlighed nedstyrter mig. Nogle af mine Venner besluttede at foretage en Handelsreise til Siam. De indbøde mig til at tage Deel deri, og fore=stillede mig, at det var hæderligere at vove sig ud i Verden og erhverve Rigdomme, end at henleve sine Dage i lad Ørkes=løshed. Jeg lod mig lettelig overtale, og fik ogsaa Tilladelse dertil af min Fader, som aldrig afslog mig nogen Bøn. Han udrustede et herligt Skib, ladede det med kostbare Varer, for=manede mig ved Afskeden til Aarvaagenhed og Troskab, og lod mig drage bort med mine Venner. Vi seilede langs med In=diens Kyster, passerede Ceilon, og naaede Sumatra, som vi omseilede, da vi formedelst ugunstige Vinde ikke vovede os ind i Strædet ved Malakka. Idet jeg en Dag stod paa Dækket, saae jeg paa den fjerne Kyst en stor Stad med en skjøn Havn. Jeg spurgte Styrmanden, hvad denne Stad hed, og yttrede

Lyst til at lande der. Han svarede: "Det er Hovedstaden i Kongeriget Baros, hvis unge Dronning Zulikah bliver anseet for den største Skjønhed i hele Østerland. Ifølge en vis Lov, som hun selv har givet, have allerede saare mange uforsigtige Beilere fundet deres Undergang i denne Stad. Dersom altsaa mit Raad gjelder noget, saa betragte vi denne Havn som en farlig Klippe, og seile forbi i en lang Afstand."

"Hvad er det for en Lov?" sagde jeg; "du gjør mig nysgjerrig." — "Intet Skib faaer Tilladelse til at lande i denne Havn," svarede Styrmanden, "medmindre dets Eier vil beile til Dronningen. Hun forlover sig med ham og sætter en Guldring paa hans venstre Haands midterste Finger. Kan han endnu den følgende Morgen fremvise denne Ring, saa bliver Dronningen hans Gemalinde; men har han mistet den om Natten (hvilket uden Undtagelse er hændet Alle, som hidtil have vovet dette Eventyr), saa mister han sit Skib tilligemed Godset og Folkene, som ere derpaa; men han selv bliver ved Daggry paa en vanærende Maade jaget ud af Landet."

"Og om jeg saa skulde døe," udbrød jeg, "maa jeg erfare, hvorledes det hænger sammen med denne Ring! Maaskee er jeg heldigere end mine Forgængere; maaskee vinder jeg Prisen!" Da Styrmanden saae, at det ikke var muligt at bringe mig fra mit Forsæt, gav han endelig efter, og seilede for fulde Seil ind i Havnen. Vagten modtog mig, da jeg steg i Land, og førte mig til Dronningens Slot. Hvorledes blev jeg tilmode, da jeg saae hende! Jeg var som fortryllet,

og ansaae hende for en Fee, der vilde blende de Dødelige ved sin høie Skjønhed. Hendes Øine straalede som to klare Stjerner; paa hendes Læber svævede Ynde og øm Kjærlighed, og hendes Miner forenede Blidhed med ædel Høihed. Min Sjel hævede sig paa Haabets Vinger, ligesom Flammen, der bæres mod Himlen af de lette Vinde; thi jeg holdt det for en let Sag at gjemme Ringen, naar jeg kun først var kommen i Besiddelse deraf."

"Dronningen tog mig ved Haanden, bød mig at sætte mig ved hendes Side, og spurgte, om den i hendes Land gjeldende Lov var mig bekjendt. "Skjønne Dronning," var mit Svar, "jeg kjender denne Lov; naar jeg kun vidste, hvorledes man skal opfylde den." — "Lovens Bud er let at opfylde for den, som af Skjebnen er bestemt dertil," svarede hun; "for de Øvrige er den rigtignok streng, men ikke haard; thi den lader Enhver beholde Frihed til at gjøre hvad han vil." Hun spurgte mig om mit Navn og min Reise. Alt, hvad jeg sagde, syntes at behage hende, og med min Kjærlighed, som voxede hver Minut, steg ogsaa mit Haab."

"Efter Aftensmaaltidet traadte Vezirerne sammen om mig i en Halvkreds. Dronningen stod ved den aabne Side af Kredsen, og spurgte mig, om jeg elskede hende og begjerede hende til Gemalinde. Da jeg besvarede dette Spørgsmaal med Ja, trak hun en Guldring af sin høire Haand, satte den paa min venstre Haands midterste Finger og sagde: "Dersom du kan bevare dette Pant paa min Kjærlighed til imorgen,

saa har jeg dermed lovet dig evig Troskab." Efter disse Ord gik hun bort; to af hendes Tjenere førte mig ind i et Sovekammer, lukkede Døren i Laas, og lode mig blive alene. Jeg undersøgte enhver Krog, men fandt Intet, som syntes mig mistænkeligt, og vidste efter lang Grublen lige saa lidet som før, hvad jeg skulde gjøre, for at bevare Ringen. Da jeg rigtignok kunde dreie den, men ikke igjen trække den af Fingeren, saa ansaae jeg det for det Sikkreste at holde mig vaagen. Jeg satte mig paa en Sofa, lukkede mine Hænder tæt sammen, og vilde saaledes oppebie Morgenen; men jeg sov ind, førend jeg vidste, hvorledes det gik til. To Bevæbnede rystede mig henimod Morgenen ved Armene, og tilraabte mig med barske Stemmer: "Tænk paa Loven!" Jeg aabnede Øinene, saae til min Haand, og forbandede Søvnen; thi Guldringen var borte. De tvende Bevæbnede førte mig ud af Palladset og Staden, og forbøde mig under Livsstraf at komme igjen uden Skib."

"Da jeg efter mange Besværligheder og Farer kom tilbage til mit Fædreland, gik jeg til en af mine Venner. Jeg foregav, at mit Skib var strandet paa en Klippe, og bad ham at give min Fader Efterretning om denne Ulykke. Min kjærlige Fader glemte, at han havde tabt en Trediedeel af sin Formue, da han hørte, at jeg endnu levede og var ham saa nær. Han kom selv til mig, omfavnede mig med den inderligste Glæde og sagde: "Vi ville trøste os, min Søn. Havet har ved at opholde dit Liv skjenket os langt Mere, end det har berøvet os. Vi ere endnu rige nok, naar vi ere til-

fredse." Han førte mig hjem med sig, og behandlede mig saa kjærligt, som om jeg havde bragt ham store Skatte tilbage."

"Jeg kunde have været lykkelig, dersom jeg havde været klog; men Erindringen om det, som var hændet mig, lod mig ikke have Ro. Dronning Zulikah var min eneste Tanke, og uden hende var der ingen Glæde paa Jorden for mig. Da jeg ikke kunde haabe, at min Fader vilde give sit Samtykke til en ny Reise, vilde jeg heller ikke bedrøve ham, og søgte derfor at skjule min Sorg. Men jo nærmere Foraaret kom, paa hvilken Tid mine Venner igjen vilde reise bort, desto mere tiltog min Tungsindighed. Min Fader, som endelig bemærkede den, spurgte, hvad der bedrøvede mig. "Jeg skammer mig for mine Venner," sagde jeg, "at jeg ikke igjen kan oprette det Tab, som jeg har lidt, og dette er Aarsagen til min hemmelige Kummer." — "Min Søn," sagde han, "dersom du vilde følge mit Raad, saa lod du dig nøie med det, vi have, uden paany at udsætte dig for Farer. Skulde du imidlertid for Alvor have isinde anden Gang at forsøge din Lykke, saa vil jeg ikke lægge dig nogen Hindring i Veien." Jeg følte, at jeg ikke fortjente denne ømme Kjærlighed, og begyndte at græde. Dette Tegn paa Taknemmelighed vandt ham aldeles. Han udrustede et nyt Skib med en kostbarere Ladning end det første; han gjentog sine tidligere Formaninger til Aarvaagenhed og Troskab, og jeg gik anden Gang under Seil med mine Venner, saa glad, som om jeg allerede havde Seieren i Hænderne.

Da jeg nærmede mig Dronningens Øe, standsede jeg min Fart, lod de øvrige Skibe seile forud, og tog, da det blev mørkt, en anden Cours. Mine Skibsfolk raadede mig eenstemmigen fra mit Forsæt, og Styrmanden forlod Roret; men de talede til en Døv, som Intet hørte. Jeg tog selv Roret, og styrede did, hvor forblindet Kjærlighed førte mig hen. Jeg var den første Frier, der kom anden Gang igjen. Dronningen syntes at beundre min Troskab; ja jeg troede at bemærke Kjærlighed i hendes Opførsel. Jeg havde ladet mig gjøre et Jernbaand, som man ikke kunde aabne uden at bruge Vold. Jeg lagde det om min venstre Haand, lukkede det omhyggeligt, og gjemte Nøglen i min Barm; men Alt forgjeves. Henimod Morgen blev jeg vækket af Vagten; Ringen var borte, og jeg maatte fattig og nødlidende vende tilbage til mit Fædreland."

Suk og Taarer afbrøde her den unge Kjøbmands Fortælling. "Din sjeldne Ulykke fortjener disse Taarer," tog den kloge Abdallah Ordet, "men du er dog med alt det lykkelig, da du ved dette dobbelte Tab har lært, hvorledes man bør overvinde sine Lidenskaber. Saadanne Erfaringer kjøber man aldrig for dyrt." — "Ak!" udbrød Almoraddin, "jeg er ikke bleven klogere ved disse Lærepenge; min Daarskab overskrider alle Grændser. Jeg reiser atter derhen; Skibet ligger allerede færdigt. Min Fader, som sørger over mit foregivne andet Skibbrud, har givet mig sit Samtykke til en tredie Reise, der uden Tvivl vil styrte ham og mig i den dybeste Elendighed. Vi have solgt alle vore Eiendomme, og min Fader har

desforuden endog pantsat sin Frihed; thi dersom han ikke inden et Aar kan tilbagebetale den rige Mamuth tituſinde Guldſtykker, ſom han har laant af ham til Skibets Udruſtning, ſaa bliver han hans Slave."

Faderens kjærlige Opførſel, og Forblindelſen hos Sønnen, der uagtet ſin egenſindige Daarſkab elſkede denne eftergivende Fader, opvakte Abdallahs Medlidenhed. "Hensigten med min Reiſe," ſagde han, "giver ikke din meget efter i Daarſkab. Jeg søger en De, hvor der ſkal udſpringe et foſteligt Vand, ſom gjør de Gamle unge igjen. Da jeg ikke veed, hvor denne De ligger, er i Grunden enhver Vei mig lige kort, og jeg vil derfor ledſage dig, ſaafremt du har Tillid til mig. Maaſkee kan jeg være dig til Nytte ved mit Raad; thi undertiden faaer et uforſtandigt Foretagende, naar det bliver udført med Klogſkab og Forſigtighed, omſider dog et lykkeligt Udfald; og To ſee altid mere end Een." Almoraddin tilſtod, at han hidtil havde ſavnet en klog Ven, og modtog med Glæde Abdallahs Tilbud. De gik begge ombord i Kamboja, og ſtyrede deres Cours til Dronningens De.

Da de nærmede ſig denne, aftalte de med hinanden, hvorledes de vilde forholde ſig, og løb vel tilmode ind i Havnen. De kaſtede Anker ikke langt fra Staden, gik derpaa i Land, og bleve, under Paukernes og Hornenes feſtlige Lyd, af Vagten førte op paa Slottet til Dronningen. Folket løb ſammen fra alle Kanter, og forundrede ſig over de driſtige Fremmede; men Mange, ſom gjenkjendte Almoraddin, opmuntrede

ham til at holde sig bedre denne Gang. Da Abdallah saae den skjønne Zulikah, begyndte han at blive billigere mod sin unge Vens Daarskab; thi det forekom ham, at Foraarssolen gik op for hans Øine, saa glimrende og yndig sandt han hende paa hendes gyldne Throne. "Hvo som er klog," tænkte han, "følger Styrmandens Raad og seiler i lang Afstand forbi Havnen; thi denne hulde Tryllerinde kan ingen Dødelig modstaae." Halvhundrede af de skjønneste blandt hendes Jomfruer omgave hende, ligesom Stjernehæren Maanen, naar den staaer paa Himlen i sin Fylde; men paa begge Sider stode Emirerne og Vezirerne bevæbnede i deres Krigerdragt, som om de bevogtede Adgangen til Dronningen. Da de Fremmede nærmede sig og hilsede, traadte hun dem venlig imøde. "Naar Almoraddin kommer til os," sagde hun, "skulde man hele Dagen holde ham for et Vidunder af Kjærlighed og Troskab, dersom han blot ikke om Natten skuffede sine Venners gode Forhaabninger." Da Almoraddin skjælvede af Glæde og Engstelighed og ikke kunde svare Meget paa denne Beskyldning, spurgte hun, hvem hans Ledsager var. Abdallah udgav sig for en Kjøbmand, der af Venskab var fulgt med Almoraddin. Han overrakte hende som Tegn paa sin Ærbødighed en Rad kostbare Perler, og bad hende at betragte dette hans Fattigdoms ringe Offer med et naadigt Blik. "Denne skjønne Gave," sagde hun, "vidner om Almoraddins Rigdom. Han har allerede bortødslet saa Meget for min Skyld, at han maatte være fattig, dersom han ikke havde slige Venner som Abdallah."

Imedens Almoraddin underholdt Dronningen om sin Reise, blandede Abdallah sig imellem Hoffolkene, gjorde allehaande Løier, og forstod i kort Tid at erhverve sig Alles Yndest; thi han modsagde Ingen, og fortalte Enhver det, som han helst vilde høre. Lige saa eenfoldig som han anstillede sig, lige saa snildt vidste han at lede Samtalen efter sit Ønske og udforske deres Sindelag mod Almoraddin; men han fandt, at de alle vare ham bevaagne. Nogle roste hans Skjønhed, Artighed og Blidhed, Andre beklagede ham formedelst hans hidtil havte Ulykke, og sagde, at Dronningen selv havde yttret Medlidenhed med ham, hvilket ikke havde været Tilfældet med nogen af alle hendes andre Friere. Ogsaa hos Dronningen bemærkede han, at hun ikke var ugunstig stemt imod hans Ven. Hun betragtede ham ofte længe; men naar hans Blik mødte hendes, slog hun forvirret Øinene ned, og rødmede, naar hun troede, at han havde mærket hendes Forlegenhed. Af alt dette indsaae han, at Dronningen i det mindste ikke frivilligen var Skyld i den Ulykke, som hidtil havde forfulgt Almoraddin; men hvad der var den sande Aarsag dertil, det kunde han paa ingen Maade opdage. Hoffolkene lode som de Intet vidste derom, og undvege omhyggelig hans Spørgsmaal.

Endelig fandt han en ung Vezir, som havde et besynderligt Udvortes. Han plirede med Øinene, traf Rynker ved Munden, som En, der foragter de Andre, gik paa den yderste Spids af Tæerne, og saae ved ethvert stivt Skridt, han gjorde, paa sine Fødder, ligesom om han beundrede deres Skjønhed og Pynt. Abdallah ansaae denne for den rette Mand, til

hvem han maatte henvende sig. Han hilsede ham ydmygt, gjorde mange dybe Buk, og begyndte at tale om den sjeldne Færdighed, som de Slavinder, der dandsede for Dronningen, lagde for Dagen. Den unge Vezir blev strax meget veltalende; han udbredte sig vidtløftigen over de frie Bevægelsers skjønne Kunst, roste sin egen Færdighed deri, og fattede i kort Tid det ømmeste Venskab for den høflige Fremmede, der forstod at smigre saa behageligt.

"Saa vanskeligt det ogsaa maa være," sagde Abdallah, "at bringe Dandsekunsten saa vidt, som min Herr Vezir har bragt den, synes det dog, at den Kunst, at gjemme Dronningens Guldring, maa være endnu langt vanskeligere." Den unge Vezir gjorde en spodsk Mine, satte Hagen i Veiret og trykkede sine smaae Øine i. "Ak nei," sagde han, "det er just ikke saa vanskeligt. Hele Kunsten ligger i et eneste lille Haandgreb; den, der er saa heldig at finde det, kan ikke berøves Ringen." — "Det har jeg rigtignok allerede hørt," vedblev Abdallah; "men jeg maa tilstaae, at jeg ikke kan troe det. Skulde det være muligt, at ingen af disse mange Friere havde fundet dette Haandgreb? Det maa derfor nok hænge anderledes sammen dermed." — "Nei, nei," svarede den unge Vezir, "jeg veed med Vished, at det er saaledes. Man tør kun ikke tale derom, efterdi Dronningen har forbudt alle Samtaler af denne Art." — "Deri har hun ogsaa Ret," sagde Abdallah; "thi hvor let kunde ikke en listig Fremmed uden egen Fortjeneste derved komme paa det rigtige Spor og bedrage den gode Dronning." — "Ja vist," svarede den unge Vezir

med et Smiil, "og da havde al den gamle Tantes Forsigtighed været til ingen Nytte." — "En elskværdig ung Herre har netop nyligen fortalt mig denne Tantes Historie," sagde Abdallah, "men saa forvirret, at jeg ikke rigtigt kunde forstaae den." — "Hvem var da det?" spurgte Veziren lidt misundelig. "Den unge Herre hist henne," svarede Abdallah, og pegede paa en Hofmand, der saae meget eenfoldig ud. "Ak, det er en Tosse, som ikke veed Noget," vedblev Veziren, og fortrak Munden til et spodsk Smiil. "Sagen forholder sig saaledes:"

"Den forrige Dronning Aischah, den skjønne Zulikahs Tante, havde ved sit Hof en stor Troldmand. Da hun var ung og Dronning over et stort Rige, saa indfandt der sig mange Friere hos hende. For nu ikke at bedrage sig i sit Valg, lod hun sig af Troldmanden forfærdige en Ring, hvormed hun prøvede sine Elskeres Troskab. Der kom mange Konger og Kongesønner, men ingen blev af Ringen erkjendt for tro. Under disse Prøver blev Dronning Aischah gammel, og døde for nogle Aar siden, uden at have fundet en Gemal af saadan Troskab, som hun ønskede. I Forbittrelsen over sin egen uheldige Skjebne lod hun Rigets Emirer sværge, aldrig at tillade, at hendes Niece forbandt sig med en Gemal, som ikke havde bestaaet Prøven med Ringen; men da denne besidder den Egenskab at gjøre søvnig, saa har man endnu ikke fundet Nogen, der har undgaaet at slumre ind. De sov alle trygt, og Dronningen fandt om Morgenen atter Ringen paa sin Haand. Til at modstaae denne fortryllede Søvn gives

der, ifølge det almindelige Sagn, blot et eneste Middel, som skal bestaae i en særegen Behandling af Ringen; men selv Dronningen kjender den ikke. Hun kan derfor ikke engang forraade Hemmeligheden, om hun endog vilde, og hele hendes Haab om at faae en Gemal bestaaer deri, at een af hendes Friere tilfældigviis finder dette Haandgreb."

"Ja, det kan man forstaae; den anden unge Herre har blot hørt det Halve af Sagen," sagde Abdallah, og gik ud af Salen, fordi nogle af Almoraddins Folk spurgte efter ham. De bragte ham den Efterretning, at der var udbrudt et Oprør paa Skibet. Den Ene raasede mod den Anden; det svagere Partie kunde ikke forsvare sig mere, og truede med at stikke Skibet i Brand. Alt var tabt, dersom Almoraddin ikke øieblikkeligen kom og stillede Oprøret. Abdallah førte Skibsfolkene ind for Dronningen, og lod dem gjentage deres Budskab. Dronningen vilde sende sin Vagt derhen; men Almoraddin bad saa indstændigen, at hun endelig tillod ham selv at gaae derhen og stille sine Folk tilfreds. Han ilede med Abdallah til Havnen. De hørte allerede langt fra en lydelig Skrigen og Sablernes Klirren, men saasnart de traadte ombord paa Skibene, nedlagde de Stridende deres Vaaben og sluttede Fred; thi den hele Kamp var blot en List, som Abdallah havde aftalt med Almoraddin, forat de ved denne Leilighed for sidste Gang kunde raadslaae med hinanden.

"Nu, hvad har du opdaget?" tog Abdallah Ordet. "Ak, min Ven!" udbrød Almoraddin grædende, og lagde sit Hoved til Abdallahs Bryst, "dersom du ikke kan raade mig, saa er

jeg atter fortabt. Jeg Afsindige! jeg haaber at vinde en falsk Troldqvinde, og nedstyrter min gode Fader, den troeste Ven, jeg havde, som Slave i den dybeste Elendighed! O Abdallah, hjelp mig, frels mig af denne Afgrund! Jeg har bedraget mig; hun elsker mig ikke, hun lokker mig blot til sig ved sin Venlighed, for desto sikkrere at kunne styrte mig i Fordærvelse." — "Nu, saa ville vi lette Anker og tage Flugten," sagde Abdallah; "thi det vilde være Daarskab at vove os i Fare for En, der ikke elsker os." Almoraddin blegnede, og saae forskrækket hen for sig. "Vær kun ved godt Mod," vedblev Abdallah smilende; "din Skjebne har dig kjærere, end du tænker. Din Frygt har bedraget dig; Dronningen er uskyldig." Herpaa fortalte han ham, hvad han havde seet og hørt. "Da du nu vel kan bevæge Ringen, men ikke igjen trække den af Fingeren," sagde han videre, "saa troer jeg at have opdaget Trolddommen. Ringen skal prøve Beilerne, om de ere Dronningen trove og elske hende oprigtigt; Kjærligheden er ikke lad; den er i bestandig Bevægelse og Arbeide; den løber som et Hjul uophørlig rundt, uden at fjerne sig fra sin Axel, hvorom den svæver. Derfor er det nu min Mening, at du skal dreie Ringen om, saa længe og til hvilken Side den blot vil lade sig dreie. Kan denne vedholdende Bevægelse ikke betage Ringen dens søvndyssende Kraft, saa har du atter gjort en frugtesløs Reise; thi et bedre Raad veed jeg ikke."

Almoraddin omfavnede og kyssede Abdallah af Glæde over hans Opdagelse. "Du har fundet det rigtige Middel," sagde han; "jeg sov aldrig ind, førend jeg lod Ringen sidde

stille. Jeg var tro, men ikke klog, og derfor blev Formælingens Pant stedse igjen taget fra mig; thi Dronning Zulikahs Gemal bør forene begge Dyder." Fornøiede og med godt Haab vendte de tilbage. Almoraddin gav en opdigtet Skildring af Oprøret, hvilken Dronningen syntes at antage for sand. Natten nærmede sig, og efter endt Maaltid sluttede Vezirerne Kredsen. Da Almoraddin, efter at have betinget sig Sikkerhed for sin Ven, besvarede Dronningens Spørgsmaal med Ja, satte hun med de sædvanlige Ord Guldringen paa hans venstre Haand og sagde: "Ogsaa i sine Feil maa min Gemal være mig tro." Hun begav sig bort, og Almoraddin blev ført ind i det samme Værelse, hvor han allerede to Gange havde overnattet. Men istedetfor ogsaa denne Gang sorgløs at lægge sine Hænder i hinanden, holdt han Ringen i bestandig Bevægelse, og dreiede den uophørligt. Der kom ingen Søvn i hans Øine; tvertimod forekom det ham, at han blev meer og mere vaagen, indtil endelig Ringen, da Morgenrøden frembrød, ikke længere lod sig bevæge, men sad saa fast, som om den var sammenvoxet med Almoraddins Haand. En ufrivillig Søvn bemægtigede sig hans Sandser; han kunde ikke modstaae den, og slumrede blidt ind.

Vækket af Paukernes, Hornenes og Cymblernes larmende Toner, som lød i Slottet, aabnede han Øinene, og saae de fire ældste Vezirer, der knælende hilsede ham som deres Sultan og derpaa førte ham i hans nye Prydelse til Dronningen. Hun sad paa sin Throne, omringet af alle sine Emirer, Vezirer og Fruentimmer. Glæden straalede fra hendes Øine,

hendes Kinder blomstrede som unge Roser, og enhver af hendes Miner syntes oplivet af en hidtil ukjendt Munterhed. Almoraddin svimlede af Glæde, og knælede, i Følelsen af sin Lykke, paa Thronens nederste Trin; men hun gik sin Brudgom imøde, rakte ham Haanden, og førte ham op til Thronen. "Almoraddin," sagde hun, "har opfyldt Loven i enhver Betydning. Hans troe Kjærlighed har ikke hvilet, førend den fandt den rette Vei og vandt Seier. Jeg har forlovet mig med ham; han har troligen bevaret min Kjærligheds Pant, derfor kalder jeg ham nu Eders Konge og min Gemal." Emirerne klappede i Hænderne og raabte: "Leve den skjønne Zulikah, vor Dronning! Leve Kong Almoraddin, hendes Gemal! Himlen skjenke dem Sønner, som have et Hjerte, der elsker os, en Arm, der beskytter os, og en Tunge, der priser Gud for hans Godhed."

"Listige Abdallah, I have bedraget os," sagde Dronningen, da Høitidelighederne vare forbi. "Nei, skjønne Dronning," gav Abdallah til Svar, "vi have blot seet os for, at vi ikke tredie Gang skulde blive bedragne. Troskab uden aarvaagen Klogskab vil i intet farligt Foretagende komme til Maalet." Almoraddin blev ikke træt af at omfavne sin kloge Ven. "Uden dig," sagde han, "havde baade jeg og min Fader været uden Redning fortabte; thi alene havde jeg aldrig fundet Gaadens Opløsning. Opgiv dit Forehavende og bliv hos mig; vi ville dele med hinanden som Brødre. Hvorfor vil du vove dig i en Fare, som du ikke kjender, da du ei engang veed, om der i den hele Verden findes en De Borifo."

—"Hvorledes?" sagde Abdallah, "du har ved Mod og Klogskab naaet dit Maal, og jeg skulde mistvivle om at naae mit? Nei, Almoraddin! jeg har svoret Sultanen, min Herre, Troskab, og denne Eed maa jeg holde, om jeg ogsaa forgjeves skulde omseile den halve Jord."

Efter et Aars Forløb kom han tilbage fra sin farlige Reise. Han havde fundet Den, om hvis Tilværelse man var uvis, og øst af den skjulte Kilde. Han besøgte Kong Almoraddin, og fandt ham tilligemed hans Gemalinde og Fader ved hans Søns Vugge. De modtoge ham alle tre, som man modtager en Velgjører, hvem man har at takke for sit Livs Lykke og Glæde. Abdallah skjenkede dem en Flaske af det foryngende Vand. Almoraddin og Zulikah drak blot Lidet deraf, og gave det Meste til deres gode Fader, som havde sat sin Frihed i Pant for deres Lykke. Den Gamle vederqvægede sig ved dette Vand, som en visnende Blomst ved Regnen, og levede næsten lige saa længe som hans gode Børn. Men Schach Jehan, hvem Abdallah overbragte en Mængde deraf, bekom det ikke saa godt. Han drak det i Utide og uden at holde Maade; derfor døde han tidligere, end det maaskee ellers vilde være skeet.

De Reisende.

En ung Sultan talede med sin gamle Vezir om Menneskenes forskjellige Tilskikkelser, og sagde: "Vezir, uagtet jeg endnu er ung, troer jeg dog at have bemærket saa Meget, at Menneskets Skjebne er en nødvendig Følge af hans Opførsel. Han er lykkelig, dersom han er klog, og ulykkelig, dersom han handler taabeligt; thi som Træet er, saadan er ogsaa Frugten." — "Hvad Sultanen, min Herre, har sagt," svarede Vezziren, "er meget sandt; kun troer jeg, at den menneskelige Viisdom alene ikke altid er tilstrækkelig. Vor Viisdom ligner en erfaren Styrmand, der, saa længe Havet er roligt, styrer Skibet hvorhen han vil; men reiser der sig en Storm, da formaaer hans Kunst ikke mere at hjelpe ham. Vinden river hans Skib afsted med sig, og kaster det ofte mod en Klippe, hvor det sønderknuses. Dersom min Herre vil høre paa sin Tjener, saa kan jeg fortælle en Historie, der meget godt vil oplyse, hvad jeg mener." Sultanen var tilfreds hermed, og Vezziren vedblev:

Asfendiar var anden Søn af en Konge i Grækenland. Fra sin tidligste Ungdom røbede han megen Klogskab og Eftertænksomhed, og jo ældre han blev, desto mere tiltog han i disse Dyder. Kongen, hans Fader, som uagtet disse gode Egenskaber elskede ham mindre end sin ældste Søn, begyndte endog at blive bange for, at den klogere Asfendiar engang kunde

fortrænge sin Broder fra Thronen; desaarsag besluttede han i Tide at forebygge dette Onde.

Men da han dog ikke var grusom nok til at dræbe sin uskyldige Søn, forviste han ham fra sit Rige. Hans Had gik saa vidt, at han udjog ham som en Vetler af Palladset og under Livsstraf forbød sine Undersaatter at yde Prindsen den ringeste Bistand.

Asfendiar havde et ædelt Hjerte. Skjøndt det havde været ham en let Sag at forskaffe sig et Partie blandt Folket, som elskede ham, vilde han dog hellere leve i Landflygtighed, end gjøre Oprør imod sin Fader. "Maaskee," tænkte han, "lader min Fader med Tiden sin Vrede mod mig fare, og antager mig igjen som sin Søn. Det er mere ædelt at lide end at gjøre Uret." Under saadanne Tanker fortsatte han sin Vei, da han efter nogle Dages Forløb traf paa et ungt Menneske, som var af sjelden-Skjønhed og bar en Cithar under Armen. Prindsen fattede Godhed for ham, da han saae, at han var lige saa munter og høflig som han var smuk, og den Fremmede, der ligeledes fandt Behag i Prindsens Venlighed og vakkre Udvortes, tilbød sig at ledsage ham. De fortsatte deres Vei sammen, da der den følgende Dag kom en tredie Reisende til dem. Det var en Kjøbmands Søn, der syntes vel bevandret i sin Faders Næringsvei. Hans Selskab behagede dem, og da han ikke var mindre tilfreds med de to Andre, bad han dem om Tilladelse til at reise i deres Selskab. Den tredie Dag kom endnu en rask og stærk Bondemand til dem. Han vilde gaae til Torvs i

den nærliggende Stad Laodicia, og da han hørte, at disse Tre gik den samme Vei, saa blev han hos dem.

Underveis talede de om allehaande Ting, blandt Andet ogsaa om Lykken. "Hvilken er vel den letteste og sikkreste Vei, hvorpaa et Menneske kan gjøre sin Lykke?" spurgte Kjøbmanden. "Efter min Mening," svarede Asfendiar, "er det gunstige Omstændigheder, som befordre vort Forehavende; thi selv den dygtigste Svømmer maa give efter for en altfor stærk Strøm. Derfor troer jeg, at Mennesket uden egen Brøde kan komme i den dybeste Elendighed, og at det ogsaa uden egen Fortjeneste kan naae Lykkens høieste Trin." Bonden, som ikke forstod Meget af Prindsens Tale, sagde: "Herre, jeg troer, at den, som har et Par sunde Arme og vil arbeide, aldrig kan døe af Sult. Arbeide og Flid ere gode i ethvert Tilfælde; de Lade og Seendrægtige ere altid de Fattigste." Den smukke Citharspiller begyndte at lee og sagde: "Min gode Ven, den, der vil erhverve sig Rigdom og Anseelse ved Arbeide, han bringer det ikke vidt. Det sikkreste Middel til at gjøre sin Lykke er, efter min Formening, et smukt Udvortes. Skjønhed har Fortrin for Rigdom, og Forstand gjelder meest i Verden." — "Den Mening er jeg ikke af," sagde Kjøbmanden. "Skjønhed er en forgængelig Blomst, som kun blomstrer een Gang og ikke trives paa ethvert Sted. Det sikkreste Middel, som overalt hjelper, er i mine Tanker Klogskab, der forstaaer at skikke sig i ethvert Tilfælde og at benytte alle Omstændigheder til sin Fordeel. Denne alene er Rigdommens og Ærens sande Kilde, denne alene kan sikkre

sig Besiddelsen af det Erhvervede, og den har det Fortrin, at den aldrig ældes. Men for at see, hvo af os der har meest Ret, ville vi gjøre et Forsøg. Naar vi komme til Staden, saa skal den Ene efter den Anden om Aftenen bevertе Selskabet for det, som han har tjent om Dagen. Den, som kan give det bedste Maaltid, naar Touren kommer til ham, han har meest Ret." De tre Andre gave deres Samtykke til Kjøbmandens Forslag. Ved Solens Nedgang naaede de Staden Laodicea, og kastede Lod, da de vare komne til Herberget. Loddet traf først Bonden. Saasnart det blev Dag, gik han til Havnen og arbeidede som Lastdrager. Han bar paa een Gang lige saa meget som tre Andre, og da han lod sig betale for hver enkelt Vareballe, havde han, da han henimod Aften kom tilbage, fortjent fire Pjastre. Med en glad Mine viste han sine Reisefæller dem, og bestilte Maaltidet. "Det vil ikke blive noget stort Tractement, min gode Ven," sagde den smukke Citharspiller. "Een Pjaster til Mands er meget lidet; du skulde have været flittigere, dersom du tænker at vinde Væddemaalet." — "Det maa Herren ikke sige," svarede Bonden, "jeg har baaret Mere end ti Andre." — "Ja, saa ligger Feilen i din Haandtering," sagde Kjøbmanden; "der maa ikke være Meget at fortjene derved. Imorgen ville vi faae at see, hvad Citharspilleren kan tjene."

Den skjønne Citharspiller iførte sig den følgende Dag sine bedste Klæder, tog sit Instrument, og gik ind i det første store Huus, som han fandt paa sin Vei, og som beboedes af Veziren, hvi Gemalinde holdt meget af Musik. Citharspil-

leren traadte ind i Forsalen; han sang og spillede. Hans Stemme var blød og reen, og hans Spil behageligt. Han blev kaldt hen til Haremmets indre Dør, og maatte der lade sig høre. Man var særdeles tilfreds med hans Sang og Artighed, og Vezirens Gemalinde, som var meget gavmild, skjenkede ham en betydelig Gave. Saaledes gik han fra det ene Huus til det andet, indtil det blev Aften, da han kom tilbage med en Pung, hvori der var hundrede Zechiner, og bevertede sine Kamerater prægtigen. "Herren maa holde sig vakkert imorgen," sagde Bonden til Kjøbmanden, "dersom han vil overgaae Citharspilleren. Han har taget mere ind paa en eneste Dag, end jeg kan tjene i et heelt Aar."

Kjøbmanden begav sig meget tidligt om Morgenen til Havnen, hvor netop et fremmed Skib kastede Anker. Han havde de tvende foregaaende Dage nøie erkyndiget sig om Stadens Handel og erfaret, at Olien især var i meget høi Priis, da næsten alle Oliventræer den forrige Vinter havde taget Skade af Kulden. Han spurgte nu, hvad for Varer Skibet medbragte, og da han hørte, at den største Deel af dets Ladning bestod i Olie, gik han til Skipperen og sagde: "Jeg er den rige Ibrahims Handelscompagnon; jeg skal bede dig fra ham, om du vil overlade ham den hele Ladning Olie, som dit Skib har inde. Vi give dig to Guldbrachmer mere for Maalet end i Fjor. Her ere Penge paa Haanden; skriv vore Navne: Ibrahim og Achmet." Da Kjøbet var sluttet, ilede han til den rige Ibrahim. "Herre," sagde han, "en Fremmed, som du ikke kjender, tilbyder dig en betydelig Vinding.

Jeg vidſte, at der var Mangel paa Olie i dine Magaziner; jeg haabede at gjøre dig en Tjeneſte, og har i dit Navn kjøbt for en meget ringe Priis hele Ladningen i det Skib, ſom netop nu er ankommet." Ibrahim underſkrev Kjøbecontracten; derpaa gik de begge ombord, hvor de forefandt en Mængde Kjøbmænd, ſom vare komne i den ſamme Hensigt, men for ſildigt. Ibrahim betalte Skipperen, og ſkjenkede den unge Kjøbmand, der havde tilvendt ham en ſaa betydelig Fordeel, en Pung med femhundrede Zechiner.

Da Achmet kom tilbage til ſine Reiſekamerater, ſagde Kongens Søn: "Jeg har lidet Haab om at overgaae nogen af Eder; thi jeg kan hverken ſtole paa min Styrke, min Skjønhed eller min Klogſkab. Min Lykke er afhængig af ſaadanne heldige Omſtændigheder, ſom jeg ikke kan tilveiebringe ved noget af Eders Fortrin. Men forat jeg ikke ved min egen Feil ſkal forſømme nogen Leilighed, der muligen kunde frembyde ſig, vil jeg imorgen gaae ud og prøve min Lykke." Det Første, ſom han hørte, da han den følgende Morgen kom ud paa Gaden, var Efterretningen om Sultanens Død. "Vor gode Sultan er død," raabte Folk; "han har ikke efterladt os nogen Søn, hvor ſkulle vi finde en anden Konge, der er ſaa viis ſom han var?" Overalt klagede man; Enhver, ſom havde kjendt den Afdøde, græd og ſønderrev ſine Klæder, til Tegn paa ſin Sorg.

Asfendiar, der ſom Fremmed ingen Aarſag havde til at være bedrøvet over dette Dødsfald, gik ligegyldig omkring blandt Folket, og ſaae uden Rørelſe paa Høitidelighederne ved

Begravelsen. Hans Nysgjerrighed og fremmede Udseende gjorde ham mistænkelig i Borgernes Øine; man ansaae ham for en Nabokonges Spion; man greb ham, lagde ham i Lænker, og slæbte ham, der var gaaet ud for at gjøre sin Lykke, til et mørkt Fængsel, hvor han meer end to Dage maatte vansmægte uden Næring. "Hvad har Skjebnen ifinde med mig?" sagde han. "Vil den sætte min Taalmodighed og Tro paa Prøve, eller skal jeg omkomme i dette Fængsel? Jeg er beredt til at finde mig i Alt, der komme, hvad der komme vil. Det sidste af alt Menneskeligt er Døden, for hvilken den Feige alene kan frygte." Idet han tænkte saaledes, hørte han det rasle ved Fængslets Dørre. Man lukkede op, Vagten traadte ind og befalede ham at møde for Divanet.

Rigets Vezirer vare forsamlede, for at vælge en ny Konge; men de kunde ikke blive enige. En af de klogeste iblandt dem raadede til at ile med Valget, forat der ikke af deres Uenighed skulde opstaae en Borgerkrig. "Der er fiendtlige Spioner i Staden," sagde han; "een af dem har man allerede grebet; men hvor mange andre kunne ikke være undgaaede vor Aarvaagenhed. Dersom Kongen af Antiochien erfarer vor Uenighed, saa ere vi fortabte." Vezirerne forfærdedes ved denne Efterretning, og lode den Fangne hente, for at udspørge ham.

Asfendiar skjulte hverken sit Navn eller sin Stand. Han fortalte oprigtigt, hvad der var mødt ham. Han udtrykkede sig med saa megen Viisdom og Værdighed, at hans Tale rørte den hele Forsamling. Vezirerne havde hørt tale om hans

Landsforviisning; nogle, som havde været ved hans Faders Hof, erindrede sig hans Udvortes, og da de hellere vilde have en fremmed Prinds, end en Indfødt, som var deres Ligemand, til Konge, saa faldt deres Valg eenstemmigen paa Asfendiar. "Guderne have sendt os denne Fremmede," sagde de, "for at gjøre Ende paa vor Uenighed. Han ene er værdig til at blive vor Konge; han nedstammer fra en kongelig Slægt, og besidder alle en Regents Dyder. Den Viisdom og ædle Standhaftighed, hvormed han har baaret sin Ulykke, ere os Borgen for, at han vil vorde en dydig Konge, hvis høieste Ønske er hans Folks Lykke."

De hilsede ham som deres Sultan; man prydede ham med de kongelige Insignier, og førte ham paa en hvid Elephant igjennem Staden, hvor han modtog Folkets Hylding. Det var nu den tredie Dag, siden hans Reisekamerater havde seet ham. De frygtede for at der kunde være tilstødt ham en Ulykke, og da de holdt meget af ham, havde de hver Dag søgt efter ham omkring i Staden. I dette Øiemed vare de ogsaa gaaede ud den tredie Dag, da de hørte om den nye Sultans Kroning og ilede med det øvrige Folk hen til de Gader, hvorigjennem Toget gik. Asfendiar blev sine Reisefæller vaer blandt Folket, og tilkjendegav dem med et Vink, at de skulde nærme sig. "Jeg skal iaften beverte Eder i mit Huus," sagde han, "dersom I ville være mine Gjester." Han lod tillave et kosteligt Maaltid, gav dem store Foræringer og sagde: "Lykken har, som det synes, villet belønne min Tro. Den stødte mig uden min egen Brøde i et Fængsel, og op-

løfter mig lige saa hurtigt igjen paa Thronen. Drager bort med Gud, og ihukommer Eders Reisekamerat, som vandt sit Væddemaal paa en Tid, da han mindst tænkte derpaa." — "Herr Sultan, I har valgt den meest indbringende Haandtering," sagde Bonden, da han takkede Kongen for hans kostbare Gaver. "Vær tilfreds," svarede Sultanen, "thi du er den Lykkeligste af os alle."

Saaledes fortalte den gamle Vezir; men den unge Sultan var klog nok til at give ham Ret, og ydmyg nok til at tilstaae, at han selv ikke maatte takke sine Fortjenester, men sin Fødsel og Herkomst, for sin høie Værdighed.

Hardun og Ruhr.

Beboerne af en liden Ø i Sydhavet levede fra ældgammel Tid uden Beherskter og Øvrighed i fredelig Uskyldighed. De vidste ikke, hvad Ærgjerrighed og Rangsyge var, og levede saa enige med hinanden, som Børn af en fælles Fader. De enkelte Familier havde bygget sig Vaaninger i en skjøn Dal midt paa Øen, og ved dette frivillige Nabolag dannet en Art Stad. Denne lille By var aaben til alle Sider og uden Mure, da Indvaanerne hverken behøvede at frygte for fremmede eller for indenlandske Røvere. Den frugtbare Jordbund

belønnede med rigelig Overflødighed det ringe Arbeide, som de anvendte paa den; derfor sysselsatte Enhver sig med det, hvortil han havde Lyst. Nogle dyrkede Riis og Hirse; af Cocostræet, som man kan benytte paa saa mange Maader, og som vorede her i stor Mængde, tilberedte Andre de øvrige af Livets Fornødenheder; men de unge Mennesker gik paa Gazellejagt i de nærliggende Skove. Dette var det eneste Slags Vildt, som befandt sig paa Øen, og da disse Dyr ere meget frygtsomme, toge ogsaa Pigerne Deel i denne Ynglingernes Syssel.

Ruhr, den skjønneste Jægerinde paa hele Øen, elskede især den østlige Deel af Bjergegnen formedelst de deilige Høie, Dale og Sletter, hvori Fjeldene henimod Havet lidt efter lidt tabte sig. Hver Morgen gik hun derhen med Pilekoggeret paa Skuldrene og Buen i Haanden, og da hun elskede Ensomhed, gik hun stedse alene. I en afsidesliggende Dal havde hun en Dag udmattet søgt Hvile i Skyggen af nogle Træer, som en kjølig Vind gjennemsusede. Pludseligt hørte hun en Lyd bag ved sig; hun saae sig om, og fik Øie paa en Mand af uhyre Størrelse. Havde tre af de høieste Mænd staaet paa hinandens Skuldre, vilde de neppe have naaet ham til Hagen. Men denne uhyre Størrelse fraregnet, var der intet Ubehageligt i hans Udvortes. Alle hans Lemmer havde den skjønneste Proportion. Han var ung, og hans Blik venligt. Hans lange, lysebrune Haar bølgede i tykke Lokker ned over hans Skuldre, og under sin venstre Arm bar han som Stav eller Vaaben en ung, afbarket Ceder.

Den skjønne Ruhr var halvdød af Skræk, da hun saae denne forunderlige Mand; men hendes Angest vorede endnu mere, da han traadte hen for hende, taus betragtede hende nogle Øieblik, og derpaa satte sig ned ved Siden af hende. "Hvilken fiendtlig Stjerne," udbrød hun, da hun igjen havde fattet sig, "har ført mig herhid for at finde min Død i din Mave?" — "Gaa ei i Rette med Skjebnen, som har ledet dine Skridt," svarede Kæmpen. "Dersom nogen af os skulde beklage sig derover, saa har jeg meest Aarsag dertil; thi fra den Tid, da jeg første Gang saae dig her, hentæres jeg af en hemmelig Kjærlighed og Længsel. Hidtil har jeg ikke vovet at fremtræde for dine Øine, af Frygt for at du skulde blive bange ved Synet af mig. Jeg holdt mig skjult i Nærheden, og var tilfreds, naar jeg blot daglig fik dig at see. Ogsaa igaar saae jeg dig her. Hvor jeg har misundt Kilden, som hist risler ned over Fjeldet, den Lykke, der blev den til Deel." Den skjønne Ruhr blev ved disse Ord blodrød; thi hun havde igaar, da hun troede sig ene, badet sig med altfor liden Forsigtighed. "Tilgiv mig, skjønne Jægerinde," vedblev Kæmpen, "tilgiv mig min Brøde, hvis Tilstaaelse gjør dig skamrød. Hvorfor slaaer du Øinene saa ængsteligt ned? Frygt ikke; jeg kunde før døe, end tilføie dig noget Ondt. Betragt mig, jeg er ikke saa hæslig, som du troer. Det første Syn af mig har overrasket og forfærdet dig. See blot paa mig; min Figur er, uagtet dens Størrelse, veldannet og smuk. Min Moder roste min Skjønhed, da jeg endnu var en Dreng, og pleiede at sige, at jeg var min Faders udtrykte Billede. Med

denne Sammenligning vilde hun sige overmaade Meget, som du selv vil indsee, naar jeg fortæller dig, hvem mine Forældre ere."

"Jeg hedder Hardun og er en Søn af den store Feridun, en af de mægtigste blandt Aanderne, og Prindsesse Scherudah, eneste Datter af Sultan Ras-Andas, Konge over de hundrede Øer. Denne Konge er Overhovedet for alle Troldmænd i Østerland. De hundrede Øer vare fordum nøgne, øde Klipper; men ved sin Trolddomsmagt gjorde han dem frugtbare og til lige saa mange smaae Kongeriger. Paa hver af Øerne befandt sig en stor, folkerig Stad, i hver Stad et prægtigt Pallads, i hvert Pallads en Guldthrone, og paa hver Throne en talende Billedstøtte af Ras-Andas i kongelig Prydelse, der med den største Viisdom tildeelte enhver Klagende Ret. Af en besynderlig Egensindighed, der rigtignok ikke passede godt for den vise Ras-Andas, havde han grundet sin Tryllekrafts Vedvaren og Styrke paa sin Datter Scherudahs Løfte om evig Kydskhed. Han bevogtede hende desaarsag paa det omhyggeligste, og indelukkede sig med hende i en Klippeborg, der var utilgængelig for ethvert Menneske."

"Men Feridun, som fattede Kjærlighed til Scherudah, da han engang fløi forbi Borgen, skuffede Troldmandens Aarvaagenhed, da han mindst tænkte derpaa. Scherudah lod sig frivilligen bortføre af Feridun, og blev hans Gemalinde. Kong Ras-Andas, hvis paa Trolddommen grundede Herligheder Feridun i det samme Øieblik, da de ophørte, havde erstattet ved andre endnu større, erkjendte sin Egensindighed, og

tilgav ſine Børn det ham ſpillede Puds. De boede hos ham i hans Slot, og jeg er den eneſte Frugt af deres Kjærlighed. Jeg var omtrent ti Aar gammel, da Kongen en Dag bemærkede, at min Fader var meget ſorgfuld. "Hvad bedrøver dig, min Søn?" ſpurgte han, "hvad gjør dig saa ſørgmodig?" — "Du ſelv er uden din Villie og dit Vidende Aarſag til min Kummer," ſvarede Feridun. "Du har rigtignok kjærligen tilgivet mig mit driſtige Bedragerie; men dine Beſkyttere ere ſtrengere og have ikke gjort det Samme. Thuraſch, Aandernes Konge, har fordømt dette Barn til en tung Prøvelſe. Vi ſkulle ikke i lang Tid, ja maaſkee aldrig gjenſee vor elſkede Søn!" Med diſſe Ord tog han mig paa Armen og bar mig hen paa Den Subu. "Min Søn," ſagde han, idet han for ſidſte Gang kyſſede mig og vædede mine Kinder med ſine Taarer, "ſky ikke Arbeide, undvig ingen Kamp, fly ikke nogen Fare, men følg Dyden, hvorhen dens Stemme kalder dig. Søg at erhverve dig Hæder ved dig ſelv og din egen Kraft, uden at beklage Savnet af den Bequemmelighed, ſom din Bedſtefaders Trolddomskunſter formaae at ſkjenke. Ved min Hjelp kan du gaae paa Vandet og gjennem Luften fra det ene Land til det andet, men Mere kan jeg ikke gjøre for dig, førend Thuraſch's Vrede er formildet." Saaledes talede han, og forſvandt for mine Øine. Jeg befandt mig i en Ørken blandt Tigre og vilde Elephanter, af hvem jeg inden kort Tid gjorde mig frygtet. Derefter gjennemilede jeg med min Faders Hjelp mange Lande og Have, befriede mange Egne fra vilde Dyr, og hvor jeg kom hen, søgte jeg Kamp og

Fare. I den gode Hensigt at staae den Betrængte bi med min Arm kom jeg nyligen ogsaa herhid. Jeg vilde befrie Andre, og har tabt min egen Frihed. Istedetfor at styrke mit Mod og min Tapperhed ved store Bedrifter, holdt jeg mig bestandigt skjult, af Frygt at blive berøvet Synet af dig."

Hardun endte her sin Fortælling. Han betragtede den skjønne Ruhr med ømme Blik, ligesom om han vilde spørge: har du mig nu kjær? Men da hun slog Øinene ned med taus Rødmen, sang han et langt Qvad, hvori han priste hendes Skjønhed og skildrede sin egen Kjærlighed til hende. Hans brølende Stemme, der snart lignede Havets Brusen, snart Vindens Piben, bortskræmmede alle Fugle i Nærheden. Løvet paa Træerne, som stode ved Siden af ham, raslede, da det blev sat i Bevægelse af hans Aande, og Gjenlyden kastede hans Toner som en fjern Torden tilbage fra Fjeldene. Den skjønne Ruhr afbrød denne vældige Sang ved at tale venligt til ham. Hun sagde ham sit Navn og fortalte ham, hvorledes hun allerede i sin Barndom havde mistet sine Forældre og nu levede hos en Formynder, som holdt hende meget strengt. Hun foregav, at hun idag ikke turde opholde sig længe, da hun var gaaet bort uden Tilladelse. Hun lovede at komme snart igjen, og gav ham til Pant paa sit Venskab en af sine Pile, som Kæmpen med den gladeste Mine bandt i en af de lange Lokker, der hang over hans Skuldre. Af Frygt for at gjøre Kæmpen vred, anstillede hun sig, som hun var meget veltilfreds med hans Kjærlighed; men hun søgte blot at komme bort fra ham, og var slet ikke til Sinds at vove sig anden

Gang i en saadan Fare. Hun gik ikke mere paa Jagt. Hardun søgte hende flere Dage, men hun kom ikke igjen.

I denne Tid følte han alle de Qvaler, som ere en Følge af Kjærlighed og skuffet Haab. Snart indbildte han sig, at den skjønne Nuhr blev holdt tilbage af sin Formynder, snart frygtede han for, at hun ved en farlig Sygdom eller en anden Ulykke blev forhindret fra at opfylde sit Løfte. Nogle Gange var han allerede paa Veien, for at opsøge sin Elskede i hendes Bolig; men han vendte om igjen, af Frygt for at gjøre hende vred. I denne Uvished hensmægtede han over en Maaned. Han sang lutter Klagesange; han stod fra Morgen til Aften paa den høieste Fjeldtinde, og anstrengede sine Øine, for allerede i det Fjerne at opdage Gjenstanden for sin Kjærlighed, naar hun kom; men hun kom ikke mere. Da hun var forældreløs og levede hos sine Slægtninge, havde hun vel fortiet sin Hemmelighed, men hun blev dog urokkelig ved sin Beslutning, ikke mere at gaae paa Gazellejagt, men derimod i huuslig Stilhed at anvende sin Tid til qvindeligt Arbeide. Kun stundom, naar hun tænkte paa Kæmpens Godmodighed, ønskede hun for hans egen Roligheds Skyld, at hun ikke havde givet ham noget Pant paa sit Venskab og sin Tilbagekomst.

Den gode Hardun, der stedse haabede forgjeves, blev Dag for Dag mere ængstelig. Han havde intet Sted Ro. Naar han lagde sig ned, var det, som om Jorden brændte under ham. Han sprang hastigt op, naar Noget rørte sig i det Fjerne; thi det forekom ham, som enhver Raslen af Bla-

dene, enhver fjern Lyd sagde ham: hun kommer; men naar han saae, at hans Ahnelse havde skuffet ham, støttede han Hovedet mod et Træ, ligesom han skammede sig over sin Svaghed. Tænkte han da paa sin Faders sidste Formaning, saa fyldtes hans store Øine med Taarer, og hans Hjerte bankede saa heftigt, som om det kæmpede med Døden. Endelig kunde han ikke længere udholde denne Uvished, og besluttede at opsøge den skjønne Ruhr i Staden, Følgerne maatte saa blive, hvordan de vilde. Med en Løvehud, der bedækkede Brystet, og med sit Træ i Haanden forlod han Bjergene. Enhver, som langtfra øinede ham paa Sletten, tog Flugten, og førend han endnu havde naaet Staden, vare allerede alle Døre og Vinduer lukkede. Da han saae, at Alle flygtede for ham, sprang han med nogle store Spring efter en af de Flygtende, greb ham bagfra, løftede ham i Veiret, og truede med frygtelig Stemme at kaste ham over paa den anden Side af Bjergene, dersom han ikke øieblikkelig viste ham den skjønne Ruhrs Bolig. Den Fangne troede, at han skulde qvæles, saa stærkt knugede Harduns Haand hans Skuldre og Bryst sammen; han foldede Hænderne, og lovede at gjøre Alt, hvad han forlangte af ham. Hardun satte ham igjen ned paa Jorden, og fulgte efter ham med smaae Skridt. Den skjønne Ruhr broderede netop et spraglet Klædningsstykke, der skulde være Brudegave til en af hendes Slægtninge, da Kæmpen rev Døren op og sammenbøiet traadte ind. Saasnart hun saae ham, holdt hun begge Hænder for Øinene, og ventede stiltiende Døden; men da hun hørte, med hvilken Blidhed Kæmpen be-

klagede sig over, at hun i saa lang Tid ikke havde besøgt ham paa Bjergene, fattede hun Mod igjen og saae venligt op til ham. Hun sagde, at hun allerede for længe siden skulde have opfyldt sit Løfte, dersom hun havde vidst, at han længtes saa meget efter hende; men imorgen skulde hun bestemt komme. Den godmodige Hardun glemte ved det blotte Syn af hende alle sine forrige Lidelser, og bad hende om et Pant paa, at hun vilde opfylde sit Løfte. Den skjønne Ruhr gav ham, deels af Frygt for at afslaae hans Bøn, deels ifølge sit Hjertes Tilbøielighed, den spraglede Brudeklædning, hvorpaa hun broderede. Hardun fæstede den om sin Skulder; og lige saa stolt af denne Prydelse som glad over det lykkelige Udfald af sin Reise, vendte han tilbage til Bjergene.

Saasnart Indvaanerne havde tabt Kæmpen af Syne, forsamlede de sig alle udenfor den skjønne Ruhrs Huus, og spurgte, hvem han var. Hun fortalte dem oprigtigen, hvad der fra Begyndelsen af var mødt hende med dette forunderlige Menneske, og bad dem, at de vilde raade hende, hvad hun skulde gjøre. Nogle havde Medlidenhed med hende og meente, at man ikke uden at begaae en Grusomhed, kunde levere den arme Pige i dette frygtelige, vilde Menneskes Hænder; andre derimod sagde, at hendes Udeblivelse vilde forbittre Kæmpen og bringe ham saa vidt, at han dræbte dem alle. Man maatte være betænkt paa en List, da her Intet var at udrette med Magt. Det blev derfor besluttet, at Ruhr den følgende Morgen skulde opfylde sit Løfte og give Kæmpen Haab om, at hun om nogle Uger vilde ægte ham; men i denne Tid

maatte man see at udfinde en Maade, hvorpaa man kunde dræbe dette skrækkelige Uhyre.

Saasnart Morgenrøden frembrød, begav den skjønne Nuhr sig med Pilekogger og Bue til Bjergene. Hardun stod allerede paa den høieste Bjergtinde og ventede paa hende. Da han saae hende langt borte, sprang han hende imøde ned ad Fjeldene og bød hende velkommen. Hun viste sig saa venlig og fornøiet, som hendes beklemte Hjerte gjorde hende det muligt. Han bad hende at ledsage ham til hans Hule, hvor han vilde vise hende sine Rigdomme. Hun indsaae nok, at hun ikke turde afslaae denne vældige Mand noget, men at hun maatte forsøge, om hun kunde vinde ham ved Venlighed og et kjærligt Væsen, og gik derfor med ham. De stege ned i en fjerntliggende, af yndige Høie omgiven Dal, gjennem hvilken en krystalklar Bæk snoede sig. Ved Foden af den Høi, hvorfra Bækken nedrislede, førte Hardun hende ind i en rummelig Hule, ved hvis Vægge han havde indrettet Sæder af blødt Mos. Han hentede alle sine Kostbarheder frem, lagde dem ned for hendes Fødder og sagde: "Fra den Tid af at Kjærligheden fængslede mig til disse Bjerge, har jeg i dem opdaget rige Guldaarer og løsbrudt disse store Stykker deraf. Dem vil jeg skjenke dig alle tilhobe, kjære Nuhr. Denne store Skaal er en eneste, kunstigt udhulet Topas. Kongen af Overonde gav mig den for to Aar siden, da jeg havde dræbt en stor Drage, som ødelagde hans Land. Det sorte Støv i denne Skaal er et kosteligt Lægemiddel; naar det blandes med Virak, helbreder det i faa Dage det dødeligste Saar. Her

er en Mængde kostbare Stene, som jeg har samlet i forskjellige Verdensdele. Denne lyser om Natten; denne modstaaer Palmevinens Styrke; denne voxer i Krampefiskens Hoved: den straaler, naar Havet er roligt, men naar det stormer, seer den dunkel ud. Der er een, som har Skikkelse af en Menneskefetunge; hvo som bærer den hos sig, erholder den Egenskab, at vinde Menneskenes Hjerter; men jeg har ikke brugt den, kjære Nuhr, fordi jeg ikke vilde stjæle dit Hjerte imod din Villie. Dette Diadem er besat med de kosteligste Diamanter. Sobaschid, Sultan over Bjergboerne paa Den Borneo, gav mig det, fordi han elsker og ærer min Bedstefader. Alt dette skal være dit, kjære Nuhr, saasnart du forlanger det; men dette Halsbaand af store Perler maa du, for at gjøre mig en Glæde, modtage nu strax af min Haand. Jeg tog det fra Afguden Mehadu, da jeg ødelagde hans Billedstøtte og Tempel paa Den Aru." Med disse Ord hængte han det kostelige Halsbaand om hendes Hals og smilede til hende med en saa øm og undseelig Venlighed, at den skjønne Nuhrs Øine fyldtes med Taarer; thi hun følte, hvor ubeskriveligt han elskede hende, og hvilket ædelt Hjerte han besad. Hun betragtede ham med et kjærligt Blik, og legede med hans gule Lokker. Hardun var ude af sig selv af Glæde. Han bragte hende søde Frugter, udsøgte de bedste til hende, og sprang omkring hende, som en ung Hjort.

Den skjønne Nuhr faldt uformærkt i dybe Tanker. "Hvor grusom og utaknemmelig maatte jeg være," sagde hun ved sig selv, "dersom jeg til Gjengjeld for al denne Kjærlighed

kunde forraade den godmodige Hardun og blive Aarsagen til hans Fordærvelse! Men hvorledes skal jeg blive fri for ham, uden at opbringe ham? Vil han ikke dræbe mig, naar jeg løsriver mig fra ham?" Idet hun tænkte saaledes, legede Hardun kjærligt med en af hendes brune Lokker og sagde: "Hvorfor er du saa bedrøvet, kjære Ruhr? Jeg seer nok, at du ikke gjerne er hos mig. Jeg vilde gjøre Alt, hvad du forlangte af mig, naar du kun blev hos mig. Jeg skulde bygge dig et Huus af Cedertræ, jeg skulde inden faa Timers Forløb bringe dig søde Frugter, som blot voxe paa en eneste De; jeg skulde skaffe dig Alt, hvad du ønskede, om det end var nok saa kostbart og sjeldent. Men du skulde væve skjønne Klæder til mig, undertiden synge en af dine smukke Sange, og stedse være saa venlig og huld, som du nu er."

Den skjønne Ruhr rødmede, og saae taus til Jorden. Hendes Hjerte vaklede mellem Frygt og Haab. "Det Værste," tænkte hun, "som kan ramme mig, naar jeg bliver her, er Døden. Men jeg vil hellere døe, end enten udsætte mig for mine Legesøstres Spot, eller begaae et Forræderie mod dette godmodige Menneske. Maaskee lader han sig vinde ved Blidhed og Klogskab. Jeg vil blive hos ham."

Nu opløftede hun sit Hoved, og saae paa Kæmpen med et Blik, som om hun vilde tilkjendegive ham sin Beslutning; men med et lydeligt Skrig af glad Overraskelse bævede hun tilbage; thi det var ikke mere den uhyre store Hardun, men en skjøn Yngling, i det høieste en Haandsbred større end hun, der sad ved Siden af hende. Hans Udvortes var endnu det

samme; og dog syntes han hundredfold forskjønnet; thi hans Ansigt, hvorpaa tilforn ikkun barnlig Trohjertighed stod malet, bar nu Præget af moden, mandig Forstand. Den skjønne Ruhr vidste ikke, hvad der foregik med hende. Hun omfavnede ham, og lagde sin glødende Kind paa hans Skulder. Begge syntes at glemme, at de levede, da de paa eengang hørte en svag Susen, der bragte dem til at slaae Øinene op. En Yngling, Harduns udtrykte Billede, prydet med overjordisk Skjønheds Straaleglands, og en kongeligt smykket Qvinde dalede paa en Sky ned foran dem. "Min Fader! Min Moder!" raabte Hardun, ilede hen til dem og knælede. "Min Søn!" raabte de begge, og trykkede ham afverlende under hede Kys til deres Hjerter. "Din Prøvelse er endt," sagde Feridun. "Thurasch's Vrede er forsonet; thi den Straf, som han havde paalagt os, skulde vedvare saa længe, indtil den skjønneste og forstandigste Jomfru blandt Menneskenes Børn af Taknemmelighed og Dyd vilde vove sit Liv for dig; en Betingelse, som denne hulde Pige fuldkomment har opfyldt."

Den skjønne Ruhr stod ved dette Syn saa frygtsom og overrasket, som om hun var stædet for sine Dommere. Hendes Øine stirrede endnu mod Jorden, og kun nu og da kastede hun et ængsteligt Blik paa de glimrende Genier, som stode for hende; men saasnart Scherudah, hvem Feridun havde meddeelt Udødelighed og evig Ungdom, først havde trykket Sønnen til sit Hjerte, ilede hun hen til sin nye Datter, og omfavnede hende med Ømhed og Glæde. Længe holdt hun hende indesluttet i sine Arme, og kunde ikke blive kjed af at

overøse hende med Kjærtegn, da Feridun endelig sagde: "Kom, mine Børn, Kong Ras-Andas venter Eder med længselfuld Utaalmodighed." "De stege i en Skyvogn, Hulen med Rigdommene lukkede sig, og Dens Bebvere fortælle endnu bestandigt Historien om den skjønne Jægerinde Ruhr, som blev bortført af en Kæmpe.

Den, der vil leve sund og fornøiet, maa arbeide.

I Bagdad levede en Steenskærer ved Navn Abdullah, der havde givet sin eneste Søn en god Opdragelse. Da han mærkede, at Dødsengelen nærmede sig, lod han sin elskede Søn, sin eneste Glæde her i Livet, kalde til sig, for endnu een Gang at nyde den Trøst at omfavne ham og døende at give ham et faderligt Raad, som kunde være gavnligt for hans unge Alder. Han anbefalede ham, stedse at have de guddommelige Bud for Øie og, som Betingelse for et roligt Liv, at gjøre sig det til en Hovedregel: hver Dag troligen at anvende sine Kræfter til det Gode, og da aldrig om Aftenen at være bekymret for, hvad der kunde møde ham den følgende Dag. Faderen døde i sin Søns Arme.

Den unge Dgerberi var endnu ikke fulde tyve Aar gammel; han havde mistet en god Fader, men ungdommelig

Letsindighed gjorde, at han snart glemte sit Tab og tilligemed det den første Deel af det faderlige Raad, uden hvilken den sidste er intetbetydende og fordærvelig; og selv denne fulgte han blot uden at tænke derved. Han var uafhængig Besidder af flere Huse, af et prægtigt Bohave og af femhundrede tusinde Zechiner, som han fandt i en Kjelder i halvtredsindstyve Guldvaser. Denne Sum var, i et ungt Menneskes Øine, der ikke har noget rigtigt Begreb om Rigdom, mere end alle Indiens Skatte. Han overlod sig aldeles til sine Fornøielser, og skyede ingen Udgift; han kjøbte en Mængde Slaver og Slavinder, som han lod klæde paa det prægtigste, og hans Bord var stedse dækket for unge Mennesker af hans Alder, som ivrigen søgte hans Selskab og smigrede hans Forfængelighed, idet de beundrede hans Pragt og fandt hans Musik fortræffelig, hans Viin guddommelig og Valget af hans Retter saa ypperligt, som muligt.

Havet vilde kunne blive udtømt, dersom det intet Tilløb havde. En saadan Ødselhed opslugte meget hurtigt hele hans Arv. Vaserne vare tømte og solgte, og dem fulgte snart hans Huse i Byen og paa Landet. Sine Slaver og Slavinder beholdt han længst; men ogsaa disse blev han omsider nødt til at sælge, for at betale sin Gjeld, da han tænkte for godt og ærligt til at ville, at Nogen skulde lide Tab ved ham.

Paa eengang saae han sig aldeles blottet for Penge, og paa samme Tid forladt af alle sine Venner. Til Lykke havde Naturen begavet ham med legemlig Styrke og Sundhed, paa hvilken hans foregaaende Velevnet ikke havde havt nogen

skadelig Indflydelse, fordi det ikke saa meget havde bestaaet i egen Nydelse og Fraadsen, som i letsindig Given, Pralen og Ødslen.

Da han nu ikke kunde finde nogen anden Vei, paa hvilken han kunde erhverve sig Livets Ophold, paatog han sig at være Lastdrager, og blev snart foretrukken for alle andre, deels fordi han kunde bære overordentlig tunge Byrder, deels ogsaa fordi han forrettede sin Haandtering med megen Indsigt og uforanderlig Lystighed. Med sin Faders gode Raad, som var uforgængeligere end hans Skatte, nemlig: "at virke om Dagen og ikke om Aftenen at ængstes for, hvad den kommende Morgen vilde bringe," forbandt han endnu en anden Regel: "idag at glemme, hvad der var forefaldet igaar;" og saaledes levede han en rum Tid mere tilfreds og lykkelig end nogen Anden i den hele Stad. Hans Arbeide faldt ham ikke besværligt, han var ikke mere afhængig af de Fornøielser, hvis Slave han havde været, han var ikke længere omgivet af egennyttige, falske Venner, han saae sig æret efter sin Stand, og erhvervede sig ved sit Arbeide saa Meget, som han behøvede til Livets Ophold, uden at Sorg og Bekymring for Kone og Børn forstyrrede hans Rolighed.

Da han engang sildigt om Aftenen kom tilbage fra et Landsted, hvorhen han havde baaret en Pakke, hørte han ved Tigris' Bredder nede fra Floden et klagende Skrig: "For Guds Skyld! red mig!"

Han kunde ikke tvivle om, at det var en qvindelig Stemme; Skriget trængte ham til Hjertet, og uden at be-

tænke, hvor farligt det var at vove sig ud i den rivende Strøm, styrtede han sig i Vandet, og var saa heldig at redde den Ulykkelige, som, forladt af de sidste Kræfter, netop var i Begreb med at synke. Da Fruentimmeret var kommet noget til sig selv, bad hun ham, at han vilde følge hende til hendes Huus, som hun beskrev ham. Ogerberi opfyldte hendes Forlangende, og hørte allerede i lang Frastand Børn græde og kalde paa deres Moder; og han var Vidne til deres Glæde og Henrykkelse, da de saae hende igjen. Konen gjorde i største Hast Ild paa, for at tørre sine gjennemvaade Klæder.

"Glæd dig ved Bevidstheden om din ædle Handling," sagde hun derpaa til Ogerberi, "see, disse Børn har du bevaret en Moder!"

Hendes Hjerte udgjød sig nu i Taknemmelighedsyttringer, som han med Beskedenhed frabad sig; og paa hans Spørgsmaal, hvorledes hun var kommen i denne Fare, fortalte hun ham Følgende:

"For omtrent en Maaned siden kom en gammel Kone til mig og sagde: ""Jeg har endnu aldrig forsømt Andagten i den store Moschee, men idag er jeg ved uventede Forretninger bleven hindret fra at vaske mig, saaledes som det er foreskrevet. Hav den Godhed at give mig en Skaal med Vand, at jeg kan foretage Renselsen og gaae i Moscheen."" Jeg opfyldte gjerne hendes Forlangende, og fra Moscheen kom hun atter til mig og takkede mig paany. Jeg vilde nøde hende til at spise til Middag med mig; thi jeg ansaae hende for en from Kone, og bad hende at bede for min Mand, som er

bortreist. Hun afslog Indbydelsen. ""Min Datter,"" sagde hun til mig, ""jeg skal bede Gud at gjengjelde dig den Tjenstagtighed, som du idag har viist imod mig; men det sømmer sig ikke for en Kone i min Alder at spise ude.""

"Hun forlod mig, idet hun tusinde Gange velsignede mig, og fra den Tid af besøgte hun mig hver Fredag. Iforgaars kom hun ogsaa som sædvanligt, og sagde: ""Min Datter, du har ofte bedet, at jeg skulde blive nogen Tid hos dig; er det dig beleiligt, saa kan det skee iaften. Vi ville spise med hinanden og derpaa tilbringe Natten med Bønner til Gud, at han vil føre din Mand sund og lykkelig tilbage; men dette gjør jeg dog kun under den Betingelse, at du imorgen tidligt ledsager mig til mit Landsted paa hiin Side af Tigris, hvor en af mine Slægtninges Bryllup skal høitideligholdes. Jeg vender derpaa tilbage med dig.""

"Jeg modtog hendes Forslag. Ved Solens Opgang begave vi os paa Veien, og fandt ved Tigris' Bredder en Baad, der ventede paa os og satte os over. En udlevet og slet klædt Olding modtog os, da vi stege i Land, og førte os til en Hyrdebolig i en lidet bebvet Egn, hvor vi allerede forefandt femten Fruentimmer samlede. Vi bleve meget godt modtagne; men alligevel opvakte Alt, hvad jeg saae, Mistanke hos mig om, at jeg var bleven bedragen af den Gamle. Jeg spurgte derpaa, hvor Brylluppet, hun havde talt om, skulde holdes, og hendes tvetydige Svar overbeviste mig tilfulde om hendes skændige Hensigt, at ville rive mig bort fra Mand og Børn og sælge mig som Slavinde."

"Jeg skjulte min Uro saa meget som muligt, anstillede mig saa munter, som mit ængstede Hjerte kun vilde tillade, og tog Deel i alle de Fornøielser, som de øvrige Fruentimmer foranstaltede. Ved Solens Nedgang indfandt der sig en Mand med nogle Slaver, og nu kunde jeg ikke mere tvivle om min Ulykke. Man anrettede Aftensmaaltidet, og jeg maatte tage Plads ved Siden af Manden, som behandlede mig meget venligt. Efter Bordet gjorde Fruentimmerne Musik, og dandsede og sang vexelviis. Jeg bad til den Almægtige, at han vilde frelse mig af Ondskabens Hænder, og listede mig uformærkt bort. Til Lykke fandt jeg Døren kun paa Klem, og nu løb jeg, dreven af Angest og Gru, saa stærkt, jeg kunde. Jeg hørte snart Stemmer bagved mig; man havde opdaget min Flugt, og forfulgte mig. Jeg naaede Tigris' Bredder, og havde besluttet at vove Alt, da mine Forfølgere stedse kom mig nærmere; jeg anraabte den Almægtige om Bistand, og styrtede mig i Floden. Han sendte dig til min Redning; hans Navn være lovet i Evighed!"

Den gode Kone omfavnede sine Børn, førte dem hen til ham og sagde: "Seer her den Mand, som har reddet Eders Moder! ærer ham stedse som min Fader; thi saaledes skal jeg ære ham."

Hun gik derpaa hen og hentede en Pung med hundrede Zechiner og et prægtigt Tæppe, bad ham, at han vilde modtage denne ubetydelige Gave som et Beviis paa hendes Erkjendtlighed, og beklagede, at hun ikke kunde byde ham Mere.

Dgerberi vægrede sig ved at modtage Noget, og forsikkrede hende, at han allerede følte sig lykkelig og belønnet derved, at Gud havde udseet ham til en god Handling; men paa hendes indstændige Bøn, og da han overveiede, at det er krænkende for et taknemmeligt Hjerte, naar man aldeles undrager sig dets Yttringer, modtog han omsider Tæppet, og vandrede hjem med den glade Bevidsthed, som ledsager enhver god, uegennyttig Handling.

Dgerberis Flid, Troskab og Duelighed forskaffede ham saa meget Arbeide, at han alene havde næsten lige saa meget at bestille, som alle de øvrige Lastdragere tilsammen. Enhver vilde gjerne have ham, og man ventede hellere noget paa ham, end man tog en af de andre. Dette bevægede de øvrige Lastdragere til at gaae til ham og gjøre ham det Forslag, at de vilde give ham ti Aspere om Dagen, naar han ikke vilde arbeide mere. Dgerberi modtog Tilbudet og levede nu meget roligere; men inden kort Tid havde han Aarsag til at angre den af ham indgaaede Forpligtelse. Han var vant til Arbeide, og ved Arbeide havde han vedligeholdt sin Sundhed. Lediggang derimod svækkede ham, og snart blev han syg og ussel. Da Lastdragerne saae, at han nu ikke kunde gjøre dem noget Afbræk i deres Arbeide, toge de deres Ord tilbage og betalte ham ikke mere de lovede ti Aspere. Han saae sig nu paa een Gang given til Priis for den yderste Elendighed, uden at han for Øieblikket vidste at hjelpe sig.

Endelig faldt den Kone ham ind, som han havde draget op af Tigris. Han slæbte sig hen til hende, og fandt hendes

Mand, som kort efter hiin Begivenhed lykkeligen var vendt tilbage fra Indien med mange Rigdomme. Ogerberi gav sig tilkjende, klagede sin Nød for ham og bad ham om Bistand, indtil han igjen var helbredet. Den taknemmelige Mand modtog ham med Glæde, anviste ham et eget Værelse, og pleiede ham paa bedste Maade, saa at han snart kom sig igjen.

Ogerberi vendte derpaa tilbage til sit Arbeide. Det kostede ham i Begyndelsen Anstrengelse og Møie; men jo længere han vedblev, desto mere følte han, at hans Kræfter tiltoge. Med Brugen af disse vendte ogsaa hans Munterhed tilbage, og inden kort Tid var han det sundeste, gladeste og lykkeligste Menneske i hele Bagdad og gav Enhver den Lære: "Hvo som vil leve sund og fornøiet, maa arbeide."

Den utilfredse Dervisch.

Have vi en heftig Attraa, saa tænke vi blot paa, hvorledes vi ville tilfredsstille den. Opnaae vi dette, saa vaagne nye lidenskabelige Ønsker. At modarbeide disse er Viisdom og Dyd og den Vei, som leder til lykkelig Tilfredshed; men at lade sig henrive af dem er Støvets Børns sædvanlige Skjebne. Begjerligheder ere Lasternes Kilde — Ulykkens Aarsag.

En fattig, eensiet Dervisch, som boede i en afsideslig-gende Klippehule, udstod særdeles meget af Frost og Kulde, da han næsten var ganske nøgen. Han bad til Gud saaledes:

"Dervischernes Fader! Englenes og Menneskenes Skaber! Verdens Opholder og Styrer! jeg beklager mig ikke over, at jeg er eensiet; det var din hellige Villie, som jeg i Ydmyghed tilbeder; men jeg lider ubeskriveligt af Kulde; jeg bønfalder dig om en Klædning, hvormed jeg kan bedække mit nøgne Legeme. Du seer selv, jeg forlanger den ikke af Forfængelighed; lad den være af ringe Værd, naar den blot beskytter mig imod Kulden."

"Varm dig i min Sol, min Søn! dersom din Grotte er dig for kjølig," lød en Stemme.

Dervischen kastede sig ned paa sit Ansigt og svarede: "Herre, det regner; og jeg forlanger ikke, at du skal lade din Sol skinne for min Skyld; ak! jeg beder jo blot om en simpel Klædning, og du, saa uudtømmelig rig paa Gaver, vil negte mig en saa ringe Bøn!"

"Din Bøn skal vorde opfyldt!" svarede Stemmen.

Efter nogle Dages Forløb indfandt der sig i Grotten hos Dervischen en Olding, som rørt af Medlidenhed skjenkede ham en Kappe, der rigtignok var gammel og forslidt, men dog tilstrækkelig til at beskytte ham mod Kulden.

"Herre, jeg takker dig for Kappen," udbrød Dervischen, da Oldingen havde forladt ham; "men jeg havde dog haabet, at den var bleven bedre og smukkere."

Ogsaa det Helligste er udsat for at misbruges af Ondskaben.

Cadien Mehemed-ibn-Mukatil haandhævede Retfærdigheden i Khorassan med lige saa megen Duelighed som Retskaffenhed, og hans kjæreste Arbeide var at studere Lovene. I en søvnløs Nat stod han op, for at benytte Tiden til Læsning; han slog Bogen op, og den første Linie, som faldt ham i Øinene, var følgende Sted af Koranen: "Guds Gesandt siger: gaa og forret din Bøn under det smilende Løvtag i en Have."

Dette Sted gjorde saa dybt Indtryk paa ham, at han besluttede at adlyde; han lagde Bogen fra sig, besteg sit Muulæsel, og reed ud til sin Have, der laae en halv Miil borte fra Staden. Han var alene; i sit Hastværk tænkte han ikke paa en anden Forskrift i den hellige Bog: "aldrig at begive sig paa Veien uden Selskab."

Natten var meget mørk. Da han nu travede afsted, uden endog blot at ahne, at der kunde møde ham noget Ondt, blev han pludseligt skrækket ved en frygtelig Tiltale. Den meest berygtede Røver i hele Egnen anholdt ham, befalede ham at stige ned og trække sin Pelts af.

"Skammer du dig ikke," sagde den skjælvende Mehemed, "ved at plyndre en Cadi for de Rettroende?"

"Enhver driver sin Haandtering," svarede Røveren, "og min er at plyndre de Rettroende. Iøvrigt," vedblev han,

"undrer det mig, at du med den Klogskab og Erfarenhed, som man maa forudsætte hos en Mand i din Stilling, ikke har havt saa megen Forstand, at følge det guddommelige Orakels Forskrift for alle Reisende."

"Jeg troede," svarede Cadien, "at det skulde begynde at dages."

"En smuk Undskyldning for en Cadi," sagde Røveren, "du er en Retslærd, og gjør dig skyldig i slige Vildfarelser? Kundskab om Stjernerne vilde have lært dig, hvor mange Klokken er. Er en saadan Uvidenhed vel tilgivelig hos en Lærer i Lovkyndighed?"

"Stjernetyderie," svarede Cadien, "er en forbuden Videnskab, og den, som befatter sig dermed, sætter sig i Classe med de Vantroende."

"Et Sted i Koranen modsiger dette," tog Røveren Ordet: "Jeg har, siger Gud, skabt Firmamentet og smykket det med funklende Stjerner, forat Menneskets Øie kan fryde sig derved. Og paa et andet Sted: jeg gav Eder ogsaa Stjernetyderkunsten, forat den kan lyse Eder gjennem Havets og Jordens Mørke. I Sandhed! jeg kan ikke noksom forundre mig over, hvorledes du med en saa stor Uvidenhed tør vove at anmasse dig Titel af en Cadi for de Rettroende. Men Tiden er altfor kostbar, til at vi skulde bortødsle den med unyttig Snak; giv mig dit Æsel og dine Klæder."

Cadien, der søgte at forhale Tiden, sagde til Røveren: "Da du besidder saa mange Kundskaber, saa vil du ogsaa kunne sige mig, hvad Tid paa Natten det nu er?"

"O ja," svarede hiin, "Intet er lettere; det er den Time, i hvilken Maanen er Røverie gunstig. Vogt dig i Fremtiden for at forlade Staden, førend tre Timer efter Solens Opgang."

Cadien smilede over Røverens Advarsel, og anførte det ovennævnte Sted af Koranen som Anledning til sit Spadseredt. Dette besvarede Røveren med det andet: "Reis ikke alene!" og vedblev: "havde du begivet dig paa Veien ledsaget af dine Slaver, saa vilde jeg ikke have havt den Dristighed at angribe dig; men saaledes har Gud overleveret dig i min Haand, for at straffe dig for din Uforsigtighed. Du giver Fortolkeren og Fuldbyrderen af hans Villie dit Æsel og dine Klæder, og gjør dermed ikke mere, end opfylder Zekiats-Pligterne *), som maae være dig bekjendte. En Bøn uden Zekiat, hedder det i Koranen, ligner et Træ, som ingen Frugter bærer, og Zekiat uden Bøn et Tordenveir uden Regn. Adlyd altsaa Koranens Bud."

"Adlyd du det," svarede Cadien med et bittert Smiil; "staaer der ikke skrevet: Plag os ikke! og dog seer jeg, at de onde Aander ikke ophøre at plage de Rettroende!"

"Naar du sammenligner mig med en ond Aand," sagde Røveren leende, "saa tilstaaer du selv, at du er en Vantroende; thi siger Koranen ikke: jeg har sendt de onde Aander til de Vantroendes Plage."

---

*) Zekiat er den Tiende af al Eiendom, som enhver rettroende Muselmand er forpligtet til aarligen at give de Fattige.

Cadien maatte fremføre hvad han vilde, Røveren havde bestandigt et Svar derpaa, som han understøttede med et Sted af Koranen, hvorved han bragte hele hans Lærdom til Taushed. Han kunde paa sine Fingre opramse de store Fortolkeres Sprog, Forklaringer og Spidsfindigheder. Mehemed, som opgav alt Haab om at overvinde hans vantroe Haardnakkenhed ved Forestillinger, fandt sig i sin sørgelige Skjebne og gav ham sit Æsel og sine Klæder, med Undtagelse af Skjorten. Men Røveren forlangte ogsaa denne. Han spurgte: "om han ikke havde flere hjemme," og uden at oppebie hans Svar, trak han den af ham, og anførte som sædvanligt et Sted af Koranen: "Et nøgent Menneskes Bøn er Gud velbehagelig."

"Men," afbrød Cadien ham, "i Mangel af et Tæppe *) behøver jeg Skjorten, for at forrette min Bøn."

"Tom Udflugt," raabte Røveren, "er den Ulykkeliges Bøn, naar han i Havsnød svømmende beder om sit Livs Frelse, uden Værd? Han kan hverken udbrede Tæppe eller Skjorte, for at knæle derpaa, og lige saa lidt behøver ogsaa du Skjorte dertil."

Nu blev han en Ring vaer paa Cadiens Haand, og forlangte den.

"Det er Rettens Ring," sagde Cadien, "med hvilken jeg forsegler Acterne, som blive udfærdigede fra min Domstol."

---

*) Naar Tyrkerne forrette deres Bøn, udbrede de et Tæppe til at knæle paa; i Mangel af dette tage de et af deres Klædningsstykker.

"Du lyver," skreg Røveren hidsig, "har du ikke Ringen paa din høire Haand? Var det Signetringen, vilde du da ikke bære den paa den venstre?"

Nu var Cadien blottet for alt Muligt, og troede endelig at blive fri for Røveren; men denne fremsøgte Alt, for til det yderste at prøve hans Taalmodighed, og i denne Hensigt spurgte han ham, om han kunde spille Skak? Cadien svarede Ja.

"Godt," sagde Røveren derpaa, "vi ville spille et Partie; vinder du det, saa faaer du Alt tilbage, hvad jeg har frataget dig."

Begjerligheden efter paa en god Maade at erholde tilbage, hvad han havde tabt, bragte Cadien til at glemme, at han var nøgen; ved det svage Skin af Morgendæmringen, som begyndte at oplyse Horizonten, satte han sig til at spille Skak med Røveren; men hans Modstanders Færdighed skuffede snart hans Haab; efter faa Øieblikkes Forløb havde han tabt.

Cadien sprang rasende op, da han fandt, at Røveren ogsaa heri var ham overlegen, og ønskede ham alle mulige Ulykker paa Halsen. Men hans Bebreidelser rørte denne kun lidet; han svarede spottende:

"Gud tilgive dig, at du ikke bedre kan finde dig i Mangel!" Derpaa svang han sig op paa Muulæselet, og var i et Nu forsvunden.

Nøgen og skamfuld listede Cadien sig hjem, og havde gjerne, om det havde været muligt, fortiet sit Eventyr selv for sin Kone.

"Hvad er der mødt dig?" spurgte hun høiligen forundret over hans Optog, "hvor har du Muulæselet og dine Klæder?"

Cadien fortalte hende paa den ynkeligste Maade, hvorledes den ondskabsfulde Røver havde behandlet ham, og han var endnu ikke færdig med sin Fortælling, da der blev banket heftigt paa Døren.

"Gud bevare os for en ny Ulykke!" udbrød Cadien i sin første Skræk, og befalede at lukke op. Blodet stivnede i hans Aarer, da Røveren traadte ind med en Dristighed, som om han befandt sig, ikke i Cadiens Huus, men i den meest afsidesliggende Vraa.

"Jeg har kjøbt mig et Huus," sagde han til Cadien, "det koster hundrede Guldstykker, og da jeg netop for Øieblikket er blottet for alle rede Penge, saa forlanger jeg denne Sum af dig. Du er min Slave; din hele Formue tilhører mig. Jeg kan bevise dig det; opbring mig altsaa ikke ved Gjenstridighed, som dog ikke vil hjelpe dig."

Cadiens Kone blev ved denne ubegribelige Uforskammenhed yderst opbragt.

"Er du endnu ikke tilfredsstillet?" raabte hun, "har du endnu ikke nok i det, som du allerede har stjaalet?"

I sin Iver vilde hun blive ved, men Cadien hviskede til hende: "Ti stille, og lad dig ikke mærke med, at du er min Kone! Den Elendige er i Stand til at gjøre Fordring paa dig som sin Eiendom, hvilken jeg havde fravendt ham, ja, hvad endnu mere er, bevise sin Fordring. Selv om de

dueligſte Retslærere opſtode imod ham, vilde han diſputere dem alle ſønder og ſammen, plyndre dem, og oven i Kjøbet beviſe dem, at han var nødt til at gjøre det."

Han hentede de hundrede Guldſtykker til Røveren, og var endda glad ved at blive ham qvit for ſaa godt Kjøb.

Menneſkelig Storheds Afmagt.

Da Sultan Mahommed mærkede, at Døden nærmede ſig, vilde han endnu een Gang lade ſig ſee for ſit Folk i al ſin Herligheds Glands. Han ſad paa en Guldthrone, hvorfra han kunde overſee en ſtor Slette. Ved hans høire Side ſad hans Søn paa et af Thronens Trin; hans øvrige Børn og tolvhundrede Fyrſter ſtode foran ham, og de fornemſte Statstjenere laae paa Knæe ved Thronens Fødder. Alle hans Huſtruer, hans hele Hofſtat og alle hans Krigere droge forbi ham; alle hans Skatte, hans Guld, hans Diamanter og andre Koſtbarheder vare ved begge Sider optaarnede ſom tvende ſtore Høie, hvis Glands i Solens Straaler blendede Øinene.

Mahommed, med det gyldne Diadem om Hovedet og Scepteret i Haanden, vendte ſig til ſin Søn og ſagde: "Du kjender min Magt, min Glands, min Storhed, ſynes den dig ſtor nok?"

"Herre, din Magt er uden Grændſer," ſvarede Prindſen, "den Evige forunde dig et langt Liv!"

"Troer Du," vedblev Mahommed, "at der paa Jorden gives flere Konger, som overgaae mig i Magt og Storhed?"

"Der gives ingen," svarede Prindsen; "ingen menneskelig Magt og Storhed kan sammenlignes med din."

"Jeg er i dine Øine den Mægtigste og Største paa Jorden," sagde Mahommed derpaa, "og alligevel — lær at kjende menneskelig Magt og Storhed i deres Afmagt! — er jeg ikke i Stand til at forlænge mit Liv blot et eneste Øieblik? Ei engang saa Meget formaaer jeg, at jeg kan lindre mit Legemes ringeste Smerte. — Vee den, hvis Sjel hænger sig ved Verdens forgængelige Ting! Den eneste sande Magt og Storhed er alene hos Gud. Snart, snart fremtræder jeg for hans Throne, og jeg, her den Mægtigste og Største paa Jorden, vil være mindre for ham og skjælve mere, end den usleste Slave skjælver for min Throne."

Salah's Syn.

(Fundet i hans Klippegrotte.)

Støvets Søn, som Nysgjerrighed leder herhid, hvo du end monne være, læs og vær viis. Salah, Eneboeren ved Libanon, taler til dig. I sin Ensomheds syv og halvtredsindstyvende Aar nedskrev han dette til Menneskeslægtens Belæring, for ei at lade sit Livs sidste Timer hengaae ubenyttede.

Han var engang, hvad du nu er, en Pilegrim her paa Jorden og en Beundrer af den himmelske Hvælving. Jeg anstrengede alle mine Kræfter, jeg samlede Rigdomme, jeg elskede og blev igjen elsket; jeg beklædte Æresposter og blev smigret; jeg var ærgjerrig og erhvervede mig Hæder og Storhed, jeg var ulykkelig og begav mig i Eensomhed. Her fandt jeg endelig, hvad jeg saa længe havde søgt: Tilfredsstillelse af mine virkelige Fornødenheder uden Bekymring og Anstrengelse og uden Trang til menneskelig Bistand, som man maa kjøbe ved at finde sig i utallige Daarskaber. Her fandt jeg Frugter og Vand, og besluttede her at oppebie Dødsengelens Komme. Jeg haaber, at mit sidste Øieblik vil være blidt og roligt.

Jeg havde allerede henlevet otte og fyrretyve Aar i min Eensomhed, ubekjendt med alle Sorger, som ængste de Dødelige, og aldrig følte jeg Tilbøielighed til at gaae længere, end mine ubetydelige Fornødenheder udkrævede. Men en Dag, da jeg stod udenfor min Klippehule og betragtede Fjeldet, som ragede frem over den, opvaagnede der en Lyst hos mig til at klattre op paa det. Neppe havde jeg besteget denne Klippe, saa ønskede jeg at see den næste, derpaa den følgende, og endelig Toppen af det Bjerg, ved hvis Fod jeg i saa lang Tid havde boet rolig.

Jeg søgte i Begyndelsen at undertrykke denne Tilbøielighed; ikke fordi den i sig selv var urigtig, men fordi den var mig ny, og fordi en ved Erfaring luttret Forstand mistroer enhver Forandring, om hvis Fortrinlighed den ikke er

overbeviist. Jeg frygtede, at mit Hjerte kunde bedrage mig, at min Tilbøielighed kunde have en jordisk Lidenskab til Grund, og at hemmelig Attraa efter at vende tilbage i Verden skulde have skjult sig under mit Ønske: at see Naturen udbredt for mig i dens Pragt og Rigdom. Jeg vendte tilbage til min Hule, og stræbte at samle mine Tanker; men forgjeves! min Adspredelse tiltog med hver Dag; jeg bebreidede mig selv, at jeg negtede mig en Fornøielse, som jeg saa let kunde forskaffe mig, og blev tvivlraadig, om det, som jeg kaldte Forsigtighed, ikke var Ladhed eller smaalig Ængstelighed, der afholdt mig fra at bestige Bjergets Top; kort sagt, jeg kunde ikke faae Ro, og besluttede at tilfredsstille min Nysgjerrighed.

Endnu før Solens Opgang stod jeg op og tiltraadte min Reise; men gammel og belæsset med Fødemidler var jeg endnu ikke kommen langt, da Dagen frembrød. Veien blev steilere og steilere, Sandet veg bort under mine Fødder, og ganske træt og udmattet naaede jeg en liden Slette, der rundtom var omgiven med Fjelde og blot mod Østen havde en Udsigt. Jeg satte mig ned, for at hvile noget, og havde fast besluttet at fortsætte min Vandring, saasnart jeg var kommen til Kræfter. Men det var ikke saa let; Hvilen behagede mig saa godt, at det faldt mig vanskeligt at afbryde den. Skyggen af et Cedertræ, som udbredte sine Grene over mig, og Foraarsluften, som tilviftede mig Kjølighed og Vellugten af tusinde Blomster og Urter, vare altfor indbydende.

Idet jeg afverlende opsøgte Undskyldninger for min Tøven og Grunde for at bryde op, overfaldt der mig en uimod-

staaelig Træthed; jeg lagde mit Hoved op til en Skrænt, og vilde slumre lidt. Paa een Gang forekom det mig, som jeg hørte en Drns Vingeslag, og jeg saae et overjordisk Væsen staae for mig. Jeg var endnu tvivlraadig om, hvorledes jeg skulde tiltale denne himmelske Skikkelse, da den venlig tog mig ved Haanden og med høitidelig Alvor spurgte mig: "Salah, hvor vil du hen?"

"Jeg vil bestige Bjergets Top," svarede jeg, "for een Gang endnu efter lang Tids Forløb at betragte Naturen i dens Fylde og Udstrækning."

Engelen smilede og sagde: "Underlige Dødelige! Stedse stræbe I dog ud over det Nærværende og Eders Synskreds, og mene i det Fjerne og Høie at finde, hvad der ligger Eder ganske nær, men hvad I dog ikke udenfra kunne tilegne Eder. Betragt først," vedblev han, "hvilken Udsigt dette Sted frembyder; og hvad du ikke forstaaer, det skal jeg forklare dig. Jeg hører til de velgjørende Væsner, som vaage over Støvets Børn og undertiden, naar det er dem gavnligt og de ere værdige dertil, hæve dem op til videre Udsigter, end Jorden med sine Høie-formaaer at skjenke. See op uden Frygt, læg Mærke til Alt og lær deraf."

Denne Tale gav mig Mod; jeg slog Øinene op, og saae foran mig et Bjerg, ulige høiere end Libanon, et Bjerg, hvis Top det menneskelige Øie ikke kunde naae, og hvis Fod tabte sig i en ugjennemtrængelig mørk Afgrund. Jeg studsede ved Synet af denne umaalelige Høide og bundløse Dybde; men min Beskytter sagde med blid Stemme til

mig: "Frygt ikke, Salah! du seer Livets Bjerg for dig, betragt det og lær Viisdom."

Da jeg nu betragtede det selsomme Bjerg med Opmærksomhed, blev jeg vaer, at det bestod af meget forskjellige Afdelinger, der dog alle hang sammen og, saa ulige de end vare, dog paa en mærkelig Maade gik over i hinanden. "Betragt dem een for een," sagde min Ledsager, "maaskee vil du her kunne lære Mere, end om du fra Bjergtinden, hvorhen du agtede dig, skuede hen over de fjerne Lande og Have."

Bjergets nederste Deel, over den mørke Afgrund, var en sig jevnt hævende, usædvanlig yndig og stille Dal fuld af blomstrende Vækter og Buske. "Det er Barndommens Dal," sagde min Fører; og nu saae jeg ogsaa en Mængde Børn, der havde et høist mangfoldigt, men uden Undtagelse skjønt Udseende. De mindre saae jeg i Skjødet eller paa Armen af deres Mødre, som pleiede dem eller kjælede for dem. Det var et glædeligt Syn.

"Her seer du," sagde min Fører, da han bemærkede, at jeg stod henrykt i Beskuelsen, "Menneskeheden, saadan som den fremgaaer af Skaberens Haand, der betroer den til den ømmeste Kjærligheds Pleie. Disse Mødre — vee dem, dersom de miskjende deres Kald! — træde i hans Sted, og Moderbrystets Kjærlighed, som pleier det spæde Barn, er den evige Kjærligheds Aande. Men dette himmelske Baand, hvori blot den rene Uskyld paa kort Tid bliver deelagtig, maa efterhaanden opløses; thi Barnet er bestemt til ved Andre og ved Brugen af sine egne Kræfter at blive en Verdensborger."

Nu viste en anden Side af Bjerget sig for mig; der saae jeg atter Børn legende og hoppende mellem Blomster og Buske; nogle bandt Krandse, andre legede med Lam og brogede Smaafugle, som fortroligen satte sig paa deres Skuldre og lokkede Hoveder, eller omflagrede dem; andre, som sad i Græsset, holdt hinanden omfavnede og søgte spøgende at smykke hinanden, eller spiste i Fællesskab de Frugter, som de havde samlet. Mødrene sad i det nærliggende Krat og i Løvhytterne, og Glæden straalede fra deres Øine, i Særdeleshed naar de Smaae nu og da kom og brägte dem Blomster, Frugter og Andet og omfavnede dem.

"O yndige Syn!" udbrød jeg, "her ligne Børnene himmelske Væsner!" — "De ere det ogsaa," sagde min Ledsager, "det er Uskyldighedens Alder, men det kan ikke vedblive saaledes. Seer du, hvorledes ogsaa Bjerget hæver sig lidt efter lidt til en høiere Region?"

Jeg saae derhen, og igjen, som det syntes mig, de samme Børn, men større og allerede forandrede i Udvortes og Væsen. De holdt sig ikke mere, som forhen, tæt sammen, men gik hver sin Vei, undtagen naar de forenede sig til fælles Lege, som dog nu ikke mere oplivedes ved uskyldig Given og Tagen, men ved Kamp, Misundelse og Attraa. Paa samme Maade forlode ogsaa Drengene og Pigerne hinanden.

"Her seer jeg allerede," udbrød jeg, "menneskelig-jordiske Væsner!"

Min Fører sagde, det kunde ikke være anderledes, og opmuntrede mig til at see videre. Tillige gjorde han mig

opmærksom paa Pigernes og Drengenes mangehaande Legetøi og Sysler. Nogle Drenge brækkede Grene af Træerne og dannede dem til indbildte Heste, hvorpaa de travede omkring, eller til Vaaben og deslige Redskaber; andre bare Stene sammen og byggede deraf smaae Huse og Taarne, andre undersøgte og sammenlignede Bladenes og Blomsternes forskjellige Dannelse, andre brødes under heftig Skrigen og Anstrengelse, og atter andre sad stille og roligt ved Bredden af en Bæk, og stuede eftertænksomt ned i de krusede Vover. Paa samme Maade vare ogsaa Pigerne sysselsatte med meget forskjellige, om end ikke saa mangfoldige Lege og Beskæftigelser.

"Forunderligt!" udbrød jeg; "hvorledes nu de forskjellige Tilbøieligheder lidt efter lidt afsondre og adskille sig fra hinanden; dog er Synet af denne Mangfoldighed glædeligt!" — "Du seer," svarede min Fører, "paa een Gang Billedet af og Spiren til det tilkommende Menneskeliv paa Jorden. Der udfordres de mangfoldigste Kræfter og Anlæg, som i Forening med og imellem hinanden skulle danne det velordnede Hele, og ved det Hele atter de enkelte Dele. Forat nu Alt kan passe til sit Diemed, og enhver Kraft udvikle sig, kommer Opdragelsen, Forældrenes og deres Repræsentanters Veiledning til."

"Vil jeg ogsaa faae dette at see?" udbrød jeg; "hvad kunde være mere glædeligt!" — "Du skal faae det at see," sagde min Fører smilende; "dog betænk, at jeg ikke viser dig et udpyntet Drømmebillede, men Livets sande Skikkelse."

For mit Blik aabnedes nu en anden, meget udstrakt Side af Bjerget, som min himmelske Ledsager kaldte Opdragelsens Dal. — "Jeg tænkte det nok," svarede jeg; "derpaa hentyde, som det synes, de høie, kraftfulde Træer, der betyngede af Blomster og Frugter pryde den skjønne Dal og hæve deres Toppe mod Himlen." — "Ja vist," tog min Fører Ordet, "disse opelskede Skaberen i stille Enfoldighed. Menneskene skulle som Væsner, der ere skabte i Guds Billede, efterligne Skaberen og træde i hans Sted, idet de opdrage Børnene."

Jeg saae nu Fædre og Mødre iblandt deres Børn; men hvor forskjellige vare deres Bestræbelser og deres Opdragelsesmaade!

Der aabnede sig nemlig en Mængde Veie, som i forskjellige Retninger hang sammen med Dalen, der forestillede Livets Vei, hvilken Børnene maatte gjennemvandre, for at komme til Bjergets anden Afsats. "Lykkelige ere de Børn," sagde min Fører, "som Forældrene ledsage paa disse Veie, men ikke med alle er dette Tilfældet."

Nu saae jeg mange Ting, som høiligen bedrøvede mig. Nogle Forældre overlode, idet de selv søgte Fornøielser, deres Børn til dem selv; jeg saae disse vanke om uden Tilsyn og adspredes. De fleste af dem valgte den bredeste Vei, som lokkede dem ved sit behagelige Udseende. "De Stakler!" sukkede min Ledsager, "dette er Forførelsens Vei." — "Seer du, hvorledes Andre tilvinke dem fra det Fjerne?" — Andre Forældre satte vel deres Børn under Opsyn, men de valgte uden Forsigtighed de Første de Bedste, der tilbøde sig; som

ofteſt fordærvede Menneſker og usle Smigrere. Jeg ſaae endog Fyrſtebørn, ſom en ſaadan Ulykke ramte.

Endvidere ſaae jeg andre Forældre, der ſyntes med Omhu at tage ſig af deres Børn. De pyntede dem med brogede, koſtbare Klæder, gjennemflættede deres Haar med Perler, Ædelſtene og kunſtige Blomſter, og førte dem derpaa til en krystalklar Sø, forat de kunde glæde ſig ved at betragte deres eget Billede, eller de gave dem den meeſt velſmagende Mad og Drikke, førte dem ind i nærliggende Palladſer, hvor Fløiter og Cymbler tonede og Dandſe og Skuespil opførtes.

Da jeg ſaae, hvorledes man ligeſom indpodede diſſe Børn Forfængelighed, Hovmod og Forlyſtelsesſyge, og derved forgiftede deres Liv, vendte jeg mig med Uvillie bort og ſagde: "Du viſer mig det Liv, ſom jeg er flygtet bort fra; hvormed har jeg fortjent dette?"

"O!" ſagde min Fører, "du har endnu ikke ſeet Alt!" Han bød mig igjen at ſee, og jeg ſaae ind i en Bolig, hvor Forældrene levede i heftig Strid, og Børnene ſtode rundt omkring og gjorde det Samme; i en anden, hvor der herſkede Ødſelhed, Yppighed og Uſædelighed, og Børnene ſaae Alt og efterlignede det.

Da jeg ved dette Syn ikke kunde tilbageholde mine Taarer, ſagde min Ledſager: "Fat dig og ſee!" Og jeg ſaae en ſtille, eenſom lille Skov, gjennem hvilken der gik en ſmal Fodſti. Ved Begyndelſen af Veien befandt ſig en Familie med mange Børn, alle ſimpelt og hvidt klædte, og midt iblandt dem Forældrene. Af ſaadanne Grupper ſaae jeg flere. Det

syntes at være tidligt om Morgenen; thi paa Veien herskede der Tusmørke, og Klippetoppene skinnede som ved Morgenrødens Frembrud. Derpaa saae jeg de Gamle knæle og bede tilligemed Børnene, og derefter omfavnede Forældre og Børn hinanden.

Nu var det blevet Dag, og jeg kunde overskue et langt Stykke af Fodstien. Jeg saae nu Forældre og Børn vandre henad denne Vei, som ofte blev afbrudt ved steile Høie og dybe Afgrunde, og som var bevoxet med Torne. Forældrene lærte Børnene, hvorledes de modigen skulde bestige hine og med Møie og Anstrengelse bane sig Vei gjennem disse.

Da de vare komne op paa Høien og havde tørret Sveden af sig, gjorde Forældrene Børnene bekjendte med de mange Afveie, som efterhaanden ledede bort fra den rette, nemlig Forførelsens, Begjerlighedens, Stolthedens og Letsindighedens Vei. Jeg saae paa Børnenes Miner, at de af ganske Hjerte vare enige med deres Førere, da disse med Alvorlighed underrettede dem om, at denne Vei var den besværlige, men den eneste gode.

Nu syntes Forældrene at bortfjerne sig, men paa een Gang fik jeg Die paa tvende Væsner, som jeg strax erkjendte at være overjordiske. Da jeg spurgte min Fører om disse yndige Skikkelser, svarede han: "Den Ene hedder Uskyld, den Anden Tro. De boede fra Ungdommen af hos disse Forældre og Børn, og ville, naar hine ikke mere kunne ledsage disse, men maae overlade dem til deres egne øvede Kræfter, usynligen beskytte og lede dem."

"O!" udbrød jeg, "hvor forskjelligt er dette Syn fra hiint, som afpressede mig Taarer. Hvorledes kan jeg tilfulde takke dig for Alt, hvad du her lader mig see?" — Min Fører svarede: "Hvo som vil lære at kjende Menneskelivet, han maa, ligesom i selve Livet, ogsaa her finde sig i den bittre og sørgelige Erfaring. Sku nu videre!"

Idet jeg saae hen, var den lavere Deel af Livets Bjerg indhyllet i en ugjennemtrængelig Taage, og over denne saaes den anden Afsats i det klareste Lys. — Hvilken Verden aabnede sig nu for mine Blik! Hvilken broget Vrimmel af Ynglinge og Piger! Hvilket muntert Liv! Rundt omkring var der Løvhytter, Grotter, Haver og Landsteder.

"Her," udbrød jeg, "synes Intet at ville bedrøve den glade Tilskuer!" — "Salah," svarede min Ledsager med et alvorligt Blik, "du er bleven saa gammel, og kan nære slige daarlige Forhaabninger." — Jeg undsaae mig ved min overilede Dom, og fik snart Aarsag til at skamme mig endnu mere derover.

"Seer du," sagde Engelen, "her er Trinet imellem den barnlige og den mandige Alder; her er Selvudviklingens Tid, hvor Blomsten lidt efter lidt forvandler sig til Frugt. Dem, du før saae som Børn, seer du her igjen. — See," vedblev han, "naar du betragter dem med Opmærksomhed, vil du hos Alle bemærke en Stræben efter at naae eet eller andet Maal, en Urolighed, der vil fremad og synes at søge Noget, men tillige ogsaa en uskyldig Munterhed, der glæder sig ved det Nærværende, ligesom Blomsten i sin Flor stræber at vorde

Frugt. Glædens og stille Ahnelsers salige Alder! men ogsaa Valgets og Selvbestemmelsens farlige Alder! Seer du, hvorledes utallige Veie og Stier bugte sig gjennem denne Dal! See!"

Jeg saae derhen, og fik Die paa en prægtigklædt Skikkelse af indtagende Skjønhed; Ædelstene og Perler, Guld og Sølv omstraalede hende med blendende Glands; et uafbrudt Smiil svævede paa hendes rosenrøde Kinder og Læber, som syntes at udaande de yndigste Toner; thi hun stod omgiven af en talrig Kreds af Ynglinge og Piger; alle syntes med Glæde at lytte til hendes Tale og at opsnappe Ordene fra hendes Mund.

"Dette Væsen," sagde min Fører, "som du seer smykket med al jordisk Skjønheds Glands og med Jordens kosteligste Skatte, hedder Lidenskaben."

Jeg blev forskrækket, da jeg hørte dette Navn. "Ak!" udbrød jeg, "nu begynder jeg at frygte Ulykke. Hvorfor skal da denne vandre her?"

Min Ledsager smilede og sagde: "Glemmer du nu allerede igjen, at du seer Livets Bjerg, og paa det Prøvelsens Dal?"

"Men hvorfor skal da den slette Lidenskab have et saa yndigt og smukt Udvortes?" spurgte jeg, og erholdt til Svar: "For at skjule det Indre."

Imidlertid vandrede Lidenskaben umærkeligt og dog temmelig hurtigt videre og videre, og drog Sværmen af Ynglinge og Piger, som omgav den, afsted med sig, indtil der aabnede sig en bred Vei til en høist yndig Dal. I det

Fjerne blinkede forgyldte Palladser, og rundt omkring grønnedes og blomstrede Lystskove fulde af Roser og Myrther. Fra de dunkle Lunde, over hvilke hist og her hemmelighedsfulde Kupler og Taarne fremragede, lød nu og da selsomme Toner, og blaalige Skyer stege i Veiret, lig Offerdampe; saa at disse hemmelighedsfulde Hentydninger paa skjulte Sagligheder fik noget endnu mere Tillokkende, end de blomstrende Haver og Palladserne, som laae nærmere ved Veien.

Endnu havde de unge Vandrere ikke betraadt Lidenskabens brede Vei, men de vare komne til dens Grændse, til det Sted, hvor Veien deelte sig. Her krummede en smal, brat Sti sig opad, medens den anden brede Vei lidt efter lidt skraaede nedad og lokkede med sine tusinde Yndigheder.

Her saae jeg nu den hele Sværm staae stille, og midt iblandt den hiin yndige Gudeskikkelse pegende med Fingeren og, som mig syntes, talende; thi Ynglingerne og Pigerne stode, som om de lyttede.

Da jeg spurgte min Fører, "hvad den vel kunde sige;" svarede han mig Følgende: "Den peger hen paa de fjerne, dunkle Lunde og de fremragende Palladser og Tempeltinder, og beskriver dem den Egn, hvorhen de ville vandre. ""Hist, siger den, er Fornøielsens Lund og Tempel, der omflydes af Glædens vidunderlige Strøm, hvis Vand er mere vederqvægende, end Sorias fineste Rosenolie; hist glimrer Rigdommens Tempel, hvor alle Skatte fra begge Indierne ere sammenhobede. Det, som hist henne straaler i Skyerne, er Bersmmelsens Tempel, hvor den, som naaer det, bliver dyrket som

en Gud. Hine blaae Røgskyer stige op fra de Saliges Altere, der beboe disse Lunde, Templer og Palladser, og de yndige Toner fra det Fjerne ere Gjenlyden af den Henrykkelse, som disse Salige føle.""

Jeg blev heftigt opbragt og udbrød: "Store Gud, det er jo lutter Bedragerie og Løgn."

Min Ledsager svarede: "Salah, det veed du af egen Erfaring. Men taler ikke Lidenskaben stedse saaledes, og tør den tale Sandhed? Det vilde jo være dens egen Tilintetgjørelse. Saaledes lover og viser den Guld og grønne Skove; men Alt er Bedragerie og Løgn."

Veemodig taug jeg et Øieblik; derpaa spurgte jeg: "Hvorledes kunne I, den Eviges ophøiede Sendebud, tilstede slig Forførelse?"

"Salah," sagde min Ledsager med blid Stemme, "enhver Engel har sit Kald. Boer der ikke ogsaa en saadan i ethvert Menneskes Bryst? De Dødelige kalde den Samvittighed! — Men see!"

Jeg saae, og paa den bratte Sti fremtraadte et andet Væsen uden Prydelse og ydre Glands; men rolig og blid Værdighed udtalede sig i enhver Mine. Hun stod stille, betragtede med veemodigt Blik den bedaarede Ungdom, og idet hun med Haanden viste hen til den steile Fodsti, hvorfra hun var kommen, sagde hun disse simple Ord, som min Ledsager gjentog for mig: "Følg mig, her er Livets Vei!" Derpaa vendte hun sig med Alvor og Rolighed, og gik samme Vei tilbage.

Lidenskaben tilkastede hende et foragteligt Blik, og besvarede hendes Opfordring med en stolt Haanlatter. De Fleste af hendes Følge stemmede i med, og fulgte nu høit jublende deres Førerinde paa den brede, med Blomster bevorede Vei.

"Skam dig!" raabte jeg og bævede af Harme. Men min Ledsager afbrød mig: "Vær rolig, Salah, og see! Det Væsen, som her fremstod for dig i kunstløs Værdighed, hedder den himmelske Viisdom."

Da jeg hørte den Forhaanedes Navn, traadte atter klare Taarer mig i Øinene; men min Fører vedblev: "See, Nogle have skuet i den Himmelskes Ansigt og erkjendt hendes Væsen."

Virkelig saae jeg til min store Glæde, at nogle af Ynglingerne og Pigerne, medens Toget vandrede afsted paa den lystige Vei, bleve staaende, tænkte efter og med deres Blik fulgte den himmelske Viisdom. Mit Hjerte bankede af Ængstelighed; thi nu og da saae de ogsaa begjerligt hen til den brede Vei, i Særdeleshed naar Jubelraabet blev stærkere og de fjerne, yndige Toner lode sig høre. Men hvor glad blev jeg, da jeg saae, at Ynglingerne og Pigerne, efterat Fristelsen snart var overvunden, med kjek Bestemthed valgte den bratte Sti og rask stege op ad den.

"Gud være lovet!" udbrød jeg; "men hvad vil der blive af de Andre, som følge Lidenskaben?"

Min Ledsager svarede: "Kun eet Blik er dig forundt, dødelige Salah!" — Han berørte mine Øine; og see! de fjerne Templer og Palladser forsvandt, og den opstigende Offersky

kom til Syne i en ganske anden Skikkelse, nemlig som en vældig, blaalig sort Kæmpeslange med rød Kam og hvislende Tunge. "Det er den fortvivlende Anger!" sagde min Ledsager med bedrøvet Alvorlighed; og hermed forsvandt denne Egn for mine Øine.

Med forhøiet Glæde fulgte mit Blik nu Vandrerne paa den smalle, bratte Sti. Den himmelske Viisdom svævede i det Fjerne foran dem, saa at de ikke kunde see hendes Ansigt, men de bare Billedet af hende i Hjertet. Veien syntes yderst besværlig, ethvert Skridt fremad var møisommeligt og langsomt; undertiden standsede de, og syntes ikke uden Begjerlighed at lytte til den fjerne Jubel fra Lidenskabens Tilhængere paa den brede Vei. Hvor skjælvede da mit Hjerte for, at nogle af dem skulde vende om, Noget, der, efter min Førers Udsagn, ikke sjelden var Tilfældet.

Men nei! de bleve deres Valg trove, arbeidede sig opad og anstrengede alle deres Kræfter; og hvor Veien syntes aldeles ufremkommelig og var bedækket med Torne, Tidsler og skarpe Stene, der aabenbarede deres Barndoms Engel, Troen, sig for dem, og gjød nyt Mod i det forsagte Hjerte, saa at de ikke reent mistvivlede om at naae Maalet. Enhver bekæmpet Vanskelighed og overstanden Fare styrkede deres Tillid og Kraft, og saaledes naaede de Grændsen af den tredie Afsats paa Livets Bjerg.

Med Henrykkelse saae jeg nu, at disse modige Vandrere vare de Samme, over hvis Barndom, som de henlevede un-

der from Eenfoldigheds og troende Ustylds Beskjermelse, jeg saa inderligt havde glædet mig.

"Barndommen," sagde min Ledsager, "er Guddommen nærmere; derfor opfatter den lettere i det renere Hjerte det Guddommelige, naar det bliver budet den, og det slaaer faste Rødder deri. Erkjender du heraf en from Opdragelses Værd? Men see, Salah!"

Da jeg opløftede mine Øine, saae jeg den lavere Deel af Bjerget tilhyllet, og ovenfor den aabnede der sig en ny Egn, i hvilken rigtignok begge de forrige kom til Syne, men som dog alligevel var en ganske anden; de samme Veie, men anderledes dannede.

Min Ledsager sagde: "Det er den tredie og sidste Afsats, hvor det jordiske Liv naaer sin Fuldendelse. Hvor kunde det forundre dig, at du her gjenseer meget af det Forrige! Betragt den, Salah!"

Jeg saae en Vrimmel af utallige Mennesker, som bevægede sig imellem hinanden, lig Myrer, saa at det næsten forekom mig latterligt. Derpaa sagde jeg: "Neppe havde jeg ventet endnu en Gang i min Alderdom at være Vidne til denne trættende Tummel, som jeg lykkeligviis er sluppen bort fra."

Hertil svarede min Ledsager: "Hvorfor vil du ikke lige saa gjerne overskue din Slægts Liv og Virken i det Hele, som den vide Natur? Rigtignok maa det forekomme dig som en taabelig Digten og Tragten efter intetbetydende Ting. Hos de Fleste er det ei heller anderledes. Hvor Mange

løbe og rende blot for det Legemlige og for Livets Ophold. Men betænk, at ethvert af disse stræbende Væsner bærer Spiren og Funken til et himmelsk Liv i sit Indre."

Min Ledsager taug en Stund; derpaa tilraabte han mig: "Nu skal du see det Enkelte!"

Jeg saae nu atter det Hele i enkelte Grupper, og Egnen deelt i forskjellige Veie, Dale og Høie. Den første udmærkede Skikkelse, som jeg fik Øie paa, var Lidenskaben, der ogsaa her igjen fremtraadte med sit talrige Følge. Men nu var dens Herredømme grundfæstet og ordnet, og fordeelt blandt Væsner, som lignede den.

Fremfor Alle saae jeg en Skikkelse prydet med gyldent Harnisk og med en Hjelm, fra hvilken en rød Fjederbusk bølgede ned. Den stod paa en Forhøining af Porphyr, i den høire Haand blinkede et Sværd, og i den venstre holdt den en Basun. Da jeg fuld af Beundring udbrød: "Hvilken majestætisk Skikkelse!" sagde min Fører: "Det er Ærgjerrigheden, eller, hvilket i Grunden er det Samme, Herskesygen; du skal faae dens Følge og Gjerninger at see."

Den steg ned af Forhøiningen og blev fulgt af en stor Skare, hvoriblandt Mange, som bare Diadem paa Hovedet og Scepter i Haanden; men ikke desto mindre vare de dog Slaver af Ærgjerrigheden, som ledede dem, hvorhen den vilde. Ærgjerrighedens egentlige Tjenere og Følge vare Hovmod, Forfængelighed, Ahnestolthed, Gjerrighed, Bedragerie, Løgn og Blodtørst, Alle hæslige Skikkelser, men som strax indfandt sig, naar deres Dronning behøvede deres Hjelp.

Da de nu droge ud, saae jeg snart Flammer opstige paa deres Vei; Landsbyer og Stæder brændte, nøgne og jamrende flygtede Menneskene til Skove og Kløfter, en vid Mark var bedækket med Liig og Døende, — det var en Valplads — Hoben stormede uopholdelig fremad, Ærgjerrigheden blæste i Basunen. Saaledes gik det stedse længere ned ad Bjerget, og stedse hurtigere paa den ødelæggende Bane indtil Randen af en sort Sky. — "Der er Maalet," sagde min Ledsager, "og hiin Sky dækker Dødens Svælg!" — Her forsvandt nu pludseligt den hele Skare, ligesom naar man kaster en Steen i Havet; men i det samme Øieblik lød fra den Egn, hvorigjennem Ærgjerrigheden var dragen, en frygtelig Forbandelse og et Veeraab, som trængte mig gjennem Marv og Been. Skjælvende lukkede jeg mine Øine og tilhyllede mit Ansigt, for at fatte mig.

Min Ledsager vedblev: "Nu vil du faae en anden Afgud, Vellysten, at see i dens indtagende Skikkelse. Dens Tilbedere og Slagtoffere ere endnu talrigere, end Ærgjerrighedens og Herskesygens. Du vil faae at see, hvorledes den efterhaanden besnærer dem og bringer dem i sin Magt; hvorledes den lidt efter lidt dræber enhver bedre Følelse hos dem og tilsidst fører disse Slaver af deres Lyster gjennem væmmelige Moradser og Sumpe til den sorte Sky og ned i Dødens Svælg. — Du vil," vedblev min Fører, "faae at see Gjerrighedens Trælle, som, for at besidde det døde Mammon, forhaane Gud og Menneskene, medens deres Hjerte og Sjel synes at forvandle sig til det følesløse Metal, hvorefter de

saa graadigen hige. Du vil endvidere komme til at skue den magre, gustne Misundelses elendige Slaver, som, selv i deres Indre fulde af Qval og Uro, søge at styrte deres Medvandrere i Afgrunde og at besudle Frugterne paa deres Vei med Gift. — Opløft nu dine Øine, Salah, og betragt Livets Billede!"

Saa talede min Ledsager. Men jeg havde nu tilhyllet mit Hoved endnu tættere, og raabte med bønlig Stemme: "Nei, jeg beder dig, hvo du end er, skaan mig for Mere, og forlad mig! Jeg vil ikke igjen blotte mit Hoved, ei heller opløfte mine Øine, for at see Jordens Pilegrime i deres skrækkelige Vanart. Jeg beder dig, fritag mig for dette frygtelige Syn!"

"Din Bøn skal vorde opfyldt," sagde han, "men først skal du endnu kaste et Blik ned i Dødens Svælg, som Skyen dækker. Du blev erkjendt værdig til at see Begyndelsen; derfor maa du ogsaa skue Enden; hos de Udødelige bliver Intet ufuldendt. Før saae du Ærgjerrigheden i dens Majestæt og straalende af Guld, og Vellysten med yndige Miner. See dem nu i deres sande Skikkelse!"

Jeg aabnede mine Øine; den sorte Sky hævede sig bort fra Svælget, og jeg saae nu Ærgjerrigheden i Skikkelse af en fæltgrinende Hyæne med stride Haar, der var lænket til en Jernthrone; en Mængde hæslige Katteskikkelser ved Thronens Fødder syntes at udhyle Sange til dens Roes. Ikke langt derfra saae jeg Vellysten, der midt iblandt sine Tilbedere syntes saa indtagende, i Skikkelse af en hæslig Abe, der

viſte Tænder, og ved dens Fødder Slanger, Billeder paa Smigrere. Diſſe ſaae op til Aben, og længtes efter at opſlikke dens Spyt. Gjerrigheden laae ſom en ængſtelig Drage i ſkummel Nat, og bevogtede glindſende Flinteſtene; Misundelſen lignede en uhyre Skrubtudſe, der ſneg ſig om i Mørket.

Da jeg gyſende yttrede min Afſky, ſagde min alvorlige Ledſager: "Saaledes ville de Vandrere paa Livets Bjerg, ſom følge Lidenſkaben og Laſten, ved Enden af deres Løbebane komme til at ſee deres Synd og deres Afgud i et hæsligt Dyrs Skikkelſe."

Saaledes talede han; men jeg bad indſtændigt: "Ak! før mig ud af denne fugtige Hule, før mig atter op!"

Han vinkede, og den ſorte Sky udbredte ſig over Svælget; men i ſamme Øieblik ſaae jeg med Skræk tuſinde røde Slangehoveder glimte gjennem Skyen, og derpaa Alt forſvinde.

Og nu ſtod atter Bjergets øverſte Deel for mine Øine, og hvor glad blev jeg, da jeg gjenfandt hine Vandrere, ſom, ihukommende deres Kald, havde arbeidet ſig gjennem de Forvildedes larmende Vrimmel og nu nærmede ſig Maalet. Rigtignok blev Veien meer og mere ſteil og møiſommelig og førte over Afgrunde og Svælg, men Vanſkelighederne ſyntes blot at forøge deres Mod og Kraft, Troen var i Nærheden af dem, naar der viſte ſig nogen Fare, og den himmelſke Viisdom, ſom de ſtedſe meer og mere havde nærmet ſig, vandrede ſtille og rolig i Spidſen for dem. De kom beſtandig høiere, og ihukommende, at de havde eet fælles Maal, rakte den ene den anden hjelpſom Haanden, ſaa at de under

den guddommelige Viisdoms Veiledning fremtraadte som kjær=lige Børn af een Moder. Undertiden saae jeg et Skin, lig Morgenrøden, lyse frem af Skyen, der omhyllede Bjergets Tinde, og Skyen syntes at hæve sig; dog snart sænkede den sig atter, lig et Slør, der bevæges af et svagt Vindpust. Men jo mere Vandrerne nærmede sig Skyen, desto mere op=klaredes deres Ansigter. I taus Beundring fulgte jeg dem med mine Blik, indtil de alle, den ene efter den anden, for=svandt i Skyen om Bjergets Tinde, ligesom bag et Forhæng.

Uden at tale, vendte jeg mine Blik en Tidlang hen imod hiin Egn, ligesom man seer efter en Ven, der har forladt os; endelig spurgte jeg min Fører, hvor disse gode Mennesker vare blevne af?

Han svarede: "Det er ikke nogen Dødelig forundt at kaste et Blik bag dette Forhæng. Men, Salah," vedblev han, "da du i otte og syvretyve Aar har tragtet efter et gudeligt Levnet og forsaget Verden, vil jeg for et Øieblik berøre din Pande."

Han gjorde det, Skyen hævede sig fra Bjergets Tinde, og jeg skuede ind i en Straaleverden, — jeg saae hine fuld=endte Pilegrime i en Forklarelse — for hvilken alle Jordens Sprog ikke have noget Ord.

Men det varede blot eet Øieblik; da sænkede Skyen sig som en let Morgentaage i Solens Glands. En ubeskri=velig Længsel opfyldte min Sjel, og jeg udstrakte begge mine Arme .....

"Ihukom, Salah, hvad du har seet, og følg den guddommelige Viisdom!" sagde det himmelske Sendebud med venlig Alvor og forsvandt.

Jeg vaagnede, og befandt mig i den samme Stilling, hvori jeg havde lagt mig, under Cedertræet paa Sletten, der rundt omkring var omgiven af takkede Fjeldspidser; Fuglene hilsede med lydelige Sange den opgaaende Sols første Straaler.

Dran Zeb.

Sultan Dran Zeb, der ofte, ledsaget af faa Folk, ilede hele Dagreiser forud for sin Hær, stødte engang under lignende Omstændigheder paa en Raja, som hidtil havde holdt med det fiendtlige Partie. Rajaen var i Spidsen for fire til femtusinde Ryttere og havde gjort en stor Omvei, for uventet at overfalde Sultanen. Her kunde hverken Flugt eller Modstand hjelpe, og der syntes intet Andet tilovers, end at give sig tilfange. Men Dran Zeb reed lige hen imod Rajaen, vinkede med Haanden og sagde, da han kom hen til ham: "Det glæder mig, Raja, at du forekommer mine Ønsker og vil forene dig med mig. Mine Sendebud have formodentlig ikke truffet dig med mine Breve. Gaa med dine Folk til Lahor, hvor min Armee staaer; jeg kommer om faa Dage igjen tilbage. Jeg skal stræbe at vise mig erkjendtlig for dit Venskab."

Med disse Ord tog han den Perlesnor, som han bar til Pynt, af sin Hals og hængte den om Rajaen. Denne dristige Frimodighed og den Ære, som han beviste Rajaen, vandt denne i den Grad, at han virkelig forlod Modpartiet og førte sine Folk til Dran Zebs Leir.

Belønningen.

Chalifen Harun Alradschid traf, da han engang var paa Jagt, en gammel Mand, som plantede et Nøddetræ. "Hvilken Daare er dog ikke denne Gamle!" sagde Chalifen til sine Ledsagere; "han handler, som om han endnu var en Yngling og kunde vente at nyde Frugterne af dette Træ." Da hans Ledsagere ligeledes loe ad den Gamle, gik Chalifen hen til ham og spurgte, hvor gammel han var. "Over firsindstyve Aar, Herre!" var Svaret; "men, Gud være lovet! endnu er jeg saa rask, som En paa tredive." — "Hvor længe tænker du da endnu at leve," spurgte Chalifen videre; "da du i en saadan Alder planter unge Træer, der saa sildig bære Frugt? Hvorfor paatager du dig et saa unyttigt Arbeide?"

"Herre," svarede den Gamle, "jeg er tilfreds, naar jeg har plantet Træerne, uden at bekymre mig om, hvad enten jeg eller en Anden skal nyde deres Frugt. Det er billigt, at vi gjøre ligesom vore Fædre. De plantede Træer, hvis Frugter vederqvægede os; da vi have nydt Godt af Fædrenes

Arbeide, hvorfor skulde vi da nu være mere misundelige mod vore Efterkommere, end hine vare mod os? Jeg tænker, hvad Faderen ikke nyder, det høster Sønnen."

Den gavmilde Harun, som fandt Behag i dette Svar, skjenkede den Gamle en Haandfuld Guldstykker. "Hvo kan nu sige," vedblev den muntre Olding, "at jeg idag har arbeidet forgjeves, da det unge Træ, som jeg plantede, strax den første Dag bærer saa kostelige Frugter? Saa sandt er det, at den, som gjør det Gode, stedse bliver rigeligen belønnet derfor."

Forvandlingen.

En Konge i Indien var gammel og havde ingen Børn. Da han elskede sit Folk, og paa Grund af sine Emirers Stolthed maatte frygte for, at der efter hans Død skulde opstaae blodige Krige angaaende det nye Kongevalg, saa fastsatte han, at den Fremmede, som Morgenen efter hans Død først vandrede ind ad Stadens østlige Port, skulde være hans Efterfølger. Da han kort derpaa døde, ilede Indvaanerne hen til Porten, for at see, hvem Skjebnen vilde sende dem til Sultan. Den Første, som ankom, var en fattig Dervisch, der vandrede fra den ene Stad til den anden og betlede sit Brød. Han blev modtagen med lydelige Jubelraab; man førte ham

de kongelige Klæder, satte ham paa en Elephant, og førte ham gjennem Staden til Palladset, hvor Emirerne erkjendte ham som deres Sultan.

Den pludselige Overgang fra den dybeste Armod til en glimrende Throne, som alle Jordens Herligheder omgave, fremkaldte hos Dervischen for nogen Tid en Glædesruus; men lidt efter lidt blev han ikke mindre ligegyldig mod sin nærværende Stands Tillokkelser og Behageligheder, end han havde været mod de Besværligheder, der vare forbundne med hans forrige Stilling. Da nu ogsaa hans Regjerings lykkelige Begyndelse forvandlede sig til Modgang; da misfornøiede Emirer sammensvore sig imod ham, da mægtige Naboer forurolige og angrebe hans Land, og Fiendtligheder og Klager fra alle Sider omringede hans gyldne Throne, da begyndte han at mærke, at han ved at forandre sin Stand ei alene ikke havde vundet Noget i Lyksalighed, men at han tvertimod havde tabt i Glæde og Tilfredshed.

Imedens nu den nye Sultan ofte sukkede over sin Lykkes Byrder, hørte en af hans gamle Bekjendtere om hans Ophøielse. Han begav sig til ham og ønskede ham til Lykke, idet han sagde: "Lovet og priset være den Evige, som efter sit Godtbefindende lader Roser fremvoxe af Torne, og forvandler en fattig Dervisch til en mægtig Konge!" — "Priis mig ikke lykkelig," svarede Sultanen; "thi jeg befinder mig i denne Stand slettere end forhen. Du seer blot paa mine Klæder, men ikke i mit Hjerte. Det var en gylden Tid, da

vi begge gjennemstreifede Verden. Vi sov paa Jorden, men trygt og roligt. Vi spiste ringe Kost; men vore Pilegrimsvandringer og vore Hjerters sorgløse Munterhed vedligeholdt vor Sundhed. Jeg sover paa Silketæpper, men med Bekymringer og Frygt. Jeg bærer kostbare Klæder og spiser krydrede Retter; men mit Hjerte er mat og sygt. Til Lavheds og Armods Onder, hvilke jeg som din Kamerat maatte bære, havde jeg vant mig saaledes, at jeg næsten ikke mere følte deres lette Byrde; men Overflødighedens og Høihedens Plager, hvilke jeg som Konge maa bære, ere saa ondartede, at de daglig blive mig mere trykkende. Vende om kan jeg ikke, da jeg eengang kjender Yppighedens og Rigdommens Tillokkelser. Tabet af dem vilde være langt smerteligere for mig, end Savnet af dem for den Fattige, som ikke har kjendt dem. Men dersom jeg kunde tage Erindringen om det Forbigangne ud af mit Hjerte, saa vilde jeg endnu idag forlade Thronen og drage Verden igjennem med mine gamle Kamerater. Menneskets sande Lykke er Sundhed og freidigt Mod. Hvo som besidder disse tvende Gaver, kan være blottet for alle de øvrige, uden at føle noget Savn; og den, som er berøvet kun den ene af dem, kan med Sandhed sige, at han er ulykkelig; men i min nye Stand ere de begge vegne fra mig."

Bosſaldabs Syn.

Bosſaldab, Sultan i Ægypten, havde en eneſte Søn ved Navn Aboram. Han elſkede denne Søn, ſom en Olding elſker Livet, i hvilket han endnu haaber at nyde Frugten af ſin Ungdoms Arbeide. Han ſamlede ſtore Skatte, erobrede mange Nabolande, og arbeidede Dag og Nat, for at efterlade denne elſkede Søn et vidtudſtrakt Herredømme og en glimrende Throne. Hans Magt var allerede ſtegen næſten til den høieſte Spidſe, da Ynglingen, ſom ſkulde arve den, paa Jagten blev truffen i Hjertet af en uforſigtigen afſkudt Piil og døde paa Stedet.

Bosſaldab var utrøſtelig. Han udrev ſit Skjæg, ſønderſlog ſit Anſigt og vædede den Døde med hede Taarer. Hans Klageſkrig gjenlød til de fjerne Bjerge; men han formaaede ikke at kalde Ynglingens bortflygtede Liv tilbage. Hans Tjenere nærmede ſig og ſøgte at trøſte ham; men han hørte dem ikke. Han forbandede ſit Pallads, ſit Rige og ſig ſelv, og ſkjulte ſig i en mørk Hule i Skoven. Her laae han i Støvet, ſkreg høit i ſin Fortvivlelſe, og anklagede Forſynet for Uretfærdighed. "Hvorfor er jeg bleven Herre over ſaa mange Lande og Rigdomme," raabte han, "naar min eneſte Søn ſkulde blive mig berøvet i ſin blomſtrende Ungdom? Nei, der gives ingen Gud, ſom elſker Menneſkene! Han finder ſin Glæde i at martre de Arme og at forſtyrre deres med Møie opbyggede Lykſalighed."

Saaledes tilbragte han tre Dage uden Spise og Drikke i vild Fortvivlelse. Hans Kræfter vare udtømte; han laae udmattet paa Jorden, og saae med Længsel Døden imøde, der skulde ende hans Hjertesorg, da pludseligt et straalende Lys omgav ham. Han slog Øinene op og saae en Yngling i et himmelblaat Gevandt og med en Liliekrands paa Hovedet staae for sig. Ynglingen berørte Sultanens Pande med den grønne Qvist, som han holdt i Haanden. Nyt Liv gjennemstrømmede hans Lemmer; hans Hjerte blev atter stærkt, han stod op og betragtede taus det himmelske Sendebud. "Bossaldab," sagde dette, "jeg er Kalock, Fredens Engel, og udsendt for at belære dig. Kom og følg mig."

Han tog ham ved Haanden, førte ham op paa et høit Bjerg, stillede ham paa et fremragende Klippestykke og sagde: "See ned i denne Dal." Bossaldab adlød, og saae en øde og tør Øe. Havets Bølger brusede omkring den og kastede netop en nøgen Skibbrudden op paa Strandbredden. Den Ulykkelige holdt i den ene Haand en Æske fuld af Diamanter, og med den anden hjalp han sig op ad den steile Klippe. Han havde næsten naaet Toppen; hans glade Miner tilkjendegave, at han haabede at finde en bebvet Egn; men da han havde gjort det sidste Skridt og saae en øde Sandørk for sig, syntes han at forstenes af Skræk. Han kastede Juvelerne til Jorden, vred sine Hænder med lydeligt Klageskrig, og gjennemløb derpaa Sletten, for at søge Næringsmidler; men her voxede hverken Træer eller Buske. Fire Gange gik Solen op og ned, uden at han havde fundet blot et eneste vildt Bær

eller et Blad, hvormed han kunde stille sin Hunger. Bleg og udmattet lagde han sig endelig ned paa Fjeldet ved Kysten, skrabede fortørret Græs ud af Klipperne, og ventede Døden.

"Af!" udbrød Bossaldab og vendte sig til Engelen, "vær naadig og tillad ikke, at denne Arme saa ynkeligen omkommer."

"Vær rolig, svarede Engelen, "og læg Mærke til hvad du seer." Han saae atter hen, og fik Die paa et Skib, der just nærmede sig Den. Den Hungrige blev Skibet vaer; han fik nyt Mod, sprang op, udbredte sine Arme og vinkede ad Skibsfolkene. Da de saae ham paa Klippen, styrede de mod Land. Han kastede sig ned for Capitainen, klagede sin Nød, og lovede at ville give Halvdelen af sine Juveler for sin Redning. Da Skibscapitainen saae de kostbare Stene, gav han sine Folk et Vink. De bandt den Ulykkeliges Hænder og Fødder, fratoge ham hans Juveler, lode ham ligge bunden paa Strandbredden, og seilede glade bort med deres Rov.

"O Himlens Søn!" udraabte Bossaldab veemodigen, "kan du see paa denne Udaad og taale den? De Nedrige! de seile bort og lade den Udplyndrede døe af Hunger." — "See endnu engang derhen," sagde Engelen. "Røvernes Skib strander hist paa en Klippe. Hører du deres Skrig! Ingen af dem bliver reddet; de synke alle under Byrden af deres Synder. Og paa dette Skib, som gik Fordærvelsen imøde, vilde du redde den Forladte? Formast dig ikke til at dadle Forsynets Veie. Den Mand, som du beklager, skal vorde reddet, ihvorvel det ikke skeer paa den Maade, som du vilde foreskrive. Forsynet har mere end een Vei at frelse Den paa,

som det vil opholde. Denne Mand var gjerrig og haard imod Fattige. Han havde Mere, end han behøvede; men alligevel drev Egennytten ham ud paa Havet, idet han vilde erhverve endnu Mere. Forsynet førte ham derfor til denne Ørk, for at gjøre hans jernhaarde Hjerte blødere og hans farrige Haand mildere. Salig er den Mand, som lader sig belære ved Ulykken! Men vend dig nu om og see et nyt Syn."

Bosfaldab vendte sig og saae ned fra Bjerget. Havet var forsvundet og havde forvandlet sig til en blomstrende Slette. Bosfaldabs Blik dvælede endnu paa den skjønne Egn, da et høit Marmorpallads opsteg tæt foran hans Øine. Elfenbeensportene aabnede sig og viste en kongelig Throne prydet med Guld og Ædelstene. Utallige Rigdomme laae i store Hobe paa begge Sider af Thronen, der var omgivet af Landets Fyrster og fremmede Folkeslags Gesandter; som med ydmyge Gebærder aflagde Troskabseden til den unge Konge, der sad paa Thronen. Men denne unge Konge var Aboram, Bosfaldabs Søn.

"Naadige Allah, det er min Søn!" raabte Sultanen. "O lad mig komme hen til ham, at jeg kan omfavne ham!" — "Bliv," sagde Engelen; "det er et tomt Billede, i hvilket jeg vil vise dig dit Livs og din Fortvivlelses Daarskab. See hen og betragt ham nøie." Hyldingen endte med et Gjestebud. Derpaa lod den unge Konge de opdyngede Skatte uddele blandt Gjesterne. I kort Tid vare de Rigdomme adspredte, paa hvilke den sparsommeligste Gjerrighed havde samlet i mange Aar. Fyrsterne havde neppe smykket sig med dercs

Konges Diamanter, førend de stolte og trodsige reiste sig imod ham. Fire nye Throner fremstege af den forriges Ruiner, og paa dem sad fire nye Konger, som lode Bossaldabs Søn, der havde beruset sig ved Gjestebuddet, i hans drukne Tilstand binde og kaste i Fængsel, hvor han efter langvarige Lidelser modtog Døden af en Slaves Haand.

Sultanen bortvendte sine Øine. "Ak! det er nok!" raabte han; "det er nok!" — "Ydmyghed og Taalmodighed," sagde Engelen, "vilde have fritaget dig for dette sørgelige Syn." — "Jeg har syndet," svarede Bossaldab, "da jeg med en saadan Bitterhed klagede over hiin Tildragelse, der bortrev min Søn i hans Uskyldighed og befriede ham fra en Mængde Ulykker i Fremtiden." — "Ja," sagde Engelen, "lykkelig er den, som en tidlig Død bevarer fra Fordærvelse! Gaa, Bossaldab, og bær din Sorg med Taalmodighed. Menneskets jordiske Værker ere forgængelige; hans stolte Bygninger hensynke under Vægten af faa Aar. Den Gjerriges og Erobrerens Navne forsvinde under Spot, medens de Velgjørendes blive velsignede af Efterverdenen."

Saaledes talede Engelen og svang sig op i Luften med udbredte Vinger, hvis Brusen lød som et Vandfalds Buldren, indtil den lidt efter lidt tabte sig i en sagte Susen. Bossaldab vaagnede, og befandt sig i Skovhulen, liggende med Ansigtet mod Jorden. Han stod op, gik tilbage til sit Pallads, og søgte under en lang og fredelig Regjering ved Retfærdighed og velgjørende Viisdom igjen at lægge de Saar, som han ved Gjerrighed og Erobresyge havde tilbragt sit Folk.

Undersaatternes og Fyrsternes Lykke.

Chalifen Sadi's Hoffolk roste i hans Paahør saa ofte Undersaatternes Lykke under hans guddommelige Regjering, at han fik Lyst til selv at nyde denne Lykke ved at være Vidne dertil. Han fattede den Beslutning, Tid efter anden ukjendt at gjennemreise sit Land, og glædede sig allerede forud til den Fornøielse, at belure sine lykkelige Undersaatter i Nydelsen af deres Tilfredshed og Glæde, og at høre deres Taknemmeligheds Yttringer. Forklædt begav han sig paa Veien med en tro Tjener. I den første Stad, hvortil han kom, mødte han en Flok Slaver, som alle vare lænkede til svære Karrer. En svag Kone tildrog sig hans Opmærksomhed. Med et lydeligt Suk: "Evige Gud, vil du ikke snart ende min Elendighed!" sank hun afkræftet ned ved Karren. Allerede svang Opsynsmanden den knudrede Svøbe over den skjælvende Kone, og tilbrølede hende en frygtelig Opmuntring.

"Hold inde," raabte Sadi og trykkede ham et Guldstykke i Haanden, "lad mig tale med denne Ulykkelige."

Han spurgte Konen, hvad hun havde forbrudt, da hun var bleven dømt til en saadan Straf.

"Finder jeg da endelig et Menneske," svarede den Udmattede, "som har Medlidenhed med min Elendighed? Min Mand ernærede sig redeligt; ved Ulykke og Bedragerie bleve vi saa forarmede, at vi ei engang kunde betale Kopskatten, og allerede sov vi med fire Børn paa den nøgne Jord. Et eneste Tæppe, hvorpaa mit femte, dødsyge Barn laae, var

Alt, hvad vi endnu eiede, og selv dette rev den følesløse Retsbetjent bort fra min syge Dreng, fordi vi ikke havde betalt Skatten. I sin Fortvivlelse forgreb min Mand sig paa Retfærdighedens Sendebud og kastede ham til Jorden. Han har forbrudt sit Liv, sagde Cadien, og dømte ham til Trælle-arbeide paa Livstid."

"Og du?" spurgte Chalifen.

"Jeg arbeider nu for ham," svarede Konen, "forat han igjen kan komme til Kræfter. Han var saa syg og svag, og i Fare for at døe under Svøben. Kunde Chalifen da ikke undvære et usselt Tæppe?"

Sadi var saa rørt, at han maatte vende sig bort. "Er dette dit Folks Lykke — dette din vise Regjering, som man saaledes lovpriser?" sagde han ved sig selv og ilede til Statholderen.

"Jeg er Kjøbmand," sagde han til denne; "jeg finder her iblandt Slaverne en Slægtning af en af mine Venner, (han nævnede den Ulykkeliges Navn), og ønsker at løskjøbe ham."

"Det er en Oprører," svarede Statholderen, "som egentlig skulde have været spiddet. Naar du betaler Værdien af det Arbeide, som han kan forrette hele sit Liv igjennem, saa tag ham. Af Slavernes Fortjeneste afhænger en Deel af mine Indkomster, hvoraf jeg igjen maa betale til Chalifens Yndlinger, for at holde mig i min Post."

"Men Chalifen skal være en Fiende af Strenghed!" svarede Sadi med en Uvillie, som næsten var Statholderen paafaldende.

"Ogsaa jeg er ingen Ven af Strenghed," sagde denne, "men Nødvendighed kræver den. Indkomsterne af denne Stad ere anviste til Chalifens Kokke; Overkjøkkenmesteren har Indflydelse og vilde ikke ansee Overbærenhed og Mildhed for en gyldig Undskyldning. Klogskab byder, at man maa være gode Venner med dem ved Hoffet."

Chalifen betalte den forlangte Sum, og lod tilstille den Ulykkelige en betydelig Gave. "Hvor mange Taarer har jeg vel allerede fortæret!" sagde han til sin Fortrolige; "disse der have Venner ved Hoffet; hvor have de Ulykkelige en Ven? — Men Taalmodighed, jeg vil være det, saa meget som det staaer i min Magt."

Han vendte tilbage til sin Residents, traf øieblikkeligen Foranstaltninger til at lindre de Ulykkeliges Elendighed, indskrænkede de Stores Magt, undersøgte selv, saa vidt han kunde see, og Ingen turde mere vove at kalde hans Regjering Viisdommens og Lykkalighedens Tidsalder.

Bøn og Arbeide.

"Jeg mistede en Hustru, som jeg elskede med Ømhed," fortalte engang Zaluk. "Hun døde i sin blomstrende Alder. Jeg trøstede mig ved to haabefulde Børn, som hun havde skjenket mig, og i hvilke jeg vedblev at elske hende. Men

ogsaa disse rev den ubøielige Dødsengel fra min Side i deres spæde Barndom, endnu førend deres Aand havde udviklet sig."

"Nu havde Verden ikke mere noget Tillokkende for mig; jeg flygtede til en Urken, og besluttede at tilbringe Resten af mit Liv med stille Bøn. Efter en hjertelig Aftenbøn sov jeg ind paa min Maatte. See! da oplyste en Sølvglands min Hule, og et himmelsk Væsen i lyseblaat Gevandt, overstraaet med Stjerner, stod for mig." — ""Jeg er Elim, Seraphernes Fyrste,"" sagde den Himmelske til mig og berørte mine Øine med en Palmegreen, som han holdt i sin høire Haand, ""Zaluk, hvad seer du?""

"Jeg seer en ung Qvinde," svarede jeg, "hensjunken i from Andagt, med Blikket vendt imod Himlen, og fra hendes Læber opstige Bønner til den Almægtiges Throne."

"Elim berørte atter mine Øine med Palmegrenen og spurgte: ""Zaluk, hvad seer du?""

"Jeg bøiede mit Hoved mod Jorden og svarede: Et fra det andet forskjelligt Billede; en ung Qvinde arbeider med Iver paa en Klædning, og stille Glæde omstraaler hendes Ansigt."

""Hvilken af disse Tvende beder?"" spurgte Elim."

"Dette Spørgsmaal satte mig i Forlegenhed; dog svarede jeg: Det Udvortes taler for hiin. Denne arbeider —"

""Paa en Klædning til et fader- og moderløst Barn,"" afbrød Elim mig smilende og forsvandt. Tidligt om Morgenen vaagnede jeg og ihukom snart min Drøm."

"Jeg knælede i Støvet og takkede den Evige, fordi han havde anseet mig værdig til sin Aabenbaring. Fra dette Øieblik af vendte jeg tilbage i Verden, for at opfylde Pligterne mod mine Medmennesker. Det staaer med Sandhed skrevet: "Bøn uden gode Handlinger ligner en udtørret Kilde, ved hvis Rand Græsset visner."

Stormogulen og hans Hovmester.

Zirvay var en af disse Lykkens Yndlinger, som i alle deres Foretagender naae det attraaede Maal. Han svang sig op til Storvezir og til Hovmester for den unge Octar, og styrede Statens Ror, indtil hans ophøiede Lærling blev myndig.

Skjøndt Zirvay saae sig saa meget begunstiget af Lykken, trættede han dog Himlen med Klager over sin Skabning; han var pukkelrygget og lam, og det ved en Forseelse af hans Amme, der havde ladet ham falde. Dette ærgrede ham over al Maade, og saasnart han fik Regjeringens Tømme i Hænder, var det den første Brug, han gjorde af sin Magt, at han dømte Ammen fra Livet og gav en Lov: at enhver Person, som havde et Barn at opdrage, med sit Liv skulde staae til Ansvar for dets Sundhed.

Da nu Octar omsider havde naaet den Alder, i hvilken han selv skulde overtage Regjeringen, forsamlede han Rigets Store, besteg sin Throne og holdt følgende Tale:

"Zirvay, du fortjener min Tak og al Roes for det Exempel, som du har givet paa din Amme, og formedelst din Lov ville herefter de, til hvem mine Undersaatters første Die-blik her i Livet ere betroede, sikkerligen være mere aarvaagne; men hvad ere Legemets Ufuldkommenheder imod Sjelens? Ustridigen gav du Loven med Hensyn til dem, som skulle danne Ungdommen til Arbeidsomhed og Dyd; du vilde skrække dem, som, istedetfor at lade den drikke af Viisdommens Vand, lade den letsindigen beruse sig af Sandselighedens og Lysternes Kilde; dem, som af Svaghed eller Ondskab smigre Lidenskaberne, nære dem og befordre lastefulde Tilbøieligheder. Havde du denne roesværdige Hensigt, saa er det billigt, at jeg understøtter den; og til Beviis paa at dette er mit Alvor, vil jeg betegne min Regjerings Tiltrædelse ved et uforglemmeligt Exempel."

Zirvay og de Store undlode ikke at yde den unge Monark de største Lovtaler for hans Viisdom, og den Første i Særdeleshed følte, som hans Opdrager, sin Ærgjerrighed smigret; med selvtilfredse Blik overs aae han de øvrige Store og vilde lade dem føle, at det var ham, der havde skjenket dem en saadan Regent. Octar vedblev:

"Vilde jeg bringe Exemplet i Udøvelse paa en Person af ringe Stand, saa vilde jeg ikke opnaae min Hensigt, og mit Folk kunde ikkun høste ubetydelig Nytte deraf; mit Exempel skal være rystende, det skal indjage den Frækkeste Rædsel og endnu tjene de sildigste Aarhundreder til Lære." —

"Zirvay, forlad din ophøiede Plads; træd hen for min Thrones Fod. Jeg vil ikke dømme dig; men anklage dig vil jeg, jeg, din Lærling og Discipel, i Overeensstemmelse med den Udvidelse, som jeg har givet din Lov, og som du i dette Øieblik har indrømmet. Du seer dine Dommere forsamlede om min Throne; de kunne fordømme eller frikjende dig — det bliver overladt til deres Samvittighed og Indsigter; jeg er blot din Anklager."

"Jeg forbigaaer," vedblev Octar, "hvilke Midler du har betjent dig af, for at erholde din Post — men jeg anklager dig, fordi du har betjent dig af de nedrigste Midler til at bemægtige dig mit Hjerte, fordi du har bragt mig i Selskab med skjændige Mennesker, og fordi du ved din Tale og dit Exempel har søgt at forlede mig til alle Udsvævelser."

"Jeg anklager dig, fordi du har bibragt mig Lede for Arbeide og Virksomhed; fordi du har opdraget mig i Blødagtighed, Yppighed og i den dybeste Uvidenhed, for at gjøre mig uduelig til Regjeringen, og for selv at kunne være Tyran i mit Navn; og endnu mere, fordi du har søgt at forene Aandens Uduelighed med Hjertets Slethed hos mig, for at vælte hele Byrden af den Afsky, som dine Handlinger opvakte, paa mit Hoved. — Vidste du ikke, Ulykkelige! at en Fyrstes Uduelighed foraarsager ikke mindre Ulykke, end hans Ondskab? — Folk, dette er Eders Tyranner, haver Medlidenhed med Fyrsterne, de fortjene ikke Eders Had, de ere blot ulykkelige Redskaber for Stoltheden, Herskesygen, Egennytten og

Hevngjerrigheden hos de Grusomme, der forsømte og fordærvede deres Aand og Hjerte."

"Mit Riges Store, den mogulske Thrones urokkelige Piller, I, som saa ofte have aflagt Beviser paa Eders Hengivenhed og Troskab mod Eders Fyrste og Fædreland, agter ikke paa Slægtskab eller nogensomhelst anden Forbindelse eller Hensyn; Retfærdighed og Omsorg for Fædrelandet lede Eders Dom over Zirvays Forbrydelser."

Zirvay blev dømt til at lide den Straf, som var fastsat for Kongemordere; men Octar formildede den til en mindre haard Dødsstraf. Dette Exempel bortskræmmede Smigrerne og Forræderne, og dydige og indsigtsfulde Mænd traadte i deres Sted.

I sin Glædesruus kaldte Folket Octar sin største Fyrste, og den sindige Vise dømte, at han kunde vorde det.

